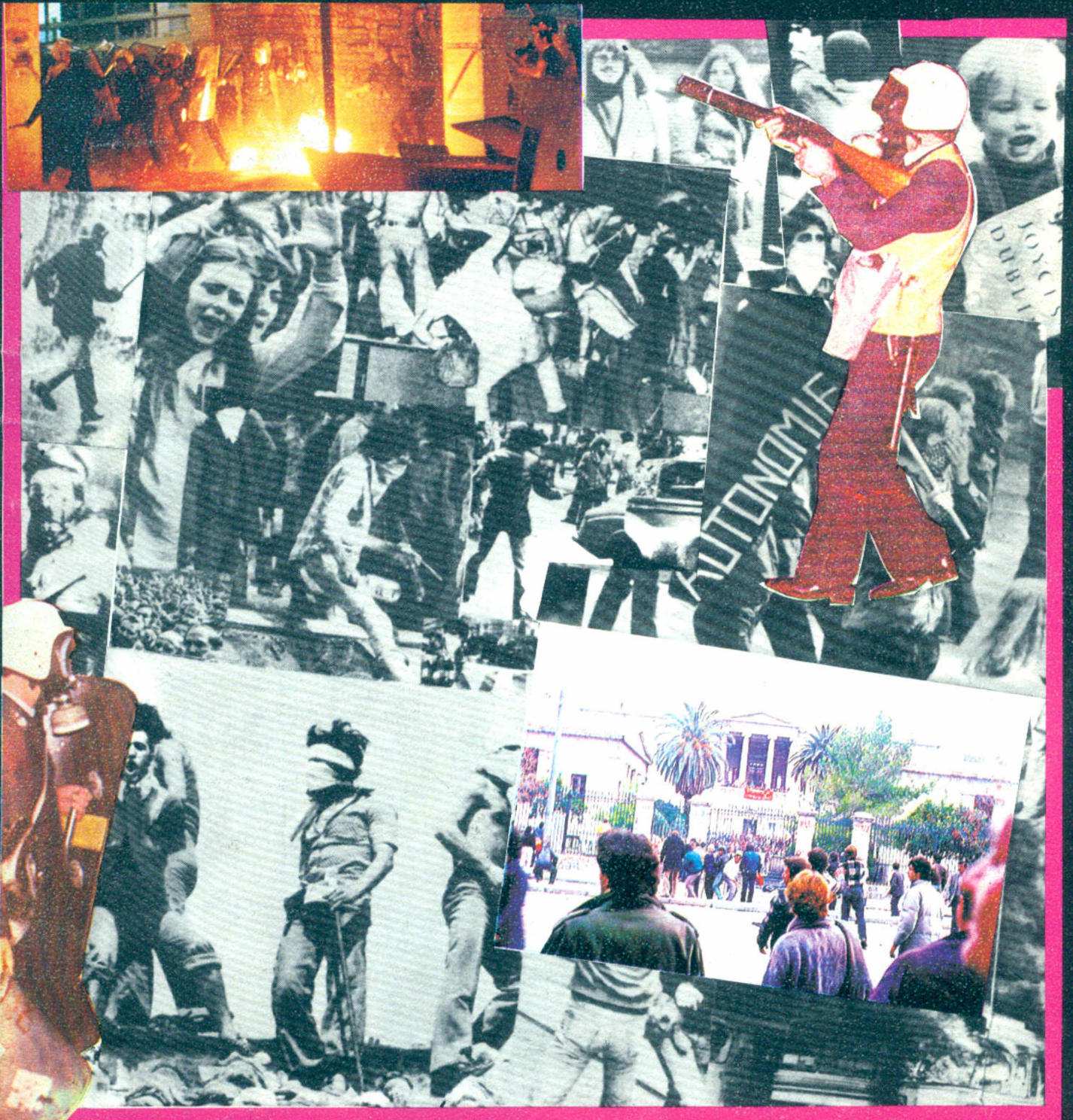

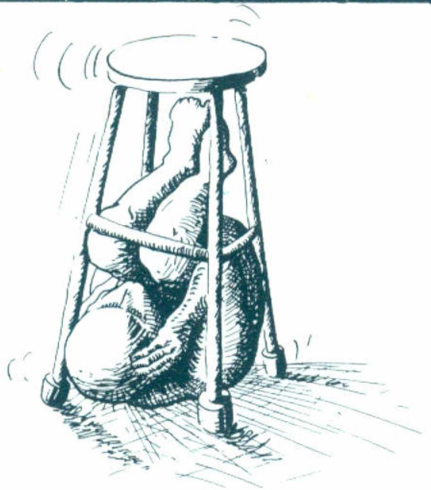
ΑΝΑΡΧΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 4, ΜΑΗΣ 1986 — ΤΙΜΗ 200 δραχμές

"Σε μια εποχή καθολικής εξαχρείωσης
το να λες την αλήθεια
είναι μια επαναστατική πράξη"
Τζωρτζ Όργουελ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΣΕΛ.
2

ΤΟ ΣΥΜΒΕΙΟ
ΚΑΜΟΝΕ

ΣΕΛ. 10
ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ

ΣΕΛ.
26

ΤΡΟΜΟ
ΚΡΑΤΙΑ

ΣΕΛ.
C

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ
ΡΕΞΟΣ
ΔΕΣΜΟ-
ΦΥΛΑΚΑΣ

ΑΝΑΡΧΟΣ

Περιοδικό
Θεωρίας και Πληροφόρησης

Τεύχος 4, Μάης 1986

Εκδόσεις:
Εκδοτική Ομάδα "Αναρχος"
Ζ. Πηγής 17, Εξάρχεια

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:
Σπύρος Κοτρώτσιος
Γερ. Φωκά 1, Ν. Κόσμος

ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΔΙΑΘΕΣΗ

Βιβλιοπωλείο

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
ΤΥΠΟΣ

Ζ. Πηγής 17
τηλ. 3639980

ΣΕΛ
53

ΚΥΤΙΡΕΣ

ΣΕΛ
65.

ΝΕΑ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Σ' αυτό το τεύχος παρουσιάζουμε ένα -κατά το δυνατόν- εκτενές αφιέρωμα στη βία, κρατική και μη, που περιλαμβάνει την ανάλυση τριών ενόπλων αντικαπιταλιστικών κινημάτων, καθώς και μια αναρχοκομμουνιστική κριτική της τρομοκρατίας, με τίτλο "Δεν μπορείς να ανατινάξεις μια κοινωνική σχέση". Αυτή συνοδεύεται από ένα κείμενο υπό την μορφή "θέσεων για την τρομοκρατία". Κι όλα αυτά την στιγμή που πέντε-δέκα ανεγκέφαλοι Ζορρό (η ... γνωστή "17 Νοέμβρη") επιθυμούν να συμβουλευθούν το Κράτος για το πώς... θα ασκήσει την οικονομική πολιτική του.

Η πλούσια σε ποσότητα και φτώχη σε ποιότητα δράση του χώρου, σε συνδυασμό με την άγρια καταστολή που εξαπέλυσε τις τελευταίες εβδομάδες το Κράτος εναντίον του, κάνουν ακόμη πιο επίκαιρο το ζήτημα της οργανωμένης παρέμβασης και δράσης των αναρχικών. Γι αυτό ελπίζουμε τα όποια συμπεράσματα βγήκαν από την πανελλαδική αναρχική συνάντηση της Πάτρας (18 - 20 Απρίλη) να οδηγήσουν προς αυτήν την κατεύθυνση. Εμείς με τη σειρά μας δημοσιεύουμε το κείμενο της Ομάδας Αναρχοκομμουνιστών Ν. Σμύρνης "Το Σημείο Καμπής".

Η εκδοτική ομάδα θα ήθελε να καταστήσει σαφές, μέσα από τα κείμενα που δημοσιεύονται στο περιοδικό, ότι η μανιχαϊστική θεώρηση της πραγματικότητας (κάποιοι κακοί από τη μια και κάποιοι καλοί από την άλλη που μάχονται ο ένας τον άλλον για το ποιός θα επικρατήσει) παραβλέπει την παλιά αλήθεια: η άρνηση (εν προκειμένω των αξιών και θεσμών του συστήματος) εμπεριέχει απλώς το σ π έ ρ μ α του ξεπεράσματος. Η νέα κοινωνία θα πηγάζει βέβαια από την άρνηση των αξιών της παλιάς αλλά θα καταλήξει σε θάλασσα απολαύσεων μόνο αν δημιουργήσουμε και βιώσουμε νέες αξίες.

Υ.Γ. Με αφορμή την εκτέλεση του προέδρου της Χαλυβουργικής Αγγελόπουλου από την "Ε.Ο. 17 Νοέμβρη", ορισμένα κυβερνητικά στελέχη πρότειναν την ψήφιση νόμου που θα αυξάνει σε 4 ημέρες το δικαίωμα κράτησης πριν την προσαγωγή σε εισαγγελέα, χωρίς την παρουσία δικηγόρου και θα επιτρέπει την κατ'οίκον έρευνα χωρίς ένταλμα. Την επόμενη μέρα, κάποια άλλα κυβερνητικά στελέχη διέψευσαν τα παραπάνω, αλλά επειδή ξέρουμε πόσο γρήγορα διαψεύδονται οι διαψεύσεις ας έχουμε το νου μας.

Εκδοτική Ομάδα

ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΚΑΜΠΗΣ

Κρίνοντας ως ενθαρρυντικό το όπ μερικές αναρχικές ομάδες άσκησαν εποικοδομητική κριτική (κυρίως μέσα από τις σελίδες της "Δοκιμής") στη σημερινή κατάσταση του "χώρου", και θέλοντας να εμβαθύνουμε περισσότερο πάνω στις αιτίες που διαωνίζουν αυτή την κατάσταση δημοσιεύουμε το παρόν κείμενο.

A.

Η τάξη επικρατεί στους Αθηναϊκούς δρόμους παρόλη την ενοχλητική για την εξουσία ανάμνηση των κάπως πρόσφατων οδοφραγμάτων. Τα εμπορεύματα περιμένουν στις βιτρίνες τον επίδοξο καταναλωτή τους παρόλη την ακρίδα της "επανοικειοποίησης" που έπεσε πάνω τους. Η ανωτέρω εικόνα περιέχει την κυνική αλήθεια: οι τελευταίοι αντιστεκόμενοι απάντησαν μεν δυναμικά στη δολοφονία του δεκαπεντάχρονου καταλαμβάνοντας και υπερασπίζοντας για λίγες ώρες ένα χώρο. ΑΛΛΑ προσέκρουσαν πάνω στο σκόπελο της γενίκευσης της σύγκρουσης, της γενίκευσης της διαμαρτυρίας, μπλέχτηκαν στα δίκτυα του επικατάρατου ιστού της αποσπασματικότητας, του μερικού γεγονότος.

Για άλλη μια φορά, μέσα σε μια πορεία 12 χρόνων, ο αναρχικός χώρος, όντας δεμένος χειροπόδαρα, είχε τη δυνατότητα μόνο να κραυγάζει απεγνωσμένα. Μέσα απ' αυτή την κραυγή απόγνωσης αναδύεται σαρκαστικά η αιτία που καθηλώνει το χώρο και που μπροστά της πολλοί εθελοτυφλούν: η συνεχής επίκληση της αυτοοργάνωσης των καταπιεσμένων, η συνεχής επίκληση της επανάστασης εξορκίζοντων, αποκρύπτουν την έλλειψη επιθυμίας για αυτοοργάνωση, την έλλειψη συγκρότησης. Ο αναρχικός χώρος ή "απελευθερωμένη" ζώνη της ζωής και της ριζικής αμφισβήτησης προσβεβλημένος από το βάκιλο της ιδεολογίας (ψευδούς συνείδησης) αδυνατεί να πραγματοποιήσει, να βιώσει την ιδέα της αυτοοργάνωσης που κυοφορείται μέσα του. Η ιδεολογία διέρρηξε τις πύλες, σύντροφοι, αμείλικτοι διώκτες της ιδεολογίας.

Ας αντικαταστήσουμε τους παϊάνες για τη νίκη των οδοφραγμάτων με τον ιδρώτα της αυτοκριτικής. Διευκρίνιση προς τους εθελοτυφλούντες: ΔΕΝ θα απαντήσουμε στα ερωτήματα: τα σπάτε ή δεν τα σπάτε; είστε υπέρ ή κατά της βίας; είσαοσαν στα οδοφράγματα ή στο εσωτερικό της κατάληψης. Αυτά δεν είναι τα ουσιαστικά ερωτήματα. Τα ερωτήματα που προβάλλουν και αδημονούν για απάντηση είναι: είναι η τάδε πρακτική επαναστατική; εμπεριέχει τη δυνατότητα συνέχειας και επέκτασής σε άλλους κοινωνικούς χώρους;

Οι συγκρούσεις της Δευτέρας, οι καταστροφές καταστημάτων και η "επανοικειοποίηση" εμπορευμάτων έδειξαν τις διαθέσεις των τελευταίων αντιστεκόμενων για την κοινωνία - φυλακή που με λόγια και με έργα δολοφονεί δεκαπεντάχρονους: ολοσχερής πυρπόληση, απόλυτος χλευασμός. Ήταν η κραυγή του σύγχρονου κολασμένου που, μπροστά στον εξευτελισμό της ζωής, ζητάει εκδίκηση. Ήταν η έκρηξη του ασυνείδητου.

Ταυτόχρονα, ήταν η πράξη αντίστασης που αναζητούσε την ολοκλήρωσή της μέσα από τη συνειδητή προοπτική. Κατά την εκτίμησή μας η δυνατότητα αυτή υπήρχε σε λανθάνουσα μορφή μέσα στα ίδια τα πράγματα. Ο κατεληγμένος χώρος του Πολυτεχνείου απαιτούσε, μέσα από τις γενικές συνελεύσεις, τη μεταμόρφωσή του σε χώρο αυτοοργάνωσης απαραίτητης για την έκφραση ριζοσπαστικού λόγου. Το συνείδητό είχε τη δυνατότητα να υπερβεί το ασυνείδητο.

Κι όμως οι σύντροφοι απείχαν απ' αυτές τις διαδικασίες. Ταυτίστηκαν με το ρόλο του ειδικού της βίας ενάντια στην εξουσία, με το ρόλο του ειδικού των οδοφραγμάτων, αφήνοντας ανοικτό το

πεδίο μέσα στις γενικές συνελεύσεις στους ειδικούς του λόγου, στους ειδικούς της χειραγώγησης: στα αποκαϊδια του λενινισμού. Οι τελευταίοι φρόντισαν δεόντως να επιβάλουν τη δικιά τους "επιτροπή κατάληψης" ευνουχίζοντας όποιο αυτοοργανωτικό πνεύμα υπέθαλπαν οι γενικές συνελεύσεις.

Ο αφορισμός της λενινιστικής χειραγώγησης και η αναγνώριση της αδυναμίας να εμποδιστούν οι αριστεριστές ηγέτες να μιλούν εν ονόματι όλων ΔΕΝ εξορκίζουν την απουσία οργα-

νωμένης παρέμβασης των αναρχικών στις γενικές συνελεύσεις της Δευτέρας και κατ' επέκταση την έλλειψη ελευθεριακού λόγου.

Αν οι αριστεριστές χειραγώγησαν και οι αναρχικοί απείχαν από τις γενικές συνελεύσεις, αυτό δεν συγκαλύπτει την αδράνεια των ίδων των παρευρισκομένων σ' αυτές. Το "δεν με αφορούν τα λεγόμενα αυτών ή οι βίαιες αδικαιολόγητα συνεχιζόμενες πράξεις εκείνων γι' αυτό σηκώνομαι και φεύγω" ή "σιωπώ παρακολουθώντας" είναι το άλλοθι της παθητικότητας προ των απαιτήσεων για ενεργό συμμετοχή. Οι ίδιοι οι παρευρισκόμενοι στις γενικές συνελεύσεις δεν κατανόησαν τη σημασία τους. Ανιχνεύοντας αυτό το άλλοθι συναντάμε το "γιατί είμαστε εδώ", το "πώς θα δράσουμε" να περιπλανιέται τυφλά μέσα στην αφηρημένη διάθεση για διαμαρτυρία. Εμβαθύνοντας θα προσκρούσουμε πάνω στην έλλειψη διάθεσης για οργάνωση ή διαμαρτυρία που δεν εξορκίζεται από την έκρηξη ευαισθητοποίησης.

Η οργάνωση της κατάληψης ενός χώρου είναι ουσιαστική όταν οι λειτουργίες της (γενικές συνελεύσεις, άμεσα εκλεγμένες απ' αυτές επιτροπές κατάληψης, επιτροπές δράσης και περιφρούρησης) είναι η άμεση ζωντανή έκφραση του ανθρώπινου δυναμικού, που την πραγματώνει. Ο κοινωνικός λόγος της αποκτά την πραγματική του διάσταση, όταν η διάθεση για αυτενέργεια παίρνει σάρκα και οστά και δεν υποκαθίσταται από τη δράση οποιασδήποτε. Τότε απ' τη μια το μερικό αίτημα που συνήθως προβάλλει μια κατάληψη γίνεται μέσο και όχι σκοπός: είμαστε εδώ και διαμαρτυρόμαστε για την ίδια την ύπαρξη της κοινωνίας - φυλακής και απ' την άλλη με την κατακτημένη συνοχή γίνεται πιο αποτελεσματική η αυτοάμυνα, ακόμη και μέσω της χρήσης επικίνδυνων φιαλών και οδοφραγμάτων, απέναντι στην καταστολή.

Εν κατακλείδι ΜΟΝΟ η αυτοοργάνωση της κατάληψης θα επέτρεπε την επέκταση της διαμαρτυρίας και σ' άλλους κοινωνικούς χώρους.

Η ψυχική αναστάτωση που επιφέρει η αυτοκριτική φωτίζει εκ νέου την "αξιοσέβαστη" λέξη εκτροπή. Οι αναρχικοί, που νοούνται σαν τέτοια ΜΟΝΟ εφόσον είναι οργάνωση, σε μια κοινωνική σύγκρουση ΔΕΝ υποδαυλίζουν απλά την έκρηξη του ασυνείδητου, την έκρηξη της οργής ΑΛΛΑ προωθούν τις πρακτικές εκείνες που συμβάλλουν στη γενίκευσή της.

Η άποψή μας για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου δεν αποτελεί την πανάκεια, το μαγικό φίλτρο που θα 'κανε σίγουρη την εκτροπή τους σε γενικευμένη διαδικασία αντιπαράθεσης. Δεν έχουμε αυτοπάτες. Πιστεύουμε όμως ότι αν οι καταληψίες οργάνωναν το χωρό-χρονο τους ενάντια στην εξουσία, έστω και με τη μορφή πειράματος, η "νίκη των δρόμων" θα 'παιρνε μια πιο απειλητική διάσταση.

B.

Το τι υπάρχει πριν από μια κοινωνική σύγκρουση, το ποιές πρακτικές συνέβαλλαν στην εκδήλωσή της, οι άμεσοι στόχοι που επεδίωξαν οι εξεγερμένοι — όλα αυτά φανερώνουν την ποιότητα των συμμετεχόντων και προσδιορίζουν τον χαρακτήρα της σύγκρουσης.

Το τι μένει με τ'ά από μια κοινωνική σύγκρουση και τα συμπεράσματα που βγάζουν τα άτομα που συμμετείχαν σ' αυτήν επηρεάζουν αναπόφευκτα τη μελλοντική τους πρακτική.

Τα οδοφράγματα, οι "επικίνδυνες φιάλες" κι οι σπασμένες βτρίνες (μερικές από τις κύριες πρακτικές των περισσότερων ατόμων που συμμετείχαν στα γεγονότα της Δευτέρας) ναι, χλεύασαν την εξουσία, εκδικήθηκαν — ό μ ω ς μέσω της θορυβώδους εισβολής τους στο κοινωνικό προσκήνιο φαντάζουν στα μάτια του εξεγερμένου και/ή στην αρρωστημένη από παθητικότητα, λογική του χώρου ως η ΜΟΝΗ δυνατή επαναστατική πρακτική. Δίνεται έτσι εν λευκώ η έγκριση στο ΦΕΤΙΧ της σύγκρουσης γ ι α τη σύγκρουση, για άλλη μια φορά μέσα σε 13 χρόνια, να αποσπάσει τα πρωτεία στο πεδίο των δυνατών επιλογών. Το φετίχ της σύγκρουσης για τη σύγκρουση βρίσκει στο ΦΕΤΙΧ της σπασμένης βτρίνας τον έμπιστο συνεργάτη του στην απόπειρα ευνουχισμού της πραγμάτωσης του ελευθεριακού λόγου. Έτσι το φάντασμα της αναρχίας, τυλιγμένο στο σάβανο αυτών των φετίχ, σταματά την περιπλάνηση

του πάνω απ' την Αθήνα και οδεύει προς τον τάφο του.

Ας το πάρουμε απόφαση ότι η σύγκρουση για τη σύγκρουση κι η καταστροφή των συμβόλων του αστικού καθεστώτος πολύ απέχει από το να είναι κάτι περισσότερο από εκτόνωση — είναι απλά, εκτόνωση των απωθμένων για επανάσταση "εδώ και τώρα". Η λογική αυτής της σύγκρουσης δεν επιζητά παρά αφορμές για την αδιάκοπη εκδήλωση τέτοιου είδους συγκρούσεων και μένοντας τυφλή απέναντι στην κοινωνική πραγματικότητα του σήμερα, δεν στοχεύει σε τίποτα πέραν αυτού.

Ακόμη χειρότερα, το κυβερνών κόμμα (και όχι μόνο) δεν έχει παρά να στείλει τρεις μπάτσους στην περιβόητη πλατεία Εξαρχείων κι αμέσως θάχει τη "φασαρία" που του χρειάζεται για να περάσει "στο ντούκου" προγράμματα και στρατηγικές, που το βολεύουν. Αν δεν γίναμε ακόμα το μέσον για το πέρασμα αυτών των προγραμμάτων και στρατηγικών, θα γίνουμε σε λίγο.

Η αναγκαιότητα των οδοφραγμάτων και της βίας ως

συνειδητών επιλογών ενός ελευθεριακού κινήματος κατά τη διάρκεια μιας κοινωνικής σύγκρουσης, ας ΜΗΝ συγκαλύψει την κυνική αλήθεια: η σημερινή θρησκευτική επίκληση της "νύκτας των οδοφραγμάτων", το "πότε θα γίνει η φάση να τα σπάσουμε", είναι το ξόρκι, το μαγικό φίλτρο ενάντια στο σύνδρομο της ε λ ε υ θ ε ρ ι ά - ζ ο υ σ α ς παθητικότητας.

Η "επίθεση ενάντια στο κεφάλαιο" διαμέσου της καταστροφής τραπεζών - ναών του χρήματος και καταστημάτων - ναών του εμπορεύματος έχει γίνει το σ ύ μ β ο λ ο της αδυναμίας του χώρου ν' αντιταχθεί ουσιαστικά στο κεφαλαιοκρατικό - εξουσιαστικό σύστημα.

Ο κλεφτοπόλεμος ανάμεσα στην αστυνομία και στους οπαδούς της σύγκρουσης για τη σύγκρουση ανάγεται από τους τελευταίους σε μια α φ η ρ η έ ν η επίθεση ενάντια στο κράτος. Μη θέλοντας να στοχεύουν σε κάτι περισσότερο από τη σύγκρουση για τη σύγκρουση διαφεύγει της αντίληψής τους το μόνο συγκεκριμένο: η μετατροπή σε βεντέτα μεταξύ αυτών και των μπάτσων. Αν δικαιολογημένα ίσως ο καθένας μας έδειξε κατανόηση στις πρώτες εκδηλώσεις της λογικής της σύγκρουσης για τη σύγκρουση και σ' ότι αυτή συνεπάγεται, σήμερα έχουμε κάθε δικαίωμα να της επιτεθούμε.

Έτσι όπως έχει διαμορφωθεί πλέον η κατάσταση είναι ηλίου φαεινότερο ότι αυτή η λογική αποκρύβει την επιτακτική ανάγκη κ ρ ι τ ι κ ής της υπάρχουσας κοινωνικής πραγματικότητας, την ανάγκη να βάλουμε μπροστά διαδικασίες και να εφαρμόσουμε πρακτικές που να μας εισάγουν στην καρδιά του λεγόμενου κ ο ι ν ω ν ι κ ο ύ ζητήματος, την επιτακτική ανάγκη να αποκαλύψουμε ότι το π ε ρ ι θ ώ ρ ι ο που παρουσιάζεται σαν ό α σ η αποτελεί κι αυτό προνόθεση για την ύπαρξη της ερήμου κι ότι η σύγκρουση για τη σύγκρουση είναι οπδήποτε άλλο εκτός από επαναστατική πρακτική.

Δεν μας εκπλήσσει λοιπόν που όσοι αισθάνονται την επιτακτική ανάγκη των ανωτέρω και την κοινοποιούν, αντιμετωπίζονται σαν διανοούμενοι, ελίτ κι οι απόψεις τους σαν μικρόβια που μολύνουν τη διάθεση για δράση και πράξη. Όντας ολοφάνερο ότι οι φετιχιστές της σύγκρουσης για τη σύγκρουση εννοούν τη δική τους "δράση" και "πράξη", εμείς που υπογράφουμε αυτό το κείμενο δεν αρνούμαστε αυτούς τους χαρακτηρισμούς και ελπίζουμε νάναι αρκούτως αποτελεσματικά τα μικρόβια που θ' απελευθερώσει αυτό το κείμενο. Τι μπορούμε, αλήθεια, να πούμε σ' όσους αδυνατούν ν' αντιληφθούν ότι η αυθεντική κι αποδεκτή απέχθεια όσον αφορά τη διαχωρισμένη από την πρακτική σκέψη ο δ ή γ η σ ε σε μια αυθεντική κι αποδεκτή αγαλίαση για τη διαχωρισμένη από τη σκέψη πρακτική κι όχι στην ά ρ σ η αυτού του διαχωρισμού. Όσοι διαφημίζουν το θεωρητικό τους υπόβαθρο με τη φράση "ίδια είν' τ' αφεντικά, δεξιά κι αριστερά" κι όσοι κατέχουν και διαφημίζουν τη λογική της σύγκρουσης για τη σύγκρουση, θα πρέπει κάποτε ν' αντιληφθούν ότι η κ ρ ι τ ι κ ή δεν είναι το πάθος του εγκεφάλου αλλά ο εγκέφαλος του πάθους.

Η έλλειψη επιθυμίας που διακρίνει το "χώρο" στο να ενεργοποιήσει τη γ λ ώ σ σ α της κ ρ ι τ ι κ ής πάνω στην ίδια την πρακτική του έπλασε το μ ύ θ ο ότι ο "χώρος" είναι επαναστατικό κίνημα, αποκρύπτοντας το γεγονός ότι είναι απλά ένας χώρος τριών διαστάσεων, μέσα στον οποίο η ελευθεριακή φιγούρα, που επιδώκει την αυτοχειραφέτησή της, α σ φ υ κ τ ι ά μέσα σε ύπουλες μορφές αλλοτρίωσης: οπαδοί χωρίς ηγέτες, ηγέτες χωρίς οπαδούς, μοναχικοί καβαλάρηδες που σιχαίνονται την οργάνωση, γραφικοί καλλιτέχνες που καταξιώνονται εντός και διαμέσου της underground κουλτούρας κλπ. ΜΗ ε ν ε ρ γ ο π ο ι ώ ν τ α ς τη γλώσσα της κριτικής πάνω στις πρακτικές που ανασπύσσουμε, καταλήγουμε στο να μιλάμε επαναστατικά και να συμπεριφερόμαστε με τον χειρότερο δυνατό τρόπο, δηλαδή εξουσιαστικά.

Αν η κριτική πάνω στο φετίχ της σύγκρουσης για τη σύγκρουση επιδώκει να εδραιώσει το φετιχισμό της διαχωρισμένης από την πρακτική θεωρίας, αν στοχεύει στη μετατροπή κάποιου που ασφυκτιά μέσα στην σημερινή κοινωνία σε κατά καθήκον συγγραφέα ελευθεριακών κειμένων ή σε βιβλιοφάγο των περγαμηνών της ελευθεριακής παράδοσης, τότε ας είμαστε αμελικοί στην κ α τ α γ ε λ ί α της ως ψευδοκριτικής.

Αν η εξουσία προσπαθεί ν' αλώσει α π ό τ α μ έ σ α όσους

την αρνούνται ώστε να εξορίσει κάθε προσπάθεια αυτοχειραφέτησης στη σφαίρα του ονειρικού/ανέφικτου ή στη σφαίρα του χασοτικού/καταστροφικού, ως ΜΗ συνεργαστούμε σ' αυτήν την προσπάθεια της μετατρέπόμενοι είτε σε "ειδικούς της βίας", είτε σε αυτοθαυμαζόμενους στοχαστές και γραφικούς ποιητές, αυτοεξοριζόμενοι έτσι στο περιθώριο.

Όσο αληθεύει το γεγονός ότι η αυτοέκφραση και/ή η προσωπική ποίηση, είναι ικανή να διαβρώσει, σε ατομικό επίπεδο, το ρόλο του παθητικού εκτελεστή επιταγών της εξουσίας, άλλο τόσο αληθεύει το γεγονός ότι η μη ένταξη της σε μια συλλογική πράξη αντίστασης οδηγεί στο μύθο ότι η ατομική απελευθέρωση μπορεί να επιτευχθεί δια της κατ' οίκον ενδοσκόπησης. Όπως κραυγάζει ο Λωτρεαμόν "η ποίηση πρέπει να γίνεται απ' όλους κι όχι από έναν" για νάναι η ύπαρξη της ως συλλογικό/κοινωνικό φαινόμενο απειλή για το καθεστώς της εξουσίας, για νάναι η αυτοέκφραση ουσιαστική πράξη απελευθέρωσης.

Ας αναπτύξουμε λοιπόν τις σχέσεις που θέλουμε κι ας εφαρμόσουμε τις πρακτικές εκείνες που μπορούν να σπάσουν τα δεσμά της περιθωριοποίησής μας ώστε να μην είμαστε πλέον "αυτοί που κατεβαίνουν να τα σπάσουν".

Αν στις συγκρούσεις του περασμένου χρόνου ξεπεράστηκε όπως πολλοί ισχυρίζονται, ο φόβος της ορατής εξουσίας, η άορατη εξουσία του φόβου που διακατέχει σχεδόν όλους όσους έρχονται αντιμέτωποι με την επιτακτική ανάγκη για οργανωμένη παρέμβαση στους κοινωνικούς χώρους, εμμένει, αναμένοντας το ξεπέρασμά της τη στιγμή που η γλώσσα της κριτικής την καταστήσει ορατή όρα και αντιμετωπίσιμη.

Γ.

Η πρακτική της ομάδας, της κοινότητας καλείται για να καλύψει το κενό που αφήνει η ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΗ έκρηξη της δυσαρέσκειας ενάντια στή σύγχρονη αθλιότητα, η οποία και όταν ξεπερνάει το ατομικό επίπεδο και γίνεται μαζική στραγγαλίζεται από τα χέρια της ΕΚΤΟΝΩΣΗΣ αδυνατώντας να μετασχηματιστεί σε ΣΥΝΕΙΔΗΤΗ πράξη.

Η συνεχής παρέμβασή μας στοχεύει στη διάλυση - αποσάθρωση του κελύφους της αλλοτρίωσης, που φέρει ο καθένας μας, στη δημιουργία γεγονότων μέσα στους κοινωνικούς χώρους, στην όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων.

Η πρακτική της ομάδας συνθέτει τις ανωτέρω διαδικασίες πνιγώντας το βάκιλο της ιδεολογίας μέσω της πράξης της επιθυμίας μας για ένα καλύτερο μέλλον στο παρόν. Η ουτοπία νοείται πια σαν πραγματώσιμη διαδικασία.

Η αντιεραρχική, συλλογική οργάνωση των επιθυμιών μας στην καθημερινή μας ζωή είναι η ουσιαστική λειτουργία της ομάδας, που φιλοδοξεί να διαλύσει τα αστικά απορρίμματα (π.χ. τους ρόλους οπαδού-ηγέτη), αφού ο καθένας αποκτά δυνατότητα προσωπικού λόγου, δυνατότητα συνειδητής παρέμβασης.

Η κοινότητα κατ' αυτό τον τρόπο εισβάλλει στο κοινωνικό προσκήνιο ως το κύριο δομικό όργανο του επαναστατικού κινήματος. Η δύναμή της στηρίζεται στη μετὰ τὸ πῆ της ατομικής σε συλλογική δράση πάνω σε μια καθημερινή βάση. Είναι η έμπρακτη πρότασή μας που δίνει ριζοσπαστική ισχύ στο λόγο μας διαμορφωνόντάς τον, μετατρέποντάς το μελλοντισμό για τον ελευθεριακό παράδεισο σε βίωμα του ΕΔΩ και ΤΩΡΑ.

Ο συντονισμός της ίδιας της δράσης των ομάδων σ' ένα ευρύτερο επίπεδο γεννά ένα ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ διαφορετικής κουλτούρας και ζωής. Ο αναρχικός ΧΩΡΟΣ έτσι μετασχηματίζεται, εξελίσσεται σε ΚΙΝΗΜΑ ήτοι συγκροτήμενη κοινωνική δύναμη που έχει τη δυνατότητα να προβάλλει το ΣΥΝΟΛΙΚΟ της ΛΟΓΟ επιδιώκοντας να καθορίσει αυτή τη χώρα - χρονο της άμεσης σύγκρουσής της με το κράτος, δημιουργώντας γεγονότα και εκτρέποντας τις κοινωνικές συγκρούσεις που ξεσπούν τυχαία, αναπάντεχα σαν αποτέλεσμα της γενικευμένης κοινωνικής δυσαρέσκειας.

Στα ανωτέρω θέλουμε να τονίσουμε τη ΔΥΝΑΜΙΚΗ (δρόμος μετ' εμποδίων) που χαρακτηρίζει είτε τη συγκρότηση των ομάδων είτε το συντονισμό τους σε μια προσπάθεια να διαλυθούν τα νέφη

της σύγχυσης που σκιάζουν το πνεύμα όλων όσων περιμένουν τη ως δια μαγείας εμφάνιση κινήματος. Η οργάνωση και ο συντονισμός των ομάδων δεν πέφτουν σα μάνα από τον ουρανό, τα πραγματικά ποιεί η επιθυμία για συνεργασία η οποία απομυθοποιεί το "δεν γίνεται τίποτα" και αποκαλύπτει την άθλια πραγματικότητα του "δεν κάνουμε τίποτα".

Πληροφορούμε τους μοναχικούς καβαλάρηδες, που ψελλίζουν πολύ συχνά τις λέξεις "αναρχία, κίνημα, επανάσταση, ανάγκη παρέμβασης" και που ταυτόχρονα σχαίνονται την οργάνωση και τη συλλογικότητα ΟΤΙ λίγο απέχουν απ' το να μετατραπούν σε αισχρούα να με τα δότερες αξιών του ΑΣΤΙΚΩ ΕΓΩ, του ρυπαρού κατεσκευάσματος που καλείται ιδιώτης του ίδιου αυτού εγώ που η προκτική της κοινότητας επιδιώκει να μετασχηματίσει σε ολοκληρωμένο άτομο, σε ΕΑΥΤΟ.

ΕΝ ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΙ

— Η ενεργός συμμετοχή στα γεγονότα του Πολυτεχνείου ενόψει ευρύτερου απ' τον αναρχικό χώρο στρώματος ανέργων, μαθητών νεολαίων ήταν μια ακόμα έξαρση ενός κινήματος αμφισβήτησης των εξουσιαστικών θεσμών κίνημα που χαρακτηρίζεται απ' τη άρνηση ένταξης του στη σωπηλή πλειοψηφία που ανέχεται οπδίοτε επειδή πλέον έχει αδιαφορήσει για τα πάντα, απ' την άρνηση προσχώρησης στις οργανώσεις μαζικής παραγωγής ψευδαισθήσεων (πολιτικά κόμματα, συνδικάτα, πολιτιστικοί σύλλογοι κλπ.) απ' την επίμονη προσπάθεια ξεπεράσματος μιας μέτριας και πνιγρής καθημερινότητας κίνημα αμφισβήτησης που αποτελεί άμεσ συνέχεια του κινήματος της περιόδου '77- '80 και που κληρονομεί όλες τις αδυναμίες εκείνου. Όπως τότε ο αμφισβητίας νεολαίο περνούσε στην επίθεση ενάντια στις απόπειρες καταστολής της ύπαρξής του από μέρους του Κράτους αδυνατώντας όμως να οργανώσει μαζί με τους συντρόφους του τις ίδιες του τις επιθυμίες και ανάγκες, έτσι και ο σημερινός αμφισβητίας, που δεν παρέλαβε τίποτα δημιουργικό από τους προηγούμενους, αδυνατεί να δημιουργήσει το οργανωτικό σχήμα εκείνο που θα ήταν το όχημα της πραγματοποίησης των επιθυμιών του και παραπαίει μέσα σ' ένα χάος τυχοδιωκτικών ενεργειών.

— Δε θα κουραστούμε να το επαναλαμβάνουμε: τίποτα δεν πρέκειται ποτέ να πετύχουμε όσο α) δε θα προσπαθούμε, όσο γίνεται διαυγέστερα, να καθορίσουμε τις επιθυμίες και τις ανάγκες μας ξεκινώντας όλο και περισσότερο από τις διάφορες ιδεολογίες που μας κατατρέχουν από την παιδική μας ηλικία και β) όσο δε θα προσπαθούμε να εναρμονίσουμε τις δικές μας επιθυμίες και δημιουργικές τάσεις μ' αυτές των συντρόφων μας, όσο δηλ. δε θα προσπεθούμε να βρούμε το οργανωτικό σχήμα που αντιστοιχεί στο περιχόμενο ενός ελευθεριακού κινήματος.

— Όσοι επιζητούν σήμερα τον επαναστατικό μετασχηματισμό των κυρίαρχων κοινωνικών σχέσεων θα πρέπει να δείξουν στην πράξη τον τρόπο που διάλεξαν για να τον πετύχουν — να τοποθετηθούν δηλ. ως προς το οργανωτικό ζήτημα. Σ' αυτούς που εξακολουθούν εδώ και χρόνια να μην ξέρουν τι θέλουν, υπενθυμίζουμε ότι ο δρόμος της αφηρημένης αμφισβήτησης και του τουρισμού στα "επαναστατικά" θέρετρα είναι κυκλικός, οδηγεί πάλι πίσω: στη σωπηλή πλειοψηφία.

ΟΣΟΙ ΚΑΝΟΥΝ ΜΙΣΕΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΣΚΑΒΟΥΝ ΤΟ ΛΑΚΚΟ ΤΟΥΣ
ΚΙ ΟΣΟΙ ΔΕΝ ΚΑΝΟΥΝ ΚΑΘΟΛΟΥ
ΤΟΥΣ ΤΟΝ ΣΚΑΒΟΥΝ ΑΛΛΟΙ

ΟΜΑΔΑ
ΑΝΑΡΧΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ
Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ

ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΗ 1985

(Στον Μιχάλη Καλτεζά)

Τη νύχτα που χύθηκε στο δυσκοπότηρο
σα θεία μετάληψη το αίμα
των δέκα-πέντε-χρόνων...
Τη νύχτα που άναψαν στους δρόμους οι φωτιές
και στις καρδιές ξεσπάσαν πυρκαγιές
και ζωντανέψαν οι νεκροί στα οδοφράγματα
και απάντησαν στο προσκλητήριο: ΠΑΡΩΝ!
Τη νύχτα που ο κατακλυσμός των ασφυξιογόνων
πλημμύρισε τα μάτια, όχι από θλίψη μοναχά...
Τη νύχτα που η "τρέλα" ξεσηκώθηκε
κόντρα στη "λογική" των σούπερ-μάρκετ
και χόρτασαν οι πεινασμένες οι ψυχές
με την αντι-εξουσιαστική τροφή...
Τη νύχτα εκείνη σταμάτησαν να πίνουν
οι αλκοολικοί (ποιητές και μη)
κείνη τη νύχτα κόψαν μαχαίρι το ποτό
εκτός απ' το κοκτέιλ μολότωφ.
HIC CALIX.
Ιδού στο δυσκοπότηρο
το αίμα του Μιχάλη
το αίμα το δικό σου
το αίμα το δικό μου
το αίμα μας.

Αντώνης Γκίκας

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο άνεμος θα ξεδιαλύνει
την κάπνα των τσιγάρων
σας ομχλιασμένες αίθουσες
των σοβαρών συνεδριάσεων
κεντρικών εκτελεστικών επιτροπών,
φιλολογικών παρασυναγωγών,
καλλιτεχνικών διαγωνισμών,
συναγωνισμών, ανταγωνισμών, συνωστισμών
όλων των υποκειμενικών πολιτισμών
και αναζητήσεων σκοπών
και ασκόπων συζητήσεων.

Ο άνεμος θα εξαφανίσει
το γκριζογάλανο καπνό
τελευταίο τεκμήριο
πως κάπου, κάτι ειπώθηκε
κάτι έγινε
ή κάτι ειπώθηκε να γίνει.

Αντώνης Γκίκας

Μια μικρή παρένθεση στη μικρή και ταπεινή ζωή μας, ο Αντώνης Γκίκας. Έφυγε συνειδητά. Ένα μικρό παιδί όπως μου είχε πει. Ανάμεσά μας τώρα μόνο τα γραφτά του και οι μεταφράσεις του — το τελευταίο αντίο. Ένας φίλος; Ένας γνωστός; Ένας σύντροφος; Ποιος, στ' αλήθεια, πρόλαβε να καταλάβει; Τώρα μια ανάμνηση, το μόνο

Το παρακάτω γράμμα βρέθηκε διπλά στο πτώμα του συντρόφου και συνεργάτη μας Αντώνη Γκίκας, λίγες μέρες μετά την αυτοκτονία του.

25 Φλεβάρη 1986

Σήμερα, Τρίτη 25/2/86, ημέρα του θανάτου μου, που εγώ διαλέγω ελεύθερα και συνειδητά, δηλώνω ότι:
1) Επιθυμώ να δοθεί το υπόλοιπο του λογαριασμού μου (στην Τράπεζα Εργασίας, Υποκ/μα Παγκρατίου, λογ. Νο 14/03984 - 00010/69) στον Παναγιώτη (Τάκη) Τσουλόπουλο, Ευφρονίου 74-76, 16121 Κασσαριανή, τηλ. 7239908.

2) Παρακαλώ τον Τάκη Τσουλόπουλο, να φροντίσει, σε συνεργασία με τον δικηγόρο Βασίλη Παπαδημητρίου (Σόλωνος 102 Αθήνα, τηλ. 3625984) μια νομική υπόθεση που αφήνω σε εκκρεμότητα: την υποβολή μήνυσης για απάτη και υπεξαίρεση, ενάντια στους υπεύθυνους των "Αθηναϊκών εκδόσεων τσέπης" **IDEOTSEPI**, (Δαφνομήλη 7, 11471 Αθήνα, τηλ. 3640026, ή Δαφνομήλη 25, 11471 Αθήνα, τηλ. 3630305). Στοιχεία για την μήνυση, (ενάντια στους Λεωνίδα Χρηστάκη, Ορέστη Δαβία και Νίκη Κονίδη), έχει ο δικηγόρος που προαναφέρω.

3) Γνωστοποιώ ότι αυτοκτονώ με βαρβιτουρικά Γκαρντενάλ, που μου προμήθευσε από παράνομο κύκλωμα, ο ψευτο-εκδότης, ψευτο-διανοούμενος και ψευτο-επαναστάτης Λεωνίδας Χρηστάκης, με τον βοηθό του Ορέστη Δαβία. Ο πρώτος, πήρε από μένα χρηματική αμοιβή εξωφρενική, για να μου τα δώσει.

Φυσικά, ήξερε το σκοπό για τον οποίο τα ήθελα. (Ο δεύτερος, δεν τον ήξερε, ήταν απλός συνεργός.)

4) Δεν θέλω να εξηγήσω τους λόγους που με οδήγησαν σ' αυτή μου την απόφαση. Άλλωστε, οι λόγοι είναι πάρα πολλοί. Θέλω μόνο να διευκρινίσω ότι η αυτοκτονία μου δεν έχει σχέση με επαγγελματικά - οικονομικά προβλήματα. Το επαγγελματικό, είναι μόνο ένα από τα πολλά "παιχνίδια" της ζωής, στα οποία έπαιξα και έχασα.

Αντώνης Γκίκας

βέβαιο. Κι ένας εφιάλτης ταυτόχρονα για κείνους που δε σεβάστηκαν τίποτα. Εσύ Λεωνίδα Χρηστάκη, ξέρεις. Όπως ξέρεις και πολλά άλλα... Όπως κι εμείς ξέρουμε και δεν ξεχνούμε τίποτα στη μικρή και ταπεινή ζωή μας. Κι ο Αντώνης Γκίκας στο μικρό του κι ασήμαντο θάνατο.

B.K.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΡΩΣΟΣ ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΚΑΣ

Αποσταλινοποίηση

Ω μέγα Στάλιν, ω αρχηγέ των λαών
εσύ που δίνεις ζωή στον άνθρωπο
εσύ που ξαναβιώνεις τους αιώνες
εσύ που φέρνεις την άνοιξη
εσύ που κάνεις να πάνονται οι
μουσικές χορδές
εσύ μεγαλείο της άνοιξης μου
εσύ ήλιε που ζεσταίνεις χιλιάδες
καρδιές

— Λουί Αραγκόν, "Cahiers du communisme", Μάρτιος 1954.

1. Η συνέχεια μέσα στην αλλαγή.

Η ανακοίνωση του θανάτου του Στάλιν και η συνακόλουθη αβεβαιότητα που επικράτησε ανάμεσα στα μέλη της ηγεσίας, δημιούργησε μian ελπίδα στους διάφορους λαούς της Σ. Ένωσης. Θα μπορούσαν να ξαναβρούν τη χαμένη ταυτότητά τους και την ισονομία σαν πολίτες, όποια κι αν ήταν η εθνικότητά τους, δικαιώματα τα οποία έχουν συμπεριληφθεί στα επόμενα σοβιετικά συντάγματα.

Στα στρατόπεδα συγκέντρωσης όπου βρίσκονταν πολλοί αντιπρόσωποι των διάφορων μειοψηφιών της Σ. Ένωσης, γίνεται η πρώτη διαδήλωση αμέσως μετά από το θάνατο του Στάλιν, το Μάρτη του '53. Από τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου ξεσπούν πολυάριθμες απεργίες στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, ιδιαίτερα στο στρατόπεδο της Βορκοούτα* που βρίσκεται πάνω απ' τον πολικό κύκλο. Αυτές οι "απεργίες" επέτρεψαν στις μειοψηφίες που είχαν έντονη την τάση να απομονώνονται η μια απ' την άλλη, να ενωθούν και να εκφράσουν έτσι ένα καινούριο αίσθημα διεθνισμού. Ένα από τα βασικά αιτήματα των "απεργιών" ήταν η ολοκληρωτική κατάργηση κάθε διάκρισης ανάμεσα στις μειονότητες.

Η εξουσία όμως δεν έμεινε αδρανής. Παρά τις εσωτερικές διαμάχες και το ξεκαθάρισμα των λογαριασμών ανάμεσα

στις διάφορες φατρίες που προσπαθούσαν να διαδεχθούν το Στάλιν, δεν άργησε να επέλθει. Αφού προσπάθησε να διαλύσει τους απεργούς φέρνοντας αντιμέτωπες τη μια εθνότητα με την άλλη, αποφάσισε να καταστείλει βίαια τα εξεγερμένα στρατόπεδα, με την επέμβαση μονάδων τεθωρακισμένων απ' την Άπω Ανατολή, που θερίζουν τους εξεγερμένους με τα μυδράλλια. Έτσι ξανάρθε στη μνήμη η τραγική "φάρσα" της Κρονστάνδης. Περισσότερα από 20 χρόνια αργότερα, τον Ιούνιο του '75, στο ανοιχτό γράμμα του, από τις φυλακές του Βλαντιμίρ, προς τον πρόεδρο Κοσίγκιν, ο Μπουκόσκι γράφει:

"Εγώ που είμαι Ρώσος στην εθνότητα, στην κουλτούρα και στη γλώσσα δηλώνω κατηγορηματικά: υπάρχει στη Σ. Ένωση διάκριση ανάμεσα στις εθνότητες και βίαιη ρωσοποίηση. Γι' αυτό μ' έπεισαν τα χρόνια που πέρασα σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και σε φυλακές... Αυτή η βίαιη ρωσοποίηση πετυχαίνεται με διάφορους τρόπους. Όντως, στέλνονται στην εξορία για "αναμόρφωση", Ουκρανοί, Αρμένιοι, Λιθουανοί και άλλοι ακόμα... παρόλα αυτά, ο διεθνισμός υπάρχει. Και μάλιστα εδώ, ανάμεσα στους λεγόμενους "αστούς εθνικιστές" που αποτελούν την πλειοψηφία των πολιτικών κρατουμένων. Κι αν οι Μποντοισιάν, Άλτμαν, Καλιντσένκο, Σβετλίτσκι, Ντράν, Τσάκβερ, Λουκανιένκο, Γκλούζμαν, Αντόνιαν είναι εθνικιστές, τότε λοιπόν και εγώ είμαι εθνικιστής."

Περαισότερο από το ν' αναλύσουμε τη στάση της Σοβιετικής εξουσίας απέναντι στις εθνικές μειονότητες μας φάνηκε πιο ενδιαφέρον, σ' αυτό το τρίτο μέρος, να προσπαθήσουμε να κάνουμε μια διαφορετική προσέγγιση του προβλήματος, να γνωρίσουμε πώς τοποθετούνται οι διάφορες μειοψηφίες απέναντι σε μια εξουσία που δεν παύει να διακηρύσσει: "Οι σωινιστές και οι εθνικιστές δεν έχουν παρά μια μόνο κυρίαρχη ιδέα: ένα λυσσαλέο μίσος για κάθε τι σοσιαλιστικό". Σελέρ.

Μπορούμε ν' αναρωτηθούμε αν η πάλη για την κομμουνιστική ηγεσία,

προσπαθώντας να δημιουργήσει ένα νέο σοβιετικό άνθρωπο δεν κατάφερε παρά το αντίθετο, μια αναζωπύρωση του εθνικού ή εθνικιστικού αισθήματος: εκφρασμένο μέσα από την επιβεβαίωση μιας πολιτιστικής και κοινωνικής ταυτότητας, της πάλης ενάντια σε σχέδια και πρακτικές ισοπέδωσης και ομοιομορφίας κάτω απ' την κυριαρχία της Μεγαλορωσίας.

Σε μια συνέντευξή του στο αρμενικό περιοδικό "Χαϊαστόν" το φλεβάρη του 1977, ο Λεονίντ Πλιούτς υποστηρίζει ότι στην Αρμενία υπάρχουν τρία εθνικά ρεύματα.

— Ένα που αγωνίζεται για τη χειραφέτηση της Αρμενικής εκκλησίας από την κηδεμονία του Σοβιετικού Κράτους.

— Ένα δεύτερο, μετριοπαθές, το οποίο αγωνίζεται στο πολιτιστικό πεδίο, για τη διάσωση της γλώσσας και της κουλτούρας ενάντια στη ρωσοποίηση.

— Και ένα τρίτο που ζητάει την ανεξαρτησία της Αρμενίας, βασισμένο στο δικαίωμα αυτοδιάθεσης του Αρμενικού λαού.

Αν εξαιρέσουμε το πρώτο ρεύμα που δεν μας ενδιαφέρει άμεσα στη συγκεκριμένη μελέτη, τ' άλλα δυο θα τα συναντήσουμε σήμερα μέσα στους αγώνες των εθνικών μειονοτήτων. Ο Πλιούτς αυτοσποκαλείται "ουκρανός αυτονομιστής που παραμένει μαρξιστής". Μπορούμε βέβαια να αναρωτηθούμε πως γίνεται να είσαι αυτονομιστής και ταυτόχρονα μαρξιστής. Η καταπίεση που ασκείται από την εξουσία γεννάει την ανάγκη για μια θέση πιο ριζοσπαστική, από μια απλή διεκδίκηση εθνικής αυτονομίας; Η σοβιετική ένωση δεν ακολουθεί πάντα την ιμπεριαλιστική πολιτική της τσαρικής κυβέρνησης στο "εθνικό" ζήτημα;

2. Η πάλη ενάντια στη ρωσοποίηση.

Η καταγγελία και η πάλη ενάντια στη ρωσοποίηση κάνει την εξουσία να έχει την τάση να δημιουργήσει μια κατάσταση τέτοια που οι εθνότητες, πέρα από τη ρώσικη, να εμφανίζονται στατιστικά σαν μειονότητες στις "αυτόνομες" περιοχές τους. Έτσι οι

μετακινήσεις πληθυσμών, έχουν σα στόχο να "πνίξουν" τα έθνη μέσα σε ένα συνολικό θύλαμα όπου δεν θα είναι παρά ένα ποσοστό κάτω του μισού. Αυτή η τακτική έχει σαν μακροπρόθεσμο στόχο την εξαφάνιση, ακόμα και τυπικά, δημοκρατιών ή περιοχών όπως για παράδειγμα έγινε με τη δημοκρατία της Καρελίας, που δημιουργήθηκε το 1945 και καταργήθηκε το 1970. Αυτό το γεγονός έγινε γνωστό το 1971 μέσα από ένα "γράμμα" που έστειλαν κομμουνιστές της Λεττονίας στα κομμουνιστικά κόμματα της Δύσης. Για αυτούς, η πολιτική της μαζικής εγκατάστασης ρώσων, επέτρεψε τη διάλυση αυτής της ομοσπονδιακής δημοκρατίας, αφού ο ντόπιος πληθυσμός έφτασε ν' αντιπροσωπεύει λιγότερο από το μισό του συνολικού πληθυσμού. Αυτοί οι λεττονόι κομμουνιστές συμπληρώνανε στο "γράμμα" τους: "Την ίδια μέρα επιφυλάσσει το μέλλον για τις δημοκρατίες του Καζάκ και της Λεττονίας."

Πραγματικά, βάσει των στοιχείων που έδωσαν αυτοί οι κομμουνιστές, εκείνη την εποχή στη Λεττονία δεν ζούσε παρά ένα 50% Λεττονών. Όσον αφορά τη δημοκρατία του Καζάκ, η απογραφή του 1970 έδειχνε: 30% Καζάκ και 43% ρώσοι. Στις μέρες μας, δεν υπάρχει έθνος που να ζει αποκλειστικά σε μια και μοναδική δημοκρατία.

Έτσι στην Κιργιζία, ο πληθυσμός των Κιργιζίων έχει μειωθεί κατά 11% μέσα σε 20 χρόνια, ενώ το 1967 έφτανε τα 40%, οι Ουζμπεκοί είναι το 62%, οι Τατζίκι δεν είναι πάνω από 50% στο Τατζικιστάν. Τα ίδια ισχύουν για τους Ουκρανούς, την πιο σημαντική εθνότητα μετά τους ρώσους — και το λέμε αυτό ξερόντας ότι δεν μπορούμε να θεωρήσουμε τους Ουκρανούς ότι απειλούνται από κάποιο κίνδυνο. Έτσι πληροφορούμαστε από την Ιζβέστια ότι ο πληθυσμός της Ουκρανίας αυξήθηκε από το 1959 μέχρι το 1970 από 7 σε 9 εκατ. — όσον αφορά τους ρώσους και από 32 σε 35 εκατ. όσον αφορά τους Ουκρανούς. Αυτό δηλώνει μια πτώση 2,5% από 80% σε 77,5% του συνολικού πληθυσμού.

Δεν αρκεί μόνο ένα ικανοποιητικό ποσοστό ντόπων για να πούμε ότι η τάδε εθνική μειονότητα "υπάρχει". Ένας από τους απαραίτητους όρους για ν' ανήκει κανείς σε μια εθνική ομάδα, είναι η γλώσσα, που δεν είναι μόνο ένας απλός κώδικας επικοινωνίας αλλά και η βάση της οποίας κουλτούρας. Αν η γλώσσα ενός λαού χάνει όλο και περισσότερο τη σημασία της και περιορίζεται η διδασκαλία της, τότε πολύ σύντομα η ζωντανή κουλτούρα αυτού του λαού θα καταλήξει στο εθνογραφικό μουσείο. Οι δημοκράτες — έτσι αυτοαποκαλούνται — της Ρωσίας, της Ουκρανίας και των χωρών της Βαλτικής, μια παράνομη οργάνωση είχε ήδη διαπισώσει απ' το '69 αυτόν τον κίνδυνο. Είχαν καταγγείλει το γεγονός αυτό με τα παρακάτω λόγια: "Οι λαοί που ζουν έξω από τα εθνικά τους όρια δεν έχουν πολιτιστική αυτονομία. Δεν υπάρχουν για παράδειγμα εβραϊκά σχολεία, σχολεία για Ουκρανούς έξω από την Ουκρανία, για Βιελορώσους έξω από τη Βιελορωσία, παρά το γεγονός ότι αυτοί οι

λαοί ζουν κατά ομάδες συμπαγείς σ' όλη την επικράτεια."

Επιπλέον, η εθνική γλώσσα δεν είναι πια υποχρεωτική στα ρώσικα σχολεία που βρίσκονται έξω απ' το γεωγραφικό χώρο της ρώσικης σοσιαλιστικής δημοκρατίας. Έτσι για παράδειγμα, μετά τη σχολική μεταρρύθμιση που έγινε στην Ουκρανία, η ντόπια γλώσσα δεν είναι πια υποχρεωτική στα ρώσικα σχολεία. Ο Λεονίντ Πλιούτς, που καταγγέλει τη ρωσοποίηση της Ουκρανικής δημοκρατίας, μας διαβεβαιώνει ότι ακόμα και στις μεγάλες πόλεις της χώρας του η εθνική γλώσσα κοντεύει να ξεχασθεί. Για να επιτευχθεί η ρωσοποίηση χρησιμοποιήθηκε σαν τέχνασμα, η εργασία. Για να έχει κανείς οποιαδήποτε υπέθυνη θέση, στη Σοβιετική Ένωση, πρέπει να μιλάει ρώσικα, και μόνο ρώσικα. Παράλληλα σε διάφορες δημοκρατίες η εθνική παιδεία κινδυνεύει άμεσα να καταργηθεί και στη θέση της να υπάρξει ρώσικη παιδεία γενικότερα κι όχι μόνο στο επίπεδο της γλώσσας.

Στις μουσουλμανικές δημοκρατίες της Σοβ. Ένωσης, ο Χρουστώφ, μετά τον Στάλιν επιχείρησε να συνεχίσει τη ρωσοποίηση με δυο βασικούς σκοπούς: από τη μια μεριά να δημιουργήσει αυτόν τον καινούργιο σοβιετικό άνθρωπο και από την άλλη να μειώσει μέχρι και να εξαφανίσει τις Κινέζικες εθνικές μειονότητες, που συνόρευαν γεωγραφικά με την Κίνα. Αν αυτή η "ένωτική" πρόθεση απέτυχε όπως φάνηκε με την απογραφή πληθυσμού του 1970, αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι η ρωσοποίηση δεν επιχειρήθηκε βίαια και ότι δεν συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Από το 1954 και μετά στις μακρινές αυτές δημοκρατίες έγινε μια ανασκατάταξη που μόνο με την κολλητική ποίηση του 1930 μπορεί να συγκριθεί, και που είχε σα στόχο να θρυμματίσει την εθνική ενότητα. Έγινε τότε λοιπόν η εκχέρωση των παρθένων χωραφιών και ειδικότερα στην περιοχή του βόρειου Καζακιστάν. Δεκάδες χιλιάδες νέων από την δυτική ρωσία έπεσαν με τα μούτρα στην εκμετάλλευση της στέππας. Αυτή η μετανάστευση προς την ανατολή σταμάτησε στη δεκαετία του '60.

Οι διάδοχοι του Χρουστώφ προτίμησαν να εκμεταλλευτούν τα πλούσια σε μεταλλεύματα υπεδάφη στις περιοχές της σοβιετικής μουσουλμανικής Ασίας, με τρόπο που να μη δίνει βέβαια την ίδια εντύπωση με την Αφρικάνικη "Κατάκτηση της Δύσης". Τα εδάφη αυτά είναι πλούσια σε πετρέλαιο, ουράνιο, χαλκό, μαγγάνιο κ.ά. Οι δυτικοί δημοσιογράφοι φτάναν να γράψουν ότι αυτό που συνέβηκε ιδίως στο Ουζμπεκιστάν ήταν ένα θαύμα. Μπορούμε όμως να πούμε τα ίδια και για την άλλη όψη του νομίσματος. Η Εξουσία μέσα από αυτό το αναπτυξιακό πρόγραμμα προσπάθησε να φτάξει μια βιτρίνα, μια μαγική εικόνα για να θαμπώσει τα μάτια των άλλων πληθυσμών της Ασίας και της Κίνας. Ο Άλεν Τζάκομπ δημοσιογράφος της γαλλικής "Monde" τον Αύγουστο του 1970 σ' ένα άρθρο του αναπτύσσει την άποψη ότι η σοβιετική Εξουσία έκανε αυτά τα έργα

για να εδραιώσει μια διοίκηση μετα-απικακού τύπου. Και σημειώνει: "Σε λίγο καιρό η Τασκένδη δεν θα έχει τύποτα να ζηλέψει από τις καθαρά ευρωπαϊκές πόλεις σαν το Μινσκ και Χάρκοβο."

Ήδη τα ρώσικα είναι η γλώσσα που υπερέχει στους τόπους δουλειάς, όπως και σ' όλα τα αλόγκαν στους τοίχους και στις πλατείες της Τασκένδης. Η Ουζμπεκική γλώσσα που γραφόταν άλλοτε με αραβικά γράμματα γράφεται τώρα πια με κυριλλικά. Η παραδοσιακή βιοτεχνία και τέχνη λειτουργεί σαν τουριστικό είδος.

Πολλοί σαμιζντάτ που ήρθαν από την αυτόνομη δημοκρατία της **Bachkirie** στις αρχές του 1978 μας επέτρεψε να καταλάβουμε καλύτερα τι σημαίνει αυτή η ρωσοποίηση. Όπως αναφέρουν οι υπογράφοντες την "έκκληση για την ένωση των τουρικών λαών στη Σ.Ε.":

"Η χρησιμοποίηση της γλώσσας **tatarobachkirie** αυτή τη στιγμή θεωρείται προσβολή... Μετά το γιορτασμό των πενήντα χρόνων της Σ.Ε. οι ραδιοφωνικές εκπομπές σ' αυτή τη γλώσσα καταργήθηκαν οι ονομασίες δρόμων, πάρκων και πλατειών στις διάφορες πόλεις είναι στη συντριπτική πλειοψηφία γραμμένες στα ρώσικα."

Σ' ένα γράμμα που έστειλαν στις 2 του φλεβάρη του 1976 στις αρχές της Σ.Ε., 26 τατάροι και **Bachkirs** δίνουν ορισμένα χαρακτηριστικά της καταπίεσης που υφίστανται:

"Με το πρόσχημα ότι το θέλησαν κι οι ίδιοι οι γονείς", όλα τα εθνικά σχολεία στις πόλεις της **Bachkirie** έκλεισαν, και πέρσαν ολότελα στα χέρια της ρώσικης εκπαίδευσης. Αυτή η μεταλλαγή εξαπλώθηκε ήδη και στα σχολεία της επαρχίας... Στις πόλεις οι εθνικοί παιδικοί σταθμοί μειώθηκαν στο μηδέν. Στην πόλη μας, την **Ouffa**, που έχει περίπου 1 εκατ. κατοίκους έμειναν 2 ή 3 εθνικοί παιδικοί σταθμοί... Σήμερα έχει γίνει πια της μόδας οι γονείς να καλούνται από τις παιδαγωγούς και τους επιτηρητές για ν' ακούσουν το στερεότυπο: "Δεν πρέπει να συνεχίσετε να μιλάτε στο παιδί σας χρησιμοποιώντας την μητρική σας γλώσσα". Κι αν κάποιος αρνηθεί, εξασκούν από τη μια ψυχολογική πίεση στο παιδί, και από την άλλη ο γονιός κατηγορείται "για πολιτική ανωριμότητα"... Στις 146 ώρες την εβδομάδα του τηλεοπτικού προγράμματος της εθνικής ραδιοτηλεόρασης μόνο 5 ή 6 ώρες είναι στη γλώσσα **Bachkir** και από αυτές, το μεγαλύτερο ποσοστό είναι αφιερωμένο στον κύκλο "ζωοκομία: ζημιογόνος εργασία". Οι εκπομπές του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης στη γλώσσα **tartare** καταργήθηκαν τελείως, παρόλο που στη **Bachkirie** υπάρχουν πάνω από 1 εκατ. τάταροι... Ζώντας στα βάθη της Ρωσίας οι τάταροι και οι **Bachkirs** απειλούνται με αφανισμό."

Έτσι είναι εύκολο σχετικά, παρά τις γραπτές εγγυήσεις στα συντάγματα του 1924 και του 1936, να σκοτώσουν μια κουλτούρα απαγορεύοντας τη χρησιμοποίηση της γλώσσας της. Αυτή η ρωσοποίηση δεν επιτυγχάνεται βέβαια χωρίς

να υπάρχουν διάφορες αντιστάσεις ακόμα και μέσα στα ίδια τα τοπικά κομμουνιστικά κόμματα. Κάτι που συνέβηκε για παράδειγμα στη Λεττονία από το 1968 μέχρι το 1971, αλλά η κεντρική εξουσία δεν διάσασε να εκκαθαρίσει το κομμουνιστικό κόμμα από τα μέλη εκείνα που θεωρήθηκαν "εθνικιστές".

Τελικά δίνεται η δυνατότητα στους κομμουνιστές να λένε στις αναφορές τους σχετικά με το όλο θέμα: "σε κάθε οργάνωση σε επίπεδο σοβιέτ, στις πόλεις και στις αγροτικές περιοχές, στις περισσότερες τοπικές οργανώσεις και σ' όλες τις βιομηχανίες οι δραστηριότητες μας γίνονται "σ τ α ρ ω σ ι κ α". Κα καταλήγουν δηλώνοντας κατηγορηματικά: "Σ' όλες τις δημοκρατίες οι Ρώσοι τα έχουν όλα. Οι εθνικότητες που παραμένουν ακόμα πλειοψηφικές σ' αυτές τις δημοκρατίες έχουν κάποια προνόμια. Τέλος οι διάφορες μειοψηφικές εθνικότητες δεν έχουν τίποτα."

Κι άλλα τοπικά κομμουνιστικά κόμματα υποστήκαν εκκαθαρίσεις: Στις αρχές του 1969 στο Κ.Κ. του Τατζικιστάν, τα μέλη του τοπικού κόμματος κατηγορήθηκαν από το περιοδικό του κόμματος "*Paetina-ya Zyzn*" για χαλάρωση του αγώνα τους "ενάντια στις μνήμες του παρελθόντος που παραμένουν στη συνείδηση των ανθρώπων και εκφράζονται μέσα από τον τρόπο ζωής τους και στις οικογενειακές τους σχέσεις." Και ο λιθουανικός "εθνικισμός" είχε καταγγελθεί από την Πράβδα στις 24 του γενάρη 1969, όπου σαν κύριος υπεύθυνος της κατάστασης θεωρούνταν "ο καπιταλιστικός κόσμος". Από το 1972 ως το 1974 η εκκαθάριση του Κ.Κ. Αρμενίας ολοκληρώθηκε με τη βίαιη είσοδο Ρώσων στη γραμματεία του. Έτσι παρατηρείται το φαινόμενο η εθνική συνείδηση να αυξάνει αλλά και από την άλλη η πίεση της κεντρικής εξουσίας να δυναμώνει.

Εκείνα τα "λίγα προνόμια" που απομένουν στις εθνικότητες που είναι ακόμα πλειοψηφούσες στο δικό τους γεωγραφικό χώρο, στην πράξη εξουδετερώνονται μιας και η οποιαδήποτε πολιτισμική έκφραση τους είναι απαγορευμένη. Ο φόβος να κατηγορηθείς για εθνικισμό, να θεωρηθείς πράκτορας του ιμπεριαλισμού και τα "παταχού παρόντα" Κ.Κ. ολοκληρωτικά υποταγμένα στο Κ.Κ. Ρωσίας, είναι τα εμπόδια για μια πιθανή εκκόλαψη της πολιτιστικής αναγέννησης. Ότι ισχύει για τις εθνικές μειονότητες, που δεν έχουν πια ζωντανή κοινότητα και παράδοση, ισχύει και για άλλες εθνικότητες ακόμα πλειοψηφούσες, όπως οι Λεττονόι. Αυτά μας μαρτυρεί ο *Teodore Asselbaum*, καταδικασμένος το 1952 σε 25 χρόνια εξορίας για αντίσταση στο καθεστώς, μέσα από ένα γράμμα που έφτασε στη Δύση μέσα από το κανάλι του Σαμιζντάτ.

Χώρια οι μειονότητες που είχαν εμφανιστεί βίαια από το χάρτη την εποχή του Στάλιν αλλά και αργότερα. Αυτές παλεύουν για το δικαίωμά τους να υπάρχουν στο γεωγραφικό τους χώρο.

Είναι αυτό που συμβαίνει με τους Τατάρους των οποίων η περιοχή που δι-

καιωματικά τους ανήκει, η Κριμαία, ενώθηκε το 1954 με την Ουκρανία. Οι τάταροι αγωνίστηκαν για την αποκατάστασή τους σαν έθνος ξεχωριστό, κάτι που το κατάφεραν στις 5 του Σεπτεμβρίου του 1967 αλλά στο "διάταγμα αποκαταστάσεως", οι τάταροι αναφέρονται σαν "πολίτες που κάποτε κατοικούσαν την Κριμαία". Το δικαίωμα να ξαναεγκατασταθούν στην Κριμαία δεν εγκρίθηκε και αυτό ήταν και είναι το δεύτερο στάδιο του αγώνα τους για την αναγνώριση της ύπαρξής τους σαν εθνικότητα. Όλοι αυτοί που προσήλθαν να εγκατασταθούν στην Κριμαία στην καλύτερη περίπτωση εκδιώχθηκαν, στη χειρότερη τους συλλάβαν και καταδικάστηκαν, μερικοί μέχρι και σε 7 χρόνια φυλάκισης.

(Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στη Σ. Ένωση η μετανάστευση και εγκατάσταση των πολιτών δεν είναι ελεύθερη. Υπάρχει αυτό που έχει επικρατήσει να λέμε "εσωτερικό διαβατήριο" και δεν είναι δυνατό να εγκατασταθείς όπου θέλεις. Οι αστυνομικές και οικονομικές υπηρεσίες πρέπει να ενημερώνονται για κάθε μετακίνηση). Ο *Alexis Kosterine*, γέρος μπολσεβίκος που έζησε 17 χρόνια εξορίας, έχει σε πολλές περιπτώσεις καταγγέλλει τις συνθήκες που οι διάφορες μειονότητες αναγκάζονται να αντιμετωπίσουν και τις γεννοκτονίες, από την εποχή της Σταλινικής διακυβέρνησης.

Σε δυο περιπτώσεις, το '59 και το '61, έφερε το θέμα της αποκατάστασης και της εθνικής αυτονομίας των λαών αυτών στο Κογκρέσο. Από το '59 έως το '70 απαγγέλλθηκαν γύρω στις 300 καταδικαστικές αποφάσεις εναντίον Τατάρων για παράνομη εγκατάσταση ή συμμετοχή σε διαδηλώσεις διαμαρτυρίας. Κατά τη διάρκεια της κηδείας του *Kosterine* το Μάρτιο του 1968 ένας μεγάλος αριθμός αντιπροσώπων μικρών εθνικοτήτων (*Tatares, techtchenes, ingouches...*) είχαν μια ενεργητική παρουσία και επέδειξαν τελικά ένα είδος διεθνισμού ερχόμενοι να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη τους για τον άνθρωπο αυτόν που πάλευε για τα δικαιώματά τους. Σαν διάδοχο του *Kosterine*, αναφέρουμε τον στρατηγό Γκριγκορένκο που ενδιαιερόντο για τους Τατάρους, αλλά αυτή του η δράση του στοίχισε τη σύλληψη και τον εγκλεισμό σε ψυχιατρικό άσυλο. Στη δεκαετία του '70 έγιναν πολλές δίκες με Τατάρους κατηγορούμενους που όλοι τους καταδικάστηκαν βάσει του άρθρου 70 του ποινικού κώδικα (δες το ανάλογο σημείωμα). Ένας από τους πιο γνωστούς, ο *Mustapha Djenilev* καταδικάστηκε τον απρίλη του 1976 για τέταρτη φορά, πάντα διότι αγωνιζόταν για τα δικαιώματα των τατάρων. Και τις τέσσερις φορές καταδικάστηκε βάσει των άρθρων 70 και 190 του ποινικού κώδικα, συνολικά, σε 8 χρόνια φυλάκις, στα 33 χρόνια του.

Και άλλες μειονότητες που αντιμετωπίστηκαν βάνουσα επί Στάλιν αγωνίστηκαν και συνεχίζουν ν' αγωνίζονται για την ανεξαρτησία και αυτονομία τους. Έτσι η δημοκρατία *Techtchene - Ingouche* δη-

μιουργήθηκε στις 9 Γενάρη του 1957, όπως επίσης και οι αυτόνομες περιοχές των Καλμούχων και των Τσερκέζων - Καράτσα. Οι γερμανοί του Βόλγα έπρεπε να περιμένουν μέχρι το 1964. Αυτό δεν σημαίνει όμως, παρά την "αποκατάσταση" τους στο ηθικό και νομικό επίπεδο, ότι η ζωή τους καλύτερεψε, τουναντίον οι λαοί αυτοί θα συνεχίσουν να αγωνίζονται για τα δικαιώματά τους, για ν' αυτονομηθούν και να μπορούν να μεταναστεύουν ελεύθερα. Κι αυτά είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τους γερμανούς του Βόλγα. Ήδη μέχρι πρόσφατα ακόμα και μέσα στη Μόσχα έγιναν διαμαρτυρίες υπέρ των γερμανικών αυτών εθνοτήτων.

Ο Λεονίντ Πλιούτς καταγγέλλει στις 4 Φλεβάρη 1976:

"Η κατάσταση των τατάρων της Κριμαίας, των ελλήνων, των *meskhs* είναι ακόμα πιο τραγική από αυτή των Ουκρανών. Έχουν μετακινηθεί με τη βία στη Σιβηρία και στην Κεντρική Ασία. Σήμερα παλεύουν να ξαναγυρίσουν στις πατρίδες τους και να αποκτήσουν την πολιτιστική τους αυτονομία.

Πρόσφατα ήρθε στα χέρια μας ένα ντοκουμέντο για τους ορεισίβιους Τατζίκους. Το Τατζικιστάν είναι μια από τις μουσουλμανικές δημοκρατίες στην Ασία. Μπορεί να φτάναμε στο συμπέρασμα ότι οι διωγμοί των μικρών λαών σταμάτησαν με το θάνατο του Στάλιν. Αυτό το ντοκουμέντο μας πείθει για το αντίθετο. Οι ορεινοί Τατζίκοι εξορίστηκαν στα τέλη της δεκαετίας του '60 και στις αρχές του '70. Αυτή η "μεταφύτευση" μπορεί να θεωρηθεί σαν σιωπηλή τραγωδία: μία από τις φυλές των Τατζίκων οι *yaguobs* είναι άνθρωποι που ζούνε σε υψόμετρα πάνω από 2000 μέτρα. Δεν είναι παράδοξο αν σας πούμε ότι αυτοί οι άνθρωποι αρρωσταίνουν όταν κατέβουν στην πεδιάδα. Είναι κάτι που δικαιολογείται αν σκεφτούμε ότι οι συνθήκες οι ατμοσφαιρικές μα και τα συστατικά του αέρα αλλά και οι αρρώστιες αλλάζουν. Γι' αυτούς τους ανθρώπους λοιπόν η πεδιάδα είναι θάνατος. Αυτή η μετακίνηση, αφού πρώτα οι αρμόδιες υπηρεσίες προσπάθησαν να πείσουν τους *yaguobs* να κατέβουν με τη θέλησή τους στην πεδιάδα, τελικά έγινε με βίαιο τρόπο. Αποσπάσματα του στρατού ενισχυμένα από μονάδες της αστυνομίας έφτασαν στα χωριά των *yaguobs* και κατάσχεσαν τα *arzs* (κανάλια ύδρευσης), όπως έκαναν οι γάλλοι όταν κατάλαβαν τη Νέα Καληδονία. Μετά κατάσχεσαν τα σπίτια και ανέβασαν με το ζόρι τον πληθυσμό σε καμiónια για να τους κατεβάσουν στην πόλη. Δεν αντιστάθηκε κανείς ένοπλα αλλά υπήρξαν αρκετές δραπετεύσεις νέων ανθρώπων, που ανέβηκαν στο βουνό και που ζούνε εκεί για χρόνια είτε από το κυνήγι, είτε από τη βοήθεια που δέχονται από τους κατοίκους άλλων χωριών. Ο αριθμός των εξορίστων φτάνει τις πολλές δεκάδες χιλιάδες ατόμων. Στην πεδιάδα, η μόνη δουλειά που ήξεραν για να επιβιώνουν, η κτηνοτροφία, είναι αδύνατη. Έπειτα από τις επιδημίες της διφθερίτιδας και της φυματίωσης, οι οικογένειες που

κατά παράδοση είχαν μεγάλο αριθμό μελών, τώρα μειώνονται όλο και περισσότερα. Η παιδική θνησιμότητα φτάνει σε ποσοστά που ποτέ δεν έχουμε ξαναδεί. Οι πιο συντηρητικές εκτιμήσεις αναφέρουν ότι οι θάνατοι παιδιών και ηλικιωμένων φτάνουν τις 10.000.

Σήμερα η τακτική της μετακίνησης πληθυσμών έχει σταματήσει, αλλά δεν υπάρχει επίσημο έγγραφο που να επιτρέπει το γυρισμό στο πατρικό έδαφος. Γι' αυτούς δεν υπήρξε ποτέ σχολείο, ούτε εφημερίδα, ούτε ραδιοφωνική εκπομπή στη γλώσσα των **Yagoub**. Ενώ αντίθετα όλα αυτά παρέχονται στους **Evenks**, μια μειονότητα 9500 ανθρώπων που ζουν στην ανεξάρτητη δημοκρατία του **Yakoutie** στην Ανατολική Ασία.

* Άρθρα του ποινικού κώδικα.

* Άρθρο 70-1:

"... Ο σάλος κι η προπαγάνδα με σκοπό να υπονομευθεί ή να εξασθενήσει η σοβιετική εξουσία, ή πρόκληση ζημιών αρκετά σοβαρών ενάντια στο Κράτος, ή συκοφαντική δυσφήμιση που έχει σαν στόχο το κοινωνικό και πολιτικό σοβιετικό καθεστώς, όπως επίσης η μετάδοση μ' οποιονδήποτε τρόπο γραπτών κειμένων με τους ίδιους στόχους (όπως και παραπάνω) είναι κολάσιμοι με στέρηση της ελευθερίας από 6 μήνες ως 7 χρόνια, και, επιπλέον, την 2 με 5 χρόνια καταναγκαστικά έργα.

Αυτές οι ίδιες ενέργειες, αν γίνουν από άτομο που έχει ήδη καταδικαστεί παλιότερα για μια παράβαση εξαιρετικά επικίνδυνη ή αν έγινε σε περίοδο πολέμου, (αι ενέργειες) οι προηγούμενες ποινές γίνονται αντίστοιχα 3 χρόνια έως 10 χρόνια και 2 με 5 χρόνια."

* Άρθρο 190-1:

"Η συστηματική μετάδοση υπό τύπον ομιλίας συκοφαντικής δυσφήμισης που σαν στόχο έχει το κοινωνικό και πολιτικό καθεστώς της χώρας και η δημοσίευση κειμένων του ίδιου περιεχομένου... κρίνονται καλίσαιμες ενέργειες και τιμωρούνται με 3 χρόνια στέρηση της ελευθερίας ή επανεκπαίδευση σε μια εργασία για ένα χρόνο ή περισσότερο ή με την καταβολή χρηματικού ποσού 100 ρουβλίων το ανώτερο."

* Βλ. το βιβλίο "Η εξέγερση της Βορκούτα", Μικρός ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ.

ΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

Η αντίσταση απέναντι στον επιθετικό πόλεμο και την κατοχή του Λιβάνου ανδρώνεται μέσα στις Ισραηλινές ένοπλες δυνάμεις. 2500 έφεδροι στρατιώτες, συγκρότησαν μια ομάδα που λέγεται **Yesh Gull** ("Υπάρχουν και όρια") και ζήτησαν να μη σταλούν στο Λίβανο. Ήδη 130 απ' αυτούς έχουν καταδικαστεί σε φυλάκιση εξαιτίας της άρνησής τους να υπηρετήσουν εκεί. Μολονότι υπήρξε στο παρελθόν μαζική αντίθεση απέναντι στον πόλεμο κατά του Λιβάνου από ομάδες όπως η **Peace Now**, η **Yesh Gull** αντιπροσωπεύει το πρώτο παράδειγμα μαζικής ανταρσίας στο στρατό, τον ακρογωνιαίο λίθο της επεκτατικής πολιτικής του Ισραήλ. (Όλοι οι πολίτες του Σιωνιστικού κράτους είναι υποχρεωμένοι να υπηρετήσουν την κανονική στρατιωτική θητεία τους και να βρίσκονται σε ενεργή εφεδρεία ως τα 56 τους).

Όπως συμβαίνει και με τις άλλες αντιπολεμικές ομάδες του Ισραήλ, η **Yesh Gull** αποτελείται αποκλειστικά από μορφωμένους Ασκενάζι (Εβραίους που ήρθαν απ' την Ευρώπη κι απ' τις μεγάλες πόλεις και τα κιμπούτζ). Κινήματα σαν κι αυτό πιστεύεται ότι διευρύνουν ακόμα περισσότερο το χάσμα μεταξύ των κοινωνικά κυρίαρχων, αλλά αριθμητικά λιγότερων Ασκενάζι και των αριθμητικά περισσότερων Εβραίων απ' τη Ν. Αφρική και τις Ανατολικές χώρες, τους Σεφάρντι, που υποστηρίζουν την αντιδραστική πολεμική πολιτική του κυβερνητικού συνασπισμού και τρέφουν έχθρα για την κοινωνική θέση των Ευρωπαίων.

Οι στρατιώτες που προσχωρούν στην **Yesh Gull** υπογράφουν μίαν αίτηση προς

την κυβέρνηση, ζητώντας να μη σταλούν στην πολεμική ζώνη κι η οποία λέει σε κάποια παράγραφο: "Ένα λαϊκό πρόβλημα (των Παλαιστινίων) δεν μπορεί να λυθεί στρατιωτικά... Δεν ενταχθήκαμε στις Αρμυνικές δυνάμεις του Ισραήλ γι' αυτό το σκοπό... Φέρτε τους στρατιώτες πίσω!"

Σχεδόν όλες οι φιλελεύθερες κι αντιπολεμικές ομάδες τους υποστήριξαν, ακόμα κι η **Peace Now** η οποία διοργάνωσε συγκέντρωση 100.000 ατόμων στο αποκορύφωμα των εχθροπραξιών. Ωστόσο, η αριστερά φοβόταν ότι η "εξτρεμιστική" θέση της **Yesh Gull** θα φόβιζε τους κεντρώους ψηφοφόρους που η ψήφος τους ήταν απαραίτητη για την εκλογική νίκη του Εργατικού Κόμματος στις εκλογές του Ιούλη. Αυτή η οππορτουνιστική πρόδοια εκείνων που παίρνουν την πιο αγωνιστική στάση απέναντι στον πόλεμο, παραγνωρίζει την Ιστορία του Ισραήλ όπου όλοι οι πόλεμοι είχαν γίνει απ' τους σοσιαλιστές.

Παρόλα αυτά, η ομάδα δεν είχε σήμαντη υποστήριξη. 20.000 άτομα παρακολούθησαν ένα φεστιβάλ μουσικής ποπ υπέρ της ομάδας, όπου συμμετείχαν οι σπουδαιότεροι καλλιτέχνες του Ισραήλ. Επίσης η ομάδα οργάνωσε διαδηλώσεις, συζητήσεις μεταξύ των στρατιωτών, κυκλοφόρησε αιτήσεις και πρόσφατα οργάνωσε μια βραδιά ποίησης διαμαρτυρίας στο Τελ Αβίβ. Σ' όλες αυτές τις εκδηλώσεις πήρε μέρος πολύς κόσμος.

Τελικά θα ήταν πολύ εύκολο να περιγράψουμε το Ισραήλ ως μονολιθικό, παραβλέποντας το ότι αποτελείται από ποικίλες εθνικές, κοινωνικές, και πολιτικές δυνάμεις που απειλούν ν' ανατινάξουν την 35ή κοινωνική του συναίνεση.

νικαράγουα

ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ

Ο "ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ" αλά ΣΑΝΤΙΝΙΣΤΑ

Στις αρχές του 1970, η παγκόσμια οικονομική κρίση άρχισε να πλήττει τη Νικαράγουα. Σύμφωνα με στατιστικές που παραθέτει ο Χένρυ Βέμπερ στο βιβλίο του Νικαράγουα: Η Επανάσταση των Σαντινίστα, ο δείκτης του πληθωρισμού ανέβηκε από ένα ετήσιο μέσο όρο 1,7% πριν το 1970 σε 9,7% στα 1971 και 1975 κι έφτασε το 11% στα 1977. Πολλά εργοστάσια έκλεισαν κι η οικοδομική βιομηχανία πλήγηκε ιδιαίτερα σκληρά. Η φθίνουσα οικονομική κατάσταση, σε συνδυασμό με την κερδοσκοπική εκμετάλλευση του σεισμού του 1972 και της κλοπής της ξένης χρηματικής βοήθειας απ' τον δικτάτορα Σομόζα, γέννησαν ένα κίνημα ανάμεσα στις μη-Σομοζικές επιχειρηματικές τάξεις, ενάντια στον "αθέμιτο συναγωνισμό" του Σομόζα, που στρεφόταν ενάντια στα συμφέροντά τους σαν καπιταλιστές. Η ίδρυση της Δημοκρατικής Απελευθερωτικής Ένωσης, από διακεκριμένους αστούς πολιτικούς κι η αυξανόμενη καταστολή κι αντίσταση δεν ήταν προϊόν ταξικής σύγκρουσης ανάμεσα στους εργαζόμενους και τ' αφεντικά της Νικαράγουα. Άρχισαν να συγκρούση ανάμεσα στην άπληστη κυριαρχία του Σομόζα πάνω στη Νικαράγουανή οικονομία κι εκείνους τους Νικαράγουανούς καπιταλιστές που ήθελαν μεγαλύτερο κομμάτι απ' την πίτα. Απ' τις αρχές του κιόλας, στις αρχές της δεκαετίας του 1960, το Σαντινιστικό Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο είχε τονίσει την πολυταξική συνεργασία ενάντια στο καθεστώς κι ότι η πατριωτική αστική τάξη έπρεπε να παίξει ένα κεντρικό ρόλο σε κάθε προσπάθεια ανατροπής του Σομόζα. Απ' την εποχή της δολοφονίας του εκδότη της *La Prensa* Τσαμόρο, στις αρχές του 1978 ως την ήττα του Σομόζα τον Ιούλιο του 1979, η ηγεσία του ΣΕΜ, προσπαθούσε να πάρει μέρος σε μια κυβέρνηση "Εθνικής Ενότητας" μαζί με ανθρώπους όπως ο *Los Doce* (Ομάδα των 12) κι άλλους εκπρόσωπους της "προοδευτικής φιλελεύθερης" ανώτερης αστικής τάξης. Η ανατροπή του Σομόζα υπήρξε σ' ένα μεγάλο βαθμό μια ανοργάνωτη κι αυθόρμητη εξέγερση στην οποία πολέμησαν και πέθαναν κυρίως εργάτες και γενικότερα φτωχοί άνθρωποι.

Αλλά οι αγρότες κι οι εργάτες δεν διεδίκησαν ποτέ τα συμφέροντά τους ξεχωρά απ' την πολυταξική πάλη ενάντια στην παλιά δικτατορία. Και το καθεστώς των Σαντινίστα έδειξε γρήγορα την ταξική του φύση, παραχωρώντας καίρια πόστα σε δυο κορυφαίους επιχειρηματίες τον Αλφόνσο Ρομπέλο και τον Αρτούρο Κρουζ. Σ' ένα εργατικό σεμινάριο στη Μανάνγκουα της κρατικά ελεγχόμενης εργατικής ένωσης, Σαντινιστική Κεντρική Εργατική Ένωση, ο διοικητής Κάρλος Νουνέζ διακήρυξε ότι ήταν "σημαντικό να γίνει μια διάκριση ανάμεσα σε κείνα τα μέλη της αστικής τάξης που εξακολουθούν να επηρεάζονται απ' τον ιμπεριαλισμό κι εκείνα που υπήρξαν θύματα της δικτατορίας, γιατί τα τελευταία είναι άτομα που το ΣΕΜ θέλει να προσελκύσει και να τα κάνει να μείνουν πιστά στην επανάσταση". (Κάρλος Νουνέζ στην *Barricada* σσ. 1 και 10 25 Σεπτεμβρίου 1979).

Ο Χένρυ Ρουίζ, υπουργός προγραμματισμού, σε μια ομιλία που ανάγγελε τη δημοσίευση του οικονομικού προγράμματος του 1981, είπε: "Υπάρχουν εκείνοι που καταλαβαίνουν αυτή την εθνική προσπά-

θεια. Υπάρχουν πατριώτες επιχειρηματίες που θέλουν να παράγουν, που θέλουν βοηθήσουν τη χώρα... Οι πατριώτες επιχειρηματίες είναι ένα ενεργητικό υποκείμενο που απαιτεί κίνητρα και που απαιτεί τη συνεργασία όλων μας." Πόσο μυθοποιημένα πρέπει να ήταν αυτό το πρόγραμμα κι οι δημιουργοί του δέχονταν ότι οι επιχειρηματίες είναι ένα ενεργητικό υποκείμενο της παραγωγής κι όχι εκμεταλλευτές της εργασίας άλλων!"

Όπως και κάθε άλλη κυβέρνηση στο κόσμο, το καθεστώς του ΣΕΜ δεν ήταν τόσο καταπιεστικό απέναντι στους αντιπάλους του μέσα στην επιχειρηματική κοινότητα, όσο απέναντι στους εργάτες και τους αγρότες της Νικαράγουα. Ο στρατός των Σαντινίστα συχνά έδωσε βίαια καταλήψεις που είχαν καταλάβει εδαφικές εκτάσεις μετά την ήττα του Σομόζα. Το ΣΕΜ φοβόταν πως αν οι άκληροι αγρότες καταλάμβαναν τα εδάφη, θα καλλιεργούσαν τροφή γι' αυτούς αντί για εξαγωγικά προϊόντα για λογαριασμό του Κράτους. Οι Σαντινίστα είπαν ότι οι αγρότες δεν είναι αρκετά πληροφορημένοι για να πάρουν υπεύθυνες αποφάσεις για τη ζωή τους τη ζωή. Ενάντια στις ενέργειες

των άκληρων αγροτών, ο γραφειοκράτης του ΣΕΜ Τόμας Μπόργκε μίλησε υπέρ του καθεστώτος, λέγοντας ότι η ατομική ιδιοκτησία θα γινόταν σεβαστή κι ότι "Η επανάσταση θα ενεργήσει μ' ένα δυνατό και σταθερό χέρι, γιατί δεν μπορεί να επιτρέψει την αντεπανάσταση εν ονόματι της επανάστασης" (*Baricada*, 24 Σεπτεμβρίου 1979). Ένας αγρότης απ' την Τσιαντέγκα σχολίασε, "δεν το καταλαβαίνω καθόλου, τη μια στιγμή η κατάληψη της γης είναι επαναστατική και την άλλη σου λένε ότι είναι αντεπανάστατική". Υπό το καθεστώς του ΣΕΜ, τα μόνα εδάφη που "απαλλοτριώθηκαν" είναι τα ράντσα, οι φάρμες (και τα εργοστάσια) που ανήκαν στον Σομόζα και σε μερικούς απ' την κλίκα του, γύρω στο 30-33% των παραγωγικών πόρων της χώρας. Απ' αυτό το περίπου 30%, το 23% έχει γίνει *Λ α ι κ ή Ι δ ι ο κ τ η σ ι α*, όπως τη λένε, δηλαδή, φάρμες κρατικής ιδιοκτησίας και το 7% έχει μετατραπεί "σε συνεταιρισμούς" που λειτουργούν σύμφωνα με τα Κρατικά σχέδια.

Η πλειοψηφία των αγροκτημάτων που κατασχέθηκαν απ' τους Σομοζικούς ήταν μεγάλα, σύγχρονα εμπορικά αγροκτήματα προσανατολισμένα στην εξαγωγή παραγωγής, όπου εργαζόταν μια μικρή εργατική δύναμη, που πρόσφερε το μεγάλο εμπορικό εργατικό δυναμικό. Η σημασία αυτών μέσα στην εθνική οικονομία ήταν το κλειδί της απόφασης μετατροπής τους σε κρατικά, που θα διεύθυνε το *INRA* (Νικαργουανό Ινστιτούτο για την Αγροτική Μεταρρύθμιση) με συμμετοχή των εργατών (δηλαδή, συνδιαχείριση).

Όπως όλα τα αφεντικά, οι Σαντινίστας πιστεύουν ότι οι απεργίες είναι άχρηστες κι όπως όλα τα αριστερά καθεστώτα παντού, η Σαντινιστική αντίληψη του "σοσιαλισμού" είναι μια αντίληψη νομικής δικαιοδοσίας, βασισμένη μάλλον στο ποιος *κ α τ έ χ ε ι* και/ή *δ ι ε υ θ ύ ν ε ι* τους παραγωγικούς πόρους παρά στις πραγματικές σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους και μ' αυτό που παράγουν. Αυτό που ήταν υπό τον Σομόζα μια ξεχωριστή επιχείρηση που παρήγαγε με σκοπό το κέρδος, παραμένει μια επιχείρηση προσανατολισμένη στο κέρδος, που παράγει αγαθά κι υπηρεσίες για τους παραλογισμούς της καπιταλιστικής ανταλλαγής στις τοπικές και τις διεθνείς αγορές κι όχι για την ελεύθερη κι άμεση χρήση της ίδιας της εργατικής τάξης. Ο κρατικοκαπιταλιστικός τομέας της Νικαργουανής οικονομίας αναφέρεται σα *Λ α ι κ ό ς* τομέας απ' την κυβέρνηση των Σαντινίστα και τους υποστηρικτές της.

Στο τεύχος του Σεπτεμβρίου του 1983 του δελτίου *Echanges et Mouvement* υπάρχουν μερικές ενδιαφέρουσες λεπτομέρειες για τους αγώνες μέσα σ' ένα εθνικοποιημένο εργοστάσιο που απασχολεί γύρω στους 300 εργάτες. Μια σύγκρουση ξέσπασε όταν το τμήμα ποιοτικού ελέγχου άρχισε να εποπτεύει πιο επισημαμένα την παραγωγή. Ο συγγραφέας λέει, "Υπό τον Σομόζα, πειθαρχία σήμαινε ότι οι εργάτες δούλευαν σκληρά και φιμώνονταν. Τώρα, μετά το 1979, πειθαρχία σήμαινε πως οι εργάτες δούλευαν σκληρά αλλά κι επίσης

(αναμενόνταν απ' αυτούς) ν' αφοσιωθούν ολόψυχα στο έργο αυτό, γιατί τώρα δούλευαν για τον εαυτό τους, για τη χώρα, για την επανάσταση." Φήμες κυκλοφορούσαν ότι τα άτομα που κριτικάρανε τις συνθήκες στο εργοστάσιο ήταν "αντεπαναστάτες", ότι ασμποτάρανε την παραγωγή κλπ. Οι απασχολούμενοι σ' αυτή την επιχείρηση θεωρούνταν αρκετά αγωνιστικοί την εποχή του Σομόζα. Σ' αυτό το εργοστάσιο, η εγγραφή στο συνδικάτο είναι υποχρεωτική, η συνδρομή αφαιρείται αυτόματα απ' το μισθό και στις βδομαδιακές συναντήσεις οι υπεύθυνοι των τμημάτων προτρέπουν τον κόσμο να δουλεύει σκληρότερα. Το άρθρο ασχολείται παραπέρα κόπως λεπτομερικά με τις δραστηριότητες της Σαντινιστικής μυστικής υπηρεσίας που λειτουργεί μέσα στο εργοστάσιο, για τις απειλές φυλάκισης των εργατών που κάνουν απεργία. Το κράτος έχει κάνει λοκ άουτ σε εργάτες, έχει κλείσει επιχειρήσεις κι ακόμα έχει επιστρατεύσει διαφωνούντες εργάτες, στέλνοντάς τους στις πολεμικές ζώνες, στα βόρεια της χώρας. Πώς άλλαξαν τα πράγματα στη νέα Νικαράγουα!

Φιλοκαστρικοί αριστεροί όπως η Μάργκαρετ Ράνταλ υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στον καθολικό κλήρο και το μηχανισμό των Σαντινίστα. Φαίνεται ότι είναι μια ακριβής δήλωση. Δυο ιεραρχικές *¶*λοτικές οντότητες, ενεργώντας για ν' αποφασίσουν τί είναι το καλύτερο για το εκλεκτό και, ευτυχώς, υποτακτικό κοπάδι τους. Έχοντας την τάση να παρεμβαίνει σε όλες τις πλευρές της ζωής άλλων ανθρώπων, ο συνασπισμός παπάδων και κομμοσάρων εκφράζει τον κατασταλτικό του πουριτανισμό στη δίωξη των πορνών και το κλείσιμο των "ανήθικων" μπαρ ομοφυλόφιλων απ' τους Σαντινίστας. Φυσικά, οι εκτρώσεις είναι απαγορευμένες. (Φ λ ο γ ε ρ ή Π ο λ ι τ ι κ ή σ τ η Ν ι κ α ρ ά γ ο υ α του Λουί Χέις, *Gay Community News*, Βοστώνη 28 Απρίλη 1984). Σ' αυτή τη λεγόμενη "επαναστατική" κοινωνία οι γυναίκες είναι ελεύθερες να πεθαίνουν κάνοντας έκτρωση σε κομπογιανιτές. Στο μεταξύ, η ελεγχόμενη απ' το κράτος ένωση γυναικών *AMNLAE*, επιμένει ότι οι γυναίκες θα έπρεπε να έχουν το δικαίωμα να καταταγούν στο στρατό. Σ' όλη τη Νικαράγουα υπάρχουν παντού πίνακες κι αφίσες με σωβινιστικά συνθήματα που υμνούν τις αρετές του κράτους και της παραγωγής υπέρ της πατρίδας. Πινακίδες της *Bank of America* ανακοινώνουν "Ο σύντροφός σου στην ανοικοδόμηση".

Το ΣΕΜ αντιμετωπίζει στα σοβαρά αυτή τη συντροφικότητα. Μια κυβερνητική προσοούρα αναφέρει, "Η Παγκόσμια Τράπεζα κι η *IMF* έχουν κι οι δυο παρατηρήσει την αίσθηση σύνεσης κι υγιούς σκέψης της νέας κυβέρνησης στον τομέα της νομισματικής πολιτικής. Στην περίοδο μεταξύ Ιούλη 1978 και Ιούλη 1979, ο πληθωρισμός στη Νικαράγουα έφθασε το 80%. Στα 1980, ο αριθμός αυτός μειώθηκε στο 35% και στα 1981, στο 24%. Η συμπλήρωση των τροφίμων που χορηγήθηκαν στην πλειονότητα του πληθυσμού, με μια μισθο-

λογική πολιτική λιτότητας, συνετέλεσε πολύ στην επίτευξη αυτης της σταθερότητας των τιμών."

Στο Ράδιο Σαντίνο, οι καταγγελίες του Αμερικάνικου ιμπεριαλισμού, ακολουθούνται από διαφημίσεις της Πέποι Κόλα. Ωστόσο, οι Σαντινίστας αποτελούσαν μια τέτοια απειλή για την Αυτοκρατορία των Κάουμπόυδων, ώστε πήραν 60 εκατομμύρια δολάρια βοήθεια απ' το σύντροφο Τζίμυ Κάρτερ! Στη Νικαράγουα υπάρχει μια θαυμάσια ποικιλία "μαζικών οργανώσεων" που υποτίθεται ότι είναι όργανα της λαϊκής εξουσίας, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι παρά όργανα μονόδρομης μεταφοράς των εντολών της άρχουσας χούντας προς τις μάζες. Η χώρα είναι καλυμμένη από ένα δίκτυο Σαντινιστικών Επιτροπών Άρμυνας (ΣΕΑ) στα πρότυπα των αντίστοιχων κουβανικών, που στόχος τους είναι η ενσωμάτωση όλων των πολιτών σ' ανοικοδομητικά σχέδια του Κράτους και που χρησιμεύουν επίσης στο να κατασκοπεύουν όσους είναι ύποπτοι έλλειψης νομιμοφροσύνης απέναντι στο καθεστώς. Φιλικά προς το ΣΕΜ έντυπα και φιλμ κάνουν αδησαστικές αναφορές στην "ένδοξη ηγεσία" των Ντανιέλ Ορτέγκα και Τόμας Μπόργκε, που κομπάζουν κι εκστασιάζονται μ' ένα δημαγωγικό τρόπο που θυμίζει Μουσολίνι, για το βάδισμα της χήνας, του *στυλ Α ν α τ ο λ ι κ ή Γ ε ρ μ α ν ι α*, της κυβερνητικής πολιτοφυλακής. Η μιλιταριστική και παραγωγιστική φύση της πολιτικής τους είναι τόσο ακραία, ώστε οι ζωγράφοι κι οι μουσικοί αναφέρονται σαν "πολιτιστικοί εργάτες", απ' τους οποίους αναμένεται να ενταχθούν εθελοντικά στις "πολιτιστικές ταξιαρχίες", για να εγκωμιάζουν τραγουδώντας το "λαϊκό κράτος".

Στη Νικαράγουα, σήμερα, κάτω απ' την "επαναστατική σοσιαλιστική" πρωτοπορία του Σαντινιστικού Μετώπου, το πιο βασικό αμυντικό όπλο της εργατικής τάξης, η απεργία, έχει απαγορευτεί. Το καθεστώς ανέχεται τη δεξιά δυσαρέσκεια, αλλά ποτέ την αριστερή. Οι Σαντινίστας επιχειρούν να οργανώσουν την κοινωνία μ' ένα στρατιωτικό τρόπο. Η εμπορευματική παραγωγή δεν έχει ανατραπεί, αλλά ρυθμίζεται και προστατεύεται απ' το κράτος, η "λαϊκή" χούντα είναι πάντα σωστή: να ποια είναι η ουσία της "Νέας Νικαράγουας". Δεν υπάρχει τίποτα το νέο σ' αυτή. Ωστόσο, υπάρχουν ενδείξεις εξέγερσης σε πολλά μέρη. Πέρα απ' τις απεργίες, υπήρξε πλατιά αντίσταση στην εθνική κινητοποίηση για στρατιωτική θητεία, που έκανε το ΣΕΜ. Παρόμοια αντίσταση συνάνησαν οι προσπάθειες του να κάνει τους άνεργους και τους φοιτητές να προσφέρουν εθελοντική εργασία στον αγροτικό τομέα. Ωστόσο, αν η "λαϊκή επανάσταση" δεν μπορεί να καταφέρει το λαό της να συλλάξει τη σοδειά του καφέ, μπορεί ίσως να καταφέρει τους ένοχους φοιτητές και νεαρούς επαγγελματίες απ' τις ΕΠΑ, να πάνε να δουλέψουν, "σε αλληλεγγύη", λίγες βδομάδες στις φυτείες και τα ράντσα "του Λαϊκού Τομέα".

Σ' αυτό το άρθρο έχω δώσει μερικά μόνο παραδείγματα του πώς το Σαντινι-

στικό Μέτωπο συγκροτήθηκε σε καπιταλιστική κυβέρνηση σε βάρος της εργατικής τάξης της Νικαράγουα. Οι τωρινοί κυρίαρχοι του Ελ Σαλβαντόρ, της Ονδούρας, και της Γουατεμάλας είναι άπληστοι βάρβαροι κι αυτό που τους αξίζει είναι να καταλήξουν στο εκτελεστικό απόσπασμα. (Το πιο πιθανό όμως είναι ότι θα καταλήξουν στο Μαϊάμι!). Το γεγονός όμως ότι οι δεξιοί είναι απάισιοι, αυτό δε σημαίνει ότι οι αριστεροί αντιτίθενται με κάποιο τρόπο στον καπιταλισμό. Κοιτάξτε το Ελ Σαλβαντόρ. Δε φαίνεται λίγο παράξενο το ότι μερικούς απ' τους πιο τιμημένους μάρτυρες του "λαϊκού κινήματος" όπως ο Ρόκε Ντάλτον κι η Μελίδα Ανάγια Μόντες, τους ξαπόστειλαν στον Σταλινικό Παράδεισο οι ίδιοι οι σύντροφοί τους; Κοιτάξτε πέρα απ' τις "σοσιαλιστικές" πολυλογίες. Οι Σαντινίστας, το FMLN/DR στο Ελ Σαλβαντόρ κι όλα τα αριστερά κόμματα, συνδικάτα κι ένοπλες ομάδες δεν είναι κομμουνιστές ή αντικαπιταλιστές, αλλά φιλοδοξούν απλά να οικοδομήσουν ένα είδος καπιταλισμού σε εθνική βάση, που να μην είναι απόλυτα συνδεδεμένα με το Βορειοαμερικάνικο κεφάλαιο, αλλά πιθανώς με τους σοσιαλδημοκράτες τραπεζίτες της Σουηδίας και της Δ. Γερμανίας. Οι αριστεροί καπιταλιστές της Κεντρικής Αμερικής επιθυμούν επίσης ν' απορύγουν τα λάθη που έκανε το Κουβανικό καθεστώς, αναπτύσσοντας έναν ανεπαρκή κρατικό καπιταλισμό, που είναι ολοκληρωτικά εξαρτημένος απ' το ρωσοκρατούμενο Ανατολικό Μπλοκ. Οι Σαντινίστας και το FMLN του Ελ Σαλβαντόρ είναι ενεργητικοί εχθροί κάθε αυτόνομης εργατικής αντίθεσης στη μισθωτή εργασία και το κεφάλαιο, κρύβοντας την καπιταλιστική καταπίεση πίσω από ριζοσπαστικές ρητορικές και τη μέχρι θανάτου λατρεία του εθνικισμού. Εξαιτίας της αμερικάνικης επέμβασης και της αυξανόμενης αδεξιότητας του ΣΕΜ, οι έμποροι που κάποτε επενδύσαν στα χρεώγραφα των Σαντινίστας, φαίνονται τώρα έτοιμοι να σταματήσουν επενδύοντας στα χρεώγραφα των δεξιών της Ονδούρας και της Κόστα Ρίκα. Στη Β. Αμερική, μια θαυμάσια ποικιλία ένοχων φιλελεύθερων οργανώσεων και δημοσιεύσεων μυθοποιούν άκριτα την εικόνα του ηρωικού αντάρτη που πολεμάει για κάτι αφηρημένα καλύτερο, στον ήχο της "λαϊκής πατριωτικής μουσικής". Ένα σωρό αριστερές ομάδες ενεργούν σαν οι άμισθες εταίριες δημόσιων σχέσεων των αριστερών εκφράσεων του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος και της κρίσης του στην Κεντρική Αμερική, ενώ ενεργούν επίσης και σαν οι άμισθοι βοηθοί των αστυνομικών δυνάμεων των μεγαλοπόλεων σε άτολμες, ειρηνικές διαδηλώσεις στη Β. Αμερική.

Με τον παραδοσιακό νοσηρό τρόπο του Χριστιανισμού και του Λενινισμού, οι Σαντινίστας αρέσκονται να λένε: "Άσ μας πνίξει το αίμα των μαρτύρων, αν δεν υπερασπίσουμε τα ιερά ιδανικά τους".

Ενάντια σ' αυτό το είδος της νεκροφιλίας, ο Καρλ Μαρξ είχε πει κάποτε: "Μια απ' τις ιδιότητες των επαναστά-

σεων είναι το ότι μόλις ο λαός φαίνεται ότι ετοιμάζεται να κάνει ένα μεγάλο βήμα και να εγκαταλείψει μια νέα ιστορική περίοδο, αφήνεται να τον κυριεύσουν οι απαιτήσεις του παρελθόντος και παραδίδει όλη τη δύναμη και την επιρροή που τόσο ακριβά κέρδισε, στα χέρια ανθρώπων που αντιπροσωπεύουν, ή υποτίθεται ότι αντιπροσωπεύουν, το λαϊκό κίνημα μιας περασμένης εποχής."

Έθνος ή τάξη; Ο Μύθος της Εθνικής Απελευθέρωσης

Στα περασμένα 40 περίπου χρόνια, πολλά εθνικά κράτη δημιουργήθηκαν απ' τους αγώνες "εθνικοαπελευθερωτικών" κινήματων. Τι όμως άλλαξε για τη συντριπτική πλειονότητα των ανθρώπων; Φανταστείτε ότι ζείτε σ' ένα χωριουδάκι στην Αγκόλα, ή δουλεύετε σ' ένα εργοστάσιο ή μια φάρμα του Βιετνάμ. Μια μέρα τ' αφεντικά φεύγουν. Ξεσπάει ένας φοβερός πόλεμος ενάντια σε μια φαύλη ξένη δύναμη ή έναν τοπικό τύραννο κι όταν αυτός τελειώνει, τ' αφεντικά εμφανίζονται ξανά επικεφαλής ενός στρατού, κρεμάνε κόκκινες σημαίες και πορτραίτα των νέων ηγετών κι ανακοινώνουν ότι από δω και πέρα θα εργάζεστε εξίσου σκληρά όπως και πρώτα, γιατί τα νέα αφεντικά έχουν αναλάβει και ξέρουν τι είναι καλύτερο για σας και για όλα τα μέλη της εργατικής τάξης. Όλα αυτά σας τα σερβίρουν στ' όνομα μιας "λαϊκής επανάστασης".

Τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα είναι καπιταλιστικοί πολυταξικοί συνασπισμοί όπου οι προλετάριοι του Τρίτου Κόσμου πολεμάνε και πεθαίνουν, για να μπορέσουν να πάρουν την εξουσία και να αναπτύξουν με τη βία την καπιταλιστική παραγωγή πάνω στις πλάτες της ντόπιας εργατικής κι αγροτικής τάξης, μικρές ελίτ Δυτικών (ή Ρώσων) διανοούμενων και στρατιωτικών. Η άνοδος στην εξουσία αριστερών καπιταλιστικών δικτατοριών έχει κατά καιρούς επιφέρει μικρές βελτιώσεις στο βιοτικό επίπεδο των λαών του Τρίτου Κόσμου. Αλλά αυτό είναι περισσότερο ένα ζήτημα κατασιγασμού της οργής του προσωρινά ένοπλου λαού που έχει πολεμήσει, δείχνοντάς του ότι πρόκειται να κυβερνηθεί από κυρίαρχους "που μεριμνούν". Η καλύτερη διατροφή και προγράμματα ιατρικής περίθαλψης κι η περιβόητη "εκστρατεία ενάντια στον αναλφαριθμητισμό", εκπληρώνουν ένα ρόλο στην ανάπτυξη μιας σύγχρονης αγοραίας παραγωγής για την παραγωγή ένας καλοθρεμμένος κι υγιής μισθωτός σκλάβος μπορεί να δουλέψει πιο ικανοποιητικά και μάλιστα περισσότερο ένας εργάτης που ξέρει να διαβάσει, μπορεί να διαβάσει τις οδηγίες για τη λειτουργία των μηχανών, τεχνικά εγχειρίδια και φιλοκυβερνητικές εφημερίδες.

Εκείνη η μάρκα της αριστερής πολιτικής που δεν αποτελεί παρά μian αντίθεση στον ιμπεριαλισμό, δεν είναι με κανένα τρόπο αντικαπιταλιστική. Οι αντι-ιμπεριαλιστικές ιεραρχίες του Τρίτου Κόσμου κι οι απολογητές τους στις αναπτυσσόμενες χώρες

δεν αντιτίθενται παρά στην κυριαρχία της παγκόσμιας αγοράς από μεγαλοκαπιταλιστές εκμεταλλευτές, όπως οι ΕΠΑ κι η Γαλλία, κάτι που θυμίζει την οργή που μπορεί να αισθάνεται ένας αποτυχημένος μικρο-επιχειρηματίας για έναν πετυχημένο μεγάλο ανταγωνιστή του. Στις οικονομίες της αγοράς του στυλ Κούβα, οι πραγματικές συνθήκες εργασίας γίνονται συχνά πιο εκμεταλλευτικές, το ωράριο εργασίας επιμηκύνεται, η εργασία με το κομμάτι αντικαθιστά τη μισθωτή εργασία, "εθελοντική" εργασία αναμένεται απ' τον "υπεύθυνο" εργάτη. Η διαφορά όμως είναι ότι αυτή η ολότελα καπιταλιστική εκμετάλλευση των εργατών κι αγροτών, γίνεται στ' όνομά τους, υπέρ ενός λεγόμενου "σοσιαλισμού" ή της "επανάστασης". Η σπάνη που γεννάει η παραγωγή για τις ξένες αγορές συνεχίζεται, ακόμα κι αυξάνει και το καπιταλιστικό κράτος εγκοιδορύνει μιαν ολοκληρωτική επιτήρηση των εργατών, χρησιμοποιώντας τα μαζικά, συστηματικά βασανιστήρια, για να καταπνίξει τη δυσάρεσκεια και να εμποδίσει τους απόκληρους ν' απεπιτεθούν. Κι όταν όλη αυτή η φτώχεια κι ο κατατρεγμός εμφανίζονται με ταμφιεσμένοι σε "σοσιαλισμό", εδραιώνουν μια ψευδή πίστη στις αρετές των "δημοκρατικών" καπιταλιστικών τυραννίδων στο πιο πλούσιο Δυτικό μπλοκ.

Οι αιμοσταγείς δικτατορίες, η εξαιρετική μέγερια κι ο θάνατος από λιμοκτονία ενός στους τέσσερις ανθρώπους πάνω σ' αυτό τον πλανήτη, δεν μπορούν να εξυγιασθούν σε καμιά χώρα: είναι το άμεσο προϊόν της καπιταλιστικής οικονομίας — του συστήματος της εμπορευματικής παραγωγής της ανταλλαγής της αγοράς, της μισθωτής εργασίας και του κέρδους, που υπάρχουν σε κάθε έθνος του κόσμου. Ακόμα κι η πιο άμεσα δημοκρατική και κομμουνιστική εξέγερση θ' αποτύχαινε, αν στηριζόταν στην καπιταλιστική διαίρεση των εθνικών συνόρων, γιατί θα ήταν ανίκανη να επιτεθεί στη βάση της καταπίεσης, το παγκόσμιο σύστημα της αγοράς, καθώς η επίθεση κατά του τελευταίου πρέπει να γίνει στη βάση διεθνούς συντονισμού. Η απόλυτη απανθρωπιά των ολοκληρωτικών καπιταλιστικών καθεστώτων της Κούβας, Κίνας κι αλλού, μπορεί να ειπωθεί καθαρά απ' όλους. Για πολλές δεκάδες χρόνια, ο καπιταλισμός σ' όλες τις "δημοκρατικές" και δικτατορικές μορφές του, δεν είχε να προσφέρει στην ανθρωπότητα άλλο από κύκλους κρίσεων και φοβερούς πολέμους. Κι ο εθνικισμός, σ' όλες τις μεταλλαγμένες μορφές του, δεν είναι παρά μια δικαιολογία για πολέμους ανάμεσα σε καπιταλιστικά κράτη και μελλοντικά κράτη. Θα ήταν πολύ απλοϊκό το να υποθέσουμε ότι το μέσο άτομο βρίσκεται σταθερά στα πρόθυρα της επαναστατικής συνείδησης. Όπως έχουν δείξει, τα τελευταία χρόνια, τα γεγονότα στην Πολωνία, η πίστη στο συνδικαλισμό, σε "δημοκρατικές" μορφές κράτους, στη θρησκεία και στον εθνικισμό, είναι μερικά μόνο απ' τα ισχυρά ψυχολογικά εμπόδια που κρατάνε την εργατική τάξη διαχωρισμένη και σκεπτικιστική σ' ότι αφορά τις δυνατότητές της. Ωστόσο, αντιδρώντας στην πτώση του βιοτικού

της επιπέδου και σε τυραννικά καθεστώτα, στους πολέμους και στην απειλή πολέμου, η εργατική τάξη έχει επιδείξει μια μεγάλη ικανότητα για ενότητα, απορρίπτοντας τους αυτόκλητους σωτήρες και πολεμώ- ντας επιθετικά σε ταξική βάση. Στα πιο ε- ξαπλωμένα απεργιακά κύματα, και στις εξεγέρσεις του 20ού αιώνα, η εργατική τάξη ξεπέρασε τα κόμματα και τα συνδικά- τα της παλιάς κοινωνίας και, ξανά και ξα- νά, συγκρότησε οργανώσεις όπως τα ερ- γατικά συμβούλια κι οι συνελεύσεις, που συνδέουν τους προλετάριους στους τόπους δουλειάς και τις κοινότητες, όπως οι συ- νελεύσεις των ανθρακωρύχων, στη Βολι- βία, οι *cordones industriales* των Χιλιανών εργατών στις αρχές της δεκαετίας του '70. Απ' τη Γερμανία, στα 1918, ως το Ιρύν, στα 1979 υπήρξαν περιπτώσεις εκ των έσω κατάρρευσης ισχυρών και καλο-οργανωμέ- νων στρατών απ' τη συναδέλφωση στρα- τιστών και πολιτών, από ένοπλες ανταρ- σίες, καθώς και εκ των έξω αντίστασης από μέρους ένοπλων πολιτοφυλακών επα- ναστατών εργατών. Αυτό το είδος της επα- ναστατικής προοπτικής δεν έχει ακόμα α- ναπτυχθεί στην Κεντρική Αμερική κι όλοι οι δεξιοί κι αριστεροί της φράζουν το δρό- μο.

Μια τέτοια τάση ανάμεσα στους ερ- γαζόμενους μπορεί και θ' α γεννηθεί, όχι απ' την παρέμβαση οποιουδήποτε αυτόκλη- του "οργανωτή" αλλά απ' τις συγκεκριμέ- νες ανάγκες των ανθρώπινων όντων, ξεπερ- νώντας τα παρανοϊκά και τεχνητά όρια της κυρίαρχης οικονομίας κι όλους τους υ- περασπιστές της. Όταν καταρρεύσουν ό- λες οι παλιές μέθοδοι κι οι άνθρωποι αρ- χίζουν να ενεργούν μ' επίκεντρο τις ανά- γκες τους και να επιτίθενται στο σύστημα του χρήματος, της αγοράς και της μισθω- τής εργασίας, βλέπουμε την εμβρυακή μορ-φή ενός τρόπου ζωής. Ένα αληθινό επα- ναστατικό κίνημα θα σεβόταν πολύ λιγότε- ρο τα "δημοκρατικά" δικαιώματα της τά- ξης των εμπόρων και των πρώην Εθνο- φρουρών κι οπαδών του Σομόζα, απ' ότι οι Σαντινιστοκαπιταλιστές.

Κέιθ Σορέλ

Πού πηγαίνει η Νικαράγουα;

Σχετικά πρόσφατα διάβασα μια ιστορία, στη σελίδα των σπορ μιας τοπικής εφημε- ρίδας, για έναν διάσημο Νικαραγουανό μποξέρ, που εγκατέλειψε την πυγμαχία για να προσχωρήσει στους αντάρτες του Έντεν Παστόρα και "ν' αγωνιστεί για την ελευθερία" στην πατρίδα του.

Στο τέλος του άρθρου, αναφερανε την οικονομική του κατάσταση. Φαίνεται ότι είχε αποταμιεύσει 600.000 δολ. σε μια τράπεζα της Νικαράγουα, πέρα απ' την α- γορά μιας έπαυλης και 8 αυτοκινήτων. Ό- λα αυτά τα αγαθά είχαν κατασχεθεί απ' το καθεστώς των Σαντινίστας. Τα κάθε λο- γής οχήματα σπανίζουν στη Νικαράγουα και γίνεται όλο και πιο δύσκολο το να μπο- ρείς να κρατήσεις στην κυκλοφορία ακόμα και τα υπάρχοντα μια που έχει καταστεί δύ- σκολη η προμήθεια ανταλλακτικών εξαι- τίας του οικονομικού σαμποτάζ των ΕΠΑ. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες πώς είναι δυ- νατόν ένα άτομο να μονοπωλεί για προσω- πική του χρήση ένα σόλο αυτοκίνητο;

Το γεγονός είναι ότι όλες οι ομάδες των *contra* δεν αντιπροσωπεύουν παρά τα συμφέροντα μιας εύπορης μειονότητας της Νικαράγουα. Οι αντάρτες του Παστόρα ή- ταν, μέχρι πρόσφατα, η κύρια ένοπλη δύ- ναμη της Επαναστατικής Δημοκρατικής Συμμαχίας (ΕΔΣ - ARDE). Το γεγονός που έκανε τον ηγέτη της ΕΔΣ κι εκατομ- μυριούχο επιχειρηματία Αλφόνσο Ρομπέλο να γίνει εμικρές και ν' αρχίσει την ένοπλη πάλη ενάντια στην κυβέρνηση του ΣΕΜ (FSLN) ήταν η εισδοχή λίγων συνδικαλι- στών ηγετών στο Συμβούλιο του Κράτους (Νομοθετικό Σώμα). Αν αυτή η μηδαμινή εργατική συμμετοχή τρομάζει τον Ρομπέ- λο, τι συνέπειες θα είχε μια πιθανή αναρρί- χηση της ΕΔΣ στην εξουσία; Η επιβολή της λιτότητας στην εργατική τάξη θα ήταν α- ναγκαστικά η άλλη όψη του νομίσματος στη μέριμνα για τα προνόμια της επιχειρη- ματικής τάξης από μέρους της ΕΔΣ.

Η ΕΔΣ αντιπροσωπεύει ένα τμήμα της επιχειρηματικής τάξης που αντιτίθε- νταν στον Σομόζα. Οι ντόπιες επιχειρήσεις

ξεζουμίζονταν απ' τη διεφθαρμένη κυβέρ- νηση του Σομόζα και σ' αυτό σφειλόνται οι διαφορές που χωρίζουν την ΕΔΣ απ' τη Νικαραγουανή Δημοκρατική Δύναμη (NDD - FDN), που περιλαμβάνει πρώην συνεργάτες του Σομόζα και πρώην αξιω- ματικούς της κτηνώδικης Εθνοφρουράς του Σομόζα. Ωστόσο, μια συνάντηση των ηγετών τους στις αρχές του προηγούμενου χρόνου, οδήγησε σε μια νέα συμμαχία α- νάμεσά τους. Οι ΕΠΑ έπαιζαν το ρόλο της προξενήτρας σ' αυτό το γάμο με συνοικέ- σιο, καθώς απείλησαν την ΕΔΣ, ότι αν δεν δεχόταν τη συμμαχία, θα έχανε τη χρημα- τοδότησή τους. Για τον Παστόρα, που συ- χνά έχει πει ότι ήταν αντίθετος τόσο με το σοβιετικό όσο και με τον αμερικάνικο ιμπε- ριασμό, οι πρώην αξιωματικοί της Εθνο- φρουράς κι η φανερή καθοδήγηση της επι- χείρησης των *contra* απ' τη CIA, ήταν κάτι που δεν μπορούσε ν' ανεχθεί. Έτσι, απέ- σπρε τη δύναμη των 2500 ανταρτών του

απ' την ΕΔΣ. Ωστόσο, μην έχοντας πια τη χρηματική βοήθεια των ΕΠΑ, δεν είναι ξε- κάθαρο το πώς ο Παστόρα θα συνεχίσει την ένοπλη πάλη ενάντια στους πρώην συντρόφους του στην κυβέρνηση του ΣΕΜ. Ο Μπρούκλιν Ριβέρα, γενικός συντονιστής ένωσης Μιζουράτα, των Ινδιάνων Μιακίτο, υπήρξε ένας απ' τους κύριους συμμάχους του Παστόρα. Μετά όμως απ' την απόσχιση απ' το ΕΔΣ, ο Ριβέρα αποφάσισε να δεχτεί την αμνηστία που του πρόσφεραν οι Σα- ντινίστας.

Όπου διάφορα μαζικά κινήματα έ- χουν αναπτύξει τους δικούς τους όρους για να περιγράψουν τις βλές τους για αυτο-κυβέρνηση κι απελευθέρωση, φαίνε- ται ότι αυτοί οι όροι δεν αργούν να υιοθε- τηθούν σα μέρος του λεξιλογίου πολιτι- κών ηγετών ή αφεντικών, που προσπαθούν να νομιμοποιήσουν τις δικές τους μορφές κυριαρχίας. Αυτή την τύχη είχαν οι όροι "σοσιαλισμός" κι "αυτοδιεύθυνση". Τα νέα αφεντικά της Νικαράγουα ακολουθούν την ίδια κατεύθυνση όταν σφετερίζονται τέ- τοιους όρους όπως η "άμεση δημοκρατία" κι ο "εργατικός έλεγχος", αναφερόμενα στις προσπάθειές τους ν' αντλήσουν υπο- στήριξη από μέρους του πληθυσμού αυ- τής της κατεστραμμένης απ' τον πόλεμο νης.

"Μια εξάσκηση στην άμεση δημοκρα- τία", έτσι συνήθιζε να περιγράφει ένας *comandante* των Σαντινίστας την *cara al pueblo* ("συναντίστε το λαό"), που γίνεται τυπικά κάθε βδομάδα, συνήθως στη Μανά- γκουα, αλλά μερικές φορές και σ' άλλες πόλεις. Ο σκοπός αυτών των συναντή- σεων, που ελέγχονται απ' το ΣΕΜ, είναι να προσφέρουν στους *comandantes* την ευ- καιρία να εξηγήσουν προσωπικά τις αποφά- σεις τους. Ως τον Απρίλη του '85, επιτρε- πόταν στο πλήθος να κάνει ερωτήσεις, με- τά το τέλος της ομιλίας του τότε ηγέτη του ΣΕΜ.

"Το κοινό μπορεί να κάνει ερωτήσεις για τα καθημερινά προβλήματα και την κα- τάσταση στα σύνορα", να πώς περιγράφει αυτή τη διαδικασία ο Μαρσέλ Νιέντερ- γκανγκ (*Manchester Guardian*, 27 Μάη 1984). "Όλοι λένε ότι υποστηρίζουν την

επανάσταση και καταλαβαίνουν την ανάγκη για θυσίες. Αλλά μερικές φορές κάποια μητέρα θα ρωτήσει φοβισμένα γιατί είναι τόσο δύσκολο να βρεθεί στα μαγαζιά λάδι για μαγείρεμα."

Αφότου καθιέρωσε τη στρατιωτική θητεία, το ΣΕΜ αντιμετώπισε την ανοιχτή αντίθεση γονέων, που διαμαρτύρονται ότι οι γιοί τους στρατολογούνται αδιακρίτως, χάνουν κάθε επαφή με την οικογένειά τους και στέλλονται στις εμπόλεμες ζώνες, δίχως επαρκή εκπαίδευση. Το Μάη, μια ομάδα από μητέρες που διαμαρτύρονταν μπροστά στα γραφεία της επίσημης (ελεγχόμενης απ' το ΣΕΜ) Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, εκδιώχθηκε απ' την αστυνομία. Πιο πρόσφατα, ένα μεγάλο πλήθος νέων που διαμαρτύρονταν για τη θητεία, στο Μπλούφιλντς, στις ακτές του Ατλαντικού, ήρθε σε σύγκρουση με υποστηρικτές των Σαντινίστας κι ανταλλάγησαν φωνές και πέτρες.

Απ' τον Απρίλη, οι ηγέτες του ΣΕΜ δεν επιτρέπουν πια ερωτήσεις στην "εξάσκηση στην άμεση δημοκρατία". Προηγούμενα οι άνθρωποι δεν μπορούσαν να πάρουν σ' αυτές αποφάσεις, τώρα όμως δεν μπορούν ούτε να κάνουν ερωτήσεις.

Η αυξημένη υποστήριξη των ΕΠΑ στους *contras* στη διάρκεια του '85, έχει αρχίσει να φέρνει αποτελέσματα. Οι *contras* μπόρεσαν να βελτιώσουν τη στρατιωτική τους θέση, συμπεριλαμβανόμενων και βάσεων ελέγχου σε διάφορες περιοχές μέσα στη Νικαράγουα. Ο στρατός του ΣΕΜ βρίσκεται όλο και περισσότερες φορές καθηλωμένος ή παρενοχλούμενος σε επιχειρήσεις που είναι δαπανηρές σε ζωές και σε πόρους. Το ΣΕΜ αναγκάστηκε να αλλάξει την προηγούμενη του πολιτική υποβάθμισης του "ένοπλου λαού" και τώρα υπολογίζεται ότι εκατοντάδες χιλιάδες έχουν ενταχθεί στην πολιτοφυλακή, ενώ επιτράπηκε στα συνδικάτα να δημιουργήσουν πολιτοφυλακές, για να φρουρούν τις παραγωγικές εγκαταστάσεις κλπ. Κι αυτό, πρόσθετα στον ιεραρχικό, επαγγελματικό, κομματικό στρατό των 35.000 μελών του ΣΕΜ.

Το μεγάλο βάρος της στήριξης πολιτικής προσπάθειας, προστίθεται τώρα σ' άλλα οικονομικά προβλήματα της Νικαράγουα. Παρά τις κατά κάποιο τρόπο πετυχημένες προσπάθειες του ΣΕΜ να στηρίξει την εξαγωγή σημαντικών αγροτικών αγαθών όπως ο καφές, ο κρατικό διευθυνόμενος καπιταλισμός της χώρας, λειτουργεί μάλλον κακά. Τ' αποθέματα σε σκληρό συνάλλαγμα έχουν εξαφανιστεί και το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν έχει φτάσει ξανά στο επίπεδο του 1973. "Όλο και λιγότερα αγαθά υπάρχουν στα σούπερ μάρκετ της Μανάγκουα κι όλο και μεγαλύτερες ουρές απέξω", μας πληροφορεί ο Μαρσέλ Νιέντεργκανγκ.

Αντιμέτωποι με μια κατάσταση αύξουσας στρατιωτικοποίησης της κοινωνίας κι αυξανόμενων ελλείψεων, οι ηγέτες του ΣΕΜ, προσπάθησαν να καλλιεργήσουν την εικόνα ότι αγωνίζονται ενάντια στη διαφθορά ή τις καταχρήσεις εξουσίας. Σε μια περίπτωση, που πήρε μεγάλη δημοσιότητα, 13 στρατιώτες που είχαν πάρει μέρος στην

κατάληψη της Παντάσμα, μιας μικρής πόλης στα σύνορα με την Ονδούρα, δικάστηκαν και καταδικάστηκαν για διάφορα εγκλήματα που ποίκιλλαν από φόνο και βιασμό μέχρι ξυλοδαρμό κρατουμένων. Ο Κάρλος Μπαρκέρο, ηγέτης των Σαντινίστας στην περιοχή, καταδικάστηκε σε 26 χρόνια φυλάκιση για τη δολοφονία ενός ατόμου που υποπευδύονταν ότι συμπαθούσε τους *contras*. Αυτές οι ποινές, όπως παρατήρησαν οι Τάιμς του Λος Άντζελες, "σπανίζουν στην Κεντρική Αμερική, όπου τα εγκλήματα των στρατιωτικών ενάντια στους πολίτες, μένουν σχεδόν πάντα ατιμώρητα".

Το ΣΕΜ υποχρεώθηκε να παραδεχθεί ότι όλες οι τοπικές Σαντινιστικές Επιτροπές Άμυνας (ΣΕΑ) δεν είναι θύλακες "άμεσης δημοκρατίας". "Τα επίσημα δίκτυα διανομής, που ελέγχονται απ' τις ΣΕΑ, εγγυώνται την προμήθεια βασικών ειδών, όπως το ρύζι, ο καφές, τα μαύρα φασόλια, το καλαμπόκι και το σαπούνι, σε φτηνή τιμή", μας πληροφορεί ο Μαρσέλ Νιέντεργκανγκ.

Ο έλεγχος που ασκούν οι ηγέτες των ΣΕΑ πάνω στα είδη πρώτης ανάγκης καθώς επίσης κι η "επαναστατική επαγρύπνηση" (που συχνά μεταφράζεται σε χαφιέδικμα του γείτονα), έχει δημιουργήσει κατάφωρα δυσανεκσία καθώς επίσης κι ευκαιρίες για αυτοπροβολή κι ευνοιοκρατία. Ο Κομμαντάντε Λετίτσια Χερέρα, επικεφαλής του συντονιστικού οργάνου των ΣΕΑ, υποχρεώθηκε να στηλιτεύσει δριμύτητα τους φερόμενους σε "μικροδικτάτορες", στις τοπικές οργανώσεις των ΣΕΑ. Παραπονούμενος ότι τα τοπικά όργανα των ΣΕΑ κάνουν του κεφαλιού τους, "δίχως να ακολουθούν τις κατευθυντήριες οδηγίες εκ των άνω", φαίνεται ότι ο Χερέρα καυτηριάζει την έλλειψη αποτελεσματικού ελέγχου από πάνω προς τα κάτω καθώς επίσης και τη συμπεριφορά των τοπικών ηγετών των ΣΕΑ απέναντι στους γείτονές τους.

Κάποιοι που επισκέφθηκαν πρόσφατα τη Νικαράγουα, περιέγραψαν την αλλαγή της ζωής σε μια φάρμα, που ανήκε σε κάποιο συνεργάτη του Σομόζα. "Τρώνε κρέας 3 φορές τη βδομάδα, ενώ προηγούμενα έτρωγαν μόνο ρύζι και φασόλια, γεμάτα έντομα. Πίνουν νερό από ένα αρτεσιανό φρεάτιο, ενώ προηγούμενα έπιναν νερό από βυτία. Το μεγαλύτερο οίκημα της φάρμας, πρώην κατοικία του ιδιοκτήτη, είναι τώρα σχολείο, πρωινό για τα παιδιά και νυχτερινό για τους ενήλικους. Το κέντρο είχε το δικό του δίκτυο διανομής τροφίμων, όπου οι οικογένειες έπαιρναν το ρύζι και τα φασόλια σε φτηνή τιμή. Έπειτα, μας έδειξαν πού ζούσαν προηγούμενα οι εργάτες κι οι οικογένειές τους. Σε μια καλύβα, μια τρύπα όπου σταιβαγμένοι 5-6 άνθρωποι ο ένας πάνω στον άλλο... Δεν υπήρχε φως. Δεν υπήρχε χώρος ούτε να καθίσαι καλά-καλά... Η καλύβα είναι εγκαταλειμμένη τώρα. Οι άνθρωποι έχουν φτιάξει τα δικά τους μικρά οικογενειακά σπίτια, με υλικά που τους πρόσφερε δωρεάν η κυβέρνηση — πολύ λιτά, αλλά με συμπαγές δάπεδο, κουζίνα κι ένα ξεχωριστό μπνοδυμάτιο." (Ντέιβιντ Φίνκελ, Νικαράγουα, Μια ματιά σε μια Οχυ-

ρωμένη Επανάσταση, *Changes*, Μάης-Ιουνής, 1984).

Για πολλούς Νικαραγουανούς αυτό το είδος αλλαγής στις υλικές συνθήκες είναι αυτό που εννοούν με τον όρο επανάσταση. Και σ' αυτές, ίσως, τις βελτιώσεις συν το αυξημένο εργατικό εισόδημα (όσο περιορισμένο κι ελεγχόμενο κι αν είναι), οφείλεται το ότι πολλοί Νικαραγουανοί εργάτες μπορεί να υποστηρίζουν ακόμα τους Σαντινίστας. Το ΣΕΜ διατηρεί ακόμα το κύριο του εξαιτίας του ρόλου που έπαιξε στην ανατροπή του Σομόζα. Κι η απουσία μιας παράδοσης μιας ανεξάρτητης εργατικής εναλλαγής στους κομμαντάντε, μπορεί να κάνει το ΣΕΜ να φαίνεται σαν η μόνη "ρεαλιστική" επιλογή. Επιπλέον, ο πόλεμος που έχουν εξαπολύσει οι ΕΠΑ ενάντια στην κυβέρνηση του ΣΕΜ, κάνει όλο και πιο δύσκολη την ανάπτυξη ενός γνήσια ανεξάρτητου εργατικού κινήματος. Όταν ένα έθνος δέχεται επίθεση, οι εξουσιαστές του μπορούν να επικαλεστούν τον πατριωτισμό καθώς επίσης κι ένα βασικό αίσθημα αυτοπροστασίας, για να ενοποιήσουν τον πληθυσμό κάτω απ' την ηγεσία τους.

Ακόμα και πολλοί από κείνους που κριτικάρουν το καθεστώς του ΣΕΜ μπορεί να το βλέπουν σαν το "μικρότερο κακό", σε σύγκριση με τους *contras*, που είναι υπέρ των προνομίων της επιχειρηματικής τάξης και περιλαμβάνουν στις τάξεις τους πρώην μέλη της μισήτης απ' όλους Εθνοφρουράς.

Η Ομοσπονδία Συνδικαλιστικής Ενότητας (CUS — ΟΣΕ) είναι μια μικρή ένωση στη Νικαράγουα, που αποτελείται βασικά από ξενοδοχοπάλληλους της Μανάγκουα κι η οποία στο παρελθόν είχε πάρει χρηματική βοήθεια απ' το Αμερικάνικο Ινστιτούτο για την Ανάπτυξη της Ελεύθερης Εργασίας, που χρηματοδοτούνταν απ' τη CIA. Παρά τις διασυνδέσεις της με το Δημοκρατικό Συντονισμό — το αστικό αντιπολιτευτικό μέτωπο μέσα στη Νικαράγουα — ο πολιτικός γραμματέας της ΟΣΕ, Χοσέ Εσπινόζα, σε μια πρόσφατη συνέντευξη έκφρασε την έκπληξη του για την υποστήριξη της στάσης των ΕΠΑ απέναντι στους Σαντινίστας από μέρους της AFL-CIO: "Αν υπάρχει μια τέτοια γενική κατάδικη, θα ήταν ενάντια στη γραμμή μας. Θέλουμε να συνυπάρξουμε με το ΣΕΜ. Δεν πρόκειται να προστατεύσουμε την αντεπανάσταση."

Μια άλλη ένωση που κριτικάρει το καθεστώς του ΣΕΜ, αν και από μια πιο αριστερή προοπτική, είναι η Αυτόνομη Συσμοσπονδία Νικαραγουανών Εργατών (CTN - A — ΑΣΝΕ). Σ' ένα γράμμα της 19 Μάρτη απ' τη Μανάγκουα ένας αμερικάνος αντιεξουσιαστής μας λέει για μια συνέντευξη με τον Αντόνιο Γιαρκίν Ροντρίγκεζ, το γενικό γραμματέα της Χριστιανικής Ένωσης, που αριθμεί 21.000 μέλη. Ο Γιαρκίν λέει ότι η ΑΣΝΕ "καταγγέλλει τις στρατιωτικές ενέργειες — συμπεριλαμβανόμενων κι εκείνων του Πατόρα." "Όσο οι ΕΠΑ υποστηρίζουν τους *contras*", είπε ο Γιαρκίν, "θα υπάρχει λιγότερη ελευθερία στη Νικαράγουα. Αν νικήσουν οι *contras*, αυτό δε θα σημαίνει παρά την επιστροφή στο Σομοζισμό."

Η περίπτωση της ΑΣΝΕ

Πολλοί παρατηρητές πιστεύουν ότι το μεγαλύτερο μέρος της υποστήριξης προς τους Σαντινίστας προέρχεται απ' τη νεολαία της επαρχίας. Σ' αυτό μάλλον θα οφείλεται κι ότι το δικαίωμα ψήφου καθιερώθηκε απ' τα 16. (Πλησιάζανε οι εκλογές του Νοέμβρη...). Στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας, ανεστάλη ο Νόμος Έκτακτης Ανάγκης, που είχε τεθεί σε ισχύ το Σεπτέμβριο του 1981. Η λογοκρισία άρθηκε μ' εξαίρεση τα "απορριπτικά ζητήματα" κι επιτράπηκαν οι απεργίες κάτω απ' ορισμένες προϋποθέσεις. Υποφέροντας απ' τη χαμηλή αμοιβή, οι εργάτες της κρατικής ιδιοκτησίας Ζυθοποιίας *La Victoria*, εκμεταλλεύθηκαν αυτή τη φιλελευθεροποίηση για ν' απεργήσουν· αυτή ήταν η πρώτη "νόμιμη" απεργία της διακυβέρνησης των Σαντινίστας.

Για να υπάρξει γνήσια δημοκρατία στη Νικαράγουα, θα έπρεπε οι αποφάσεις σ' όλα τα επίπεδα της Νικαραγουανής κοινωνίας, απ' τη ντόπια φυτεία καφέ ως τα σημαντικά εθνικά θέματα, να διαμορφώνονται και να παίρνονται απ' τον ίδιο το λαό όχι από μερικούς ηγέτες. Αλλά αν τα λόγια του ΣΕΜ για "δημοκρατία" δεν είναι παρά ένα αστέιο, το ίδιο ισχύει κι όταν χρησιμοποιεί τη φράση "εργατικός έλεγχος".

Ακόμα κι με την πρόσφατη λεγόμενη "βελτίωση" του "εργατικού ελέγχου" σ' έναν αριθμό κρατικών φυτειών, η πραγματική διευθυντική δομή παραμένει ιεραρχική. Σκοπός αυτών των "πειραματικών σχεδίων" είναι να κάνουν τους εργάτες "να συζητάνε με τη διεύθυνση τα σχέδια και τους στόχους της παραγωγής" και να παρέχουν την "ευκαιρία εμπλουτισμού κι αναθεώρησης των διευθυντικών σχεδίων". Στην ουσία, αυτό σήμαινε ότι οι συναντήσεις του προσωπικού γίνονται πιο συχνά (περίπου μια φορά το μήνα, αντί για 3 φορές το χρόνο). Ωστόσο, αυτή καθαυτή η ενημέρωση των εργατών δεν αποτελεί απειλή για τη διευθυντική εξουσία. Κάτι τέτοιο εφαρμόζεται ακόμα και στις ΕΠΑ σε μεγάλη έκταση.

Όπως κάθε παρόμοιο σχήμα εργατικής συμμετοχής ή "συνδιαχείρισης", ο σκοπός αυτών των συναντήσεων είναι η ενθάρρυνση της πρωτοβουλίας και της συμμετοχής των εργατών, ώστε να υποστηρίζουν μια διευθυντική εξουσία πέρα απ' τον έλεγχό τους, γιατί η αύξηση της παραγωγικότητας σημαίνει αύξηση των κερδών των αφεντικών — σ' αυτή την περίπτωση του κράτους του ΣΕΜ.

Είναι φανερό ότι το ΣΕΜ είναι αφοσιωμένο στη στενή Λενινιστική αντίληψη του "εργατικού ελέγχου", που τον ορίζει (στην καλύτερη περίπτωση) σαν "έλεγχος" ή "παρακολούθηση" της διεύθυνσης. Αυτή είναι διαφορετική απ' την αντίληψη της εργατικής αυτοδιεύθυνσης, που σημαίνει ότι οι ίδιοι οι εργάτες, ή τουλάχιστον οι εκλεγμένοι κι άμεσα ανακλητοί αντιπρόσωποί τους, θα έπαιρναν τις διευθυντικές αποφάσεις, δίχως να υποτάσσονται σε οποιαδήποτε ιεραρχία ανεξάρτητη απ' την εργατική δημοκρατία.

Στον αντίποδα του ΣΕΜ και της λενινιστικής του αντίληψης του εργατικού ελέγχου, βρίσκεται η ΑΣΝΕ που κριτικάρει την ιεραρχία του ΣΕΜ και διακηρύσσει σαν εναλλαγή την εργατική αστοδιεύθυνση.

Στο Μανιφέστο της Πρωτομαγιάς του 1980, η ΑΣΝΕ διακήρυσσε: "Για να δημοκρατικοποιηθεί η οικονομία, έχουμε προτείνει τη δημιουργία εναλλακτι-

κών μορφών ιδιοκτησίας, δίνοντας προτεραιότητα στην ίδρυση επιχειρήσεων κοινωνικής ιδιοκτησίας, αυτοδιευθυνόμενων απ' τους εργάτες, στη θέση των τύπων ιδιοκτησίας που υπάρχουν τόσο στα αριστερά όσο και στα δεξιά καθεστώτα, όπου οι εργάτες θεωρούνται γεννητόρες οικονομικών πόρων. Αυτή έχει πάρει μια ολοκληρωτική μορφή στις μαρξιστικές χώρες, που ισχυρίζονται ότι οι εργάτες έχουν γίνει κύριοι των μέσων παραγωγής, όταν, στην πραγματικότητα, οι αποφάσεις επιφυλλάσσονται για το νέο αφεντικό, το Κράτος..."

Ωστόσο, ο εργατικός έλεγχος πάνω στις τύχες τους απαιτεί περισσότερα απ' το να έχουν απλώς κάποιες ομάδες εργατών τη διευθυντική εξουσία στον ιδιαίτερο τόπο δουλειάς τους, αποκομμένες απ' τη λήψη αποφάσεων αναφορικά με την υπόλοιπη οικονομία.

Επίσης, η οικονομική εξουσία των εργατών απαιτεί κάποια οργάνωση διαμέσου της οποίας οι εργαζόμενοι από διαφορετικούς τομείς, βιομηχανίες και περιοχές, μπορούν να συντονίσουν τη λειτουργία ολόκληρης της οικονομίας προς όφελος όλων. Δίχως αυτό το είδος της ενοποιημένης αυτοδιεύθυνσης της οικονομίας σε σύνολο, η μοίρα των επιμέρους επιχειρήσεων, που διευθύνονται από εργάτες, θα εξαρτιέται απ' τις συνθήκες της αγοράς και τη στάση του κράτους. Επιπλέον, οι εργάτες δεν μπορούν να ελέγχουν το κοινωνικό πεπρωμένο τους, αν δεν έχουν έλεγχο πάνω στο έσχατο στήριγμα οποιασδήποτε μορφής κοινωνικής εξουσίας: την κυρίαρχη ένοπλη δύναμη. Μια αδυναμία της αντίληψης της ΑΣΝΕ για την αυτοδιεύθυνση, είναι ότι δεν αναγνωρίζει ξεκάθαρα την ανάγκη οργάνων της εργατικής δημοκρατίας, που θα συντονίζουν τη διεύθυνση της οικονομίας σε σύνολο και την ένοπλη υπεράσπιση της επαναστατικής τάξης, πράγμα που σημαίνει ότι το πρόγραμμά της δεν αμφισβητεί ούτε την οικονομία της αγοράς ούτε το ρόλο του κράτους.

Αν οι εργάτες πρόκειται να έχουν κάποιο λόγο για την τύχη τους ή κάποια δύναμη για να προωθήσουν τα συμφέροντά τους, είναι αναγκαίο να υπερασπίσουν το δικαίωμα της απεργίας ενάντια στα κρατικά ή τα ιδιωτικά αφεντικά, καθώς επίσης και το δικαίωμα της ελεύθερης ένωσης και κριτικής των κατόχων της εξουσίας, διαμέσου φυλλαδίων, εφημερίδων, διαδηλώσεων κλπ. Οι καταπιεστικές ενέργειες του ΣΕΜ, ιδιαίτερα κατά την Κατάσταση Ανάγκης, πρέπει να συναντάνε αντίσταση γι' αυτούς τους λόγους. Ωστόσο, το να περιγράφει κανείς τη Νικαράγουα σαν μια

"νέα Κούβα" είναι κάτι ολότελα ανακριβές. Γιατί παρά τον εξουσιασμό του ΣΕΜ:

- Η μισή οικονομία της χώρας είναι ακόμα ιδιωτική.
- Λειτουργούν μη-σαντινιστικές εργατικές ενώσεις, παρά τις διώξεις που υφίστανται κι οι αριστερές ενώσεις συμμετέχουν στο συντονιστικό συμβούλιο των εργ. ενώσεων.
- Μια αντιπολιτευτική αστική εφημερίδα σαν τη *La Prensa* δε θα μπορούσε να υπάρχει στην Κούβα.
- Μια ποικιλία αντιπολιτευτικών πολιτικών κομμάτων υπάρχουν όντως στη Νικαράγουα και συμμετέχουν ελεύθερα στις εκλογές.
- Πολλοί εύποροι Νικαραγουανοί μπορούν να προμηθευτούν είδη που σπάνιζον στην τοπική αγορά, κάνοντας ταξίδια σε μέρη όπως το Μαϊάμι.

Ωστόσο, οι αντιμαχίες ως προς το αν η Νικαράγουα είναι ολοκληρωτική, τείνουν να συσκοτίζουν το ζήτημα της ταξικής εξουσίας. Γιατί το ποιος κυβερνάει δείχνει αν η χώρα κινείται προς την κατεύθυνση της πραγματικής διεύθυνσης απ' τους εργάτες, δηλαδή, προς τον αληθινό σοσιαλισμό. Έτσι, το γεγονός ότι η Νικαράγουα δεν ελέγχεται άκαμπτα απ' την άρχουσα κομματική - κρατική γραφειοκρατία όπως η Κούβα, δε σημαίνει ότι οι εργάτες ελέγχουν την οικονομία ή ότι η χώρα κινείται προς αυτή την κατεύθυνση.

Αν η Νικαράγουα μπορεί να διατηρήσει το τωρινό σύστημα κρατικά διευθυνόμενου καπιταλισμού, μπορεί να εξελιχθεί σε κάποιο είδος μαρξιστικής - λενινιστικής παραλλαγής του Μεξικάνικου μοντέλου. Απ' την άλλη μεριά, οι ηγέτες του ΣΕΜ μπορεί τελικά να εγκαθιδρύσουν ένα πιο τέλει γραφειοκρατικό κολλεκτιβιστικό σύστημα με την οικονομία στα χέρια ενός πυρήνα κρατικών ηγετών όπως στην Κούβα, που θα εναρμονίζεται περισσότερο με τη μαρξιστική - λενινιστική ιδεολογία τους. Όποιο κι αν είναι, ωστόσο, το τελικό σενάριο, είναι φανερό ότι ένα σύστημα βασισμένο στην εξουσία των αφεντικών και την εκμετάλλευση της μισθωτής εργασίας εδραϊνεται στη Νικαράγουα, παρά την ύπαρξη κάποιων πτυχών τοπικής εργατικής και κοινοτικής συμμετοχής κι ανοχής μιας περιορισμένης αντίθεσης στο κυρίαρχο κόμμα των Σαντινίστας.

Τομ Γούτσελ

(No Middle Ground, No 3-4)

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ :

1. Στις 20 Αυγούστου, επωφελούμενοι απ' την προεκλογική "φιλελευθεροποίηση" των Σαντινίστας, 900 εργάτες της ζυθοποιίας *La Victoria* στη Μανάγκουα, μέλη της επίσημης, κεντρικής συνδικαλιστικής οργάνωσης των Σαντινίστας (CST), άρχισαν μια καθιστική απεργία, ζητώντας μισθολογικές αυξήσεις από 50-100%. Οι μισθοί των εργατών αυτής της κρατικής επι-

χείρησης είχαν παγώσει απ' την Κατασταση Ανάγκης του Σεπτεμβρίου 1979. Στο μεταξύ, οι τιμές των ειδών πρώτης ανάγκης είχαν αυξηθεί πολλές φορές. Μολονότι τα περισσότερα συνδικαλιστικά στελέχη αντιτίθονταν στην απεργία, την υποστήριζε το 80% των εργατών. "Υποστηρίζουμε κι αγαπάμε την επανάσταση, αλλά αγαπάμε και τα παιδιά μας κι έχουμε υποχρέωση να τα φροντίζουμε", εξήγησε ο εργάτης Χούλιο Κουϊντανίλα. "Λένε ότι η επανάσταση έγινε για το καλό του λαού, αλλά δε φαίνεται να είναι πάντα έτσι". Η ζυθοποιία **La Victoria** είναι μια απ' τις πιο κερδοφόρες κρατικές επιχειρήσεις κι οι πωλήσεις της είναι διπλάσιες απ' τις αντίστοιχες της επιχείρησης που την ανταγωνίζεται.

Την Πέμπτη, μετά την έναρξη της απεργίας, πάνω από 100 καμιόνια μεταφοράς άλλων εταιριών, πέρασαν μπροστά απ' τη ζυθοποιία, κτυπώντας το κλάξον και διαδηλώνοντας την υποστήριξή τους με φωνές. Επικεφαλής ήταν οι οδηγοί της Κόκα-Κόλλα. Διάφορα μη-συντινιστικά συνδικάτα τους πρόσφεραν επίσης ηθική κι υλική υποστήριξη.

Μερικοί ηγέτες της ΣΕΜ επισκέφθηκαν σύντομα το εργοστάσιο της Κόκα-Κόλλα, για να παροτρύνουν τους εργάτες εκεί να μην απεργήσουν: "Αυτό ακριβώς θέλουν οι ιμπεριαλιστές, να εκμεταλλευτούν αυτά τα προβλήματα". "Δεν είναι δυνατόν να γίνονται απεργίες", είπε ο Ντανιέλ Ρέυς, εκπρόσωπος της **CST** στην Κόκα-Κόλλα, "γιατί η οικονομική κατάσταση είναι πολύ κρίσιμη."

Στη **La Victoria**, οι εργάτες πείστηκαν να ξαναρχίσουν δουλειά, με αντάλλαγμα τη διαπραγμάτευση των αιτημάτων τους. Ανάμεσα στους εργάτες υπήρχε δυσανεκτικότητα, για την αποτυχία των συνδικαλιστών ηγετών ν' ασκήσουν αρκετά ισχυρή πίεση. Ένας ακτιβιστής ο Χουάν Χοζέ Σόλις είπε ότι έλπιζε πως η κυβέρνηση θα συνειδητοποιούσε ότι "εμείς οι εργάτες είμαστε ακλόνητοι στα μισθολογικά μας αιτήματα."

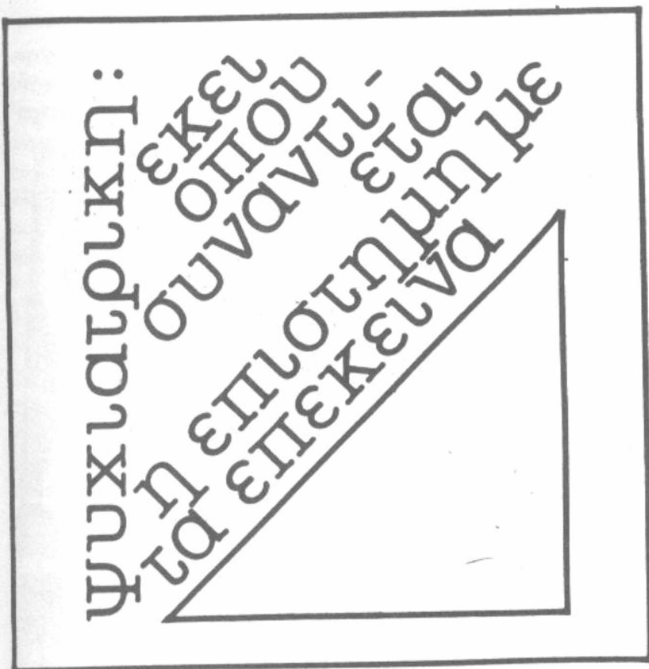
Στο μεταξύ 700 εργάτες στο κρατικό εργοστάσιο μεταλλουργίας **Metasa** στην Τιπιτάπα, μέλη κι αυτοί του επίσημου συνδικάτου, απέργησαν 4 μέρες. Όπως και στη **La Victoria**, δέχτηκαν να κάνουν δια-

πραγματεύσεις. Τελικά, πήραν μια αύξηση 15% — πολύ κάτω απ' τον τρέχον πληθωρισμό που κυμαινόταν από 60-80%.

Το Σεπτέμβριο, η ελεγχόμενη απ' τη ΣΕΜ **CST** οργάνωσε ένα συνέδριο 60 διευθυντών των τοπικών συνδικάτων της Εξηγώντας ότι δεν πρέπει να γίνονται απεργίες υπό μια "λαϊκή" κυβέρνηση, το συνέδριο έγκρινε μια συμφωνία που απόγоруε τις απεργίες των συνδικάτων της **CST**. Αυτή η συμφωνία, αφού δεν επιβάλλεται τώρα απ' το ΣΕΜ αλλά απ' τα συνδικάτα, επιτρέπει στο ΣΕΜ να διατηρεί μια επίφαση "φιλελευθεροποίησης".

"Υπήρξε μεγάλη πίεση για την υπογραφή της συμφωνίας μη απεργίας", σύμφωνα μ' ένα συνδικαλιστικό εκπρόσωπο της **La Victoria**, ο οποίος είπε ότι αν χρειαζόταν θα την αγνούσαν: "Αν δεν δοθεί αύξηση στους μισθούς μας, θα πάρουμε σοβαρά μέτρα". Παρόμοια συναισθήματα εκφράζονται στη **Metasa**. "Αν δε μας δώσουν πρόσθετα χρήματα, τα παρατάμε" είπε ένας εργάτης σε μια πρόσφατη συνδικαλιστική συγκέντρωση.

A. Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΜΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ Ο ΕΠΕΚΤΑΤΙΣΜΟΣ ΑΥΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Η λογική βάση και το ηθικό υπόβαθρο που διέπουν όλα τα υπάρχοντα συστήματα ψυχιατρικής ταξινόμησης είναι τα εξής: η ανθρώπινη συμπεριφορά είναι ένα φυσικό φαινόμενο, και όπως όλα τα φυσικά φαινόμενα, έτσι και αυτή μπορεί και πρέπει να μοντελοποιηθεί και κατόπιν να ταξινομηθεί. Αυτό οφείλεται στο λογικό σφάλμα των ψυχιάτρων που λέει, ότι η προσέγγιση και μελέτη γίνεται μέσα από όρους της φυσικής σαν να επρόκειτο για ζώα ή αντικείμενα. Έτσι φτάνουμε σε μια "πραγματοποίηση" των προσώπων και των προσωπικών σχέσεων (= μηχανομορφισμός). Φτάνουμε να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας για τη συμπεριφορά, βασιζόμενοι στη δομή και λειτουργία των υπολογιστικών μηχανών και κάνοντας μετά αναγωγές στον άνθρωπο εγκέφαλο. Και τότε βέβαια είναι φυσικό να καταλήγουμε στο ότι, όπως "... τους κομπιούτερ που δυσλειτουργούν τους κουνάμε δυνατά ή τους υποβάλλουμε σε μια εξαιρετικά υψηλή ηλεκτρική ώση ή αν και αυτό αποτύχει τότε αφαιρούμε το τμήμα των συσκευών που έχει τη βλάβη..." (R. Wiener, Cybernetics) έτσι και τον εγκέφαλο θα βοηθήσει το ηλεκτροσόκ, η λοβοτομή και η σπασμοθεραπεία. Βέβαια είναι γνωστές οι καταστροφικές παρενέργειες αυτών των μεθόδων για τον άνθρωπο: απώλεια μνήμης και ικανότητας προσανατολισμού, σημαντική μείωση της libido, αδυναμία για πνευματική ενασχόληση, μερική ή ολική παθητικοποίηση.

Κύρια υπεύθυνη λοιπόν για αυτά, είναι η ενδογενής αδυναμία των φυσικών επιστημών να κατανοήσουν ότι εφόσον βιώνουμε τον κόσμο διαφορετικά, ζούμε κατά κάποιον τρόπο σε διαφορετικούς κόσμους. Η λέξη "βιώνω" όμως, θεωρείται το λιγότερο μεταφυσική. Και πολύ σωστά άλλωστε, εφόσον τα πάντα στο φυσικό κόσμο υπόκεινται σε νομοτέλειες, οι οποίες όταν διατυπώνονται αποσκοπούν στο να ελέγξουν ακόμα περισσότερο το άτομο παρά μάλλον να το αυτονομήσουν.

Αυτό επιτυγχάνεται με τη διάγνωση, η οποία χαρακτηρίζοντας τον "ασθενή", του επιβάλλει μια ελαττωματική ταυτότητα — οι ψυχιατρικές διαγνώσεις μπορούν άμεσα να χρησιμοποιηθούν σαν βρισιές — χαρακτηρίζει το

ρόλο του αθέμιτο, μπλοκάρει και χειραγωγεί μια διαδικασία που είναι και πρέπει να είναι απρόβλεπτη: τη συμπεριφορά. Από τη στιγμή που κάποια στοιχεία συμπεριφοράς ανεξάρτητης, προκαλούν ανησυχία στο Κράτος (= "όχι η αυτόνομη εξωτερική δύναμη που κυριαρχεί επάνω στο σύνολο, αλλά η αλλοτριωμένη μορφή της ανθρώπινης δραστηριότητας, που καθιερώθηκε από εκείνους που της είναι υπάκουοι" Κ. Μαρξ), αυτά δεν μπορεί παρά να είναι ιός, ασθένεια. Έτσι, το αστικό κριτήριο που ταυτίζει την κανονικότητα με τον κονφορμισμό - ψυχολογικό - καρκίνο, με την υπακοή και την πειθαρχία, επιβάλλεται. Τότε η αλλοτρίωση των αναγκών μας, μας ωθεί καθημερινά στο να θεωρούμε σαν απελευθερωτικό, αυτό που αντίθετα μας εντάσσει στις νόρμες και μας σκλαβώνει (ψευδής συνείδηση που εκκρίνει μια πρωτόγονη ιδεολογία).

Αυτομάτως όμως συμβαίνει κάτι ακόμα: ψυχολογικοποιείται η δυσφορία και γίνεται μια προσπάθεια να θεσμοποιηθεί με σοφίσματα που θέλουν να την επалύσουν μέσα από συντηρητικούς ή αντιδραστικούς δρόμους. Οι διαπροσωπικές σχέσεις και τα κοινωνικά προβλήματα που ορίζονται σαν ταξικά λόγω του συγκεκριμένου ιστορικού τους χαρακτήρα, γίνονται αφηρημένα. Η ριζοσπαστικότητα της αντίθεσης, τοποθετείται σε υπαρκτικό επίπεδο μέσω ενός ακαδημαϊσμού και διανοουμενισμού, δηλαδή εκφράσεις και αναζητήσεις του ενστίκτου, του παραλόγου και των επιθυμιών, μιας ατομικαστικής και εσωστρεφούς ιδεολογίας. Μιλάς για να σε ακούει μόνο ο εαυτός σου, στηρίζεσαι σε τσιτάτα, αναμασές ελιτίστικες αναλύσεις και έτσι απευθύνεσαι σε λίγους "εξπέρ της επιχειρηματολογίας", στους ποντίφηκες της κουλτούρας, στους ιερείς του ασυνείδητου. Και όλα αυτά δεν σε εμποδίζουν να είσαι πλουραλιστής και δημοκράτης — έννοιες προ πολλού κενές — δηλαδή ένας ακόμα αδιάφορος ηγετίσκος. Πρόκειται τελικά για μια μιζέρια και έναν επαρχιωτισμό, μιας μέτριας αστικής κουλτούρας, κατά προσέγγιση πολιτικοποιημένης, η οποία ασχολείται κύρια με το πώς θα αποκτήσει και αυτή τη δική της ακατανόητη διάλεκτο — εφεύρεση νέων ψυχολογικών όρων πολύ σικ, εμπνευσμένων από τη μυθολογία, την ιστορία, τις φυσικές επιστήμες.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΜΕ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΕ ΝΕΩΤΕΡΑ ΡΕΥΜΑΤΑ (ΑΝΤΙΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ - ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ).

Πρώτα απ' όλα, πρέπει να θυμόμαστε πάντα ότι η ψυχιατρική έχει επιδεχτεί και επιδέχεται ακόμα, έναν νομικό και όχι έναν ιατρικό ορισμό: είναι το σύνολο της θεωρίας και πρακτικής που επιτρέπει τον δια της βίας έλεγχο μιας αυθαιρέτως οριζόμενης κατηγορίας επικίνδυνων ανθρώπων' επικίνδυνων για το σύνολο και για τον εαυτό τους, αντικοινωνικών και ανίκανων να φροντιστούν οι ίδιοι, και κυρίως αντιπαραγωγικών. Έπρεπε όμως να ξεχωρίσουν από εκείνους τους αντικοινωνικούς οι οποίοι κατηγορούνταν και δίκονταν ποινικά. Βρέθηκε και ο γεωγραφικός χώρος της αναμόρφωσης αυτών των ατόμων, το άσυλο, και από κει κι ύστερα, η ψυχιατρική δεν ήταν τίποτε άλλο από αυτό που κάθε φορά πέρναγε από το κεφάλι των γιατρών του ιδρύματος, προκειμένου να εξηγήσουν και να θεραπεύσουν την "ανισόρροπη" συμπεριφορά αυτών των διαφορετικών. Γύρω από αυτό το μοτίβο, διαδόθηκε και συνεχίζει να διαδίδεται η ψυχιατρική ιδεολογία και πρακτική, και όσο περνούν τα χρόνια, αποκά όλο και περισσότερη δύναμη και εγκυρότητα. Δεν θα αναφερθούμε καθόλου στο αποδιοπομπαίο πια άσυλο. Θα επικεντρώσουμε

στις ψευτοπροοδευτικές νέες τάσεις.

Και ξεκινάμε, αναζητώντας τις ρίζες της αντιψυχιατρικής:

Ήδη στα τέλη του 18ου αιώνα — αρχές 19ου, φωτισμένοι ψυχίατροι στη Μ. Βρετανία, διαχειρίζονταν ψυχιατρεία-μοντέλα, με κοινοβιακές μεθόδους. Από τα μέσα του 19ου αιώνα και μετά, αναπτύσσεται η δυναμική ψυχιατρική (και στα πλαίσια αυτής, η ψυχανάλυση), η οποία εξελίχθηκε σαν μέθοδος επίλυσης όχι μόνο της τρέλας, αλλά και "της αρρώστιας του αιώνα" δηλαδή της "δυσφορίας του πολιτισμού" με δυο λόγια των νευρώσεων και των ψυχολογικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος. Παράλληλα, και άλλοι επιμέρους ψυχιατρικοί κλάδοι, φροντίζουν να παρέχουν, τόσο μια ερμηνευτική ιδεολογία των ανθρώπινων σχέσεων και της σύγχρονης κοινωνίας, όσο και μια σειρά από όργανα χειραγώγησης (τα ηρεμιστικά, οι τεχνικές της συμπεριφοράς, η ψυχοχειρουργική, το ηλεκτροσόκ), που πήραν παγκόσμιο χαρακτήρα.

Από την άλλη όμως, μερικές φορές, οι πρακτικές ή θεωρητικές μεταρρυθμίσεις της ψυχιατρικής, αποτέλεσαν αφετηρία αμφισβήτησης ή σημάδια κοινωνικών αλλαγών όπως έγινε ιδιαίτερα με την ψυχανάλυση γύρω στο 1920, η οποία συνέβαλε στη συνειδητοποίηση του Εγώ — του αστικοποιημένου, βέβαια. Ωστόσο, οι αλλαγές αυτές μπορεί να ήταν μερικές φορές προοδευτικές, δεν ήταν όμως ποτέ επαναστατικές, και σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιήθηκαν τελικά για να ενισχύσουν τον κοινωνικό έλεγχο. Και από τη στιγμή που οι διάφορες ψυχολογικές επιστήμες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της φιλοσοφίας της αστικής εξουσίας, είναι αντιφαστικό το να υποθέτει κανείς μια ψυχιατρική ενάντια στο σύστημα.

Μια εναλλακτική, διαφορετική χρήση αυτών των ψυχολογικών γνώσεων, θα πρέπει να είναι προσεκτική και περιορισμένη για 3 λόγους:

1. Άπαξ και πάσουν να υπάρχουν στα παραδοσιακά πλαίσια του καπιταλιστικού και αστικού ολοκληρωτισμού, η χρησιμότητα και η αποτελεσματικότητά τους, γίνονται πολύ μικρότερες από όσα πιστεύει κανείς.
2. Οι τεχνικές αυτές δεν είναι ούτε ουδέτερες, ούτε μπορούν να ουδετεροποιηθούν, στο βαθμό που έμμεσα προωθούν μια αντεπαναστατική ιδεολογία και θεραπευτικά αποτελέσματα προσαρμοσμένα στο σκοπό για τον οποίο φτιάχτηκαν.
3. Οι ειδικοί που κατέχουν τόσο τη γνώση όσο και την εξουσία να χρησιμοποιούν αυτές τις τεχνικές, είναι στην πραγματικότητα, χωρίς εξαίρεση, ή μεσαία στελέχη που πληρώνονται από την κρατική εξουσία ή ανεξάρτητοι και προνομιούχοι αστοί επαγγελματίες.

Γι' αυτούς τους λόγους είναι καλό να μην ξεχνάει κανείς, ότι η εισαγωγή καινούριων πολιτικών μορφών οργάνωσης και καινούριων μεθόδων οργάνωσης της ψυχιατρικής (π.χ. ψυχοθεραπεία, ομαδική ανάλυση, αντιψυχιατρική και κατάργηση του κακού ασύλου), δεν πρόκειται παρά για σοσιαλίζουσες τεχνικές περί ενσωμάτωσης και επαναπροσαρμογής των ανθρωπίνων στον κανόνα της κυρίαρχης φυσιολογικήςότητας. Και δεν είναι τυχαίο, ότι όλοι αυτοί οι νεωτερισμοί, στρέφονται ενάντια στην "απανθρωπιά των παλιών και φοβερά καταπιεστικών ψυχιατρικών τεχνικών". Αυτή η "καινούρια" ψυχιατρική, τελικά είναι, χωρίς ποτέ να έχει σπάσει τους δεσμούς της

συνέχειας, ταυτόσημη, συμφυής και συνεπακόλουθη με την "παλιά". Οι νέες αυτές μορφές καταπίεσης είναι λιγότερο εμφανείς, αλλά αποτελεσματικότερες σαν μέσα χει-

ραγώγησης, και καταλήγουν στο επικίνδυνο σημείο της εφησυχαστικής ψευτο-αυτοδιαχείρισης της θεραπευτικής κοινότητας.

Και είναι φυσική συνέπεια όλων αυτών το ότι οι κύριοι εκπρόσωποι της "αντιψυχιατρικής", ο Τόμας Σάαζ, ο Ρόναλντ Λαινγκ και ο Ντέιβιντ Κούπερ, έχουν αποποιηθεί την ιδιότητα του αντιψυχιατρου, θεωρώντας την αμφίβολη και ψεύτικη. Σήμερα ο Ντ. Κούπερ μιλάει πια για μη-ψυχιατρική, βλέποντας καθαρά ότι η ψυχιατρική μπορεί με μεγάλη άνεση να βρίσκει τρόπους ώστε να αυτοξεπερνιέται και να γεννά σύγχρονα και εξελιγμένα όργανα κοινωνικής εξουσίας. Πάντα θα εξηγεί τη δυσφορία μας με ατομικιστικές και ψυχολογικές ερμηνείες, και θα προσπαθεί να επιλύει τις πολιτικές — και καθόλου προσωπικές — συγκρούσεις μας, μέσα από τεχνικιστικά και απολιτικά όργανα.

Γ. Η ΤΡΕΛΑ ΣΑΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΑΝ ΤΡΕΛΑ, ΚΑΙ ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΛΕΓΕΤΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ.

Ας μιλήσουμε πρώτα για την τάση εξιδανικεύσεως του αρνητικού — έντονο σημάδι της αστικής ιδεολογικής αποικιοκρατίας. Αυτή η τάση σπεύδει να καταξιώσει σαν ανατρεπτική, κάθε μορφή εκτροπής με βάση τον συλλογισμό: "κάθε τι που είναι επαναστατικό καταδιώκεται και καταπιέζεται, άρα κάθε τι που καταδιώκεται και καταπιέζεται είναι επαναστατικό". Έτσι, όχι μόνο ο τρελός, αλλά και ο αυτόχειρας και ο αλκοολικός και ο ναρκομανής, θεωρούνται σύντροφοι, μόνο και μόνο για αυτό που είναι. Στα σίγουρα όμως οι καταστάσεις αυτές της ψυχολογικής σύγχυσης και δυσφορίας, τις περισσό-

τερες φορές δεν έχουν το χαρακτήρα της πολιτικής αναζήτησης αλλά είναι μια παθητική λύση-φυγή από την πολιτική — με την έννοια της συνειδητοποίησης και ενεργούς αντιπαράθεσης. Σύμφωνα όμως με την αστική ιδεολογία, άρνηση της κυρίαρχης λογικής, σημαίνει μεταξύ πολλών άλλων και αυτοεξαφάνιση στην τρέλα. Και είναι σίγουρο μιν, ότι ο τρελός είναι ικανός να μας θυμίζει ότι κάτι δεν πάει καλά στην κυρίαρχη λογική, όμως από την τρέλα του δεν φτάνει σε εμάς η ηχώ μιας καινούργιας αλήθειας. Πέρα από τη σύγχυση δεν εμφανίζεται κανένα σχήμα ή πραγματοποιήσιμη μέθοδος ανατροπής, εφόσον έχει συμβεί σε αυτόν, αποδιαλεκτικοποίηση της σκέψης του. Έτσι, η ενθάρρυνση του ταξιδιού της τρέλας, αποτελεί μιν ανεύθυνη και νοσηρή επιχείρηση. Ίσως έχετε ακούσει ακόμα και κατεστημένους καθηγητές - ψυχιάτρους να το ενθαρρύνουν, στα πλαίσια ενός επιφανειακού προοδυσμισμού. Αυτό το λάθος έχουν διαπράξει και αρκετοί από τους ανιψυχιάτρους - ποιητές, και μόνο σαν λογοτεχνική πρόταση και μετάθεση μπορεί να εκληφθεί. Δεν είναι δυνατόν να εξιδανικεύεται ένας άνθρωπος ανίκανος πια να επιλέγει, με πλήρη απώλεια της ελευθερίας για αντιπαράθεση, εκτεθειμένος στην κοινωνική βία, αδύναμος.

Ο μύθος της εσωτερικής ανανέωσης, η ιδεολογία της εσωτερικότητας, του αυθορμητισμού και της ανεγκυκλότητας, και διάφορα άλλα παρόμοια, μάλλον σαν αναζητήσεις θρησκευτικού τύπου μοιάζουν, παρά σαν επαναστατικές ρήξεις και μέθοδοι που θα ανιπτεθούν στους νόμους του κεφάλαιου. Δεν είναι η τρέλα η εναλλακτική λύση στην αστική κανονικότητα η οποία δε λειτουργεί πια: είναι μια από τις πλευρές αυτής της απάνθρωπης κανονικότητας, είναι η κατάσταση όπου το άτομο δεν κατορθώνει πια να συνειδητοποιεί και να ελαττώνει την ίδια του την καταπίεση ή την ίδια του τη φυγή από την πραγματικότητα.

Το πρόβλημα δεν είναι καθόλου ατομικό αλλά συλλογικό, από τη στιγμή που θα πρέπει να αλλάξουν οι ιστορικές συνθήκες ή πιο απλά ο καθημερινός τρόπος ζωής. Μιλάμε για την επανα-οικειοποίηση της ιστορίας. Με ποιο τρόπο; Όχι πάντως με μαγικοθρησκευτικές ιδεολογίες, αλλά με την έξοδο από το φαύλο κύκλο — της τρέλας, του αλκοόλ, του κάθε ναρκωτικού. Μόνο όταν ο ψυχασθενής βγει από τη σύγχυση, θα αναγνωρίσει ότι η εμπειρία ήταν χρήσιμη, ότι διδάχτηκε και ωρίμασε. Και αυτό δεν θα είναι αποτέλεσμα ούτε της κατάρρευσης ούτε της τρέλας, όσο του γεγονότος ότι βγήκε από αυτή την κατάσταση. Το πλησίμα για αυτό δεν θα γίνει μέσα από τον αυστηρό ρόλο του παρατηρητή - ψυχιάτρου, αλλά από τον ευασθητοποιημένο ανθρώπινο αυτόπτη μάρτυρα - συμμετοχο. Πρόκειται για τη βαθιά ανθρώπινη επιθυμία της συνπάθειας, της περιποιητικής μη επέμβασης που θα αποσκοπεί:

στην ανασύνθεση των τμημάτων της ζωής του ατόμου, την επανεύρεση της ταυτότητας, την ικανότητα διαύγειας και έκφρασης, το ξεχώρισμα και την επιλογή, την κατανόηση του παρελθόντος του και το άνοιγμα προοπτικών και ενεργούς πολιτικής πράξης (praxis).

Νοέμβριος 1985
Τάσος Γιατζόγλου

εναλλακτικό πολιτικό κίνημα

(ΟΣΑ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΤΟΥΝ ΠΡΙΝ Ή ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ)

"Τα τελευταία χρόνια η γερμανική κυβέρνηση χρησιμοποίησε την "εναλλακτική σκηνή" σα χώρο πειραματισμού για τα κοινωνικά και "τεχνικής φύσης" προβλήματά της, την επιχορήγησε και, εν μέρει, οικειοποιήθηκε τ' αποτελέσματά της: η "εναλλακτική σκηνή" ως πεδίο διάγνωσης και θεραπείας της καπιταλιστικής κοινωνίας."

—Βερολινέζοι αναρχικοί, 1981

Πρώτ' απ' όλα μερικά βασικά ερωτήματα: Τι σημαίνει εναλλακτικό - πολιτικό κίνημα ή εναλλακτικός τρόπος ζωής; Ένας διαφορετικός τρόπος βίωσης των εμπορευματικών και εξουσιαστικών σχέσεων ή μια πορεία προς την ανακάλυψη και βίωση αυθεντικά ανθρώπινων σχέσεων; Ένας διαφορετικός τρόπος άσκησης της πολιτικής (με τη σύγχρονη της έννοια, αυτή της εξειδικευμένης δραστηριότητας που δημιουργεί ηγέτες και οπαδούς, "θεωρητικούς και ακολουθητές") ή διάλυση της πολιτικής μέσα σ' ένα κίνημα που συνειδητά μετασχηματίζει την καθημερινή ζωή;

Πάνε δυο δεκαετίες τώρα που εξαιτίας μιας ζωής ολοένα πιο αφόρητα πληκτικής και ανούσιας, οι παραδοσιακοί θεσμοί έχουν αρχίσει ν' αμφισβητούνται. Την αμφισβήτηση αυτή την προώθησαν νέοι, εργάτες, ομοφυλόφιλοι, γυναίκες, μαύροι και παιδιά που αρχίζοντας ν' ανακαλύπτουν και να εκφράζουν τις απαγορευμένες τους επιθυμίες ήρθαν σε σύγκρουση με το σύστημα, φέρνοντας στη δημοσιότητα προβλήματα που ποτέ πριν δεν είχαν θιχτεί. Λόγω έλλειψης όμως συγκεκριμένων μέσων και στόχων για μια ολική εξέγερση, σε συνδυασμό με τη δράση των επαγγελματιών ιδεολόγων "επαναστατών", η αρχική εξέγερση εκφυλίστηκε σε αίτημα ή τρόπο ζωής, στη δημιουργία ομάδων πίεσης στο κράτος που διακηρύττουν το "ο καθένας και το πρόβλημά του" (π.χ. "η απελευθέρωση των γυναικών είναι έργο δικό τους"!) δημιουργούν νέους κοινωνικούς ρόλους και εντέλει εμποδίζουν τη ριζοσπαστικοποίηση της συνειδησης των εξεγερμένων μερικεύοντάς την.

Στο παρελθόν συνέβη ο συνδικαλισμός και το πολιτικό συγκεντρωτικό "επαναστατικό" κόμμα ν' αποδειχτούν τα καλύτερα μέσα επαναφομοίωσης του εξεγερμένου εργάτη. Σήμερα βλέπουμε τα κινήματα με μερικά αιτήματα και οι περιορισμένες απολαύσεις που οι νέοι εξεγερμένοι διεκδικούν πλέον "αυτόνομα" να γίνονται ο πλέον σύγχρονος τρό-

πος αφομοίωσης. Δεν είναι μόνο το ότι τα μερικά αιτήματα γίνονται αργά ή γρήγορα αποδεκτά από την εξουσία, αλλά το ακόμα τραγικότερο ότι το σύγχρονο εμπορευματικό - εξουσιαστικό σύστημα μπορεί και ανανεώνεται ακριβώς χάρις σ' αυτά. Για να γίνουμε σαφείς: στο παιχνίδι π.χ. των εξοπλισμών που παίζουν οι ΗΠΑ - Ρωσία χρειάζονται τη διαμαρτυρία για τα πυρηνικά όπλα και τους πυραύλους για να μη μιλάει κανείς για την κατάργηση των στρατευμάτων και της στρατιωτικής βιομηχανίας που είναι η ρίζα του προβλήματος. Ή ακόμα αναγνωρίζουν οι κυβερνώντες το δικαίωμα να είσαι ομοφυλόφιλος, γυναίκα "ιση" με τους άντρες, μπανανόφλουδα ή και καρότο αν επιθυμείς, αρκεί να μην αναζητάς να γίνεις ολοκληρωμένος άνθρωπος, που σημαίνει ότι θ' αυτο-οργανωθείς ενάντια στην ιεραρχία, την κυριαρχία και το εμπόρευμα όπου είναι άλλωστε και οι ρίζες όλων των προβλημάτων. Για να γίνουμε όμως ακόμα πιο σαφείς: τα κινήματα βοηθούν τον καπιταλισμό στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, γραφεία πληροφοριών για καταληψίες, εταιρίες δίσκων και μουσικών οργάνων, υπουργεία νέας γενιάς, κέντρα οικογενειακού προγραμματισμού κ.ά. Σίγουρα δεν είναι και πολύ γοητευτικό για ένα "κίνημα" να είναι ο τροφοδότης λύσεων των εσωτερικών προβλημάτων του συστήματος.

Τι είν' αυτό όμως που δεν είναι σκέτη αντίθεση, δηλ. κάτι απαραίτητο εντέλει στη λειτουργία του συστήματος, αλλά το ξεπέρασμά του; Μόνο ένα επαναστατικό κίνημα, που θα έβαζε σα μέσο και στόχο του την καθολική αλλαγή της ζωής, το ξεπέρασμα των ρόλων, το τέλος της ειδικευσης και που θα το οργάνωναν άνθρωποι που δε θα σκέφτονταν σαν εργάτες, φοιτητές, άστεγοι, φτωχοί, πλούσιοι, μαύροι, γυναίκες, άντρες, ειρηνιστές, τσινάρια, ροκάδες, μανάδες και πατάδες - γιατί ας μη γελιομάστε ο εργάτης ή ο ροκάς, δημιούργημα των κυρίαρχων κοινωνικών σχέσεων, είναι κάποιος που έχει ενσωματώσει μέσα του μια συγκεκριμένη ιδεολογική κατηγορία του συστήματος, τίποτα δεν δείχνει ότι θα παραμείνει εργάτης ή ροκάς παρά η συνεχιζόμενη από μέρους του αποδοχή του συστήματος που τον καθορίζει.

Σαν άνθρωποι που επιθυμούμε να επαναδημιουργήσουμε την ανθρωπιά μας ολοκληρωμένα, θέτουμε καθημερινά υπό συζήτηση το κεντρικό πρόβλημα: το εμπορευ-

ματικό - εξουσιαστικό σύστημα έχει καταστρέψει τις σημαντικότερες ανθρώπινες ιδιότητες: την αμοιβαιότητα, την ελεύθερη δημιουργικότητα, το διάλογο, την πολλαπλότητα, μετατρέποντάς μας μέσ' το καταμερισμό ειδικοτήτων σε συντάρια ντουλάπας. Ο διάλογος μερικευμένων, κατακερματισμένων ανθρώπων αν δεν εστιάζεται σ' αυτό το κεντρικό πρόβλημα, αν δεν αναζητά την ολότητα του ξεπεράσματος, είναι "διάλογος" μεταξύ κουφών με ακροατήριο μουγγούς.

Εδώ ANTI...

Σας μιλάμε μέσω του καταπιεστικού περιοδικού ANAPXOS, ύστερα από πίεση του Ελεύτερου Γιώργου. Λοιπόν!!! Για όσους μας ξέρουν καλώς. Για όσους δεν μας ξέρουν τους δείχνουμε την κατανόησή μας. Είμαστε τέσσερις. Ένας μεγάλος που τσιμπάει χορδές, ένας μεσαίος κι ένας μικρός που χουφτώνει κουμπιά και πλήκτρα, καθώς κι ένα νήπιο ενός μόλις χρόνου. Ο Μανωλάκης. Είναι Γιαπωνεζάκι, γέννημα της αναπτυσσόμενης τεχνολογίας.

Η καθημερινότητά μας στηρίζεται σε συμμετοχή κατά σειρά: στον εκπαιδευτικό παροξυσμό, στον ψυχρό κόσμο του αλουμινίου, και στην οργασμική έκφραση του δέρματος.

Έχουμε μεγάλη αδυναμία στις ελληνικής κατασκευής τσιχλίτσες ROCK, σύνθεση: Ζάχαρη, Γλυκόζη, Κόμμη,

Άμυλο, Άρωμα και φυσικό χρώμα. Τις μοιράζουμε στους μανιασμένους Fun μας με δώρο μια κασετούλα με τη μουσική μας υπόκρουση, σε τιμή αγοράς. Θα σας κοστίσει δυο Malboro μείον 10 δρχ.

Η κασέτα είναι DENON, άοσμη, ευαίσθητη και εύπεπτη, γραμμένη με το μεράκι και την παλιά παραδοσιακή τέχνη της ιστορικής γενιάς των ANTI...δων.

Αν ποτέ ο δρόμος σας φέρει στο βιβλιοπωλείο του ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΤΥΠΑ, προτιμήστε τη. Τώρα για τους πιο περίεργους, ποιο είναι το μήνυμά μας. Πάνω απ' όλα επιθυμούμε να γελάσει το χέιλι κάθε πικραμένου. Ναι!!! Είμαστε εδώ για να πούμε ένα ANTI...Ο σ' ένα γερασμένο κόσμο που κοιμάται μακάρια γλείφοντας το μπιμπερό της αδιαφορίας. Πον χουζουρεύει μέσα στο IN κρεβατάκι του, πιέζοντας απαλά-απαλά το αρκουδάκι της κατανάλωσης!!

ΣΗΜΕΡΑ ΓΟΥΡΟΥΝΙΑ, ΑΥΡΙΟ ΜΠΕΗΚΟΝ

"Το Χάνταγουερθ στο Μπέρμινγκχαμ, μια συνοικία όπου πλειοψηφούν οι μαύροι και οι ασιάτες, είναι η πιο πρωθυμένη περίπτωση της πολιτικής "γκετοποίησης", για την "αποκατάσταση της τάξης". Στις αρχές της δεκαετίας του '70, το αστυνομικό τμήμα ήταν σε κατάσταση πολιορκίας, και αν δεν είχαν γίνει τότε κάποιες "πειραματικές" ειρηνευτικές προσπάθειες, η έκρηξη δεν θάχε τύποτα να ζηλέψει από εκείνη του Λίβερπουλ...

Τη μέρα που το Τόξτεθ φλεγόταν, στο Χάνταγουερθ γινόταν ένα φεστιβάλ με τη συμμετοχή 8.000 ατόμων. Ο δημοσιογράφος των Τάιμς, είχε γράψει την 1/7/81 ότι "η ατμόσφαιρα ήταν τόσο ήπια, και ειρηνική, που θυμίζει χωριάτικο πανηγύρι". Κι όμως, μετά από πέντε μέρες, έγινε η "έκρηξη" και η πολιορκία του αστυνομικού τμήματος στο Χάνταγουερθ. Παρόλο που οι νεολαίοι ζητούσαν "την κεφαλή επί πίνακι" του αρχηγού της αστυνομίας Ντέιβιντ Γουέμπ, τα έκτροπα δεν φτάσανε την αγριότητα του Τόξτεθ ή του Μος Σάιντ." (Απόσπασμα από το "Ένα καλοκαίρι με χίλιους Ιούληδες").

Με τις εξεγέρσεις του Σεπτεμβρίου '85, έφτασε ο κόμπος στο χτένι. Το βρετανικό Κράτος, πιστοποίησε γι' άλλη μια φορά την ανικανότητά του να ελέγξει τους φτωχούς. Τα τελευταία χρόνια, η λυσσαμένη οργή των φτωχών, (είτε με τη μορφή των ανθρακωρύχων απεργιών, είτε με τη μορφή χούλιγκαν ή γενικά εξεγερμένων), ήταν ακράτητη.

Δεν έχουν καμιά διάθεση ν' αφήσουν το σύστημα να τους ξεζουμίσει. ΕΧΟΥΝ ΜΙΣΟΣ, ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΞΕΚΑΘΑΡΑ.

Κάθε χτύπημα της κρατικής καταστολής, προκαλεί άμεση, κεραυνοβόλα κι αλυπητή "απάντηση". Με λιθοβολισμούς και κοκτέιλ μολότωφ. Αυτές οι εξεγέρσεις, σε σχέση με τις προηγούμενες, δείχνουν μια αυξανόμενη αποφασιστικότητα, συνοχή και σκληρότητα των πολιτικών και πολιτιστικών αντι-εξουσιαστικών δυνάμεων απέναντι στο Κράτος, που έχει τελειοποιήσει το "οπλοστάσιο" κοινωνικού ελέγχου μετά την περίοδο καταστολής του 1981.

"ΛΕΝΕ, ΟΤΙ ΣΤΟ ΜΠΕΡΜΙΝΓΚΧΑΜ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ, ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΙΤΩΝ. ΛΑΘΟΣ. ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΑΝΑΜΕΣΑ Σ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΞΑΘΛΙΩΜΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ".

(λόγια ενός από τους "ταραξίες" του Χάνταγουερθ.)

Αυτή τη φορά, ο εχθρός δεν κάνει καν τον κόπο, ν' ασχοληθεί με την ανεργία και το ρατσισμό των γκέτο, έτσι για τα προσχήματα να προσπαθήσει να "εξηγήσει" την εξέγερση και να δικαιώσει το ρόλο των ρεφορμιστών.

"Οι ταραξίες είναι άνεργοι και εργαζόμενοι, μαύροι, άσπροι και ασιάτες. Αλλά καμιά φτώχεια δεν δικαιολογεί τα εγκλήματα ενάντια στην κοινωνία. Αυτό είναι χουλιγκανισμός και πνεύμα καταστροφής." (λόγια του Χερντ, υπουργού εσωτερικών.)

Αν οι φτωχοί ξεσηκώνονται, δεν το κάνουν γιατί είναι απόκληροι της κοινωνίας, ούτε γιατί διεκδικούν κάποια δικαιώματα σαν πολίτες. Δεν πρόκειται εδώ για "θεαματική αντίδραση", αλλά για ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Παρά τις εκκλήσεις για "ψυχραιμία" των πολιτικών και θρησκευτικών παραγόντων του Μπέρμινγκχαμ, οι νέοι κατέβηκαν στο πεζοδρόμιο, χτύπησαν τις περιπόλους των μπάτσων και τους "κυριλέδες", λεηλάτησαν και πυρπόλησαν δημόσια και ιδιωτικά κτίρια. Στην ερώτηση του πουλημένου κονδυλοφόρου των Τάιμς: "Γιατί σας χτυπάνε;" οι "κύριοι" απαντούν: "Οι ταραξίες μας χτυπάνε γιατί έχουμε λεφτά!".

Πάνω στη βράση κολλάει το σίδερο, και στη φωτιά της εξέγερσης ο κόσμος ενώνεται, εξαφανίζονται οι διαφορές της ράτσας, της θρησκείας ή της κουλτούρας.

Τράπεζες, μαγαζιά, κοσμηματοπωλεία, σούπερ-μάρκετ, καταστράφηκαν σε πολύ μεγαλύτερη έκταση απ' αυτήν που ομολόγησαν δημόσια οι αρχές. Και τα μπαρ είχαν την ίδια τύχη.

Εκατοντάδες σύντροφοι συζητούσαν, συντονιζόντουσαν, και έκαναν... "καταμερισμό εργασίας": άλλος προκαλούσε και χτύπαγε την περίπολο των μπάτσων, άλλος έσπαγε ή ξερίζωνε τα κάγκελα των μαγαζιών, άλλος "φυγάδευε" με φορτηγάκι το κλεμμένο εμπόρευμα, άλλος "έκανε λίμπα" ή έκαιγε τους λεηλατημένους χώρους. "Ήταν φανταστικό! Έβλεπα εκατοντάδες νέους να σπρώχνουν καροτσάκια

γεμάτα υφάσματα και μπουκάλια, στο Σόχο Ρόουντ, φωτισμένοι απ' τις πυρκαγιές!" (λόγια ενός Ασιάτη του Χάνταγουερθ.)

Οι Ινδο-Πακιστανοί έμποροι παραπονήθηκαν για την εκλεκτικότητα των εξεγερμένων: δεν πήραν παρά μονάχα τα ακριβά μπιζού, τα καλά κρασιά, τα μεταξωτά υφάσματα. Και άφησαν τη σαβούρα. Οι φτωχοί αρνήθηκαν την αρχή της εγκράτειας, δεν ακολούθησαν τις συμβουλές της Πολιτικής Οικονομίας και της Εκκλησίας: νηστεία και προσευχή. Ελκύονται απ' την ευημερία. Προτίμησαν το χαβιάρι από τις σκυλοτροφές και δεν έκρυψαν τις διαθέσεις τους. Στις παλιές εξεγέρσεις, οι κοινωνικοί λειτουργοί είχαν προστατέψει τα γραφεία Κοινωνικής Πρόνοιας και τις εκκλησίες από τη μανία των προλετάρων, με το επιχείρημα ότι... αν τα έκαιγαν, δεν θάπαιρναν το βδομαδιατικό επίδομα ανεργίας, ούτε θα έτρωγαν στο λαϊκό σουσίτιο. Στο Χάνταγουερθ, δεν υπήρξαν τέτοιοι ενδοιασμοί: οι νέοι έγραψαν στα παλιά τους παπούτσια το "Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας" και το "Γραφείο Κοινωνικής Πρόνοιας". Ξέσπασαν στα δημόσια κτίρια: στο ταχυδρομείο, στα "κέντρα ευρέσεως εργασίας", οδοντογιατρεία, εκκλησίες.

Το "πάθος για καταστροφή", έφτασε στο αποκορύφωμά του στην Λόγγελλς Ρόουντ. Ο δρόμος διαλύθηκε κυριολεκτικά. Οι δημοτικοί σύμβουλοι, έσπαγαν από καιρό τα κεφάλια τους για να βρουν μια λύση για την "αναβάθμιση" του Χάνταγουερθ. Οι ταραξίες, έλυσαν ριζοσπαστικά και παραδειγματικά αυτό το χωροταξικό πρόβλημα.

Τα παιδιά δεν διαλύθηκαν, όταν έφτασαν τα εγγλέζικα ΜΑΤ. Έμειναν εκεί. Την άλλη μέρα, κυκλοφόρησε παράνομο το φυλλάδιο "Σήμερα γουρούνια, αύριο μπέηκον". Έδινε συμβουλές για την κατασκευή κοκτέιλ μολότωφ, και κατευθύνσεις για λεηλασίες. Οι εξεγερμένοι έδειξαν μεγάλες ικανότητες αυτοσχεδιασμού και εφευρετικότητας, χρησιμοποιώντας ό,τι υλικό έπεφτε στα χέρια τους, για όπλο ενάντια στον εχθρό.

Άδεια μπουκάλια από γάλα, μπροστά στις πόρτες των σπιτιών, υφάσματα απ' τα μαγαζιά, βενζίνη απ' τα βενζινάδικα, γίνονταν πρώτη ύλη για τα κοκτέιλ μολότωφ. Σιδερόβεργες και τούβλα απ' τα γισπιά γίνονταν ρόπαλα και "βλήματα". "Ήταν φριχτό", κλαψούριζε ο Αρχηγός της Αστυνομίας, "έβλεπα τους άντρες μου να πέφτουν αιμόφυρτοι κάτω από ένα κά-

κωλου χτυπημένοι από σφαίρες, δεκάδες αυτοκίνητα σπασμένα, το σούπερ-μάρκετ λεηλατημένο, πολλά σπίτια κατεστραμμένα.²

Σε μια συνέντευξη τύπου, όπου κάτι καραγκιόζηςδες ρεφορμιστές προσπάθησαν να "πουλήσουν συμπάρασταση" στους εξεγερμένους, οι νέοι της πόλης δήλωσαν: "Καταλάβαίτε το, από δω και μπρος κάθε νεκρός, θα φέρνει έναν άλλο νεκρό, έχουμε πόλεμο!"

Την προηγούμενη μέρα, ένας είχε πει: "Μη γράφεις σαχλαμάρες, για ανεργίες και τέτοια. Δεν είναι εκεί το θέμα. Αυτή είναι μια Επανάσταση. Πρώτα στη Νότιο Αφρική, μετά στο Χάντγουερθ και στο Μπρίξτον, τώρα εδώ."

Μέσα σ' αυτό το κλίμα, οι πιο ξύπνιοι εξαφανίστηκαν. Έμειναν οι μπάτσοι, μόνιμα και με διπλοβάρδες τη νύχτα. Λίγες μέρες μετά την εξέγερση, η ποδοσφαιρική ομάδα της Τόττεναμ είχε ματς "εντός έδρας". Το ματς αναβλήθηκε, για να μη γίνουν επεισόδια. Φαίνεται, ότι αυτοί που γεμίζουν τα γήπεδα, βρίσκονται και στις πυρπολημένες συνοικίες!

"Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΧΩΡΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ"
(Ο Αρχηγός της Σκότλαντ Γιαντ)

"Αυτοί που κατεβαίνουν στο πεζοδρόμιο με το παραμικρό, για να λεηλατήσουν και να καταστρέψουν, θα υποστούν όλες τις κυρώσεις του ποινικού δικαίου." (Θάτσερ) Το Κράτος δεν μπορεί να κλείσει τα μάτια, μπροστά σ' αυτό το κύμα κοινωνικής βίας, διαφορετικά οι προλετάριοι θα αισθάνονταν ελεύθεροι από κάθε τιμωρία. Χρειάζεται τρομοκρατία. Η αστυνομία είναι συνέχεια σε κατάσταση συναγερμού. Όπως και με την απεργία των ανθρακωρύχων, έτσι και τώρα, οι ειδικές δυνάμεις καταστολής της αστυνομίας και του στρατού, συγκεντρώθηκαν στις ιδιαίτερα "καυτές" περιοχές. Ολόκληρος στρατός μπάτσων, επέβαλε στην πόλη στρατιωτικά μπλόκα, απομονώνοντας τις συνοικίες, για να εμποδίσει την εξάπλωση της καταστροφικής οργής των εξεγερμένων. Περιοχές όπως το Χάντγουερθ και το Τόττεναμ, ελέγχονται μέρα-νύχτα. Οι μπάτσοι, αλαζονικοί και καχύποπτοι, πάνε τέσσερις-τέσσερις. Κάθε πενήντα μέτρα και μια περίπολος. Εφοδιασμένοι με γουόκι-τάκι, απλώνονται απ' τη μια συνοικία στην άλλη, πάντα κοντά στις κλούβες τους. Το Μπρίξτον απομονώθηκε για αρκετές μέρες απ' τους μπάτσους, που απαγόρευαν την κυκλοφορία στους ξένους και ελέγχανε την κυκλοφορία σε απόσταση 20 χιλιομέτρων.

Στο Κέρκμπυ, βόρειο προάστιο του Λίβερπουλ, ο αποκλεισμός, (για να εμποδιστεί κάποια ενδεχόμενη εξέγερση όπως το '81) ήταν τόσο ασφυκτικός, που μόνο 8 λεωφορεία την ημέρα έφταναν στο κέντρο της πόλης.

Παρά το μπλόκο, η οργισμένη γενιά ξαναχτύπησε, με κοκτέιλ μολότωφ. Η αστυνομία παραπονιόταν για την "έλλειψη συνεργασίας", απ' τη μεριά των κατοίκων. Προσπαθούσε να αναγάγει σε θεσμό τον ανώνυμο χαφιεδισμό, το "κάρφωμα" απ' το τηλέφωνο. Κανένας δεν τολμούσε να καρφώσει πηγαίνοντας στο αστυνομικό τμήμα. Κάποιος θα τον έβλεπε, και θα μπορούσε να του συμβεί κάποιο... ατύχημα.

Μπροστά σ' αυτή τη μόνιμη κατάσταση κοινωνικής έντασης, το κράτος δεν έχει άλλη εκλογή: οι πλαστικές σφαίρες και τα ασφυξιογόνα είναι στην "ημερήσια διάταξη", όπως στη Βόρεια Ιρλανδία.

Γίνονται ανακρίσεις, έρευνες και δίκες συνέχεις. Πέφτουν βαριές ποινές και οι φυλακές γεμίζουν. Το βρετανικό "Fair Play" είναι ένας μύθος για τους τουρίστες ή τους ηλίθιους. Ολόκληρες γενιές παρανοϊκών δικαστών με περρούκες έχουν επεξεργαστεί έναν "υποδειγματικό" ποινικό

κώδικα. Η εξουσία αυτών των αξιότιμων κυρίων, που είναι και μεγαλο-ιδιοκτήτες, είναι ασύλληπτη.³ Φανατισμένοι υποστηρικτές της ιδιοκτησίας και της τάξης, χτυπούν αλύπητα τη βία των απεργιών και των εξεγερμένων: 8 χρόνια φυλακή σ' ένα παιδί που έριξε μολότωφ. 5 χρόνια στον ανήλικο Τέρρυ Φρεντς για μια γροθιά σ' ένα μπάτσο. Ισόβια σε δυο ανήλικους που κατηγορήθηκαν για το φόνο ενός ταξιτζή που μετέφερε απεργοσπάστες. Τα δικαστήρια δεν κρατούν καν τα προσχήματα: Στο Μπέρμινγκχαμ δυο νεαροί κλείστηκαν στη φυλακή για "ηθική αυτοπυργία" στον εμπρησμό του ταχυδρομείου, παρόλο που είχαν για μάρτυρα υπεράσπισης έναν πυροσβέστη που δήλωσε ότι δεν είχαν ανάμειξη. Στο Μπρίξτον και το Τόττεναμ τα δικαστήρια βγάζουν αβέρτα εντάλματα σύλληψης με την κατηγορία του φόνου. Συλλήψαν "ομήρων", για να τρομοκρατηθούν οι φίλοι τους.

Στο Λίβερπουλ οι νέοι αγανάκτησαν τόσο πολύ που έκαναν επίθεση στο δικαστήριο που δικάζε δυο δικούς τους με την κατηγορία του φόνου. Μετά την εξέγερση του Τόττεναμ τα δικαστήρια συνεδρίαζαν "κεκλεισμένων των θυρών". Ο Χερντ προσπάθησε να τελειοποιήσει το κρατικό νομικό οπλοστάσιο, εμπνευσμένος από τους έκτακτους νόμους της Βόρειας Ιρλανδίας. Το νομοσχέδιό του για τη "δημόσια ασφάλεια", αν τελικά ψηφιστεί στη βουλή, θα επιτρέπει τη σύλληψη οποιουδήποτε βρίσκεται κοντά στο μέρος όπου γίνονται ταραχές, και, το χειρότερο: προβλέπει την προληπτική φυλάκιση "ύποπτων" σε περιόδους κοινωνικής έντασης.

Το νομοσχέδιο αυτό θα εισηγηθείται στην ήδη δοκιμασμένη καθημερινή πρακτική των δικαστών και των μπάτσων.

"Η ΑΓΓΛΙΑ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΜΙΑ ΧΩΡΑ ΜΙΚΡΟ-ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟ-ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ"
(Θάτσερ)

Στο άμεσο μέλλον, το Κράτος θα ακολουθήσει τη μόνη λύση που του απομένει βίαιη καταστολή. Αλλά η Αγγλία δεν είναι Ιρλανδία. Η κατάσπαση πολιορκία είναι μια βίαιη εισβολή του κράτους σε μια κοινωνία που δεν μπορεί να λειτουργήσει παρά σε συνθήκες "γαλήνης". Η στρατιωτική κατάληψη των συνοικιών δεν μπορεί να κρατήσει για πολύ.

Η στρατηγική της τσούλας Μάγκνολα προβλέπει να κάνει την Αγγλία "κατ' εικόνα και ομοίωση" της Ευρώπης. Να επιβάλει μια αντίληψη γερμανικού τύπου. Και μια νοοτροπία Γάλλου μαγαζάτορα. Η αγγλική μικρο-αστική τάξη έχει πάψει από καιρό να υπάρχει πολιτικά και κοινωνικά. Ακόμα κι οι γιατροί είναι υπάλληλοι. Και το κράτος προσπαθεί να ξεριζώσει αυτή τη νοοτροπία, και όχι μόνο επειδή οι μισοθωτοί στοιχίζουν χωρίς να προσφέρουν τίποτα. Αλλά και γιατί οι δημόσιοι υπάλληλοι μένουν "παθητικοί" όσο δεν κινδυνεύει άμεσα η θέση τους. Ένα κυβερνητικό στέλεχος, ο Τζων Μουρ, είχε πει: "Η νοοτροπία και η συμπεριφορά των στελεχών και των υπαλλήλων αλλάζει αν τους δώσεις λίγη ιδιοκτησία στην επιχείρησή που εργάζονται: ενδιαφέρονται περισσότερο για τη δουλειά."

Οι καλύτεροι υπερασπιστές της ιδιοκτησίας και της τάξης, είναι οι μικρομέτοχοι, και οι μαγαζάτορες μ' ένα όπλο πίσω απ' το ταμείο τους.

Ειρωνεία της Ιστορίας: η διάλυση της βρετανικής Αυτοκρατορίας, "κληροδοτήσε" στην Αγγλία ένα στρώμα εθνικών μειονοτήτων. Όταν έγιναν οι εξεγέρσεις του '81, ο λόρδος Σκάρμαν συμβούλεψε την Θάτσερ να στηριχτεί στην κοινωνική αφρόκρεμα των Τζαμαϊκανών, των Σιχ και των Ινδο-Πακιστανών, για να επιβάλλει τη "Σκληρή Πυγμή" του Κράτους. "Ας αναγνωρίσουμε σε όλους το δικαίωμα να ζουν, στις κοινότητές τους. Η βρετανική δημοκρατία έχει πολλά να κερδίσει." (Από λόγο του Σκάρμαν στη βουλή των λόρδων.) Την ώρα που η "αφρόκρεμα" των μειονοτήτων έπινε σαμπάνια με την αστυνομική ηγεσία στα σαλόνια της εξουσίας, την ίδια ώρα, στα γκέτο των μειονοτήτων η αστυνομία έκανε αιματηρές εφόδους με το πρόσχημα της δίωξης των ναρκωτικών. Η στρατηγική της αστυνομίας ήταν να εκκενώσει τους δρόμους και να περιορίσει την κάθε μειονότητα στο γκέτο "της". Το κράτος προσπαθούσε να διατηρήσει την κοινωνική γαλήνη χωρίζοντας και απομονώνοντας τις διάφορες κοινότητες. Και χρησιμοποιούσε και ψευδο-επιχειρήματα, "κατά της ατομικοποίησης", "κατά της ατομικιστικής απομόνωσης", και "υπέρ της ενσωμάτωσης στις οικογενειακές και εθνικές κοινότητες". Αλλά αυτές οι κοινότητες δεν μπορούν να υπάρξουν χωρίς την κοινή εχθρότητα απέναντι στον κοινό εχθρό. Και οι νεαροί των γκέτο έχουν νιώσει στο πετσί τους μια πραγματικότητα, και δεν "χάβουν" πια το παραμύθι για τον "πόλεμο όλων εναντίον όλων". Γι' αυτούς δεν άλλαξε τίποτα με τη μετατρο-

ταίγισμό από πέτρες, τούβλα και μολότωφ, προσπαθώντας να περάσουν τα οδοφράγματα. Κάναμε "προέλαση" ανάμεσα σε φλεγόμενα αυτοκίνητα και κτίρια, που ήταν θανάσιμες παγίδες. Ήταν μια από τις σπάνιες οδομαχίες, όπου η αστυνομία έπρεπε να ξαναπάρει τον έλεγχο, δρόμο με δρόμο, σπίτι με σπίτι."

Η αστυνομική καταστολή, η κατάληψη από αστυνομικές δυνάμεις όλης της περιοχής, ανάγκασε τους εξεγερμένους να αποχωρήσουν. Την άλλη μέρα ο Χερντ, ο νέος υπουργός εσωτερικών, πήγε στο Χάντσαγουερθ, θέλοντας να επιβεβαιώσει τη νίκη του Κράτους. Το κοινό τον υποδέχτηκε θερμά. Με πέτρες. Ο Χερντ προσπάθησε να βρει καταφύγιο σ' ένα σπίτι, κι ο ιδιοκτήτης τον πέταξε έξω! Λίγο αργότερα, αυτοκίνητα και φορτηγά αναποδογυρίστηκαν και καταστράφηκαν.

Οι κομματάρχες των Εργατικών, που πήγαν εκεί για "συμπαράσταση", χύνοντας κροκοδείλια δάκρυα για την αστυνομική βία, πήραν κι αυτοί το καλωσόρισμα, με βρισιές και πετροβολήματα! Το απόγευμα και τη νύχτα, συνεχίστηκαν οι ταραχές και οι λεηλασίες. Δυο μέρες μετά, παρόλο που η αστυνομία είχε καταλάβει όλη τη συνοικία, δυο παιδιά δεν δίστασαν να χτυπήσουν το ταχυδρόμειο, οπλισμένοι με μαχαίρια.

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΧΑΝΤΣΓΟΥΕΡΘ (Από ένα πανώ στο Μπρίξτον)

Το Μπρίξτον βρισκόταν σ' αναμμένα κάρβουνα! Αυτή η συνοικία του Νότιου Λονδίνου, είχε γίνει διάσημη και "αξιοσεβαστή", ιδίως μετά το '81 που οι "άγριοι" είχαν εξημερωθεί. Ένα μέρος του Μπρίξτον είχε ισοπεδωθεί για να γίνουν μεγάλοι δρόμοι, αθλητικοί χώροι και μονοκατοικίες, για τους "πρωτιτισμένους". Οι μπάτσοι διατηρούσαν ένα κλίμα καχυποψίας ανάμεσα στους κατοίκους — και χρησιμοποιούσαν ακόμα και ανώνυμους καταδότες — για να "κλείσουν" τον καθένα στην απομόνωσή του.

Αυτά τα ηλίθια γουρούνια δεν καταλάβαιναν ότι αυτός ο "πόλεμος όλων εναντίον όλων" που είχαν υποβάλει, θα μεταμορφωνόταν σε "πόλεμο όλων εναντίον του Κράτους". Τα γουρούνια δολοφόνησαν εν ψυχρώ την Τσέρρυλ Γκρος, στη διάρκεια μιας έρευνας. Ο κόσμος τους πολιορκήσε στο αστυνομικό τμήμα με πέτρες και μολότωφ. Τα πολυτελή αυτοκίνητα, τα σταμάταγαν στους δρόμους, "έγδυναν" και πέταγαν έξω τους επιβάτες, ενώ τα αμαξώματα τα έκαιγαν και τα χρησιμοποιούσαν για οδοφράγματα. Ένα κοσμηματοπωλείο λεηλατήθηκε. Οι δημοσιογράφοι άρχισαν να... μην αισθάνονται πολύ άνετα, ένωσαν τις εχθρικές διαθέσεις εναντίον τους. Τα τρένα και το μετρό παρέλυσαν. Οι λεηλασίες επεκτάθηκαν γρήγορα σ' όλα τα μαγαζιά.

Ένα μαγαζί ρούχων κάηκε ολοσχερώς. Η κινητικότητα των εξεγερμένων ήταν εκπληκτική, περνάγανε από τη μια συνοικία στην άλλη "εν ριπή οφθαλμού" ουρλιάζοντας: "Αγγλία, ήρθε το τέλος σου!". "Πιο όμορφα κι απ' την τηλεόραση", παρατηρούσαν μερικοί. Ένα υπέροχο πανώ ξεδιπλωνόταν στο Μπέρτον: "Υποστηρίζω το Χάντσαγουερθ". Πολλοί άνθρωποι, άσχετοι με τη συνοικία, ήρθαν να πάρουν μέρος στη γιορτή. Μερικοί δημοσιογράφοι του κώλου, που νόμιζαν ότι θα παίξουν ανενόχλητοι το ρόλο του μπάτσου, πιάστηκαν στα πράσα. Ένας απ' αυτούς έφυγε από το Μπρίξτον με ένα ωραιότατο σουβενίρ: μια ουλή σ' όλο το μήκος του προσώπου. Ένας άλλος χτυπήθηκε βαριά στο κεφάλι. Πέθανε μετά από λίγες βδομάδες. Τα παιδιά δεν ξεχνούσαν, ότι οι φωτογραφίες που είχαν τραβήξει οι ρεπόρτερ, είχαν αποτελέσει αποδείξεις στις δίκες του Χάτζελς και άλλων εξεγερμένων στη Λόγγελλς Ρόουντ. Είχαν εκδικηθεί τους συντρόφους τους!

Το βράδυ, οι συγκρούσεις με τους μπάτσους πολλαπλασιάστηκαν και έγιναν όλο και πιο άγριες. Και συνεχίστηκαν όλη τη νύχτα, παρόλα τα μπλόκα στο Μπρίξτον.

"ΑΠΟ ΔΩ ΚΑΙ ΠΕΡΑ, ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΚΙ ΑΥΤΟΙ ΕΝΑ ΝΕΚΡΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΝΕΚΡΟ". (Λόγια ενός εξεγερμένου στο Τότεναμ.)

Μετά την εξέγερση του Χάντσαγουερθ, η μεγαλύτερη ελπίδα ήταν να την μνηθούν σ' όλη την Αγγλία. Η εξέγερση του Τότεναμ σίγουρα ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Μετά την εμπειρία του Χάντσαγουερθ, στο Τότεναμ οργανώθηκαν καλύτερα.

Οι νεαροί έπαιρναν τηλέφωνο τους μπάτσους, και με διάφορα προσχήματα ζητούσαν την... επέμβασή τους σε διάφορα σημεία της πόλης, όπου τους είχαν ετοιμάσει διάφορες παγίδες. Τα γουρούνια έκαναν έρευνα στο σπίτι του Φλόυντ Τζάρρετ, με την κατηγορία της κλοπής αυτοκινήτων. Ήταν τόσο "διακριτική" η έρευνα, που η μάνα του Φλόυντ πέθανε από καρδιακή προσβολή. Την άλλη μέρα έγινε μαζική πορεία διαμαρτυρίας μπροστά στο αστυνομικό τμήμα. Οι εφημερίδες την χαρακτηρίσαν "ειρηνική, αλλά δυναμική". Γύρω στις 7 το βράδυ, η "θερμοκρασία" ανέβηκε τόσο, που τα γύρω αυτοκίνητα έλυσαν. Οι μπάτσοι προσπάθησαν να περιορίσουν την εξέγερση στο κέντρο της πόλης. Έγιναν οδοφράγματα με φλεγόμενα αυτοκίνητα.

Μια βροχή από πέτρες και μολότωφ έπεφτε στα γουρούνια: ΣΗΜΕΡΑ ΓΟΥΡΟΥΝΙΑ, ΑΥΡΙΟ ΜΠΕΗΚΟΝ! Τα πάρκινγκ, έγιναν κι αυτά πεδία σύγκρουσης. Αναποδογυρισμένα φλεγόμενα αυτοκίνητα, εμποδίζαν την "προέλαση" των μπάτσων. Όσοι τόλμησαν να προσπαθήσουν να περάσουν, έπεσαν στο στόμα του λύκου. Μια ομάδα μπάτσων, είχε ιδιαίτερα θερμή υποδοχή, με μαχαίρια και τσεκούρια. Ένα απ' τα γουρούνια ψόφησε: "Το μπέηκον το επισούσιον"! Χρησιμοποιήθηκαν και κυνηγετικές καραμπίνες. Η τηλεόραση έδειξε ένα γουρούνι, παραγεμισμένο με σκάγια. Αργότερα, με την αστυνομική αστυνομική πίεση, οι εξεγερμένοι αναγκάστηκαν να χωθούν σ' ένα σούπερ-μάρκετ, το έκαναν λίμπα, και χρησιμοποίησαν τις κονσέρβες σαν τελευταία πυρομαχικά. Οι μπάτσοι κατάφεραν να μπουν στο διαλυμένο σούπερ-μάρκετ μετά από πολλές ώρες. Τελικός απολογισμός: 7 συλλήψεις, 240 μπάτσοι τραυματίες και ένας νεκρός, 4 δημοσιογράφοι του

πή των ατομικών συμφερόντων σε συμ-
φέροντα μιας κλειστής κάσας. Γι' αυ-
τούς, οι παραδοσιακοί μουσουλμάνοι και
ινδουιστές αρχηγοί είναι χαφιέδες και εκ-
μεταλλευτές. Τους βρίζουν και τους πε-
τροβολούν. Γιατί το σκυλολόι των αρχη-
γών χρησιμοποιεί τις οικογενειακές και
θρησκευτικές παραδόσεις σαν φάρμακο
που κατευνάζει τα οξυμένα πνεύματα. Οι
μόνοι που διατηρούν κάποιους μύθους και
αυταπάτες είναι οι ηγέτες της θρησκευτι-
κής τζαμαϊκανής αίρεσης Ράστα-Φόρι, που
δεν έχουν εκτεθεί τόσο ανοιχτά όσο οι
άλλοι αρχηγοί.⁵

"Οι ηγέτες είναι γαμημένοι, έχουν κά-
νει επάγγελμά τους τη δυστυχία μας."
(Λόγια ενός μαύρου του Τόξεθ.)

Οι μαύροι που ανήκουν στα ανώτερα
στρώματα ανήκουν ταυτόχρονα και στο
Εργατικό κόμμα και χύνουν κροκοδείλια
δάκρυα για τις "υπερβολές" της αστυνο-
μίας, αλλά εγκρίνουν "την καταπολέμηση
της εγκληματικότητας και των ναρκωτι-
κών". Οι Πακιστανοί και οι Σιχ - αυτοί
οι εβραίοι της Ινδίας - μιλούν για συγκρό-
τηση σώματος ιδιωτικής πολιτοφυλακής.

Οι μπάτσες δεν κινητοποιούνται αρκετά
γρήγορα για να προστατέψουν τα μαγα-
ζιά τους. Η επιθυμία του Χερντ γίνεται
πραγματικότητα: την αστυνόμευση θα την
αναλάβουν οι έμποροι.

"ΤΙ ΩΡΑΙΟ ΠΡΩΙΝΟΙ ΤΙ ΩΡΑΙΟ ΠΡΩΙΝΟΙ!"
(Επιφώνημα των εξεγερμένων του Χάν-
τογουερθ το πρωί, μπροστά στα καπνι-
σμένα ερείπια.)

Η εξέγερση είναι η γιορτή των φτω-
χών. Οι διαδηλωτές έχουν αρχίσει και "την
βρίσκουν", δεν έχουν καμιά διάθεση να
ησυχάσουν. Δεν έχουν να χάσουν τίποτα.
"Λευτεριά, λευτεριά" φώναζαν στο Χάν-
τογουερθ, καίγοντας τα μαγαζιά. Η Αγγλία
είχε χτίσει τη δύναμή της με τη λεηλασία
άλλων χωρών. Ήθελε να "εκπολιτίσει"
τους άγριους με τα δικά της πρότυπα.
ΤΩΡΑ ΟΙ ΑΓΡΙΟΙ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ. Και
δεν είναι καθόλου "πολιτισμένοι".

ΖΟΥΛΟΥ, ΖΟΥΛΟΥ φώναζαν οι α-
περγοί ανθρακωρύχοι και οι νεαροί διαδη-
λωτές. ΖΟΥΛΟΥ, ΖΟΥΛΟΥ λένε οι επι-
γραφές στους μαυρισμένους απ' τη φω-
τιά τοίχους. Μέσα στη δράση, οι νέοι προ-
λετάριοι ανακαλύπτουν τον κοινό εχθρό:
αυτή την κοινωνία. Έναν εχθρό που δεν
τους έχει βλάψει ούτε τυχαία ούτε προσω-
ρινά ούτε σε προσωπικό επίπεδο. "Κάθε
μέρα μας μεταχειρίζονται σαν ζώα." (Λό-
για ενός εξεγερμένου στο Τόξεθ.)

Πέρα από τα τεχνητά σύνορα και γκέ-
το, κατάφεραν να βρεθούν πλάι-πλάι στις
μάχες και να αναγνωρίσουν τους φυσικούς
τους σύμμαχους: από τους Άγγλους αν-
θρακωρύχους και ταραξίες, μέχρι τους ε-
ξεγερμένους της Νότιας Αφρικής.

ΖΗΤΩ ΟΙ ΖΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ!

Οκτώβρης 1985.

Τόννυ Σέφφιλντ, Άλλαν Ντόρτσι
και διάφοροι "συνένοχοι".

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Στο ταχυδρομείο, έγινε ένα θλιβερό
επεισόδιο, που το εκμεταλλεύτηκε ο τύ-
πος, γράφοντας "για δυο ασιάτες εργαζό-
μενους που δολοφονήθηκαν από τους ε-
γκληματίες". Στην πραγματικότητα, οι ε-
ξεγερμένοι προσπάθησαν μάταια να πεί-
σουν τους δυο ηλίθιους να βγουν απ' τα
γραφεία. Στο τέλος, πέταξαν τις μολότφ
και οι δυο "πτωχοί των πνεύματι" έμειναν
προσπαθώντας να σβήσουν τη φωτιά.
Ήταν δικό τους το πρόβλημα, αν θέλησαν
να πεθάνουν για το ταχυδρομείο και τη
Βασίλισσα.

2. Τα σπίτια και τα αυτοκίνητα που κα-
ταστράφηκαν, δεν ήταν "τυχαία", είχαν
επιλεγεί για ξεκαθάρισμα παλιών λογαρια-
σμών.

3. Μετά τις εξεγέρσεις του 1981, ο
Γουάιτλου, υπουργός εσωτερικών, είχε
προτείνει ένα νομοσχέδιο για τη βελτίωση
των συνθηκών κράτησης, για να αποφευ-
χθούν εξεγέρσεις στις φυλακές όπου η κα-
τάσταση ήταν εκρηκτική. Οι δικαστές αντέ-
δρασαν άμεσα, στέλνοντας τελεσίγραφο
στον υπουργό: "Η αποσύρσεις το νομοσχέ-
διο ή αυξάνουμε τις ποινές! Ο Γουάιτλου
υποχώρησε.

4. Στα γαλλικά *Maggie - Salope*. Για ό-
ποιον δεν κατάλαβε, εννοεί την Θάτσερ.

5. Στις εξεγέρσεις, πολλοί νεαροί μαύ-
ροι ήταν ντυμένοι και χτενισμένοι αλλά
Ράστα-Φόρι. Αυτό δεν σήμαινε ότι δέχο-
νταν τον θρησκευτικό φανατισμό. Ο ρα-
σταφαρισμός ήταν γι' αυτούς ένα είδος
εκτόνωσης. Άλλωστε στο Μπέρμινγκχαμ,
ένας ρασταφαριστής ηγετικός δεν διστα-
σε να έρθει σε διαπραγματεύσεις με τον
αρχηγό της αστυνομίας και να αναλάβει
να διαλύσει την ομάδα των εξεγερμένων.

Μετάφραση: Αντώνης Γκίκας

ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΠΡΙΣΤΟΝ

Το μεσημέρι του Σαββάτου (28-9-
85) σηκώνομαι από το κρεβάτι μου και
βγαίνω για να κάνω τα ψώνια μου. Στο
κέντρο της πόλης επικρατεί μεγάλη έ-
νταση. Οπουδήποτε κι αν σταματήσεις
για λίγο ακούς τους ανθρώπους να μι-
λούν για την *Cherry Grove*, και για τους
δυο πυροβολισμούς που δέχτηκε στη
πλάτη καθώς απομακρυνόταν τρέχοντας.
Για να 'χω το κεφάλι μου ήσυχο πηγαίνω
σ' ένα κατάστημα κι αγοράζω ένα φου-
λάρι. Στους δρόμους δεν υπάρχουν σχε-
δόν καθόλου μπάτσες. Βλέπω τέσσερις
να περπατούν μαζί στην αγορά και να επι-
στρέφουν γρήγορα στο αστυνομικό τμή-
μα. Οι άνθρωποι τους αγριοκοιτάζουν
και μερικοί τους φωνάζουν "δολοφό-
νοι". Κάποια εξάτμιση αυτοκινήτου εκ-
πυροσκορεί εκεί κοντά και παραλίγο να
βγουν απ' τα ρούχα τους!

Γυρίζω στο σπίτι κι ανοίγω το ραδιό-
φωνο. Απ' όλους τους σταθμούς δίνονται
διαταγές προς τις αστυνομικές μονάδες
και στα οχήματα καταστολής ταραχών να
συγκεντρωθούν στο "Λάμπεθ Τράφικ".
Αστυνομικοί σκύλοι κι άλογα ενισχύουν
τις αστυνομικές μονάδες κι όλες οι κλού-
βες εφοδιάζονται με ασπίδες, κράνη, σί-
τες για τα παράθυρα κλπ. Μόλις ακούω
όλα αυτά βγαίνω από το σπίτι και κατευ-
θύνομαι γρήγορα προς το αστυνομικό
τμήμα. Έξω απ' αυτό έχει συγκεντρωθεί
ένα αρκετά μεγάλο πλήθος, γύρω στα
500 με 600 άτομα, που συνεχώς αυξάνε-
ται. Πολλοί έχουν καλυμμένο το πρόσω-
πό τους κι αρκετές γυναίκες, μαύρες, βρί-
ζουν δυνατά προς το αστυνομικό τμήμα.
Συναντώ έναν φίλο μου κι αρχίζουμε να
ζηλώνουμε το λιθόστρωμα, μετατρέποντάς
το σε μικρά εύχρηστα κομμάτια. Γεμίζω
τις τσέπες μου, καλύπτω το πρόσωπό μου
και κρατώ από μια πέτρα σε κάθε χέρι.

Καταπίνοντας το φόβο μου μπαίνω σε μια ομάδα και περίπου δέκα από μας περνάμε τρέχοντας το δρόμο και αρχίζουμε να πετροβολούμε το τμήμα. Σταματώ για να δω τις πέτρες μου να χτυπάνε πάνω στο τμήμα και αμέσως σχεδόν, από το πουθενά, έρχεται ένας καταγισμός από μολότωφ. Χτυπάνε και σκάνε πάνω στο αστυνομικό τμήμα μέσα σε μια κόλαση από κίτρινες φλόγες. Βλέπω δυο άτομα να πλησιάζουν

και μέσα από τα σπασμένα παράθυρα να βάζουν φωτιά στα γραφεία. Το πλήθος ξεσπάει ζητωκραυγάζοντας κι όλοι σχεδόν αρχίζουν να καλύπτουν το πρόσωπό τους.

Σ' αυτή τη φάση, αρχίζουν να ξεχύνονται από το τμήμα μπάτσοι με πλήρη αντιεξεγερσιακή εξάρτηση, σαν τα μυρμήγκια όταν κλωτσάς τη φωλιά τους. Παρατάσσονται καλυπτόμενοι από τις ασπίδες τους κι αρχίζουμε να τους λιθοβολούμε, ενώ ταυτόχρονα εμφανίζονται και κλούβες. Από τέσσερις λωρίδες κυκλοφορίας που έχουν μείνει ανοικτές εξακολουθούν να περνούν αυτοκίνητα ενώ οι οδηγοί τους σκύβουν για να προφυλαχτούν καθώς μια βροχή από πέτρες και μπουκάλια περνάει πάνω από τα κεφάλια τους... πολύ σουρ-ρεαλιστικό.

Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΣΤΟ ΣΤΟΚΓΟΥΕΛ

Μετά από μισή περίπου ώρα δεχόμεστε επίθεση και υποχωρούμε προς το κέντρο πατινάζ της οδού Στόκγουελ. Αναποδογυρίζουμε και πυρπολούμε δυο αυτοκίνητα για να φράξουμε το δρόμο στις κλούβες. Ωστόσο το ρεύμα των αυτοκινήτων προσπαθεί να περάσει μές απ' το οδόφραγμα...

Είμαστε πολύ προσεκτικοί σχετικά με το ποια αμάξια θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε για οδόφραγμα και γι' αυτό διαλέγουμε δυο σαράβαλα. Σε κάποια φάση, μαύροι κι άσπροι συζητάμε επί μισή ώρα για το αν πρέπει ή όχι να πυρπολούμε τα αυτοκίνητα. Συνεχίζουμε να βάζουμε αμάξια για να κλείσουμε και την τελευταία λωρίδα κυκλοφορίας, όμως βγαίνουν οι γείτονες κι αρχίζουν να λογομαχούν μαζί μας κι έτσι ξαναρχίζουμε τη συζήτηση.

Η λογομαχία τελειώνει όταν τρέχω στη μέση του δρόμου, ανοίγω τα χέρια μου και σταματώ ένα λεωφορείο στο πλάι του, ανοίγω την πόρτα κινδύνου, μπαίνω μέσα, αρπάζω τον οδηγό απ' τους ώμους και τον "βοηθώ" να βγει έξω. Φράζουμε μ' αυτό δυο λωρίδες μέσα σε πολλά γέλια. Δεν μπορώ να το πιστέψω!! Έχω κατάσχει ένα λεωφορείο!! Αργότερα θα πυρπολείτο, όμως σ' αυτή τη φάση μας ξαναεπιτίθενται οι μπάτσοι και οπισθοχωρούμε-ακόμα πιο πίσω στην οδό Στόκγουελ και ριχνόμαστε σε μια επιλεκτική λεηλασία... τα καταστήματα των μαύρων μένουν άθικτα, αν και γρήγορα αυτή η διάκριση ξεχάστηκε. Τριγυρνάμε στους πίσω δρόμους για λίγο πετώντας που και που καμιά πέτρα. Κάποια στιγμή επτά μπάτσοι παρατάσσονται πίσω από τις ασπίδες τους και φράζουν ένα δρόμο.

Μαζί με μια ομάδα μαύρων αρχίζουμε να φωνάζουμε "όλοι μπρος - όλοι πίσω", αρπάζουμε από δυο πέτρες, τρέχουμε, τις πετάμε και γυρνάμε πάλι πίσω. Αυτό γρήγορα μας κούρασε καθώς αυτά τα γουρούνια δεν μας κυνηγάνε. Έτσι, αποφασίζουμε να τους πλησιάσουμε σε απόσταση 10 γιάρδων και αρχίζουμε να τους πετροβολούμε ανεφοδιαζόμενοι από έναν κουβά.

Μετά από πέντε περίπου λεπτά συνεχούς μπαράζ από μικρή απόσταση, οι μπάτσοι τρομοκρατούνται κι αρχίζουν την επίθεση. Γυρίζω και το βάζω στα πόδια... όλα εκτυλίσσονται σε αργή κίνηση και πίσω μου διακρίνω μια μπλε σκία με γκλόμπ να με καταδιώκει. Αναζητώ γρήγορα την ασφάλεια του πλήθους, όμως σ' αυτή τη φάση λίγο έλλειψε να βρεθώ στη στενή για όλη μέρα.

Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΣΤΗ ΧΑΙ ΣΤΡΗΤ

Αποφασίζω να ηρεμήσω για λίγο και πάω να πω καμιά μπύρα. Μετά κατηργίζω προς την Χαί Στρητ. Το κατάστημα Μπάρτονς έχει λεηλατηθεί και αυτό των Ντανς έχει παραδοθεί στις φλόγες. Βάζω ένα χεράκι στην προσπάθεια να ξαφρίσουμε το κοσμηματοπωλείο Σάντερς αλλά πάω που έχουμε ανοίξει τα ρολά η αστυνομία μας απωθεί προς την οδό Φέρντελ, όπου επιχειρούμε το ίδιο στο κοσμηματοπωλείο Σάμουελς. Ανοίγουμε δυο ρολά και ξαφρίζουμε τη βιτρίνα. Βάζουμε τα δυνατά μας αλλά οι μπάτσοι συνεχίζουν να μας επιτίθενται ενώ εμείς τους κρατάμε σε κάποια απόσταση πετροβολώντας τους. Τελικά, αποφασίζω να μην πάω σπίτι και ξεκινώ (για το κυρίως μέτωπο της εξέγερσης) περνώντας μέσα από απόμερους και στενούς δρόμους. Πολλές οικογένειες κάθονται στο κεφαλόσκαλο του σπιτιού τους, πίνοντας κρασί και καπνίζοντας τσιγάρα που έχουν βουτήξει. Υπάρχει πραγματικά μια καλή ατμόσφαιρα, σαν πανηγύρι του δρόμου. Γέροι μαύροι κάθονται στο πεζοδρόμιο δίπλα σε μια Φορντ και αφού αφαιρούν απαθέςατα βενζίνη απ' το ντεπόζιτο βάζοντάς την σε μπουκάλια, απομακρύνονται κουβεντιάζοντας χαρούμενα.

Τραβώντας για την πρώτη γραμμή

περνών απ' τη λέσχη των Τόρυδων. Τα παράθυρά της έχουν γίνει θρύψαλα και τ' αυτοκίνητα που βρίσκονται στο χώρο στάθμευσης έχουν πυρποληθεί. Το Ταχυδρομικό κατάστημα της Τιούλς Χιλλ έχει παραδοθεί στις φλόγες.

Φτάνοντας στην πρώτη γραμμή τα βρίσκω όλα ήσυχα. Ξάφνου, τρεις μπάτσοι εμφανίζονται από τη γωνία της Έφφρα Παραϊντ. Ρίχνω δυο πέτρες εναντίον τους αλλά βλέπω με φρίκη να παρουσιάζονται άλλοι πενήντα από πίσω τους. Το βάζω γρήγορα στα πόδια, ενώ αυτοί αρχίζουν την επίθεση. Ακολουθεί κλεφτοπόλεμος και πέφτουν μολότωφ. Τελικά οι μπάτσοι υποχωρούν. Ακούω στο γουόκι-τώκι ότι συγκεντρώνεται πλήθος έξω από το δημαρχείο και τραβώ προς τα 'κει. Βρίσκω γύρω στους τετρακόσιους, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι συγκεντρωμένοι στην πλατεία μπροστά στο Ρίτζυ. Αρχίζουμε ν' αφαιρούμε τις πέτρες απ' το λιθόστρωτο. Είναι τόσο βαριές που πρέπει να τις κρατάς με τα δυο χέρια. Περίπου δέκα κλούβες φέρνουν γύρω την πλατεία. Κάθε λίγο και λιγάκι ρίχνουμε εναντίον τους τις μεγάλες πέτρες μας. Οι κλούβες παθαίνουν μεγάλες ζημιές, γεμίζουν βαθουλώματα, σπάνε οι προβολείς τους, ξεκολλάνε οι προφυλαχτήρες τους, και ραγίζουν τα παμπρίζ τους. Μετά από μισή ώρα περίπου, παρατάσσονται δίπλα στο κατάστημα Μπάρκλαιης (που η βιτρίνα του έχει γίνει θρύψαλα) και μας επιτίθενται, κυνηγώντας μας μέχρι την Τζωρτζ Κάννινγκ. Φροντίζω τα της υποχώρησης (όπως λένε) και ξαναγυρνάω στο κυρίως μέτωπο.

Στο ράδιο ακούω τις αστυνομικές μονάδες να παραπονούνται: "Βρισκόμαστε 14 ώρες συνεχώς σ' υπηρεσία και δεν έχουμε πει ούτε ένα αναφυκτικό!" Ξαναβγαίνω στους δρόμους και μπροστά σε δυο κλούβες αργοπών με άνεση τη μπύρα μου. Τα γουρούνια με κοιτάζουν με μίσος και φθόνο... Πολύ γέλιο! Ωστόσο πρέπει να πάω σπίτι, να πάρω κανένα υπνάκο, για να 'μαι ξεκούραστος αύριο!!

CROWBAR

(Αναρχικό περιοδικό του Μπρίξτον)

ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

"Η ένοπλη πάλη απέτυχε να πραγματοποιήσει όλους τους πολιτικούς και κοινωνικούς στόχους που είχε θέσει για τα τελευταία δέκα χρόνια. Πρέπει να έχει κανείς το θάρρος να την καταδικάσει και να την απαρνηθεί. Αλλιώς θα τρελαθεί."

Εμύλιο Φέντζι, Ερυθροταξιαρχίτης
Φυλακές Γένουας 1982

I.

Δεν αντιμετωπίζουμε την τρομοκρατία με απόλυτους όρους, σαν καλή ή κακή. Θεωρούμε ότι αν η χρήση της βίας από μέρους ενός επαναστατικού κινήματος δεν ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένες κι επιτακτικές ανάγκες καταντά αυτοσκοπός και προσωπική αυτοϊκανοποίηση. Η ένοπλη πάλη είναι αναγκαία μόνο σε συνθήκες απόλυτης κρατικής καταστολής. Και σ' αυτές όμως τις συνθήκες η "προετοιμασία της εξέγερσης" είναι πάντα "ζήτημα θεωρίας, συμμετοχής στους κοινωνικούς αγώνες, συμβολής στην πρόοδο ορισμένων ιδεών, δημιουργίας σχέσεων και επαφών ανάμεσα στους επαναστάτες, κλπ. Δεν υπάρχει καμιά ανάγκη συγκρότησης ειδικευμένων "στρατιωτικών" ομάδων με ετικέτα και με μια οργάνωση στραμμένη προς τη χρησιμοποίηση της βίας. Κάθε συγκεκριμένη ενέργεια μπορεί να πραγματοποιείται με τη συνεργασία ατόμων και ομάδων που δεν είναι ειδικευμένες και πρέπει να κρίνεται με βάση το περιεχόμενο της και όχι τη λογική ειδικευμένων "στρατιωτικών" ομάδων. Η ανάγκη της ετικέτας σημαίνει μια οργάνωση της ένοπλης βίας που υιοθετεί σαν κριτήριο την ίδια τη βία και όχι δραστηριότητες συνδεδεμένες με πραγματικές ανάγκες... Όταν μια ομάδα θεωρεί τον εαυτό της πυρήνα του μελλοντικού "επαναστατικού" στρατού, δρα έξω από κάθε κοινωνικό κίνημα και τις περισσότερες φορές εναντίον του, έτσι τείνει να μετασχηματιστεί σε μικρο-εξουσία, σ' ένα είδος προπλάσματος Κράτους που θέτει υποψηφιότητα για την αντικατάσταση του παλιού κρατικού μηχανισμού." (Le mouvement communiste).

II.

Ο τρομοκράτης, ο ειδικός της βίας, θέλει να σταματήσει ή να βιάσει την ιστορία με τον δυναμίτη ή το πιστόλι. Δεν αντιμετωπίζει την ιστορία σαν ένα σύνολο κοινωνικών σχέσεων οι οποίες ανάλογα με την πορεία και την ποιότητα της ταξικής πάλης μεταρρυθμίζονται ή μετασχηματίζονται ριζικά, αλλά σαν ένα "πράγμα" που η ίδια του η βίαιη δράση θα μπορούσε ν' ανατρέψει. Γι' αυτό ακριβώς ο τρομοκράτης ζει απελπιστικά απομονωμένος στο περιθώριο της ιστορίας.

III.

Η τρομοκρατία είναι η σκέψη και η πρακτική κάθε διαχωρισμένης εξουσίας. Οι ένοπλες "επαναστατικές" ομάδες (από τους "Μαχόμενους Κομμουνιστικούς Πυρήνες" μέχρι την "17 Νοέμβρη") αναπαράγουν στρατιωτικούς και ιεραρχικούς τρόπους οργάνωσης, δηλώνουν ότι "υπηρετούν το λαό", αποσκοπούν στη δημιουργία ενός "λαϊκού" Κράτους και σ' αυτά πιστεύουν ότι συμβάλλει η Δονκιχωτική δράση τους: είναι η πεμπτουσία της γιακωβίνικης-λενινιστικής αντίληψης για την επαναστατική οργάνωση, είναι η άκρα αριστερά της αστακογραφειοκρατικής παράταξης. Αναλογιζόμενοι την περίπτωση του πράκτορα Άζεφ που μπήκε επικεφαλής στην "οργάνωση μάχης" του ρωσικού σοσιαλεπαναστατικού κόμματος αντιλαμβανόμαστε την ευχαρίστηση που νιώθει ο προβοκάτορας-αστυνομικός όταν διεισδύοντας σε μια τρομοκρατική ομάδα για να την διαβρώσει ανακαλύπτει πως βρίσκεται σ' ένα πολύ οικείο περιβάλλον.

IV.

Ο μιλιτάντης τρομοκράτης με τη στάση του προτρέπει τις μάζες των ανθρώπων να παραμένουν παθητικές. ("Αν οι Ερυθρές Ταξιαρχίες ήταν ακόμα δυνατές τα αφεντικά δε θα μας μεταχειρίζονταν μ' αυτό τον τρόπο" δήλωνε ένας εργάτης της Mirafiori σ' έναν δημοσιογράφο το 1977). Την εποχή που βρίσκεται στην παρανομία είναι ανίκανος να δει την προτεραιότητα που έχει η οργάνωση και η ενσυνείδητη πράξη των ίδιων των ανθρώπων στην πάλη για τη χειραφέτησή τους: αντίθετα, οικτείρει την "αδράνεια" τους και υποκαθιστά τη δράση τους κατά τον πλέον μίζερο τρόπο: αυτόν του μανιασμένου εκδικητή. Όταν έχει πλέον κατακτήσει την εξουσία (περίπτωση Στάλιν) θεσμοθετεί την παθητικότητα επιβάλλοντας την κυριαρχία της "αλήθειας" του πάνω στις μάζες των ανθρώπων.

V.

Η τρομοκρατία είναι ο άμεσος τροφοδότης της ιδεολογίας της συνωμοσίας. Το Κράτος, είτε τη δημιουργεί το ίδιο (όπως αποδείχτηκε στην Ιταλία) είτε όχι, την παρου-

σιάζει σαν το σημαντικότερο παράγοντα αποσταθεροποίησης των — καταχρηστικά ονομαζόμενων — δημοκρατικών θεσμών. Η ιδεολογία της συνωμοσίας αποσκοπεί στο να παρουσιάσει την ιστορία σαν αποτέλεσμα "μυστικών" ενεργειών δηλ. αποσκοπεί στο να κρύψει την πραγματικότητα, να συγκαλύψει τις υπάρχουσες κοινωνικές εξουσιαστικές σχέσεις. Ο ουσιαστικός στόχος αυτής της ιδεολογίας είναι η εξοικείωση του πολίτη με το Κράτος. Το σημερινό Κράτος, έχοντας χάσει κάθε ενεργή λαϊκή συμπαράσταση, βλέπει πολύ σωστά πως ο μόνος τρόπος για να βγει άθικτο από την κοινωνική κρίση είναι να ξαναδημιουργήσει πολίτες έτοιμους να "ερευνήσουν" και να σταθούν στο πλευρό του. Πλάθει κινδύνους που υποτίθεται ότι απειλούν τόσο το ίδιο όσο κι εμάς, κι έπειτα παρουσιάζεται ως ο ευσπλαχνικός προστάτης που θα μας σώσει από την επαιτιλούμενη καταστροφή. Έχει δίκιο ο Σανγκουνέντε: χωρίς την κακία του συνωμότη διαβόλου η άπειρη καλοσύνη του Θεού δεν μπορεί να φανερωθεί και να εκτιμηθεί όσο πρέπει.

VI.

Οι πρόσφατες ενέργειες της "17ης Νοέμβρη" αποδείχτηκαν το προσφορότερο πεδίο κριτικής για τους μίζερους νεολενινιστές της Ρήξης και της Κ.Ο. Μαχητής. Καταγγέλλοντας τους δημόσια ως προβοκάτορες και αντιπαραθέτοντας στην "τυφλή βία" τους κάποιο αφηρημένο "μαζικό κίνημα" νομίζουν ότι μπορούν να παρουσιάσουν τους εαυτούς τους σαν αυθεντικούς επαναστάτες. Η δραστηριότητα τους όμως αποδεικνύει καθημερινά ότι δεν είναι τίποτα περισσότερο από ιδιοκτήτες πολιτικών μαγαζιών και επίδοξοι χειραγωγοί κοπαδιών.

VII.

Οι ερασιτέχνες ακτιβιστές, "αριστεριστές" ή "αναρχικοί", συνηθίζουν να μετρούν τη δραστηριότητα ή την αδράνεια τους σε σχέση με το θέαμα των τρομοκρατικών ενεργειών. Σ' αυτούς τους αφελείς έχουμε να πούμε ότι ένα ελευθεριακό κομμουνιστικό κίνημα δεν έχει ανάγκη από ήρωες. Δεν μοιραζόμαστε την αγωνία της 17ης Νοέμβρη για την "ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές" ούτε αποτιμούμε φόρο τιμής σε κανένα νεκρό αγωνιστή. Στην καλύτερη περίπτωση αφήνουμε τους νεκρούς να θάβουν τους νεκρούς τους.

ΟΜΑΔΑ ΑΝΑΡΧΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ
Ν. Σμύρνη 7/1/1986

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Για το πως εννοούμε την ταξική πάλη στο σύγχρονο σύστημα εξουσιαστικών-εμπορευματικών κοινωνικών σχέσεων θ' αναφερθούμε διεξοδικά σ' ένα μελλοντικό μας κείμενο.

ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΣ Ν' ΑΝΑΤΙΝΑΞΕΙΣ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΧΕΣΗ

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ασφαλώς, η τρομοκρατία δεν ανήκει αποκλειστικά σε μικρές ομάδες, στην Ιταλία ή τη Γερμανία. Ο ωρότερος και ο πιο αδιάστακτος πράκτορας του τρόμου, τώρα, όπως και σε ολόκληρη την ανθρώπινη ιστορία, είναι η άρχουσα τάξη. Διαβάστε την ιστορία. Θυμηθείτε ότι σ' ολόκληρο τον κόσμο, οι φιλόνθρωποι κυβερνήτες μας διαθέτουν τον πυρηνικό εξοπλισμό για να σκοτώσουν τους πάντες πάνω στη γη 24 φορές (Ρουθ Λήγκαρ Σίβαρντ στο Δελτίο των Ατομικών Επιστημόνων — Απρίλιος 1975). 'Η σκεφτείτε τις επιπτώσεις της βόμβας νετρονίου που καταστρέφει κάθε ζωή, αφήνοντας τις ιδιοκτησίες ανέπαφες. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η κρατική τρομοκρατία είναι ισχυρότερη, πιο διαδεδομένη και πολύ πιο καταστροφική από την τρομοκρατία μιας "πρωτοπορίας".

Αυτό που καθορίζει τη χρήση της τρομοκρατίας από το κράτος είναι ζήτημα του βαθμού στον οποίο αυτό αισθάνεται να αμφισβητείται και όχι τα συντάγματα και οι δημοκρατικές αρχές. Όταν απειλούνται από ένα σοβαρό και οργανωμένο επαναστατικό κίνημα, οι Δυτικές δημοκρατίες επιδειχνουν ολόκληρη τη γκάμα των φρικιαστικών μεθόδων τους. Η μαζική χρήση των βασανιστηρίων από τους Γάλλους στην Αλγερία, η χρήση τους από τους Βρετανούς στο 'Αντεν και στη Βόρειο Ιρλανδία, οι δολοφονίες και οι

συνωμοσίες από την αστυνομία και το στρατό στην Ιταλία είναι μερικά παραδείγματα της ετοιμότητάς τους να εφαρμόσουν ανελέητες μεθόδους σε διάφορες καταστάσεις. Αυτή η ετοιμότητα για ωμότητα απορρέει από την ίδια τη φύση του Κράτους, όπως αυτή εκφράστηκε από τον Πιερ-Ζοζέφ Προυντόν το 1851.

"Με κυβερνούν σημαίνει με επιτηρούν, με εποπτεύουν, με χαφιεδίζουν, με κατευθύνουν, με νομοθετούν, με ρυθμίζουν, με περιχαράκωνουν, με διαπαιδαγωγούν, μου κάνουν κήρυγμα, με ελέγχουν, με κόστολογούν, με αποτιμούν, με ελέγχουν, με διοικούν όντα που δεν έχουν ούτε το δικαίωμα, ούτε τη γνώση, ούτε την αρετή γι' αυτό. Με κυβερνούν σημαίνει, σε κάθε επιχείρηση, σε κάθε συναλλαγή, σε κάθε κίνηση, με σημειώνουν, με καταγράφουν, με απογράφουν, με καταπονούν, με σταμπάρουν, με αποτιμούν, με μετρούν, με υπολογίζουν, με πατεντάρουν, με εγκρίνουν, με εξουσιοδοτούν, με επιδοκιμάζουν, με νουθετούν, με παρεμποδίζουν, με αναμορφώνουν, με επιπλήττουν, με συλλαμβάνουν. Σημαίνει, με το πρόσχημα του γενικού συμφέροντος με φορολογούν, με εξαγοράζουν, με κρατούν όμηρο, με εκμεταλλεύονται, με μονοπωλούν, με εκβιάζουν, με συνθλίβουν, με εξασπαιρούν, με κλέβουν" κι ύστερα με την

παραμικρή αντίσταση, με το παραμικρό παράπονο, με καταδιώκουν, με προπηλακίζουν, με ταλανίζουν, με κυνηγούν, με παρακολουθούν, με τρομοκρατούν, με προπηλακίζουν, με αφοπλίζουν, με στραγγαλίζουν, με φυλακίζουν, με πολυβολούν, με δικάζουν, με καταδικάζουν, με απαλλάζουν, με ξυλοκοπούν, με πουλούν, με προδίδουν και τελικά με εξεφτελίζουν, με γελοιοποιούν, με προσβάλλουν, με ατιμάζουν. Αυτή είναι η κυβέρνηση, αυτή είναι η δικαιοσύνη της, αυτή είναι η ηθική της."

Στη Νότιο Αμερική, τα μυστικά αστυνομικά αποσπάσματα θανάτου που υποστηρίζονται από το κράτος και η συστηματική χρήση βασανιστηρίων είναι μόλις φαινόμενα. Κατά τη διάρκεια της "λευκής τρομοκρατίας" στη Γουατεμάλα, πέθαιναν κυριολεκτικά χιλιάδες άνθρωποι κάθε χρόνο (υπολογίζονται σε 2 με 6 χιλιάδες οι νεκροί του '67-'68). Οι στρατιωτικές δικτατορίες που κυβέρνησαν τη Βραζιλία από το πραξικόπημα του 1964 και μετά, είναι διαβόητες για τα αποσπάσματα θανάτου τους που αποτελούνται από αστυνομικούς. Οι Ηνωμένες Πολιτείες μετέφεραν μέλη αυτών των αποσπασμάτων στην Ουρουγουάη για να εκπαιδεύσουν την αστυνομία πως να βασανίζει τους αντάρτες των πόλεων. Οι ΗΠΑ είναι βαθιά αναμειγμένες στην ανάπτυξη

ξη των βασανιστηρίων σ' αυτή την περιοχή. Η οργάνωση "Τρία Α" στην Αργεντινή, που τα μέλη της είναι αστυνομικοί, σκότωσε 1000 άτομα το 1975. Η πλήρης κινητοποίηση των δυνάμεων του Χίλα-νου καθεστώς για να επιδοθούν στην τρομοκρατία και τις δολοφονίες είναι ίσως η χειρότερη περίπτωση μεταπολεμικά σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Φυσικά, η κρατική τρομοκρατία δεν ασκείται μονάχα από τα Δυτικά καπιταλιστικά κράτη. Αποτελεί επίσης αναπόσπαστο μέρος της πρακτικής των κρατικοκαπιταλιστικών χωρών, όπως η Σοβ. Ένωση.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΡΤΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Σ' όλο τον κόσμο η λέξη "τρομοκρατία" χρησιμοποιείται αδιάκριτα από τους πολιτικούς και την αστυνομία με σκοπό να προκαλέσει εχθρότητα απέναντι σε οποιοδήποτε φαινόμενο αντίστασης ή διάθεσης για ένοπλη άμυνα ενάντια στα δικά τους τρομοκρατικά σχέδια. Η τρομοκρατία χαρακτηρίζεται από τη συστηματική χρήση βίας εναντίον ανθρώπων για την επίτευξη πολιτικών στόχων. Οι δολοφονίες, οι εκτελέσεις, οι απαγωγές, οι αεροπειρατείες και η κράτηση ομήρων από το κοινό, όπως και οι ένοπλες επιθέσεις και οι βομβισμοί που στοχεύουν συνειδητά στο να σκο-

τώσουν, να σκατέψουν ή να τρομοκρατήσουν τον πληθυσμό, είναι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται κυρίως στη μη κρατική τρομοκρατία. Μέσα σ' αυτήν την κατηγορία, μπορεί να γίνει μια διάκριση ανάμεσα σε επιθέσεις εναντίον του κοινού και σε εκείνες που στρέφονται ενάντια σε ανθρώπους της εξουσίας, διάκριση που δεν συνεπάγεται την αποδοχή καμιάς από τις δύο. Αφαφώς, οι επιθέσεις εναντίον αθώων είναι χειρότερες από εκείνες εναντίον ανθρώπων που είναι ένοχοι για κάποιο έγκλημα.

Γενικά, είναι σημαντικό να διαφοροποιήσουμε στην τρομοκρατία απ' ό,τι θα μπορούσε να ονομαστεί "εκφοβισμός". Το κράτος είναι μόνιμα αφοσιωμένο στην προσπάθεια να εμποδίσει την έκφραση των πολιτικών αντιλήψεων με την απειλή της συκοφαντίας, των διώξεων ή της ταλαιπωρίας. Μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων του κράτους υπάγεται στον όρο

"εκφοβισμός". Μερικά στοιχεία της Αυστραλιανής αριστεράς έχουν επιχειρήσει διάφορες μορφές εκφοβισμού εναντίον άλλων αριστερών. Πρέπει επίσης να κάνουμε διάκριση ανάμεσα στην τρομοκρατία και στην καταστροφή της ιδιοκτησίας. Αν και είναι ξεκάθαρο ότι η εκφοβιστική δραστηριότητα και οι καταστροφές ιδιοκτησιών δεν είναι συνήθως τόσο σοβαρές όσο η τρομοκρατία, οι αριστεροί θα 'πρεπε να αναγνωρίσουν την ευκολία με την οποία η διάθεση για τέτοιες ενέργειες μπορεί να οδηγήσει σε χειρότερες συνέπειες. Αυτό δεν σημαίνει ότι συμφωνούμε με το ότι οι επαναστάτες πρέπει να τηρούν μια ευλαβική στάση απέναντι στην ατομική ιδιοκτησία, αλλά ότι θα έπρεπε απλώς να καταλάβουν ότι υπάρχει τεράστια διαφορά ανάμεσα, ας πούμε, στην καταστροφή μιας πυρηνικής εγκατάστασης από μια μαζική κατάληψη, και στην ανατίναξη αυτής της εγκατάστασης από λίγα άτομα.

Όπως ακριβώς οι κυβερνήτες προτιμούν τη λέξη "τρομοκράτης", οι τρομοκράτες προτιμούν το χαρακτηρισμό "αντάρτης των πόλεων", που τους προσδίδει έναν πλασματικό ρομαντικό αέρα. Παρόλα αυτά, πιστεύουμε ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στους τρομοκράτες και σε εκείνους τους επαναστάτες που υιοθετούν την ιδεολογία και την πρακτική του "αντάρτικου", πράγμα που σημαίνει ότι γι' αυτούς η ένοπλη πάλη είναι η επαναστατική στρατηγική. Ειδικά στον πόλεμο στην ύπαιθρο αυτοί οι άνθρωποι μπορεί να χρησιμοποιήσουν μη-τρομοκρατική ένοπλη δράση. Αυτό συνεπάγεται συνήθως ένοπλες συγκρούσεις με την αστυνομία και το στρατό. Ωστόσο, εξαιτίας των συνηθισμένων του ανταρτοπόλεμου στις πόλεις, αυτή η μέθοδος, οδηγεί αυτόματα στην τρομοκρατία όπως θα εξηγήσουμε παρακάτω.

Στη Νότιο Αμερική, η αυξημένη χρήση του αντάρτικου των πόλεων, ήταν κυρίως αποτέλεσμα της αποτυχίας της στρατηγικής της υπαίθρου που είχε γίνει ολοφάνερα τα τέλη της δεκαετίας του '60. Η στρατηγική της υπαίθρου ήταν βασισμένη σε ισχνά θεωρητικά συμπεράσματα που είχαν αντληθεί από μια εξιδανικευμένη θωρόρηση αυτού που συνέβηκε στην Κουβανική επανάσταση. Ωστόσο, η στρατηγική του αντάρτικου των πόλεων δεν ήταν, ουσιαστικά, διαφορετική από εκείνη των εκστρατειών στην ύπαιθρο. Και οι δύο βασίζονταν στην αντίληψη της πρωτοποριακής ένοπλης ομάδας της οποίας οι, ειδικά στρατιωτικές συγκρούσεις της με τις δυνάμεις καταστολής του καθεστώτος θα προμήθευαν το μικρό κινήτηρα, (τη γνωστή "εστία") για να ξεκινήσει ο μεγάλος κινήτηρας της πολιτικής επανάστασης. Σύμφωνα με αυτήν την στρατηγική, η επιτυχημένη στρατιωτική επιχείρηση είναι η προπαγάνδα.

Το Ουρουγουανό Κίνημα Εθνικής Απελευθέρωσης (οι γνωστοί Τουπαμάρος), οι πιο επιτυχημένοι αντάρτες των πόλεων, εκφράζουν αυτήν την στρατηγική ως εξής: "Η ιδέα ότι η επαναστατική δράση καθεαυτή, η ίδια ακριβώς η πράξη του να πάρεις τα όπλα, να προετοιμαστείς

και να πάρεις μέρος στις ενέργειες που στρέφονται ενάντια στη βάση της αστικής νομοθεσίας δημιουργεί επαναστατική συνείδηση, οργάνωση και συνθήκες". Τι μονομανία! Τι απλουστευτική λογική! Η ολοκληρωτική ήττα των ανταρτών των πόλεων στην Βενεζουέλα το 1962-63, οι οποίοι είχαν υποστηρίξει από την ύπαιθρο, και από το Κομμουνιστικό Κόμμα α-κόμα, θα έπρεπε να τους έχει προειδοποιήσει ότι η στρατηγική αυτή ήταν λαθεμένη.

Η σκέψη του να ταυτιστεί η ουσία της επανάστασης ως παρανομία ή ως ένοπλη αντιπαράθεση με τα όργανα καταστολής του κράτους είναι ελλειπτική. Αυτό συσκοτίζει τελείως την ουσία της αντίθεσής μας απέναντι σ' αυτήν την κοινωνία, αντίθεση που δεν είναι απλά μια απέχθεια για την κρατική βία — φυλακές, θρηωδία, βασανιστήρια, δολοφονίες κλπ. — αλλά για τις ιεραρχικές σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους, για την ύπαρξη του ανταγωνισμού αντί της συνεργασίας. Η "ίδια η πράξη του να πάρεις τα όπλα" μπορεί να περιφρονεί το νόμο αλλά δε λέει τίποτα για αυτό για το οποίο γίνεται ο αγώνας. Η ουσία της επανάστασης δεν είναι η ένοπλη σύγκρουση με το κράτος αλλά η φύση του κινήματος που τη στηρίζει, και αυτό θα εξαρτηθεί από το είδος των σχέσεων και των ιδεών ανάμεσα στα μέλη των ομάδων, τα κοινοτικά συμβούλια, τα εργατικά συμβούλια κλπ. που εμφανίζονται στην κοινωνική σύγκρουση.

Έργο των επαναστατών δεν είναι να πάρουν το όπλο αλλά να ασχοληθούν με τη μακρόχρονη, σκληρή δουλειά της δημοσιοποίησης της κατανόησης αυτής της κοινωνίας. Πρέπει να οικοδομήσουμε ένα κίνημα που να συνδέει το πλήθος των προβλημάτων και ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με την ανάγκη για επαναστατική αλλαγή, που να επιτίθεται σ' όλες τις ψευτο-λύσεις — και ατομικές και κοινωνικές — που προσφέρονται μέσα σ' αυτήν την κοινωνία, που να προσπαθεί να απομυθοποιήσει τις λύσεις που προσφέρει η εξουσιαστική αριστερά και αντίθετα να δώσει πλήρη έμφαση στην ανάγκη για αυτενέργεια και αυτο-οργάνωση από μέρους αυτών των ανθρώπων που είναι πρόθυμοι να ασχοληθούν μ' αυτά τα προβλήματα. Χρειάζεται να παρουσιάσουμε απόψεις για έναν σοσιαλισμό βασισμένο στην ισότητα και την ελευθερία.

Τόσο στον Εταιριακό καπιταλιστικό κόσμο όσο και στον Τρίτο Κόσμο, τα αντάρτικα κινήματα είχαν μια πολύ φτωχή παρουσία στον τομέα των ιδεών. Το ότι το κράτος είναι καταπιεστικό και το ότι μπορεί να καταπολεμηθεί είναι μονάχα ένα πολύ μικρό μέρος των επαναστατικών ιδεών αλλά συνιστά σχεδόν ολόκληρο το περιεχόμενο αυτού που προσπαθούν οι αντάρτες να περάσουν στο λαό. Βασίζεται στην υπόθεση ότι δεν χρειάζεται να σκεφτούμε και πολύ για να κάνουμε μια επανάσταση. Το μόνο που απαιτείται είναι να πείσουμε το λαό ότι μπορεί να νικήσει το κράτος. Τίποτε άλλο δεν βρίσκεται μακρύτερα από την αλήθεια. Εάν οι άνθρωποι δεν θέλουν να δουν να επαναλαμβάνεται ξανά και ξανά το παλιό μοντέλο της επανάστασης που φέρνει στην εξουσία μια νέα ομάδα καταπιεστών, τότε θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η ευθύνη για μια νέα κοινωνία ανήκει σ' αυτούς. Θα πρέπει να σκεφτούν πως να δομήσουν τη νέα κοινωνία έτσι ώστε να παραμείνει δημοκρατική. Εφόσον αυτό εξαρτάται από τους ίδιους, θα πρέπει να συλλογιστούν και τις απόψεις τους και αυτό περιλαμβάνει και τη στάση τους στην προσωπική τους ζωή.

Συχνά υποστηρίζεται ότι τέτοιες απαιτήσεις είναι γελοίες στα πλαίσια των άμεσων βασικών αναγκών στον Τρίτο Κόσμο. Στην πραγματικότητα, η αυτο-οργάνωση πάνω σε συνεργατικές βάσεις γίνεται ένα χαρακτηριστικό των αγώνων του Τρίτου Κόσμου. Τα οικονομίστικα επιχειρήματα για τους αγώνες του Τρίτου Κόσμου φαίνεται ότι συνδέονται με την ιδέα ότι η λύση βρίσκεται στα Δυτικά συλ άλματα προς την εκβιομηχάνιση, όταν, στην πραγματικότητα, το κλειδί είναι η αποκέντρωση και τούτο, οπωσδήποτε, καθιστά ευκολότερο το είδος της προσωπικής αλλαγής που σκεφτόμαστε.

Το μόνο που έχουν προσφέρει μερικές ομάδες στον τομέα των ιδεών είναι μερικές προκηρύξεις που σκόρπισαν στον τόπο κάποιες ενέργειας. Τα ανακοινωθέντα της Γερμανικής RAF (Μπάαντερ-Μάινχοφ) ποτέ δεν ξεπέρασαν το επίπεδο των πολιτικών συνθημάτων όπως "Απαλλοτρίωστε τον Σπρίνγκερ, Πολεμείστε την ταξική δικαιοσύνη, Πολεμείστε όλους τους εκμεταλλευτές και τους εχθρούς του λαού, Νίκη στους Βιετ-Κόνγκ" κλπ. Η μπροσούρα τους "Η έννοια του Αντάρτη των Πόλεων" είναι μια μετάθεση της παραπάνω στρατηγικής στο Δυτικό καπιταλισμό. Το ίδιο ισχύει και για τους Αμερικανούς Γουέδερμεν (αργότερα Γουέδερ Αντεργκράουντ),² τη Βρετανική Οργισμένη Ταξιαρχία,³ τον Ιαπωνικό Κόκκινο Στρατό,⁴ το Συμβιωτικό Απελευθερωτικό Στρατό (SLA)⁵ κλπ. Συνήθως αυτές οι ομάδες επιδειχνουν έναν συκοφαντικό⁶ τριτοκοσμισμό που θεωρεί ότι οι ενέργειες μέσα στα ιμπεριαλιστικά κράτη βοηθάνε την "πραγματική επανάσταση" στον Τρίτο Κόσμο. Η Οργάνωση Γουέδερ Αντεργκράουντ (WUO) ανήγαγε την αντίληψη αυτή σε ιδεολογία και στρατηγική της. Αρνήθηκε το καθήκον της διάδοσης των

επαναστατικών ιδεών στην πλειοψηφία των ανθρώπων της ίδιας τους της χώρας. Αντίθετα οι ΗΠΑ έπρεπε να ακινητοποιηθούν ενώ οι νικηφόροι επαναστάτες του Τρίτου Κόσμου θα έφερναν την επανάσταση απέξω. Η WUO έμελλε να γίνει αργότερα ορθόδοξη μαρξιστική-λενινιστική οργάνωση.

Ο Μπάουμαν, συγγραφέας του βιβλίου "Πώς άρχισαν όλα" (Σ.τ.Μ. έχει μεταφραστεί στα ελληνικά και θα κυκλοφορήσει σύντομα από τις εκδόσεις "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ"), ήταν μέλος του Κινήματος 2 Ιούνη. Στο βιβλίο του διαφαίνεται ο ίδιος τρόπος σκέψης αν και, αντίθετα με τη μαρξιστική-λενινιστική RAF, το Κίνημα της 2 Ιούνη αυτοαποκαλείται "αναρχικό":

"Η ανάλυση του ιμπεριαλισμού μας λέει ότι η πάλη δεν ξεκινά πλέον πρωταρχικά από τη μητρόπολη, δεν είναι πια ζήτημα της εργατικής τάξης, αλλά ότι εκείνο που χρειάζεται είναι μια πρωτοπορία στη μητρόπολη που να διακηρύττει την αλληλεγγύη της με τα απελευθερωτικά κινήματα του Τρίτου Κόσμου. Μια και ζει στο κεφάλι του θηρίου, μπορεί να προκαλέσει τη μεγαλύτερη ζημιά εκεί. Κι αυτό ισχύει ακόμα κι αν οι μάζες στην Ευρωπαϊκή μητρόπολη δεν συνταχθούν με το μέρος της επανάστασης — η εργατική τάξη στην Ευρώπη είναι κιόλας προνομιούχα και συμμετέχει στην εκμετάλλευση του Τρίτου Κόσμου. Η μοναδική δυνατότητα για αυτούς που αποτελούν εδώ την πρωτοπορία, που συμμετέχουν στην πάλη εδώ, είναι να καταστρέψουν το εμποικοδόμημα του ιμπεριαλισμού, να καταστρέψουν το μηχανισμό. (σελ. 36).

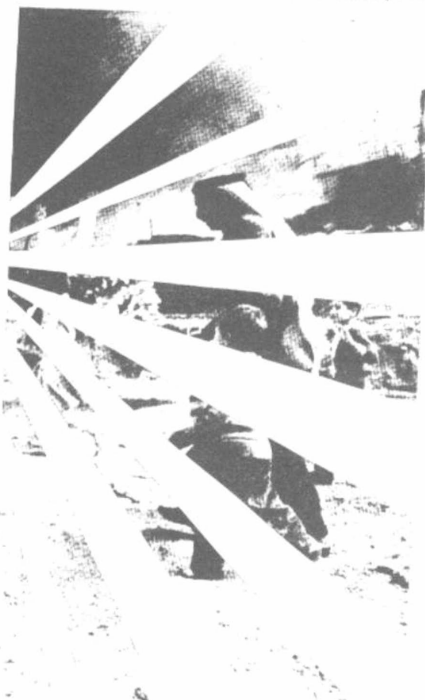
Δύσκολα θα μπορούσε να βρεθεί μια "στρατηγική" λιγότερο αναρχική, λιγότερο

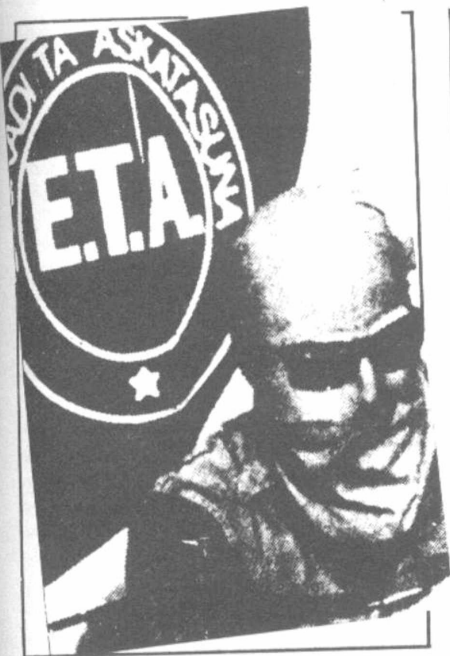
ελευθεριακή. Ο μεταχειρισμένος Λενινισμός για την εργατική αριστοκρατία, ο "βανγκαρντισμός", το έντονα ελιτιστικό χιλιαστικό όραμα της ολοκληρωτικής καταστροφής κλπ., όλα αυτά αποκλείουν απόλυτα οτιδήποτε εκτός από ένα δικτατορικό αποτέλεσμα.

Ο Μπάουμαν περιγράφει πως, μετά το Βιετνάμ, η γραμμή τους ήταν "οι άνθρωποι πρέπει να ασχοληθούν με την Παλαιστίνη" (σελ. 50) — και φυσικά, διάφοροι Γερμανοί και Γαλλωνέζοι τρομοκράτες εμφανίστηκαν σε Παλαιστινιακές ενέργειες. Όμως αυτό φανερώνει απλώς, όλο και πιο καθαρά, την ολοκληρωτική τους παραιτήση από την πραγματική πάλη στην πατρίδα τους. Και δεν επιδεικνύει καμιά αξιολογική αντίληψη για τον διεθνισμό, μια και ενεργούσαν εντελώς πάνω από τα κεφάλια και πέρα από τον έλεγχο αυτών που υποτίθεται πως αντιπροσώπευαν. Ευχαριστιόντουσαν να δουλεύουν με ομάδες που δρούσαν απλά και μόνο ως "τρομοκρατικές ομάδες πίεσης", προσπαθώντας να αποσπάσουν παραχωρήσεις από διάφορες άρχουσες τάξεις. Λαγουχόρη, η δημιουργία του Μαύρου Σεπτέμβρη ήταν αποτέλεσμα της ήττας των Παλαιστινίων από τις Ιορδανικές ένοπλες δυνάμεις το 1970 και της αποτυχίας των διαφόρων οργανώσεων να κινητοποιήσουν με επιτυχία το λαό — αντίθετα, στράφηκαν στη διεθνή δημοσιότητα. Τώρα που το PLO οργανώθηκε με επιτυχία ως κράτος ανάμεσα στους Παλαιστίνιους, η τρομοκρατία χρησιμοποιείται ως όργανο κρατικής πολιτικής. Είναι η λεωφόρος μέσω της οποίας το PLO μπορεί να απειλεί ότι θα προκαλέσει έκρηξη στην κατάσταση στη Μέση Ανατολή.

Συνολικά, οι αγώνες που περιστρέφονται γύρω από ομάδες που καταπιέζονται ως κουλτούρες ή ως εθνικότητα, είναι, εκείνοι στους οποίους η κατατρομοκράτηση του κοινού και η τρομοκρατία

ως αποκλειστική στρατηγική, συναντούνται πιο συχνά. Όντας καταφύγιο για τις συντηρητικές, εξουσιαστικές ή αβανγκαρντιστικές ιδέες, ο εθνικισμός τις καλύπτει με την μάσκα του "προοδευτισμού". Ο τρομορισμός δεν έρχεται σε σύγκρουση μ' αυτές τις ιδέες. Αν ο στόχος είναι η άνοδος στην εξουσία μιας νέας ομάδας της οποίας τα μόνα απαιτούμενα προσόντα είναι να έχει την ίδια κουλτούρα και εθνικότητα με το λαό, τότε κάθε μέθοδος που τον προωθεί είναι επιτρεπτή. Όσο περισσότερο επιθυμεί κανείς να αλλάξει τις υπάρχουσες σχέσεις διαμέσου ενός συνειδητού και αυτενεργού συνόλου ανθρώπων, που δημιουργεί κι ελέγχει ένα κίνημα, τόσο πιο αντι-παραγωγικός και αντιφατικός γίνεται ο τρομορισμός εξαιτίας του έμφυτου ελιτισμού και χειραγώγησης του.

Οι εθνικιστικές ιδέες, όπως ξέρετε καλά η άρχουσα τάξη, επιτρέπουν την παρουσίαση μιας απανθρωποποιημένης αντίληψης του εχθρού, που ανήκει σε κάποια άλλη εθνικότητα (ή θρησκεία), που δικαιολογεί τις ανήθικες πράξεις εναντίον τους και αποκλείει την ιδέα της πραγματικής ενότητας. Στη Ν. Αμερική οι ομάδες βασίζονται τυπικά σε αποκλήρυνες των τυράννων και του Αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Δεν μπορούμε να υποτιμήσουμε το ρόλο του Αμερικάνικου ιμπεριαλισμού στην περιοχή, όταν όμως ο εχθρός προσδιορίζεται μονάχα με αυτούς τους όρους και ο στόχος είναι η εθνική απελευθέρωση, οι πραγματικές απελευθερωτικές ιδέες αποκλείονται.

Όπως έχουμε κιόλας εξηγήσει, το πιστεύω του αντάρτη είναι ότι η πετυχημένη στρατιωτική επιχείρηση είναι η προπαγάνδα. Γέννημα της αντίδρασης στα αποβλακωτικά κομμουνιστικά κόμματα της Ν. Αμερικής που αντιτίθενται σε κάθε ενέργεια που θα ξέφευγε ίσως από τον έλεγχό τους, το αντάρτικο είναι μια φιλοσοφία της δράσης, μία ανορθολογική πίστη στη δράση και στην αγνότητα της βίας που προτείνει μερικές ιδέες και πα-

ράγει προγραμματικές δηλώσεις, αφιερωμένες κυρίως στην ανάγκη για περισσότερη δράση της ίδιας μορφής.

Το χειρότερο είναι ότι το αντάρτικο αναπαράγει την παλιά παγίδα ενός λαού παθητικού, για λογαριασμό του οποίου πολεμάει, η αντάρτικη ομάδα. Ενώ οι συμπαθούσες μάζες παρακολουθούν αυτό το δράμα να εκτυλίσσεται, ο καιρός κυλάει και μαζί του χάνεται η μοναδική τους ευκαιρία ν' αναπτύξουν τη δική τους απόκριση στην κοινωνική κρίση. Όταν το δράμα γίνει τραγωδία και οι αντάρτες κείτονται νεκροί πάνω στη σκηνή, το κοινό των μαζών βρίσκεται περικυκλωμένο από συρματοπλέγματα, και, ενώ ίσως τώρα νιώθει την παρόρμηση να καταλάβει το ίδιο στη σκηνή, ανακαλύπτει ότι μια σειρά τανκς το εμποδίζουν και διαλύεται αδύναμα για να παραμείνει παθητικό και πάλι. Εκείνοι που συνεχίζουν ν' αντιδρούν και καλούν το κοινό να ορμήσει στη σκηνή ούρονται έξω, αγωνιζόμενοι, και οδηγούνται στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Το αντάρτικο ανήκει στην παράδοση της αβανγκαρντιστικής επαναστατικής στρατηγικής. Ενώ γενικά, οδηγεί απλώς στην καταστολή, σε περίπτωση που η στρατηγική αυτή ήταν επιτυχής, το μόνο που θα μπορούσε να δημιουργήσει είναι ένα εξουσιαστικό αριστερό καθεστώς. Κι αυτό συμβαίνει γιατί ο λαός δεν έσπευσε να οικοδομήσει από μόνος του ένα δημοκρατικό κίνημα.

Η Κινέζικη και η Κουβανέζικη επιτυχία (και οι αγώνες στην Ινδοκίνα και την Αφρική), στην εποχή τους ήταν τα μεγάλα πρότυπα που εμπνέανε μια ποικιλία από αντάρτες της πόλης και της υπαίθρου και τρομοκράτες. Προσβλέποντας όμως

Εκείνες οι ένοπλες ομάδες στην Ισπανία και αλλού που αυτοαποκαλούνται αναρχικές ή ελευθεριακές άντλησαν μεγάλο μέρος από τις ιδιαίτερες δικαιολογίες τους από την Ισπανική επανάσταση και τον πόλεμο καθώς επίσης από τον ανταρτοπόλεμο στις πόλεις που συνεχίστηκε εκεί ακόμη και μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Ο εμφύλιος πόλεμος στην Ισπανία είναι υποδειγματικός σ' ότι αφορά το δικό μας επιχείρημα, γιατί το σύνθημα "πρώτα να κερδίσουμε τον πόλεμο", χρησιμοποιήθηκε ενάντια στην πολιτική, για να ανακόψει την επανάσταση και ύστερα να την παλινδρομήσει, κάτω από κυριαρχούμενες από τον Σταλινισμό αλλά πρόθυμες δημοκρατικές κυβερνήσεις. Στην πραγματικότητα ο ενθουσιασμός και η αποφασιστικότητα του λαού που αντιμετώπισε αρχικά με επιτυχία το Φρανκικό πραξικόπημα του 1936 βασιζόταν στο γεγονός ότι, ταυτόχρονα ο λαός καταλάμβανε τα εργοστάσια και τα χωράφια, θέτοντάς τα κάτω από συλλογικό έλεγχο και συντονίζοντας διαμέσου της συνεργασίας.

Η πολεμική ήττα ακολούθησε αναγκαστικά, την ήττα της επανάστασης. Επιπλέον, ο λαϊκός στρατός διοργανώθηκε σε ένα συνηθισμένο στρατιωτικό σώμα και ο αρχικός εξισωτισμός συνθλίφτηκε κάτω από την τυπική милитаристική πειθαρχία και ιεραρχία. Οι μεταπολεμικοί ελευθεριακοί αντάρτες είχαν την συνείδηση αυτού, αλλά δεν έκαναν μια επαρκή ανάλυση της εμπειρίας τους. Δεν αντλήθηκαν την απόλυτη προτεραιότητα της πολιτικής απέναντι στον ένοπλο αγώνα. Δεν αντλήθηκαν την αβανγκαρντιστική φύση των ένοπλων ομάδων που παίρνουν την πρωτοβου-

σ' αυτά τα παραδείγματα οι μιμητές τους έκαναν μια σε μικρό μόνο βαθμό ρεαλιστική προσαρμογή στις γενικές συνθήκες των χωρών τους. Ιδιαίτερα, δεν αναλύσανε καθόλου την σχέση ανάμεσα στις μορφές κυβέρνησης που εγκαθιδρύθηκαν απ' αυτούς τους αγώνες, και στις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν. Φυσικά, για την πλειονότητα αυτών των ομάδων οι εξουσιαστικές κυβερνήσεις που εγκαθιδρύθηκαν στην Κίνα και την Κούβα ήταν αξιολάτρευτες. Αλλά για τους ελευθεριακούς και τους αναρχικούς δεν ισχύει αυτό.

Λιά. Δεν αντλήθηκαν ότι οποιαδήποτε ένοπλη δραστηριότητα είναι ανάγκη να οργανώνεται από ένα ήδη υπάρχον δημοκρατικό κίνημα και να παραμένει κάτω από τον έλεγχό του.

Ένα ελευθεριακό κίνημα στην Ισπανία, το Ιβηρικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (MIL), ιδρύθηκε με βάση τη θεωρία του αντάρτικου αν και ήταν αναμεμιγμένο και στην πολιτική δραστηριότητα. Πραγματοποίησε κάμποσες ληστείες τραπεζών και κατά τη διάρκεια συλλήψεων σκοτώθηκε ένας αστυνομικός. Σαν αποτέλεσμα,

ένα μέλος του IAM πέθανε στη γκαρρόττα το 1974. Ο λόγος που αναφέρεται εδώ το MIL είναι ότι η οργάνωση διαλύθηκε μετά από μια γενική ήττα από την αστυνομία αλλά και εξαιτίας του ότι αναλήφθηκαν ότι η στρατηγική τους ήταν λαθεμένη. "Είναι τώρα άχρηστο να μιλάμε για πολιτικο-στρατιωτικές οργανώσεις και τέτοιες οργανώσεις δεν είναι παρά πολιτικά τεχνάσματα." (Συνέδριο της Διάλυσης). Αποφάσισαν, αντίθετα, να δουλέψουν για ν' αναπτύξουν τις αναρχοκομμουνιστικές προοπτικές του κοινωνικού κινήματος. Σίγουρα ένα μάθημα για όλους.

Μια δημοκρατία μπορεί να δημιουργηθεί μόνο εάν οικοδομηθεί κι ένα κίνημα πλειοψηφίας. Η αντάρτικη στρατηγική εξαρτάται από την κατάρρευση της θέλησης της άρχουσας τάξης έτσι ώστε να προκληθεί η κοινωνική κρίση, από την οποία θα προκύψει η επανάσταση, είτε η πλειοψηφία την υποστηρίζει, είτε όχι. Όποια θεωρία της στρατηγικής του αντάρτικου κι αν διαβάσει κανείς, είναι φανερό ότι πρόκειται για μια φιλοσοφία της ανυπομονησίας. Ενώ η συντριβή της θέλησης της άρχουσας τάξης είναι βέβαια ένα ζωτικό στοιχείο για κάθε επαναστάτη, αν δεν υπάρχει ένα μαζικό κίνημα με δημοκρατικές δομές για να διευθύνει τη χώρα, τότε θα πάρει την εξουσία κάποια ελίτ. Πάντα όμως ελοχεύει στο περιθώριο και κάποτε εκφράζεται τολμηρά η ιδέα ότι ο ανταρτοπόλεμος ή ο τρομορισμός σκοπεύουν να προκαλέσουν μια φασιστική αντίδραση που θα ριζοσπαστικοποιήσει το λαό. Είναι πολύ φανερό ότι οι "Provisionals" (IRA) ακολούθησαν αυτήν την στρατηγική. Αλλά και ομάδες σαν την RAF και την 2 Ιούνη ανακάτεψαν αυτή την ιδέα με τον τριτοκοσμισμό τους, ιδιαίτερα καθώς ο τρίτος κόσμος καταστάλαζε στις δικτατορίες και στον κρατικό καπιταλισμό, και καθώς η κατάρρευση της Δύσης φαινόταν μια φθίνουσα προοπτική.

Για τον κρατικό μηχανισμό, ο Μπόμι

Μπόουμαν λέει, "Ξέραμε ότι αν τον θίγαμε σε οποιοδήποτε σημείο, θα έδειχνε το φασιστικό του πρόσωπο ξανά". Όσο τρομερές κι αν είναι πολλές όψεις του Δυτικογερμανικού κράτους, δεν είναι φασιστικό. ⁷ Μια πιο ξεκάθαρη κατανόηση της κατάστασης θα αποκάλυπτε ότι είναι άλλο ένα παράδειγμα του γεγονότος ότι οι δικτατορικές μέθοδοι ήταν ανέκαθεν και θα συνεχίσουν να είναι τμήμα του οπλοστάσιου του κοινωνικού ελέγχου σε μια καπιταλιστική κοινοβουλευτική δημοκρατία. Τέτοιες μέθοδοι θα χρησιμοποιηθούν χωρίς πολύ δισταγμό σε μια κοινωνική κρίση. Ακόμη πιο σημαντικό είναι η αποκάλυψη ότι αυτοί οι αντάρτες είναι εντελώς ανίκανοι να κατανοήσουν, με μια κοινωνικο-ψυχολογική έννοια, ότι η καταπίεση διατηρείται διαμέσου της συναίνεσης και ότι η βία είναι δευτερογενές φαινόμενο.

Γενικά, μπορούμε να πούμε ότι αυτές οι ομάδες δεν έχουν συνειδητοποιήσει στο ελάχιστο πόσο έχουν μεταβάλλει την αριστερή σκέψη σε μια ολόκληρη σειρά ζητημάτων διάφορα σημαντικά γεγονότα (ή έχουν επιβεβαιώσει στοιχεία της ελευθεριακής σκέψης που είχαν καταπινεί κάτω από την κυριαρχία του μαρξισμού). Λογουχάρη, μια ερμηνεία της Γαλλίας του 1968 ή της Ουγγαρίας του 1956 φαίνεται να τους έχει διαφύγει εντελώς.

Το Μάρτη του 1972 οι Τσουπαμάρος δήλωναν ότι ήθελαν "να δημιουργήσουν μια αναμφισβήτητη κατάσταση επαναστατικού πολέμου στην Ουρουγουάη, πολώνοντας την πολιτική ανάμεσα στους αντάρτες και το καθεστώς". Υπάρχει ακόμη και κάποια νύξη ότι συζητήσαν την πιθανότητα να πραγματοποιήσουν ενέργειες που στόχευαν στο να προκαλέσουν εισβολή της Βραζιλίας, πιστεύοντας ότι αυτό θα έκανε ολόκληρο τον πληθυσμό να περάσει στη δράση.

Η RAF το διατύπωσε μ' αυτόν τον τρόπο:

"Δεν υπολογίζουμε σε μια αυθόρμητη αντιφασιστική κινητοποίηση σαν αποτέλεσμα της τρομοκρατίας και του ίδιου του φασισμού... Και γνωρίζουμε ότι το έργο μας δημιουργεί ακόμη περισσότερες προφάσεις για καταστο-

λή, γιατί είμαστε κομμουνιστές — και το αν οι κομμουνιστές θα οργανωθούν και θα παλέψουν, το αν η τρομοκρατία και η καταστολή θα γεννήσουν μόνο φόβο και παραιτήση, ή αν θα γεννήσουν αντίσταση, ταξικό μίσος και αλληλεγγύη... εξαρτάται από την απάντηση στην καταστολή. Το αν οι κομμουνιστές είναι τόσο ηλίθιοι ώστε να ανέχονται μια τέτοια μεταχείριση... εξαρτάται από αυτή την απάντηση."

Αυτό που αποκαλύπτεται ξεκάθαρα σ' αυτό το απόσπασμα είναι η απόλυτη αλαζονεία αυτών των ομάδων — "Ασφαλώς προσδοκούμε μια ριζοσπαστική απάντηση στην κρατική καταστολή που εξαπολύσαμε στα κεφάλια σας, αλλά αν αυτό δεν συμβεί, ε, λοιπόν αυτό θα αποδείξει ότι είστε όλοι ηλίθιοι". Αγνοούν τις πραγματικές συνθήκες, όπως όλοι οι αντάρτες, και απαιτούν απ' όλους τους άλλους ν' αποκτήσουν θαυματουργικά τη δική τους "ανώτερη συνείδηση" τη στιγμή που, όπως δείξαμε ήδη, οι απόψεις τους είναι επιφανειακές και χωρίς αξία, τίποτ' άλλο από ένα σύνθημα για σφαγή.

Ο λόγος για την ύπαρξη αυτής της κακοφτιαγμένης στρατηγικής πηγάζει από τους περιορισμούς του αντάρτικου των πόλεων. Μια και εξαρτώνται από την ένοπλη δράση για την ύπαρξή τους, όλοι οι αντάρτες μπορούν να αναπτύξουν τον αγώνα τους μόνο κλιμακώνοντας τις ενέργειές τους. Αν δεν το κάνουν θα λησμονηθούν. Ο δυναμισμός είναι το παν. Οι αντάρτες της υπαίθρου όμως, μπορούν να το πετύχουν αυτό εδραιώνοντας και επεκτείνοντας την επικράτεια όπου δρουν — τις απελευθερωμένες ζώνες. Αλλά οι αντάρτες της πόλης δεν μπορούν να ελέγχουν καμιά επικράτεια γιατί το να προσπαθήσεις να κυριεύσεις μια γειτονιά ή ένα κτίριο σημαίνει να έρθεις αντιμέτωπος με ολόκληρη την ένοπλη δύναμη της πόλης. Σε κάθε συμπλοκή, το μέγεθος των ενόπλων δυνάμεων δεν μπορεί να εξακριβωθεί, μια και μπορούν να φτάσουν μέσα σε λίγα λεπτά.

Το αντάρτικο των πόλεων πρέπει να γίνει τρομοκρατία για να αναπτυχθεί. Δεν

υπάρχει άλλος δρόμος κλιμάκωσης του αγώνα. Επιπλέον το αντάρτικο δεν μπορεί να επεκτείνεται απεριόριστα χωρίς να εξασθενίζει. Αυτό σημαίνει προσφυγή στην πώληση και στην στρατιωτικοποίηση της κοινωνικής στρατηγικής. Αυτή είναι το απόγειο της χειραγώγησης — μια εσκεμμένη απόπειρα να κάνουν το λαό να υποφέρει για τους σκοπούς των ανταρτών που υποθέτουν ότι αυτοί ξέρουν καλύτερα και ότι ο λαός θα ζησει καλύτερα μακροπρόθεσμα. Φυσικά αυτή η στρατηγική δε γεννάει συνήθως παρά την καταστολή.

Οι Τουπαμάρος ήρθαν στην επικαιρότητα το 1968. Το 1967 η δημοκρατική κυβέρνηση είχε αρχίσει να αντιμετωπίζει την πρώτη μεγάλη μεταπολεμική οικονομική κρίση της Ουρουγουάης πλήττοντας την εργατική τάξη και ψηφίζοντας κατασταλτικούς νόμους. Έτσι οι Τουπαμάρος εμφανίστηκαν στις σωστές κοινωνικές συνθήκες. Εξάλλου, προετοιμάζονταν καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του '60. Ήταν πάντα αποτελεσματικοί και καλά οργανωμένοι. Είχαν δεσμούς με τα συνδικάτα και άλλα νόμιμα κινήματα που δεν διατηρούνταν απλώς αλλά και αναπτύσσονταν. Είχαν πάθος, φαντασία και ανθρωπιά. Αλλά στα 1971, τη χρονιά των εκλογών, η φτώχεια της στρατηγικής τους γινόταν εμφανής κι επιπλέον στέρεψε κι η αποφασιστικότητά τους. Πώς θα μπορούσαν να προχωρήσουν ένα ακόμη βήμα χωρίς να χάσουν την υποστήριξη που είχαν; Εξαρτιόντουσαν από μια εφήμερη υποστήριξη του λαού που είχε εντυπωσιαστεί από το — φαινομενικά — αήττητό τους και από την συγκρατημένη χρήση της βίας. Ήταν όμως αναπόφευκτο να αποδειχθούν τρωτοί, να χυθεί πολύ αίμα. Στη συνέχεια, θα αποκαλυπτόταν ότι ούτε μαζική βάση είχαν. Μετά τις εκλογές ο στρατός ξαμολύθηκε και, σύντομα, μέχρι και 40 Τουπαμάρους δικάζονταν κάθε μέρα. Ηττήθηκαν προτού καταλάβει την εξουσία η στρατιωτική χούντα το 1973. Επειδή ακριβώς ήταν τόσο καλοί μέσα στα όρια της στρατηγικής του αντάρτη των πόλεων, αποδεικνύουν τη βασική ατελή φύση της θεωρίας αυτής. Ήταν ολοφάνερο ότι η άρχουσα τάξη της Ουρουγουάης επρόκειτο να αντιμετωπίσει την οικονομική κρίση προσφεύγοντας στη δικτατορία. Αν όμως η ενέργεια που δαπανήθηκε από τους Τουπαμάρους είχε πάει στην εξάπλωση ιδεών που ενεθαρρύνουν τους ανθρώπους να οργανωθούν, η αντίσταση θα ήταν μεγαλύτερη και πιο βαθιά και, επομένως, θα είχε περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας.

ΚΥΝΗΓΟΙ ΤΩΝ ΟΚΤΑΣΤΗΛΩΝ

Άλλο ένα συστατικό της ανοησίας του αντάρτικου είναι το ότι στηρίζεται στα μέσα ενημέρωσης για την διοχέτευση της προπαγάνδας του. Σύμφωνα με τον Μπούμαν:

“Η RAF έλεγε ότι η επανάσταση δεν θα οικοδομούταν διαμέσου της πολιτικής δουλειάς, αλλά διαμέσου

των οκτάστηλων, διαμέσου παρουσιάσεων στον τύπο, που θα ανακινώναι ξανά και ξανά: “Να οι αντάρτες που πολεμούν στη Γερμανία”. Αυτή η υπερεκτίμηση του τύπου, εκεί είναι που την πατάει τελείως η RAF. Όχι μόνο πρέπει να μιμηθούν τον μηχανισμό εντελώς, και να πέσουν στην παγίδα του να μπλέξουν πολιτικά με την αστυνομία, αλλά και η μοναδική τους δικαιολόγηση βγαίνει μέσα από τα μέσα ενημέρωσης. Εδραιώνονται μόνο μ' αυτά τα μέσα. Σ' αυτό το σημείο τα πράγματα απλώς κυλάνε, δεν βασίζονται πια σε τίποτε, ούτε καν στους ανθρώπους με τους οποίους έχουν ακόμη κάποια επαφή.” (σ. 100)

Αυτό είναι ιδιαίτερα παράλογο δοσμένου του ρόλου των πιο δημοφιλών ειδησεογραφικών πηγών σ' ότι αφορά την τόνωση και στη διατήρηση των πιο άλογων στοιχείων στην αντίδραση του κοινού απέναντι σε πράξεις πολιτικής βίας. Σκόπιμα (οι πηγές αυτές) προσπαθούν να συσκοτίσουν τα πολιτικά ζητήματα διαμέσου της παράλειψης και της μίζας. Πάρτε σαν παράδειγμα τη Μέση Ανατολή. Πόσοι θυμούνται τους 106 επιβάτες και μέλη του πληρώματος ενός πολιτικού αεροπλάνου που καταρρίφθηκε από ένα Ισραηλινό αεριωθούμενο πάνω από το Σινά; Πόσοι γνωρίζουν ότι Ισραηλινές βόμβες σκότωσαν 46 παιδιά σ' ένα χωριό στο δέλτα του Νείλου; Πόσοι γνωρίζουν ότι το Ισραήλ σκότωσε 1500 άτομα κι

έκαψε με βόμβες ναπάλμ άλλα 3000 σε Παλαιστινιακά στρατόπεδα προσφύγων και χωριά, από το 1969 ως το 1972;

Το Νοέμβριο του 1977 επιθέσεις Παλαιστινίων ανταρτών με ρουκέτες μέσα στο Ισραήλ σκότωσαν 3 ανθρώπους. Σαν απάντηση, τα Ισραηλινά αεροπλάνα βομβάρδισαν 9 χωριά και 3 στρατόπεδα προσφύγων τα οποία, κατά τους ισχυρισμούς τους φιλοξενούσαν αντάρτες. Πιστεύεται ότι σκοτώθηκαν πάνω από 100 πολίτες. Ένας δημοσιογράφος της Γκάρντιαν (20-11-77) επισκέφτηκε ένα χωριό κι ένα στρατόπεδο και βρήκε ότι δεν ήταν προκεχωρημένα φυλάκια ανταρτών. Οι Ισραηλινοί χρησιμοποίησαν επίσης βόμβες βραδείας δράσης με αποτέλεσμα να σκοτωθούν πολλοί άνθρωποι κατά τη διάρκεια των προσπαθειών ανεύρεσης επιζώντων. Ωστόσο, οι τρομοκρατικές ενέργειες των Παλαιστινίων είναι αυτές που αποκηρύσσουν οι άνθρωποι επειδή ήταν και οι ενέργειες που δημοσιεύτηκαν εκτεταμένα.

Πολύ σύντομα, η δολοφονία πολιτών από τους Ισραηλινούς κατά την εισβολή τους στο Λίβανο θα λησμονηθεί. Αλλά μπορείτε να στοιχηματίσετε ότι οι δολοφονίες πολιτών από τις τρομοκρατικές ομάδες του PLO δε θα ξεχαστούν. Στην πραγματικότητα η υποκρισία και ο κυνισμός του Ισραηλινού σχεδίου βασίζεται σ' αυτήν την αμνησία.

Τα μέσα ενημέρωσης προσπαθούν να συσκοτίσουν παραπέρα την πολιτική, μεταχειριζόμενοι τα γεγονότα ως θεάματα. Αυτό ταιριάζει με την απολιτική φύση της αντάρτικης στρατηγικής όπου ο αγώνας τους υποτίθεται ότι πρέπει να πάρει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις στα μέσα ενημέρωσης για να προκαλέσει την αντίδραση της άρχουσας τάξης.

Το πραγματικό αποτέλεσμα στο λαό, πάντως, είναι η επιβεβαίωση της άποψης ότι η πολιτική είναι μία σφαίρα απομακρυσμένη την οποία πρέπει να ατενίζει παθητικά — συνήθως ως αναρή ρουτίνα αλλά μερικές φορές και ως θέαμα. Ακόμη και αν οι άνθρωποι “υποστηρίζουν” τους αντάρτες, αυτό δεν έχει σχεδόν κανένα πραγματικό νόημα απ' την άποψη της δικής τους συμμετοχής στην πολιτική. Αντίθετα, το σύνθημα αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι να προσφέρει στους κυβερνώντες μια οργανωμένη βάση φαύλων κύκλων έτσι ώστε αυτοί να τις εκμεταλλεύονται προς όφελός τους.

Η υποκρισία των μέσων ενημέρωσης αποδειχνεται από την τάση τους να υπερτονίζουν τη σημασία της πολιτικής βίας σε σύγκριση με την αποτυχία τους να προκαλέσουν κάποιο σάλο σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα και τις βιομηχανικές ασθένειες. Τα τροχαία δυστυχήματα αναλύονται, ακόμη και δραματοποιούνται αλλά με κάποια πρωτόγονη μοιρολατρία, ενώ στην πραγματικότητα είναι ένα σοβαρό κοινωνικό και πολιτικό πρόβλημα. Πολλοί άνθρωποι πεθαίνουν απ' αυτές τις αιτίες, πολλοί περισσότεροι σκοτώνονται. Ποιος νοιάζεται;

Η ύπαρξη της χειραγώγησης των μέσων ενημέρωσης δεν θα έπρεπε, πάντως, να συσκοτίζει την πραγματική της βάση.

Οι αριστεροί έχουν την τάση να απορρίπτουν τα εγκλήματα των ανθρώπων ως "αντιδραστικά". Αλλά η δολοφονία μαθητών, η τοποθέτηση βομβών στους σταθμούς του υπογείου ή ο πολυβολισμός ανθρώπων σ' ένα αεροδρόμιο δεν μπορεί ποτέ να απορριφτεί ανεξάρτητα από το πλαίσιο του. Η αντίδραση των ανθρώπων είναι γενικά αυθεντικό έγκλημα. Αυτό καναλιζάρεται σε μια υστερία για το νόμο και την τάξη, η οποία επιτρέπει στο νόμο να ψηφιστεί και στην αριστερά να συντριβεί. Αλλά είναι τυπικό χαρακτηριστικό του ελιτισμού πολλών παθητικών αριστερών, στερούμενων αρχών, οι οποίοι συκοφαντικά αφοσιώνονται σε οποιαδήποτε ενεργή υπόθεση κάπου αλλού, που εκτελείται από κάποιον άλλο, για να εκφράσουν την περιφρόνησή τους στις αντιδράσεις των ανθρώπων στα πραγματικά εγκλήματα.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΑΝΟΙΑ

Αναμφισβήτητα υπάρχουν πολλές αποδείξεις για την ύπαρξη μιας τάσης εξύμνησης του θανάτου και της βίας από τους τρομοκράτες και τους αντάρτες. Ο Τζεμπρίλ, ένας από τους ηγέτες του Παλαιστινιακού αντάρτικου μετώπου, στέλνει τους στρατιώτες του στο Ισραήλ με τη διαταγή να μην επιστρέψουν (δηλ., να πεθάνουν) και λέγεται ότι έχει πει "Αγαπάμε τον θάνατο όσο και τη ζωή και καμιά δύναμη πάνω στη γη δεν μπορεί να μας εμποδίσει να αποκαταστήσουμε την Παλαιστίνη...", βάζοντας τον εαυτό του στην ίδια κατηγορία με τους Ισπανούς Φαλαγγίτες (Φασίστες) που φώναζαν "ζήτω ο θάνατος!". Πρέπει να παραδεχτούμε ότι αυτή η τάση αγάπης του θανάτου είναι εμφανής σε διάφορους τρομοκράτες. Ο ηγέτης των Γουέδερμεν, Ντορν παραδόθηκε σ' ένα δημόσιο και οπωσδήποτε χαιρέκακο παραλήρημα υποστήριξης των φόνων της συμμορίας του Τσαρλς Μάνσον. Υπάρχει εδώ ένα στοιχείο του "φασισμού της αντι-κουλτούρας" που έβλεπε τις ΗΠΑ διαιρεμένες ανάμεσα στην "αμερική των μπάτων ενάντια στο έθνος του γούντοκ". Ένα τμήμα της αντι-κουλτούρας δημιούργησε μια λατρεία του Μάνσον.

Ο Μπάουμαν αναφέρει ότι, εκείνη την εποχή, δεν θεωρούσαν τον Μάνσον και "τόσο κακό". Στην πραγματικότητα, τον θεωρούσαν "αρκετά αστείο".

Ωστόσο, αυτό που θα έπρεπε να αποφύγουμε, είναι μια τάση να εξηγήσουμε τον τρομορισμό στη βάση της δήθεν παράνοιας των δραστών, διότι οι ενέργειες εμφανίζονται σε ιδιαίτερες συνθήκες καταπίεσης και προκλήσεων — εμφανές παράδειγμα η επιδεινωμένη κατάσταση ολόκληρων εθνотήτων.

Στη Δυτική Γερμανία υπήρχαν ιδιαίτερα γεγονότα όπως η εξαιρετικά ωμή συμπεριφορά της αστυνομίας που προκάλεσε το θάνατο ενός διαδηλωτή, η απόπειρα δολοφονίας ενός ηγέτη των φοιτητών (Σ.τ.Μ. - του Ρούντυ Ντούτσκε), ο κιτρινισμός του μεγάλου συγκροτήματος Σπρίνγκερ (πολύ χειρότερο από του Πάκερ ή του Μέρντοχ¹⁰), η θεομοποίηση από τον σοσιαλδημοκράτη Μπραντ του "μερουφσφερμπότ" το 1972 (απαγόρευση εργασίας σ' όλους τους αριστερούς, προοδευτικούς κλπ. που δεν είναι "πιστοί στο σύνταγμα", νόμος που τελικά σε μερικά κρατίδια εφαρμόστηκε κι ενάντια στους ίδιους τους σοσιαλδημοκράτες), η γενική προσπάθεια να συντριβούν όλα τα εξωκοινοβουλευτικά ή μη-συνδικαλιστικά κινήματα, που στα πλαίσια της οποίας η απαγόρευση εργασίας είναι μονάχα το πιο γνωστό μέρος. Όλα αυτά τα πράγματα πρόσφεραν το υπόβαθρο της πολιτικής βίας.

Συνεχώς ζωντάνευε ολόκληρη η ναζιστική εμπειρία εξαιτίας του γεγονότος ότι πρώην Ναζί, εγκληματίες πολέμου και Ναζί που ήταν ακόμη ενεργοί στη δεξιά παράταξη, κατείχαν όλοι θέσεις στη δικαιοσύνη, την γραφειοκρατία, τις επιχειρήσεις κλπ. (μια πολιτική σκοπιμότητας των συμμάχων που ήθελαν να γεμίσουν το πολιτικό κενό του μεταπολεμικού κόσμου με σίγουρους νομιμόφρονες). Μια που το ίδιο συνέβη και στην Ιταλία, ίσως να μην είναι τυχαίο το ότι αυτές οι δυο χώρες είναι οι πιο σημαντικές περιοχές για την τρομοκρατία στην Ευρώπη.

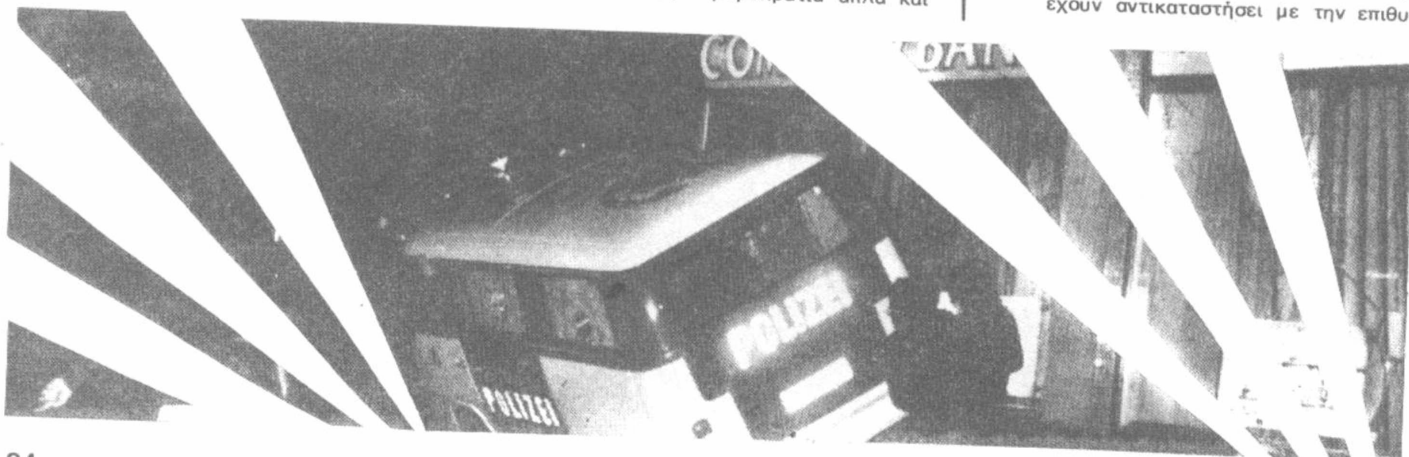
Όλα αυτά βέβαια δεν αποτελούν δικαιολογία του τρομορισμού, αλλά θεωρήσεις τέτοιου είδους είναι μέρη μιας συνολικής ερμηνείας. Η συγκέντρωση της προσοχής στην υποτιθέμενη παράνοια των ανταρτών ή των τρομοκρατών είναι μια απόπειρα δικαιολόγησης της δολοφονικής στάσης απέναντί τους και καθιέρωσης της γενικής καταστολής.

Πολλοί από αυτούς τους ανθρώπους εμπλέκονται στην τρομοκρατία απλά και

μόνο εξαιτίας των περιστάσεων και των σχέσεών τους, όπως δείχνει το βιβλίο του Μπάουμαν. Αναμειγνύονται σ' ένα περιβάλλον αυτο-εξύμνησης και απομόνωσης από τον κόσμο. Ακόμη και οι σχέσεις τους με τους υποστηρικτές τους είναι μάλλον μονόπλευρες παρά διευρυμένες. Αυτή η εξωπραγματική κατάσταση δημιουργεί τέτοια χαρακτηριστικά τρέλας ώστε μια σειρά κλιμακούμενων ενεργειών να θεωρείται δικαιολογημένη και λογική. Όμως, κάθε απόπειρα των μέσων ενημέρωσης, της αστυνομίας και των πολιτικών να δημιουργήσουν μια καρικατούρα δαιμονικών και αιμοδιψών τεράτων θα γίνεται με σκοπό να δικαιολογηθεί η δική τους βαρβαρότητα και διαφθορά. (Βλέπε και το βιβλίο του Χάινριχ Μπελλ "Η χαμένη τιμή της Καταρίνα Μπλουμ").

Ο Έριχ Φρομ έχει γράψει:

"Είμαστε μάρτυρες του φαινομένου οι γιοί και οι κόρες των εύπορων οικογενειών στις ΗΠΑ και στη Γερμανία, να θεωρούν τη ζωή τους μέσα στο πλούσιο οικογενειακό περιβάλλον βαρετή και δίχως νόημα. Αλλά περισσότερο απ' αυτό, βρίσκουν την αναισθησία του κόσμου απέναντι στους φτωχούς και τη ροπή προς τον πυρηνικό πόλεμο για χάρη του ατομικού εγωτισμού, ανυπόφορη. Γι' αυτό απομακρύνονται από το οικογενειακό τους περιβάλλον, αναζητώντας ένα νέο τρόπο ζωής — και παραμένουν ανικανοποίητοι γιατί καμιά επικοδομητική προσπάθεια δεν φαίνεται να έχει κάποια πιθανότητα επιτυχίας. Πολλοί ανάμεσά τους ήταν αρχικά οι πιο ιδεαλιστές κι οι πιο ευαίσθητοι της νέας γενιάς" αλλά σ' αυτό το σημείο, χωρίς παράδοση, ωριμότητα, πείρα και πολιτική σωφροσύνη, γίνονται απελπισμένοι, υπερεκτιμούν ναρκισσιστικά τις ικανότητες και τις δυνατότητές τους, και προσπαθούν να πετύχουν το αδύνατο με τη χρήση της βίας. Σχηματίζουν λεγόμενες επαναστατικές ομάδες και περιμένουν να σώσουν τον κόσμο με πράξεις τρόμου και καταστροφής, μη βλέποντας ότι δεν κάνουν άλλο απ' το να συνεισφέρουν στη γενική τάση προς τη βία και την απανθρωπιά. Έχουν χάσει την ικανότητα να αγαπούν και την έχουν αντικαταστήσει με την επιθυ-

μία να θυσιάσουν τη ζωή τους. (Η αυτοθυσία είναι συχνά η λύση για άτομα που επιθυμούν διακαώς να αγαπήσουν, αλλά που όμως έχουν χάσει την ικανότητα να αγαπούν και βλέπουν στη θυσία της ζωής τους μια εμπειρία αγάπης ύψιστου βαθμού). Αλλά αυτοί οι αυτοθυσιαζόμενοι είναι πολύ διαφορετικοί από τους μάρτυρες της αγάπης που θέλουν να ζήσουν γιατι αγαπούν τη ζωή και που δέχονται το θάνατο μόνο όταν αναγκάζονται να πεθάνουν για να μην προδώσουν τον εαυτό τους. Οι αυτοθυσιαζόμενοι νέοι του καιρού μας είναι οι κατηγορούμενοι, αλλά είναι και οι κατήγοροι, με το να δείχνουν ότι στο κοινωνικό μας σύστημα μερικοί από τους καλύτερους νέους γίνονται τόσο απομονωμένοι και απελπισμένοι που τίποτε εκτός από την καταστροφή και το φανατισμό δεν απομένει σαν διέξοδος της απόγνωσής τους."

Ο Μπάουμαν δείχνει ότι έμαθε αυτό το μάθημα διαμέσου της σκληρής εμπειρίας (αν και ακόμη του διαφεύγει ότι υπάρχει μια παράδοση ανθρώπινων αξιών που επιβίωσε ακόμη και της "μηχανής" και ότι αυτή η παράδοση αποδεικνύει την ύπαρξή της, για παράδειγμα, σε πολλά επεισόδια μοζικής επαναστατικής δραστηριότητας, όπως η Ισπανική επανάσταση του 1936,

τάς, πετάς μακριά το όπλο σου και λες: Εντάξει — τέρμα. Για μένα, ήταν πάντα ένα ζήτημα δημιουργίας ανθρώπινων αξιών που δεν υπήρχαν στον καπιταλισμό, σ' όλη την Ευρώπη, σ' όλη την Δυτική κουλτούρα — είχαν σαρωθεί από τη μηχανή. Ναι ποιο είναι το ζήτημα: να τις ανακαλύψουμε εκ νέου, να τις ξετυλίξουμε εκ νέου, και να τις δημιουργήσουμε εκ νέου. Ακόμη, μ' αυτόν τον τρόπο, κρατάς τη δάδα ξανά, γίνεσαι ο γενήτορας μιας νέας κοινωνίας — αν αυτό είναι δυνατόν. Και καλύτερα να κάνεις αυτό παρά να ρίχνεις βόμβες, δημιουργώντας τελικά... τις ίδιες άκαμπτες φινιούρες μίσους. Ο Στάλιν ήταν, στην πραγματικότητα ένας τύπος σαν και μας: έτσι τα κατάφερε, ένας από τους λίγους που τα κατάφεραν. Αλλά μετά παράγινε. (Ο Μπάουμαν αναφέρεται στο γεγονός ότι ο Στάλιν ήταν ληστής τραπεζών κλπ. για τους μπολσεβίκους πριν από την επανάσταση).

Μπορείτε να δείτε πόσο άσχημα ήταν όλα αυτά στην περίπτωση του Σμούκερ — τον σκότωσαν (Ο Ούλριχ Σμούκερ ήταν πρώην μέλος του Κινήματος 2 Ιούνη που δολοφονήθηκε το 1974 επειδή κατέδωσε την ομάδα).

σκοπούς που προτείνονται. Ενώ ίσως υπάρχει κάποια σχέση ανάμεσα στους βρώμικους εξουσιαστικούς σκοπούς των εθνικιστών και των μαρξιστών-λενινιστών και στα βρώμικα τρομοκρατικά μέσα, είναι αναντίρρητα ξεκάθαρο ότι οι ελευθεριακοί σκοποί πρέπει να αποκλείουν τα τρομοκρατικά μέσα. Βέβαια, η πλειοψηφία των μαρξιστο-λενινιστικών ομάδων αντιτίθενται στον τρομορισμό, αν και, όπως λέει ο Λέβιν στο βιβλίο του "Αριστερισμός — Η παιδική αρρώστια του Κομμουνισμού", "φυσικά απορρίπτουμε την ατομική τρομοκρατία μόνο για λόγους σκοπιμότητας". Οι Λενινιστές είναι οι κατεξοχήν υποστηρικτές της πρωτοπορίας. Είναι, ακόμη, υποστηρικτές της τρομοκρατίας του κράτους — στο μέτρο που αυτοί το ελέγχουν.

Οι ελευθεριακοί εξετάζουν την ιστορία και τις άρχουσες τάξεις του κόσμου και συμπεραίνουν ότι ένα ελευθεριακό κίνημα θα αντιμετωπίσει την κρατική βία και σε απάντηση, η ένοπλη πάλη θα είναι απαραίτητη. Είναι αρκετά φανερό ότι η πολιτική δραστηριότητα δεν θα μπορούσε, κάτω από ορισμένες συνθήκες, ούτε καν να αρχίσει χωρίς να πάρουν αμέσως τα όπλα. Ακόμη, κάτω από ορισμένες συνθήκες, όπως σε αγροτικές κοινωνίες, θα ήταν απαραίτητο να δημιουργηθούν ένο-

η Ουγγρική επανάσταση (1936) και η Γαλλική επανάσταση του 1968).

"Το να παίρνεις την απόφαση να γίνεις τρομοκράτης είναι κάτι ήδη ψυχολογικά προγραμματισμένο. Σήμερα, μπορώ να το καταλάβω αυτό, για τον εαυτό μου — δεν ήταν παρά ο φόβος της αγάπης, που οδηγεί κάποιον στην απόλυτη βία. Αν είχα ελέγξει την διάσταση της αγάπης για μένα εκ των προτέρων, δεν θα το είχα κάνει αυτό..."

Μέχρι τώρα, είχε υποθεθεί ότι δεν υπάρχει αντιστοιχία ανάμεσα στην επαναστατική "πρόξη" και στην αγάπη. Δεν το καταλαβαίνω αυτό, ακόμη και σήμερα δεν το καταλαβαίνω. Διαφορετικά, ίσως και να 'χα συνεχίσει. Αλλά το είδα κάπως έτσι: παίρνεις την απόφασή σου και σταμα-

Ήταν απλά ένας ακίνδυνος φοιτητικός. Τον εξώθησαν σε μια από εκείνες τις καταστάσεις, χωρίς ν' αναρωτηθούν αν ήταν πραγματικά σε θέση να την χειριστεί. Έτσι κι αλλιώς δεν θα μπορούσε να 'χει πει και πολλά, κι όμως τον καθάρισαν. Αυτό είναι πραγματική καταστροφή απλώς δεν μπορείς να το δεις με άλλον τρόπο. Ο φόβος του Σμούκερ θυμίζει πολύ τον Τσαρλς Μάνσον. Είναι στ' αλήθεια μια δολοφονία, πρέπει να το καταλάβετε αυτό." (σελ. 105, 106).

Η ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΔΙΑΜΕΣΟΥ ΤΗΣ ΕΜΦΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ίδια η ουσία της ελευθεριακής επαναστατικής στρατηγικής είναι η ιδέα ότι υπάρχει ένας αδιάσπαστος δεσμός ανάμεσα στα μέσα που χρησιμοποιούνται και στους

πλευς βάσεις στην ύπαιθρο. Αλλά ο στόχος τους δεν θα ήταν να διενεργήσουν "παραδειγματικές" συγκρούσεις με το στρατό, αλλά να προστατεύσουν την πολιτική υποδομή ώστε να είναι σε θέση να συνεχίσει την διάδοση των ιδεών. Αυτό ίσως να συνεπάγεται κάποιες αντάρτικες τακτικές αλλά δεν μπορεί να σημαίνει τη στρατηγική του αντάρτικου. Ούτε μ' ορεί να σημαίνει τη δημιουργία μιας ξεχωριστής, ιεραρχικής, στρατιωτικής οργάνωσης, που είναι όχι μόνο αντι-ελευθεριακή αλλά και ευάλωτη και αναποτελεσματική. Οι Τουπαμάρρος, όντας μαρξιστές-λενινιστές, ήταν ιεραρχικά οργανωμένοι. Ένας από τους παράγοντες της ήττας τους, ήταν η προδοσία του Αμόδιο Πέρες, ενός "ηγετικού συνδέσμου" της οργάνωσης, δηλ. ενός δευτέρου βαθμίδας θεομοποιημένου ηγέτη που ήξερε τόσα ώστε μπορούσε πολύ εύκολα να οδηγήσει την αστυνομία σε μεγάλους τομείς.

Στο βιβλίο του, ο Μπάουμαν κάνει αρκετά σαφές ότι η σύλληψη μελών ομάδων ήταν συχνά αποτέλεσμα προδοσίας από μέρους συμπαθούντων. Αυτό δεν ήταν καν αποτέλεσμα ιεραρχικής δόμησης, μια και τέτοιο πράγμα δεν υπήρχε στην ομάδα που ανήκε. Αν και η αστυνομία χρησιμοποιήσε πραγματικά βασανιστήρια σε μερικούς συμπαθούντες, ούτε αυτός ήταν ο κύριος λόγος. Προέρχεται μάλλον από τη ζωή στην παρανομία.

"Τρεις παράνομοι μένουν σ' ένα διαμέρισμα και δυο-τρεις νόμιμοι τους φροντίζουν. (σελ. 56). Έχεις επαφή με τους άλλους ανθρώπους μόνο ως αντικείμενα, όταν συναντάς κάποιον το μόνο που μπορείς να πεις είναι, άκου φίλε, πρέπει να μου φέρεις εκείνο ή το άλλο, να μου νοικιάσεις ένα μέρος για να μείνω εκεί ή αλλού και σε τρεις μέρες θα συναντηθούμε σ' αυτή τη γωνία. Αν έχει κάποιες διαφωνίες λες πως αυτό δεν σ' ενδιαφέρει καθόλου. Ή συμμετέχεις ή αραιώνεις ή σαχα κι ωραία. Στο τέλος όλα αυτά σε κυριεύουν — γίνεσαι όμοιος με το μηχανισμό που πολεμάς." (σελ. 99).

Ακόμη:

"Επειδή είσαι παράνομος, δεν μπορείς να διατηρήσεις επαφή με τους ανθρώπους της βάσης. Δεν μπορείς να πάρεις μέρος άμεσα σε καμιά παραπέρα εξέλιξη του όλου σκηνηκού. Δεν συμμετέχεις στη ζωντανή διαδικασία που συνεχίζεται. Ξαφνικά είσαι μια περιθωριακή φιγούρα γιατί δεν μπορείς να εμφανιστείς πουθενά." (σελ. 98).

Είναι φανερό ότι αυτές οι όψεις μιας τέτοιας ζωής είναι αντιπαραγωγικές για

τους ελευθεριακούς. Τότε θα φαινόταν εξ ολοκλήρου ότι τέτοιες οργανώσεις δεν θα μπορούσαν να έχουν παρά μόνο μια λειτουργία επιβίωσης για όρισμένους ανθρώπους που απειλούνται με κρίση ή με βασανιστήρια από το κράτος. Από μια άποψη οι Τουπαμάρος μπόρεσαν να σταματήσουν τα συστηματικά βασανιστήρια απειλώντας τους βασανιστές, αλλά όταν το κράτος προχώρησε στην επίθεση, τα βασανιστήρια ξανάρχισαν. Η ένοπλη δραστηριότητα ίσως να είναι δικαιολογημένη όταν εμποδίζει τις εκτελέσεις και τα βασανιστήρια, αλλά τα αντιπολιτικά χαρακτηριστικά της θα πρέπει να ζυγιστούν προσεκτικά.

Η ένοπλη πάλη σημαίνει το θάνατο ανθρώπων και δεν μπορούμε να αποφύγουμε το γεγονός ότι η βία απειλεί τον ανθρωπισμό. Αλλά οι ελευθεριακοί θα διατηρούσαν τον ανθρωπισμό τους μονάχα διασφαλίζοντας ότι ο ένοπλος αγώνας θα ήταν απλά και μόνο προέκταση ενός πολιτικού κινήματος που η κύρια δραστηριότητά του θα ήταν να διαδώσει ιδέες και να οικοδομήσει μιαν εναλλακτική οργάνωση. Οι δυνάμεις καταστολής (αστυνομία, στρατός) και οι ίδιοι οι κυβερνήτες δεν θα αποκλείονταν από τέτοιες προσπάθειες. Αντίθετα θα πρέπει να καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια για να διχαστούν πολιτικά ώστε να ελαχιστοποιηθεί η αναγκαιότητα της προσφυγής στη βία. Σ' αυτή την κατάσταση όλοι θα είχαν δυνατότητα επιλογής. Οι ελευθεριακοί καλλιεργούν στους ανθρώπους την ελπίδα ότι μπορούν να αλλάξουν. Αναπτύσσουμε στους ανθρώπους την πεποίθησή μας ότι μια αυτο-διευθυνόμενη κοινωνία θα είναι περισσότερο ικανοποιητική για όλους τους ανθρώπους. Αυτό περιλαμβάνει και τους κυβερνήτες μας, αν και αναγνωρίζουμε τους περιορισμούς που έχουν δημιουργηθεί από τους χαρακτήρες που ανέπτυξαν οι άνθρωποι στη

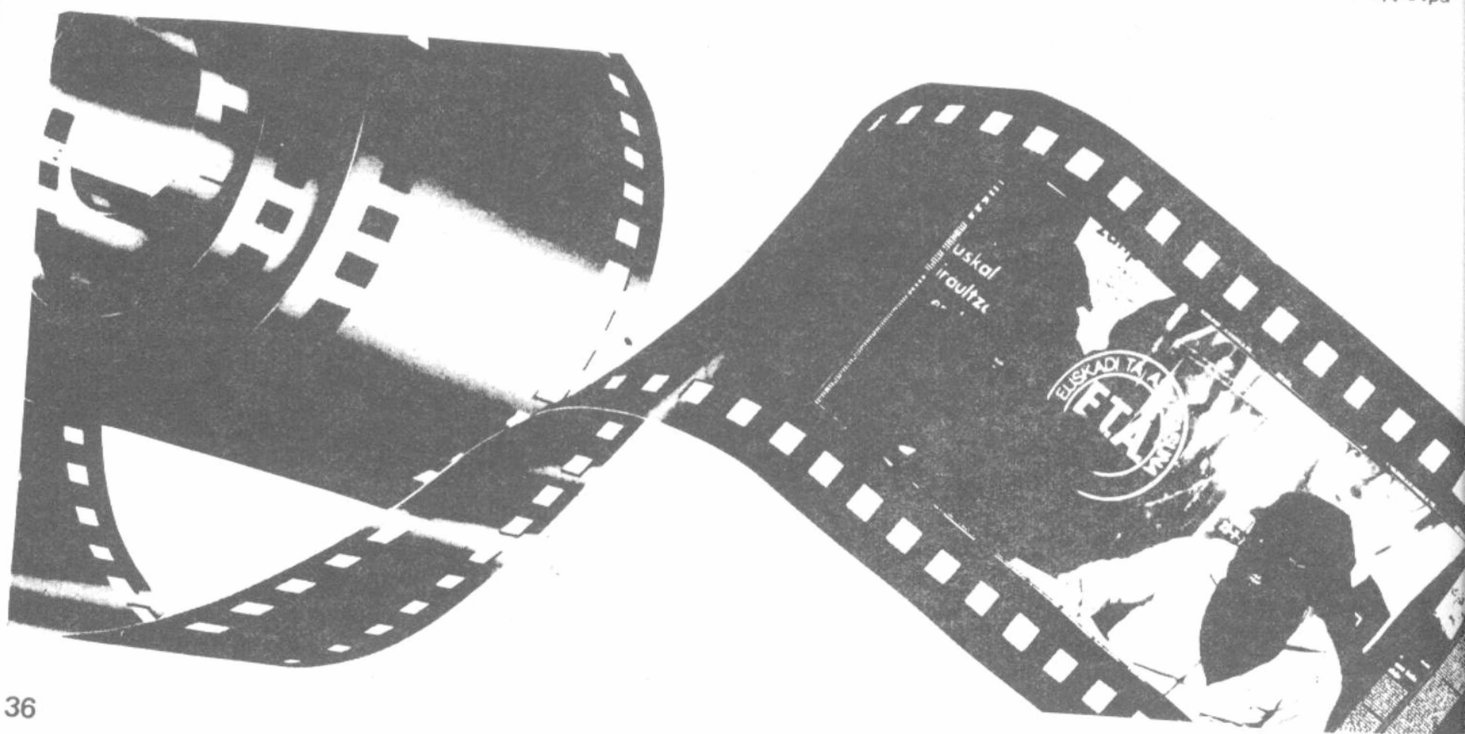
ζωή τους, ειδικά εκείνοι που είναι προσκολλημένοι στην άσκηση της εξουσίας.

Οι μικρές ομάδες που λειτουργούν από τον έλεγχο του μαζικού κινήματος και συχνά εξαιτίας της απουσίας οιαδήποτε μαζικής αντίστασης, που νουν από μόνοι τους αποφάσεις περνομής της "ταξικής δικαιοσύνης" στα μαζάκια που δεν αντιπροσωπεύουν αλλά των οποίων τα συμφέροντα εξορίζονται από τη δράση που στηρίζουν αυτές τις αποφάσεις, δεν είναι παρά κίνδυνοι. Ο ΣΑΣ¹¹ σκότωσε έναν επιρρητή σχολείου αφού μια καινοτική συρρωση απέτυχε να εμποδίσει την εφαρμογή των δρακόντειων πειθαρχικών μέτρων στα λεία. Αυτή η αποτυχία αντανακλούσε πολιτικό επίπεδο της καινότητας και ακριβώς το αντίθετο μιας πρόσκλησης στον ΣΑΣ να σκοτώσει ένα απλό πόνι Υπουργείου Παιδείας.

"Ο ΣΑΣ δεν αναγνωρίζει καμιά εξουσία παρά μόνο τη δική του θέληση που ταυτίζεται με τη θέληση του λαού με τον ίδιο σχεδόν τρόπο που πολλοί ψυχοπαθείς δολοφόνοι ισχυρίζονται ότι κατευθύνονται από Θεό. Σκότωσε ένα ανυπεράσπιστο άτομο του οποίου η ενοχή όχι μόνον δεν αποδείχτηκε αλλά βρίσκεται κρυφώς στη φαντασία των εκτελεστών του."

Αυτά τα σχόλια του περιοδικού "Ράμπαρτ", ισχύουν και για πολλά παρόμοια συμβάντα.

Αν σ' αυτές τις περιπτώσεις μπορούσε τουλάχιστον να εκληφθεί η ενοχή ως δικαιολόγηση, τι μπορεί να ειπωθεί για εκείνες τις ενέργειες ενάντια στο κοινό εν γένει (αδιάκριτοι βομβισμοί, σύλληψη ομήρων, αεροπειρατείες κλπ.); Συνήθως οι τρομοκράτες θα προσπαθήσουν να δικαιολογηθούν στη βάση του είδους της στρα-

τηγικής που περιγράφηκε παραπάνω. Τα προσδοκώμενα τελικά αποτελέσματα αυτών των στρατηγικών υποτίθεται ότι δικαιολογούν τα μέσα που χρησιμοποιούνται. Αρκετά έχουν ίσως ειπωθεί για αυτές τις στρατηγικές. Αλλά θα έπρεπε να τονίσουμε και πάλι ότι τα βρώμικα μέσα, απέχοντας πολύ από το να δικαιολογούνται από τους απώτερους στόχους, παρέχουν απλώς την εγγύηση ότι οι στόχοι που θα επιτευχθούν θα είναι φρικτοί.

Δεν μπορείς να ανατινάξεις μια κοινωνική σχέση. Η ολική κατάρρευση αυτής της κοινωνίας δεν θα παρείχε καμιά εγγύηση για αυτό που θα την αντικαταστήσει. Αν η πλειοψηφία των ανθρώπων δεν αποκτήσει τις ιδέες και την οργάνωση που χρειάζονται για τη δημιουργία μιας εναλλακτικής κοινωνίας, θα δούμε τον παλιό κόσμο να ανασυντάσσεται, διότι είναι αυτό που οι άνθρωποι έχουν συνηθίσει, αυτό που πιστεύουν, αυτό που υπήρχε απρόσβλητο μέσα στην ίδια την προσωπικότητά τους.

Πρέπει να αντιταχθούμε στους υποστηρικτές του τρομορισμού και του αντάρτικου γιατί οι ενέργειες είναι αβανγκαρντιστικές και εξουσιαστικές, γιατί οι ιδέες τους στο μέτρο που είναι ουσιώδεις, είναι λανθασμένες ή άσχετες με τα αποτελέσματα των ενεργειών τους (ειδικά όταν αυτοαποκαλούνται ελευθεριακοί ή αναρχικοί) γιατί οι φόνοι τους δεν μπορούν να δικαιολογηθούν, και τελικά, γιατί οι ενέργειές τους δημιουργούν είτε καταστολή χωρίς κανένα αντίκρισμα είτε ένα εξουσιαστικό καθεστώς.

Σ' αυτούς που στοχεύουν στην πολιτική βία λέμε, πρώτα κοιτάξτε στους εαυτούς σας. Μήπως η καταστροφικότη-

είπε ένας Γάλλος Σοσιαλιστής το 1848 — "Εάν δεν επιθυμείτε τη συνεργασία των ανθρώπων σας λέω ότι καταδικάζετε τον πολιτισμό να πεθάνει μέσα σε φοβερή αγωνία."

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ :

1. Οι σελίδες 2, 3, 4, 5 αυτής της μπροσούρας παραλείφθηκαν από τη μετάφραση γιατί αναφέρονταν σε γεγονότα στην Αυστραλία που δεν πρόσφεραν τίποτε στην ανάλυση του φαινομένου της τρομοκρατίας.

2. 3. 4. 5. Αναφέρονται στο α' κομμάτι που δεν έχει μεταφραστεί.

6. **Sycophantic**: Με την αρχαία ελληνική έννοια του "φαίνοντος τα σύκα" αυτού που κατήγγειλε όσους παράνομα εμπορεύονταν σύκα που αποτελούσαν μονοπώλιο της Αθηναϊκής Πολιτείας. Εδώ, με την έννοια του "εχθρού της αδικίας", του σύγχρονου Ζορρό που, στερημένος από τη μπέρτα, το ξίφος και τη μάσκα του, αντικατέστησε το μαύρο του άλογο με μηχανή 900 ίππων και ανατινάζει κλούβες των ΜΑΤ για να εκδικηθεί... την αδικία και να βοηθήσει τους κατατρεγμένους. Αχ! Ακόμη και το "Z" χάθηκε πια!... (Σ.τ.Μ.).

7. Αυτή η άποψη των συγγραφέων της μπροσούρας είναι εντελώς λανθασμένη, κι αυτό γιατί στέκεται 'στην επιφάνεια των κοινωνικών συνθηκών. Όσο κι αν η Δ. Γερμανία είναι μια "φιλελεύθερη" κοινοβουλευτική δημοκρατία όπου ο καθένας

κό του χώρο είναι ένα μεγάλο "ταλέντο" του κράτους. Ολόκληρος ο κρατικός μηχανισμός, από τα "Γραφεία Παραπόνων" μέχρι τα "Υφυπουργεία Μοντέρνας Καθοδήγησης" είναι αφοσιωμένος σ' αυτό το δύσκολο έργο. Η "αγελοποίηση" των ανθρώπων διανύει την τελευταία φάση της ολοκλήρωσής της. Απομένει μόνο η τελική κατάληξη: το σφαγείο. (Σ.τ.Μ.).

8. Οι συγκρίσεις με την ελληνική πραγματικότητα είναι αναπόφευκτες: χωρίς την "συμπάρταση" του τύπου η "17 Νοέμβρη", ο Ε.Λ.Α. και άλλες οργανώσεις θα είχαν μείνει στην αφάνεια. Ας μην ξεχνάμε και τη θεαματική άνοδο της κυκλοφορίας της "Ελευθεροτυπίας" κάθε φορά που δημοσιεύει κατ' αποκλειστικότητα προκηρύξεις αυτών των οργανώσεων. (Σ.τ.Μ.).

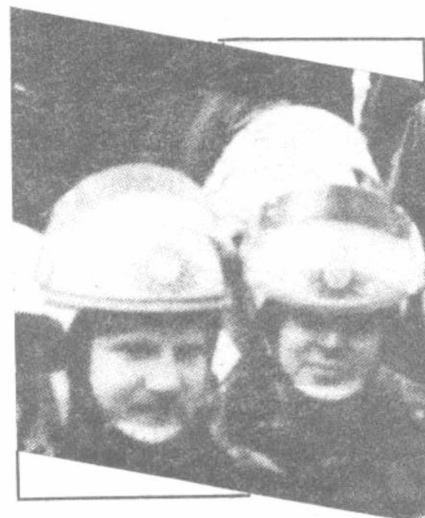
9. Αχμέτ Τζεμπρίλ, ηγέτης μιας αντάρτικης ομάδας της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (Σ.τ.Σ.).

10. **K.F.B. Packer** και **Rupert Murdoch**, Αυστραλοί μεγιστάνες του τύπου και της τηλεόρασης. Ο Μέρντοχ κατέχει εφημερίδες και στη Βρετανία και τις ΗΠΑ. (Σ.τ.Μ.).

11. **S.L.A.** Συμβωπτικός Απελευθερωτικός Στρατός, αμερικάνικη ομάδα ανταρτών πόλεων, που ήταν ενεργή στην περίοδο 1973-1975. (Σ.τ.Μ.).

μπορεί να εκφράζει τις απόψεις του (μέσα από κάποιο κόμμα βέβαια!) είναι πέρα ως πέρα φασιστική. Διότι φασισμός δεν σημαίνει χαιρετισμούς ναζιστικούς και στολές και στρατοκρατία και τα παρόμοια. Η ουσία του βρίσκεται στο ότι το κρῆτος καταφέρνει αυτό που του ήταν πάντα πολύ δύσκολο: να εμποδίζει την κοινωνία με την ιδεολογία του, να εισχωρήσει μέσα στις φλέβες του κάθε πολίτη που γίνεται έτσι ίδιος κι απαράλλαχτος με τον διπλανό του τον οποίο ταυτόχρονα (κι παραλογισμός!) βλέπει ανταγωνιστικά κι εχθρεύεται. Η μαζοποίηση των ανθρώπων και ταυτόχρονα η ώθηση του καθενός στον ιδωτι-

τα είναι μια έκφραση του φόβου της αγάπης; Υπάρχουν πολιτικές παραδόσεις και πολιτικές δυνατότητες που δεν έχετε εξετάσει ακόμη.

Στην κοινωνία που γεννάει τις συνθήκες της μιζερίας, της παθητικότητας, του εγωισμού, της ρηχότητας και της καταστροφικότητας μέσα στις οποίες μπορεί να αναπτυχθεί η απάντηση της πολιτικής βίας λέμε, σας προειδοποιούμε. Αυτές οι συνθήκες πρέπει να ανατραπούν. Όπως

Ισπανία

αυτόνομα αντικαπιταλιστικά κομμάντο

ΑΥΤΟΝΟΜΑ
ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΑ
ΚΟΜΜΑΝΤΟ

(Συνέντευξη)

Ε.: Θά μπορούσατε να κάνετε αρχικά
μια ιστορική αναδρομή;

Α.: Η εμφάνισή μας μπορεί να τοποθετη-
θεί γύρω στα τέλη του 1977, στο κορύφω-
μα της ριζοσπαστικής πάλης και των
assemblists. Ο αριθμός των ομάδων assem-
blists πολλαπλασιάστηκε εκείνη την εποχή
κι οι ομάδες αυτές συμμετείχαν σ' όλους
τους αγώνες και τους έδιναν έναν αυ-
τονομιστικό και ταξικό χαρακτήρα. Θά
πρέπει να ειπωθεί ότι αυτοί οι τομείς εί-
χαν τότε μία τεράστια κοινωνική σημασία
κι η assemblist δυναμική τους κυριαρχού-
σε σέ πολλούς σημαντικούς αγώνες, που
εκτυλίχθηκαν εκείνα τα χρόνια: Βιτόρια,
Ρεντέρια, εργοστασιακοί αγώνες...

Η ΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ

Σάν ομάδες νέων που αναπτύσσονται
σ' αυτούς τους τομείς, είδαμε την ανα-
γκαιότητα να στραφούμε στην άμεση
δράση, να υπερασπίσουμε ένοπλα εκείνο
γιά το οποίο αγωνιζόμαστε. Μ' αυτό τον
τρόπο αποφασίσαμε να συγκροτήσουμε
μια οργάνωση με αυτόνομο, σεπαρατιστι-
κά κι αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά.
Ο στόχος μας ήταν να δημιουργήσουμε
ένα πνεύμα λαϊκής αυτοάμυνας, δίχως
μια στρατιωτική ιεραρχία, σάν της ΕΤΑ,
που κι αυτή αγωνίζεται ένοπλα.

Ε.: Όμως αυτή η κατάσταση που
περιγράφετε έχει αλλάξει σήμερα.

Α.: Αυτό είναι φανερό. Με τη νομιμο-
ποίηση των συνδικάτων και των πολιτι-
κών κομμάτων, το κράτος αρχίζει να προ-
ωθεί μία διαδικασία παραχώρησης ελευθε-
ριών, γιά να κλείσει την πόρτα σ' άλλες
μορφές οργάνωσης, που προβάλλουν πο-
λύ πιο επικίνδυνες απαιτήσεις. Προτού
υλοποιηθεί η μεταρρύθμιση, στο Εουσκάδι,
υπήρχε ένα αυτόνομο κίνημα assemblist,
που επιδίωκε την επίτευξη μιάς εναλλακτι-
κής εργατικής εξουσίας, που προτείνει την
αυτοοργάνωση και την αυτοδιεύθυνση σάν
εναλλαγές στον καπιταλισμό.

ΕΝΑ "ΔΑΜΑΣΜΕΝΟ" ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗ-
ΜΑ

Σήμερα, εκείνο που κυριαρχεί είναι ένα
πλάδαρό εργατικό κίνημα, μ' ελάχιστες
ευτυχείς εξαιρέσεις, που δέ ζητάει τίποτα
περισσότερο από μεγαλύτερους μισθούς
και βελτιώσεις, και που δέχεται την υπάρ-
χουσα κατάσταση. Γιά μάς, αυτή η αλλαγή
δέν ήταν απλώς κάτι τυχαίο, είναι, πολύ
περισσότερο, ο καρπός ενός συμφώνου
ανάμεσα στον καπιταλισμό και τὸ κομμα-
τικό σύστημα, προκειμένου νά υπάρξει ένα
καλά πειθαρχημένο εργατικό κίνημα.

Σ' αυτό τὸ μετασχηματισμὸ τῆς εργα-
τικής τάξης, τὰ συνδικάτα ἔχουν μιά ιστο-
ρική ευθύνη. Αφότου νομιμοποιήθηκαν, τὰ
κεντρικά συνδικάτα ἀκολούθησαν μιά πολύ
συγκεκριμένη πολιτική, ποζάροντας σάν οι
μόνοι γνήσιοι εκπρόσωποι τῶν εργατῶν,
περιθωριοποιώντας ἐκείνους που πι-
στεύουν στίς θέσεις τῆς αυτο-οργάνωσης
ὅλων τῶν διαδικασιῶν διαπραγματεύσεων,
συλλογικῶν συμφωνιῶν κλπ. Παικτοποιώ-
ντας τὴ συνῆλωση κι εξαπολύοντας τὴν κα-
ταστολή τῶν εργοδοτῶν ἐνάντια σ' ὅλους
ἐκείνους που δέν ἐντάσσονται στὰ σχέδια
τους.

Όλα αὐτά, μέσα στὰ πλαίσια τῆς α-
νεργίας, τῆς κρίσης καὶ τῆς υπάρχουσας
καταστολής, ἔιχαν σά συνέπεια τὸ ὅτι με-
γάλα εργατικά στρώματα, ἰδιαίτερα τὰ λι-
γότερο μαχητικά, δέν ἐμπιστεύονταν τὴν
εργατική αυτονομία σάν ταξική πρακτική
κι ἐπενδύανε μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη στὰ κόμ-
ματα καὶ τὰ συνδικάτα.

Ε.: Πὼς βλέπετε τὴν υπάρχουσα πο-
λιτική κατάσταση: τίς τελευταῖες ἐ-
κλογές, τὸν LOAPA (νόμος γιά τίς
περιοχές τῶν αυτονομιστῶν).

Α.: Η νίκη τῶν σοσιαλιστῶν τὸν Οκτώβρη
ἦταν αἶγιορη. Η σοσιαλδημοκρατία ἤρθε
στὴν ἐξουσία γιά νά ἐνισχύσει τίς διαδικα-
σίες "δημοκρατικοποίησης", τίς οποίες ἐ-
μεῖς ἀποκαλοῦμε διαδικασίες κοινωνικοῦ
ἐλέγχου, που δέν μπορούν νά πραγματοποιη-
θοῦν ἀπ' τὴν UCD¹. Η πολιτική τους
εἶναι ξεκάθαρη: ἀντιμάχονται ἐντονα τὰ
στρώματα που δέν χάψανε τὴ μεταρρύθμι-
ση, γιά νά κερδίσουν τὴν ἐμπιστοσύνη
ταῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἰσπανικῆς ολιγαρχίας,
τῶν πραγματικῶν στυλοβατῶν τῆς κατε-
στημένης ἐξουσίας. Στὸ μεταξύ, μὲ τὴν

ἐφαρμογή μικρο-μεταρρυθμίσεων, ὅπως ἡ
ἀπαλλοτρίωση τῆς Ραμάσα ἐπιχειροῦν ν'
ανεβάσουν τὸ γόητρό τους μεταξύ τῶν
ψηφοφόρων.

Τὸ σχέδιο Ζέν², τὰ βιομηχανικά μέτρα
που πρόκειται νά πάρουν, δείχνει στὴν ου-
σία τὸν ἀληθινὸ χαρακτήρα τῆς σοσιαλδη-
μοκρατικῆς κυβερνήσεως καθὼς ἐπίσης τὴν
ἀνικανότητα τῶν αυτόνομων θεσμῶν ν' ἀ-
ντιδράσουν σ' αὐτές τίς ἐπιθέσεις τῆς κεν-
τρικῆς κυβερνήσεως.

Ε.: Ποιά εἶναι ἡ ἀνάλυσή σας γιά τὰ
στρώματα που ἔχουν υποστηρίξει τίς
μεταρρυθμίσεις στο Εουσκάδι;

Α.: Πιστεύω ὅτι ἀναφέρεστε στὸ "χωρι-
στικό" στῶμα. Εδῶ θά πρέπει νά κάνω μιά
διάκριση. Τὸ "χωριστικό" στῶμα εἶναι ἐ-
να φανερό συνθῆλευμα ὅπου βρίσκεις κά-
τι ἀπ' ὅλα, ἀπὸ κείνους που ἀπορρίπτουν
μόνο τὴν κυρίαρχη θεσμική τάξη, μέχρι ἐ-
κείνους, σάν κι ἐμᾶς, που ἀμφισβητοῦν
κάθε μορφή ἐξουσίας καὶ κάθε μορφή συμ-
μετοχῆς στοὺς ἀστικούς θεσμούς.

Ε.: Πὼς ταιριάζει ἡ Henry Batas-
na³ μέσα στὸ φάσμα που ἔχετε μό-
λις περιγράψει;

Α.: Μολονότι γίνεται σήμερα μιά συζή-
τηση πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα μέσα στοὺς
κόλπους τῆς ΗΒ θά τοὺς τοποθετούσαμε
στὴν α' ομάδα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀμφισβη-
τοῦν τώρα τοὺς θεσμούς γιὰτί βασίζονται
σ' ἕνα σύνταγμα, που ἔχει ἀπορριφθεῖ, ἀλ-
λά δέν ἀμφισβητοῦν αὐτὴ καθ'αυτὴ τὴ δική
τους παρουσία στοὺς θεσμούς. Μὲ ἄλλα
λόγια, ἀν μεταβληθεῖ αὔριο ἡ ἰσορροπία
τῶν δυνάμεων, δέν πιστεύουμε ὅτι ἡ ΗΒ
θά ἔχει πρόβλημα νά διεκδικήσει τὴν κυ-
βέρνηση.

Επιπλέον, δέν θα πρέπει νά ξεχνάμε ὅ-
τι ἡ ΗΒ συμμετέχει στο ἐπίπεδο τῶν δῆμων
που γιά μας δέν εἶναι παρὰ ἕνας κρίκος
τῆς αλυσίδας τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήμα-
τος κι ἐπιπλέον ἕνας θεσμός που ἔρχεται σὲ
ἀντίθεση μὲ τὴν πρακτική τῆς λαϊκῆς ἀντι-
ἐξουσίας, τῆς ὁποίας εἴμαστε ἐπέρμαχοι.

ΕΝΑ ΗΓΕΤΙΣΤΙΚΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΠΑΛΗΣ

Μιά ἄλλη πλευρά τῆς ΗΒ που πρέπει νά
τονιστεῖ εἶναι τὸ ηγετιστικό ὄραμα τῆς τῆς
πάλης καὶ τὸ ἱεραρχικό μοντέλο, μολονότι
μὴ παραδοσιακό, που χρησιμοποιοῦν. Μέσα
σ' αὐτὸ τὸ συνασπισμὸ, μολονότι μιλάνε
γιά αυτο-οργάνωση καὶ συνελεύσεις, ἀπάρ-
χουν ἡγέτες τοὺς οποίους τοὺς ἔχουν μυ-
θοποιήσει καὶ τοὺς ἔχουν κάνει ἐρμηνευ-
τές τοῦ ἐπαναστατικοῦ προτοῦ. Δείχνει,
τέλος, τὴν ἀμφίσημη θέση τους ἀναφορικά
μὲ τὴν ταξική πάλη καὶ τὴν ἐκλογικοκεντρι-
κή πολιτική τους.

Πέρα ἀπ' ὅλα αὐτά, ἡ ΗΒ ἔχει κατα-
φέρει νά ἐνώσει τὴν πλειοψηφία τῶν "χω-
ριστικῶν" ομάδων στο Εουσκάδι. Ἀλλά
δέν πρέπει νά ξεχνάμε ὅτι παραμένουν ἐπί-
σης πολλοὶ αγῶνες καὶ συγκεκριμένες πε-
ριπτώσεις, ὅπως τὸ εργοστάσιο, τὸ αντιπυ-
ρηνικό καὶ τὸ περιθωριακό κίνημα, οἱ ἀνε-
ργοί κλπ. ὅπου ἡ ταξική πάλη παίρνει πα-
γκόσμιες διαστάσεις.

Ε.: Καί τι πιστεύετε γιά τó εθνικό πρόβλημα;

Α.: Γιά μάς, αυτό τó πρόβλημα συνδέεται μέ τήν ταξική πάλη. Δέν μπορούν νά υπάρξουν ξεχωριστές λύσεις. Δηλώνουμε αυτονομιστές, είμαστε Βάσκοι, είμαστε ένας λαός διαφορετικός απ' τούς άλλους τόσο από πολιτιστική άποψη όσο κι από άποψη έθνους και γλώσσας. Ξαν αυτονομιστές, υιοθετούμε την πάλη για την ανεξαρτησία σα ρήξη με οποιαδήποτε μορφή εξάρτησης, εθνικής, οικονομικής, οικολογικής κλπ. διαμέσου της γενικευμένης αυτοδιεύθυνσης, που είναι εγγύηση της αληθινής ανεξαρτησίας, σε αλληλεγγύη με άλλα έθνη και κοινότητες.

Ε.: Σέ τί διαφέρετε απ' την ETA (στρατιωτική);

Α.: Λοιπόν, αρχικά, μπορούμε νά επισημόνουμε δύο κατηγορίες διαφορών απ' τήν μιά μεριά, οργανωτικές διαφορές κι απ' τήν άλλη, ιδεολογικές διαφορές, ακόμα κι όταν είναι ξεκάθαρο ότι η μιά είναι συνέπεια τής άλλης. Στό οργανωτικό επίπεδο, θεωρούμε τήν ETA σά μιά φοβερά ιεραρχική οργάνωση. Γιά μάς, αυτό είναι μιά σοβαρή αντιφαση. Η οργάνωσή μας απορρίπτει τόν έλεγχο κάποιων ανθρώπων πάνω σέ άλλους. Όλη η εξουσία λήψης αποφάσεων ανήκει στή συνέλευση, όπου κάθε επιμέρους ομάδα έχει πλήρη αυτονομία. Βασίζομαστε στήν αυτοοργάνωση σάν οργανωτική μας μορφή και στήν άμεση δράση σά μέθοδο πάλης μας.

Στό ιδεολογικό επίπεδο, οι διαφορές είναι κατάφωρες. Η ETA ισχυρίζεται ότι καθοδηγεί τόν επαναστατικό άνωνα στό Εουσκάδι με στόχο την εναλλαγή **KAS**⁴ και γιά νά τó πετύχει αυτό, βασίζεται στό κόμματα που υποστηρίζουν κι αγωνιζονται γι' αυτή τήν εναλλαγή: **ANV, HASI, JARRAI...** Γιά μάς, κόμματα κα συνδικάτα είναι όργανα κοινωνικού ελέγχου. Μολονότι τά κόμματα διακηρύσσουν πως είναι επαναστατικά, είναι ουτοπικό τó νά θέλεις νά τά αναμορφώσεις, τó νά πεις ότι είναι "νέα" ή πιό επαναστατικά, γιατί, όσο περνάει ο καιρός, θά έχουν τήν ίδια λειτουργία: νά διευθύνουν και νά ελέγχουν τούς αγώνες.

Είναι αδύνατο γιά μάς νά συλλάβουμε μιά στρατιωτική οργάνωση που να κατευθύνει μια επαναστατική διαδικασία. Αντιλαμβανόμαστε την ένοπλη πάλη σαν έναν τρόπο ανάπτυξης μιας μαζικής συνείδησης αυτοάμυνας, που θα γεννήσει μια μαζική επίθεση για την καταστροφή του συστήματος.

Οι διαφορές έχουν επίσης δείχθει απ' τη σημερινή πρακτική μάς. Η ETA διεξάγει ένοπλη πάλη που κατευθύνεται βασικά ενάντια στην καταστολή. Εμείς αναπτύσσουμε μια πιο σφαιρική ένοπλη πάλη, όπου ο αγώνας ενάντια στην καταστολή είναι ένα πεδίο, όχι όμως τó μόνο. Τα συνδικάτα, οι καπιταλιστές κλπ. είναι πεδία όπου επεμβαίνουμε, γιατί ο καπιταλισμός αναπτύσσεται εξίσου σ' αυτά τα πεδία.

Ε.: Και με την ETA (πολιτικοστρατιωτική);

Α.: Γιατί νά μιλάμε για την ETA (π.σ.). Πέρα απ' την ιεραρχική της σύνθεση, ο συμβιβασμός της με τη μεταρρύθμιση, την έχει φέρει σε κατάσταση μισο-αποσύνθεσης. Όπως και νάχει, θέλουμε απ' αυτή τη συνέντευξη να ξεκαθαρίσει τις θέσεις εκείνων που αντιμάχονται τó σύστημα κι η ETA (π.σ.) είναι πασίγνωστο ότι το ενισχύει.

ΑΝΑΧΑΙΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΦΕΝΤΙΚΩΝ

Ε.: Αν η κυβέρνηση αποφάσιζε να διαπραγματευθεί αναφορικά με την εναλλαγή KAS, θα συνεχίζατε την ένοπλη πάλη;

Α.: Δε χωρεί αμφιβολία ότι σήμερα, τουλάχιστον απ' τη σκοπιά μας, υπάρχουν οι συνθήκες για ν' αναπτύξουμε την ένοπλη πάλη. Αυτό που θα πρέπει να δούμε είναι αν τα σημεία της εναλλαγής **KAS** θά ήταν επαρκή για ν' απαλύνουν τις συνθήκες που υπάρχουν σήμερα: την καταστολή σε κάθε τομέα, την άρνηση του Βάσικου έθνους, την πολιτική της αναδιάρθρωσης. Κατά τη γνώμη μας, μερικά σημεία όπως "βελτιώσεις για την εργατική τάξη", ή "αντικατάσταση των καταπιεστικών φορέων με άλλους που θα είναι στην υπηρεσία του λαού" είναι πολύ διαφορετικές και θα δούμε αν η ανάπτυξή τους θ' αποδυναμώσει την εκστρατεία καταστολής των αφεντικών, που κατευθύνει τó κεφάλαιο, ή αν η "βασκοποίηση" της αστυνομίας υπηρετεί τó λαό ή τον καταπιέζει (όπως είχαμε ήδη την ευκαιρία να επαληθεύσουμε).

Όπως και νάναι, πιστεύουμε ότι η μορφή κι ο χαρακτήρας που θα έπαιρνε η ένοπλη αντίσταση στην προοπτική της εναλλαγής **KAS**, θά ήταν πολύ διαφορετικός από κείνον που διεξάγεται τώρα, γιατί ο βαθμός ελευθερίας θά ήταν πολύ μεγαλύτερος και θ' αρχίζαμε μια άλλη διαδικασία στην οποία θα έπρεπε να προσαρμόσουν οι μορφές δράσης, αν αυτό χρειαζόταν φυσικά.

Ε.: Πώς βλέπετε την έκβαση της υπάρχουσας κατάστασης;

Α.: Αρχικά, θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τó γεγονός ότι ο μετασχηματισμός του καπιταλισμού κι ο εκφυλισμός του εργατικού κινήματος έχουν οδηγήσει σε νέες μορφές οργάνωσης και δράσης κι οι παραδοσιακές ιδέες και λεξιλόγιο στερούνται πια νόημα. Σε συνάφεια μ' αυτή τη χρεοκοπία των παραδοσιακών μορφών οργάνωσης, βοηθάμε την αναγέννηση ή την ανάπτυξη άλλων μορφών που υποδηλώνουν, για μας, την κατεύθυνση της επαναστατικής διαδικασίας: οι περιθωριακοί αγώνες, ο αντιμιλιταρισμός, οι ακολογικοί αγώνες, οι αγώνες ενάντια στη μισθωτή εργασία κι όλοι εκείνοι που τó σύστημα και τα μαντρόσκυλά του, οι κομματικοί

γραφειοκράτες, δεν είναι διατεθειμένοι να ανεχθούν, μια που θα τους αμφισβητούσαν πραγματικά.

ΕΝΑΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Για μας, τó ζήτημα που ανακίνησαν αυτές οι μορφές πάλης, είναι να συνειδητοποιήσουμε ότι ο αγώνας θά είναι μακρόχρονος και να προετοιμαστούμε γι' αυτόν, μην ξεχνώντας ποτέ ότι οι μέθοδοι και μορφές οργάνωσης αυτών των αγώνων θα καθορίσουν τόν τύπο κοινωνίας για τόν οποίο αγωνιζόμαστε.

Ε.: Τελειώνοντας, μήπως θέλετε να προσθέσετε κάτι;

Α.: Αυτά που είπαμε στη συνέντευξη δεν διεκδικούν τó χαρακτήρα συνταγής. Είναι μια ανάλυση διαφορετική, πιστεύουμε, απ' όσες έχουν γίνει ως τώρα.

Αυτό που θέλουμε είναι να καταλάβουν οι άνθρωποι ότι κανένας δεν πρόκειται να λύσει τα προβλήματά τους, ούτε εμείς ούτε άλλοι. Η έκβαση της παρούσας κατάστασης θα προκύψει όταν οι άνθρωποι αρχίσουν να είναι ακτιβιστές, δίχως να εμπιστεύονται τó μέλλον τους σε οποιονδήποτε τó θέλει όταν θά είναι πεπεισμένοι ότι δίχως αυτο-οργάνωση θά μας πουλήσουν ξανά.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ :

1. Ένωση Δημοκρατικού Κέντρου (**UCD**) Νεο-φρανκικός συνασπισμός, που δημιουργήθηκε για να φέρει σε πέρας τη μετάβαση απ' τó φρανκισμό στη δημοκρατία. Τώρα έχει διαλυθεί κι ένα μέρος του έχει προσχωρήσει στους σοσιαλδημοκράτες ενώ ένα άλλο στην υπερσυντηρητική δεξιά της **Fraga Iribarne**.

2. Ειδική Βόρεια Ζώνη: στρατιωτικοπολιτικό σχέδιο για τη χώρα των Βάσκων.

3. Χένρυ Μπατασούνα: Ενωμένος Λαός. Εκλογικός συνασπισμός με ριζοσπαστική εθνικιστική βάση, που συσπειρώνει διαφορετικές οργανώσεις και που στην πραγματικότητα δεν είναι παρά τó πολιτικό και θεσμικό μέτωπο (στους δήμους) της ETA (στρατιωτικής).

4. Εναλλαγή **KAS**: Μεταβατικό πρόγραμμα που παρουσίασε ο συνασπισμός ριζοσπαστικών εθνικιστικών κομμάτων. Υποστηριζόταν απ' την ETA (στρατιωτική).

Συνέντευξη που πήραν απ' τις Αυτόνομες Ομάδες της φυλακής Σεγκόβια, σύντροφοι της "Ισπανικής Ομοσπονδίας Αναρχικών Ομάδων" (FIGA), πάνω στο πρόβλημα της ένοπλης πάλης, την αντιδραστική λειτουργία της CNT και πιθανές μελλοντικές εξελίξεις της αντικαπιταλιστικής πάλης.

φυλακές της σεγκόβια

Τι εννοείτε λέγοντας "Αυτόνομες Ομάδες" και ποιά είναι, σέ τελική ανάλυση, η ιδεολογική σας τοποθέτηση;

Πρώτα απ' όλα θα πρέπει νά τονίσουμε ότι δέν εκπροσωπούμε τό σύνολο της Αυτονομίας, παρά μόνο τούς εαυτούς μας, μέσα απ' τις εμπειρίες μας. Πιστεύουμε ότι ανήκουμε στό χώρο της Αυτονομίας.

Προτού τό Ισπανικό Κράτος δολοφονήσει τόν Σαλβαντόρ Πούιγκ Άντιχ τό Μάρτη του 1974, άνθρωποι που δρούσαν ανεξάρτητα, απορρίπτοντας κόμματα κι εργατικά συνδικάτα κι ονομάζονταν αυτόνομοι σέ ορισμένους κύκλους, δέν είχαν ακόμα αναπτύξει έναν πλατύτερο συντονισμό γιά νά πετύχουν μεγαλύτερα αποτελέσματα. Τήν εποχή περίπου αυτής της δολοφονίας, εξαπολύθηκε μιά σειρά επαναστατικών ενεργειών που έφεραν μαζί τους ένα σχέδιο συντονισμού μέ άλλες ομάδες παρόμοιοι χαρακτήρα στην περιοχή της Μαδρίτης.

Σ' ότι αφορά τή Βαρκελώνη, στό τέλη του 1969 υπήρχαν ήδη Αυτόνομες Ομάδες, μερικές απ' τις οποίες εξελίχθηκαν σέ Αυτόνομες Εργατικές Ομάδες, υποβιβασμένες έτσι σέ μιά στενή εργατίστικη διάσταση. Απ' τήν άλλη μεριά, υπήρχαν μερικοί νεαροί σύντροφοι που είχαν εμπλακεί πραγματικά στην ένοπλη πάλη κι αργότερα συγκρότησαν τό MIL.

Αρχικά, ξεκινήσαμε από μιά σειρά μίνιμουμ συμφωνιών, σέ αντίθεση μέ τις κλασικές οργανώσεις του παρελθόντος που συνήθως χρειάζονταν κάποια πολύ σχηματική θεωρία που νά ισχύει γιά όλα τά επίπεδα. Στή Βαρκελώνη αυτές οι μίνιμουμ συμφωνίες απλοποιήθηκαν στή θεωρητική και

πρακτική εξέλιξη του "Προγράμματος των Επιτροπών Βιομηχανικών Εργατών", μιάς οργανώσης που δημιουργήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του '70, και συνένωσε μιά ολόκληρη σειρά οργανώσεων που απόρριπταν τήν κηδεμονία του Κ.Κ. Η οργάνωση αυτή αυτοπροσδιορίστηκε σάν αντικαπιταλιστική, αυτόνομη, αντισυνδικαλιστική, αντιεξουσιαστική και μυστική.

Ός τότε οι Αυτόνομες Ομάδες ταυτίζονταν μέ τούς "Ανεξάρτητους" της Μαδρίτης, τό MIL και σ' ένα μικρότερο βαθμό τή GOA, έχοντας ήδη συγκροτήσει μιάν οργάνωση μέ τά δικά της θεωρητικά/πρακτικά σχέδια κι ενσωματωμένη στό "Πρόγραμμα". Στά μέσα του 1974 εσωτερικές διαφωνίες αναφορικά μέ τό "Πρόγραμμα" έκαναν πολλούς ανθρώπους νά προσχωρήσουν σέ διάφορα κόμματα ή συνδικάτα. Άλλοι παρέμειναν πιστοί σ' αυτή, έχοντας όμως διάφορες ιδεολογικές αποχρώσεις: αντιεξουσιασμό, αντισυνδικαλισμό κλπ. Τελικά, κατέληξαν νά συνενωθούν μέ ότι είχε απομείνει απ' τις ομάδες της Βαρκελώνης και κατόπιν μ' εκείνες της Μαδρίτης και της Βαλένθια.

Τώρα είμαστε όλοι ενωμένοι στή βάση μίνιμουμ συμφωνιών που μπορούν νά συνοψιστούν σ' ότι έχουμε ήδη πει.

Αρνούμαστε νά φτιάξουμε ή ν' αναπτύξουμε μιά νέα "ιδεολογία", τήν ιδεολογία της αυτονομίας. Παλεύουμε ενάντια στόν παγκόσμιο καπιταλισμό κι ο συντονισμός μας ξεκινάει από μιά μίνιμουμ συμφωνία δράσης: κατάργηση της μισθωτής εργασίας και του εμπορεύματος' καταστροφή του Κράτους και κάθε μορφής εξουσίας' καταστροφή των φυλακών κι όλου

του κατασταλτικού μηχανισμού του Κράτους.

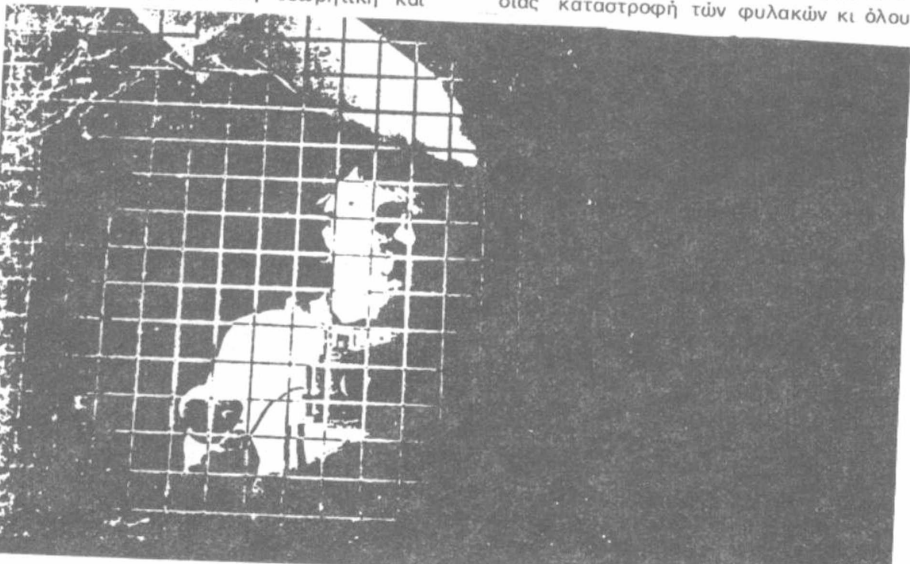
Βλέπουμε τήν οργάνωση μόνο γιά συγκεκριμένους στόχους. Η πρακτική μας είναι η θεωρία μας και βάζουμε τή θεωρία μας σέ πρακτική. Είμαστε ενάντια στις ιδεολογίες, στοιχεία διαχωρισμού μέσα στό αληθινό κομμουνιστικό κίνημα. Θάταν επομένως, παράλογο, νά υιοθετήσουμε μιά ιδεολογική τοποθέτηση εφόσον είμαστε ενάντια σέ κάθε ιδεολογία. Αυτό που μπορούμε νά κάνουμε είναι νά επεξεργαστούμε μιά θεωρία της ανάπτυξης του σημερινού καπιταλισμού, της τωρινής κατάστασης του κομμουνιστικού κινήματος, του έργου μας, των επιτυχιών και των σχετικών αποτυχιών μας.

Θεωρούμε τήν αυτονομία του ατόμου σάν τήν άρνηση κάθε μεταβίβασης της ευθύνης σέ οποιοδήποτε επίπεδο: οργάνωση, δράση, προπαγάνδα κλπ. Κάθε μεταβίβαση της ευθύνης γεννάει εξουσία, γιατί κάθε αντιπροσώπευση εκφυλίζεται αργά ή γρήγορα. Η αληθινή αυτονομία του ατόμου, κι η αυτονομία μιάς ομάδας ή τάξης, πραγματοποιείται όταν αναλαμβάνει τις δικές του επαναστατικές ευθύνες, τις δικές του παγκόσμιες ευθύνες μπροστά στό κεφάλαιο.

Πιστεύετε ότι είναι δυνατό ν' αναδιοργανωθεί η ζωή, μέ τόν ένα ή τόν άλλο τρόπο στή βάση των αναρχικών αρχών;

Ένα απ' τά πρώτα σημεία που συμφωνούμε όλοι είναι ότι, έχοντας σά στόχο τό συντονισμό ομάδων, βάζουμε τις ιδεολογίες σέ δεύτερη μοίρα, και δίνουμε προτεραιότητα στην πρακτική και τις ανάγκες μας, στή βάση μίνιμουμ συμφωνιών. Ένας αναρχικός μπορεί, συνακόλουθα, νά συμφωνεί απόλυτα πάνω σ' αυτή τή βάση. Στην πραγματικότητα, υπάρχουν άνθρωποι ανάμεσά μας που προσδιορίζονται σάν αναρχικοί. Αυτό δέν σημαίνει ότι υποστηρίζουμε τήν αναρχική ιδεολογία, αλλά ότι, σέ συμφωνία μέ τόν πρώτο ορισμό, είμαστε ενάντια στά κόμματα, τά συνδικάτα και τή μισθωτή εργασία.

Πώς οραματίζεστε τότε τήν αναδιοργάνωση της κοινωνίας, λογουχάρη, τις ανθρώπινες σχέσεις καθώς και τις παραγωγικές;

Πιστεύουμε ότι δεν πρέπει να υπάρχει ο διαχωρισμός που υπάρχει σήμερα ανάμεσα στην εργασία και τη μελέτη, αλλά ότι πρέπει να υπάρχει μία ολόκληρη σειρά δραστηριοτήτων διαμέσου των οποίων θα γίνεται η εργασία. Αυτές δεν θα πληρώνονται φυσικά και θα συνδέονται με τις ανάγκες της κοινότητας, στοχεύοντας στη χρήση κι απορρίπτοντας τον καθαρό καταναλωτισμό. Δεν θεωρούμε αναγκαστικά την εργασία σαν κάτι που πρέπει να γίνει μέσα σε 8 ή 5 ώρες με τη λέξη εργασία εννοούμε τη δημιουργικότητα όχι την καθαρή σκλαβιά που διαδραματίζεται σήμερα. Τη θεωρούμε σαν κάτι που βασίζεται στις ανάγκες της κοινωνίας κι όχι σε οικονομικά οφέλη.

Θά μπορούσαμε λοιπόν να πούμε ότι οι Αυτόνομες Ομάδες είναι μία ειδικά αναρχική οργάνωση;

Όχι ούτε ειδικά αναρχική, ούτε ειδικά μαρξιστική. Για μας ο συντονισμός των αυτόνομων ομάδων είναι μία οργάνωση που καθορίζεται απ' τους συγκεκριμένους σκοπούς της. Έχουμε ήδη πεί ότι παραμερίζουμε την ιδεολογία για χάρη μίας πρακτικής κατάλληλης για την τωρινή κοινωνική κατάσταση. Δεν θέλουμε να περάσουμε χρόνια ολόκληρα συζητώντας διάφορα πράγματα ώστε να φτιάξουμε μία βαρύγδουπη πολιτική θεωρία και μετά ν' αρχίσουμε να δουλεύουμε με βάση αυτή.

Απορρίπτουμε την αλλοτρίωση που προκαλεί η υιοθέτηση μίας συγκεκριμένης ιδεολογίας και προσπαθούμε ν' αποφυγούμε μία συγκεντροποίηση των καθηκόντων. Κάθε άτομο οποιασδήποτε ομάδας πρέπει να είναι υπεύθυνο στο επίπεδο του συντονισμού για δράση, της προπαγάνδας, κλπ. Ποτέ δεν μεταβιβάζουμε την ευθύνη σε κάποιον άλλο, κάθε άτομο πρέπει ν' αποδέχεται την ευθύνη του στο ακέραιο. Συναντιόμαστε κι οργανωνόμαστε στη βάση συγκεκριμένων σκοπών όταν αυτοί καθυαυτοί οι σκοποί έπαισαν να υπάρχουν, η οργάνωση ανακοίνωνε τη διάλυσή της.

Πώς βλέπετε την CNT;

Για να είμαστε σαφείς, θ' απαντήσουμε σ' αυτή την ερώτηση σε δυο μέρη. Ιστορικά, η CNT είχε τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την επανάσταση στα 1936, αφού συνέτριψε τη στρατιωτική ανταρσία σχεδόν από μόνη της. 4 μήνες αργότερα, συμμετείχε στο σχηματισμό μίας μη επαναστατικής, ή καλύτερα αντεπαναστατικής, κυβέρνησης με 4 υπουργούς. Δέ συμφωνούμε με την ιδέα του προσωπικού λάθους από μέρους της Μοντσένυ ή του Γκαρθία Ολιβέρ, αλλά πιστεύουμε ότι η οργανωτική δομή της CNT ήταν που επέτρεψε μία τέτοια κατάσταση. Η CNT που μεταμορφώθηκε από συνδικατό σε επαναστατική οργάνωση πριν και στη διάρκεια του πραξικοπήματος, δεν ήξερε πώς ν' ανταπεξέλθει σε μία τέτοια κατάσταση, και παράλυσε όταν ήρθε η αποφασιστική στιγμή. Μετά απ' αυτό έγινε έρμαιο μίας κυβέρνησης

που ήταν σχεδόν εξίσου αντιδραστική μ' εκείνη που έφερε το πραξικόπημα.

Κατ' αρχήν, η ανασύσταση της CNT αναβίωσε το επίμαχο θέμα μέσα στις Αυτόνομες Ομάδες. Μερικοί θεωρούσαν βάσιμη τη δυνατότητα αλλαγής που αντιπροσώπευε η CNT, άλλοι σκέπτονταν ότι επρόκειτο για ένα πολιτικό σφάλμα, που ευνοούσε η αυταπάτη ότι τα πράγματα αλλάζουν με τη δημοκρατία. Επίσης, πίστευαν ότι προτού δοθεί το πράσινο φως στη CNT ήταν αναγκαία μία ανάλυση της εξέλιξης του Ισπανικού καπιταλισμού και του εργατικού και κοινωνικού κινήματος. Εκείνοι που πίστευαν ότι η CNT ήταν μία βάσιμη επιλογή, τό έκαναν στη βάση της ακόλουθης ανάλυσης: η οργάνωση θά συγκέντρωνε όλες τις καθαρά αντιεξουσιαστικές κι αντικαπιταλιστικές τάσεις, εμψυχώνοντας έτσι όλες τις δυνάμεις που επιδίωκαν την κοινωνική αλλαγή σ' ολόκληρη τη χώρα. Έτσι στη βάση αυτής της ανάλυσης συμμετείχαν στην ανασύσταση της CNT, δίχως να εγκαταλείψουν εξαιτίας αυτού τις Αυτόνομες Ομάδες.

Σήμερα, μετά την τετράχρονη εμπειρία της παρουσίας της CNT μέσα στο κοινωνικό κίνημα, η κριτική μας είναι η ίδια μ' εκείνη που μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε συνδικαλιστική οργάνωση ή κόμμα σά στοιχείο ενσωμάτωσης που χρησιμοποιεί ο καπιταλισμός για να διατηρήσει την ισορροπία του. Πιστεύουμε, επίσης, ότι υπάρχουν επαναστατικοί πυρήνες μέσα στη CNT, οι οποίοι όμως, μολονότι έρχονται, κατάφωρα, σε αντίθεση με τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία, δεν μπορούν να εξελιχθούν προς μία ξεκάθαρη τοποθέτηση.

Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι είστε ενάντια στη CNT;

Ναι, στο μέτρο που είναι μία συνδικαλιστική οργάνωση. Θά πρέπει όμως να τονίσουμε ότι δεν μας κατέχει κάποια συγκεκριμένη φοβία απέναντι στη CNT: απλώς εμπίπτει στην κριτική που κάνουμε για τα κόμματα και τα συνδικάτα, στο βαθμό που δεν τα θεωρούμε κατάλληλα όργανα για μία κοινωνική επανάσταση.

Χωρίς αμφιβολία, έχει συμβεί σε μερικούς από μας να ανήκουν στη CNT σαν άτομα κι αυτό είχε διάφορες συνέπειες. Πραγματικά, όταν συνελήφθηκαν οι σύντροφοι της Βαρκελώνης, τόσο η αστυνομία όσο κι ο προπαγανδιστικός μηχανισμός του κεφάλαιου έκαναν ότι μπορούσαν για να τους εμφανίσουν σαν την "ένοπλη πτέρυγα" της CNT. Αυτό τό αρνήθηκαν τόσο μπροστά στην Γκουάρντια Σιβίλ όσο και στους δικαστές καθώς και σε ανακοινωθείντα που έστειλαν αργότερα απ' τη φυλακή. Τό μόνο που βρήκε η αστυνομία ήταν μερικές ταυτότητες μελών της CNT σε κάποια σπία μας, γιατί μερικοί είχαν προσχωρήσει στη CNT απ' την αρχή, ωστόσο, ότι παρουσίασε η αστυνομία σαν "τεκμήρια" δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Πώς βλέπετε τη FAI;

Ποια απ' όλες; Γιατί υπάρχουν αρκετές, δεν είναι έτσι;

Τό μόνο στοιχείο που έχουμε για να κρίνουμε είναι η συγκέντρωση που έγινε στις αρχές του 1977. Η κριτική μας είναι ότι δεν μας φαίνεται σωστό να συναντιούνται άνθρωποι, χωρίς πραγματική βάση, με σκοπό να οικοδομήσουν κατευθείαν μία πλήρη οργάνωση, δοσμένου ότι αν υπήρχαν οι ομάδες βάσης που ισχυρίζονταν ότι αντιπροσωπεύουν, δεν είχαν κατάφωρα καμία συγκεκριμένη πρακτική. Αλλά, τελικά, δεν πιστεύουμε ότι για την ώρα υπάρχει η FAI.

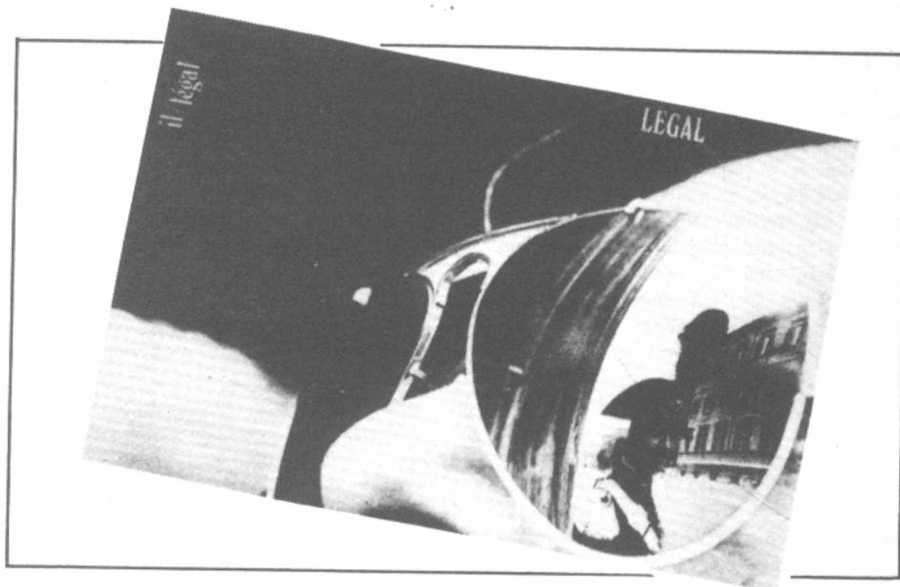
Τώρα, αν πρόκειται ν' αναφερθούμε στην ιστορική FAI, τά πράγματα γίνονται πιο περίπλοκα. Η κριτική μας για την ιστορική FAI είναι η ακόλουθη: Μολονότι μία επαναστατική κατάσταση είχε γίνει εφικτή χάρη στη χρήση της ένοπλης πάλης, πιστεύουμε ότι τό κίνημα της FAI ξεκίνησε απ' την αυθόρμητη οργάνωση των εργατών για νά προφυλακτούν απ' τους πιστολήρω των αφεντικών στην αρχή της δεκαετίας του '20, αλλά μεταμορφωνόμενη σε μόνιμη οργάνωση, έφτασε στο σημείο να υποκαταστήσει την εργατική τάξη στο πεδίο των δικών της καθηκόντων. Αναγνωρίζουμε ότι δημιούργησε μιά επαναστατική κατάσταση, αλλά υποστηρίζουμε ότι υπήρξε εξίσου ανίκανη με τη CNT στο να κάνει την επαναστατική προοπτική να θριαμβεύσει. Πιστεύουμε ότι αυτή η έλλειψη πρωτοβουλίας είναι η λογική συνέπεια μίας έλλειψης ξεκάθαρων ιδεών αναφορικά με τόν τρόπο που πρέπει ν' αναλάβει τά καθήκοντά της η εργατική τάξη, δίχως να μεταβιβάσει ποτέ τις ευθύνες της σε κανένα.

Τό άλλο λάθος που βλέπουμε στη FAI είναι ότι ανέλαβε τό ρόλο της ιδεολογικής διευθύνσεως της CNT σαν αναρχική, πράγμα που ευνόησε την είσοδο διανοούμενων κι αυτές οι ομάδες διανοούμενων ήταν που απέτρεπαν πάντα τά πράγματα ώστε να φθάσουν σε μιά επαναστατική έκβαση.

Επικαλείστε συνέχεια την ένοπλη πάλη, αλλά, όπως ξέρετε, υπάρχουν κι άλλες οργανώσεις που επιδιίδονται στην ένοπλη πάλη, λογουχάρη η ETA ή η GRAPO. Τί σκέπτεστε για την ένοπλη πάλη και γι' αυτές τις οργανώσεις;

Για μας η επαναστατική ένοπλη πάλη, η ριζοσπαστική αμφισβήτηση του κεφάλαιου είναι η μόνη μορφή συγκεκριμένης πάλης ενάντια στη θεομοποιημένη καταστολή του Κράτους, δεν βλέπουμε λοιπόν τό λόγο γιατί δεν θά 'πρεπε να τη χρησιμοποιούν οι προλετάριοι.

Ωστόσο, έχουμε μία διαφορετική άποψη για την ένοπλη πάλη στην οποία επιδιίδονται οι δυο οργανώσεις που αναφέρατε. Στην περίπτωση της ETA, συμφωνούμε αν πρόκειται για ζήτημα στρατηγικής αναφορικά με την πάλη ενάντια στο Κράτος, τώρα, αν αυτή ασκείται για την οικοδόμηση του Βασκικού "σοσιαλιστικού" Κράτους, τότε δεν συμφωνούμε. Πιστεύουμε ότι η

ΕΤΑ θά πρέπει νά εκθέσει ξεκάθαρα τό σοσιαλιστικό της σχέδιο σ' ό τι αφορά αυτό, η στρατιωτική ΕΤΑ μάς φαίνεται πιά συγκεκριμένη, άν κι όχι όσο θά 'πρεπε.

Σ' ό τι αφορά την **GRAPO**, η πρώτη ασυνέπεια που παρατηρούμε είναι ό τι πολεμάει ένοπλα υπέρ μιάς δημοκρατίας· γιατί ακόμα κι ένας συντηρητικός θά πολεμούσε υπέρ μιάς δημοκρατίας, ακόμα και δίχως όπλα. Η δεύτερη ασυνέπεια που βλέπουμε είναι ό τι η **GRAPO** εμφανίστηκε ακριβώς την εποχή τής μετάβασης απ' τή δικτατορία στη δημοκρατία κι εμφανίστηκε μέ αντιφασιστικά σχέδια, ενώ στην πραγματικότητα ένα συγκεκριμένο σχέδιο ένοπλης πάλης δέν ήταν δυνατό, εκείνη την εποχή, παρά μόνο σέ αντικαπιταλιστικές βάσεις που υπερβαίνουν την εξέλιξη τού Κράτους. Ο φασισμός κι η δημοκρατία είναι δυό μορφές καπιταλιστικής κυριαρχίας. Η τρίτη ασυνέπεια είναι ό τι κανένας, κι ειδικά εμείς, δέν μπορεί νά καταλάβει τίς περισσότερες ενέργειές τους, δοσμένου ό τι μόνο ένα μικρό μέρος απ' αυτές μπορεί νά δικαιολογηθεί από επαναστατική άποψη.

Πώς βλέπετε τή FIGA;

Λοιπόν, πρώτα απ' όλα μάς λείπουν οι πληροφορίες δοσμένου ό τι έτυχε νά γνωριστούμε στη φυλακή και δέν έχουμε κάνει μεγάλες συζητήσεις. Επιπλέον, δέν θυμόμαστε καμιά ενέργειά σας που νά μάς δώσει κάποια ιδέα γιά τό πού βαδίζετε. Πέρα απ' αυτό, μάς δίνετε την εντύπωση ό τι διεκδικείτε την κατάληψη τής θέσης τής ιστορικής **FAI**.

Πόσα άτομα που ανήκουν στίς Αυτόνομες Ομάδες βρίσκονται στη φυλακή αυτή τή στιγμή;

Γύρω στά 30.

Ταυτίζετε μέ κανήματα άλλων χωρών;

Ταυτιζόμαστε μέ τό αυτόνομο κίνημα· συγκεκριμένα μέ τό αντίστοιχο Γαλλικό, Ιταλικό, Γερμανικό... Οι Αυτόνομες Ομάδες δέν είναι ένα εθνικιστικό αλλά ένα διεθνιστικό κίνημα· σέ τελική ανάλυση, η πρακτική είναι που μάς ταυτίζει μέ άλλες ομάδες κι οργανώσεις.

Πώς νομίζετε ό τι πρέπει νά είναι σήμερα η πάλη τών φυλακισμένων;

Έχουμε πεί συχνά ό τι δέν θέλουμε οικονομική αλληλεγγύη, νά μάς στέλνει ο κόσμος ρούχα, τρόφιμα κλπ. Η μόνη αλληλεγγύη που καταλαβαίνουμε είναι εκείνη στη δράση. Καταλαβαίνουμε σά βοήθεια πρός τούς φυλακισμένους, ενέργειες που οδηγούν στην απελευθέρωσή τους καθώς επίσης και την παγκόσμια επίθεση ενάντια στό καπιταλιστικό σύστημα.

Σάς έχει βοηθήσει η CNT;

Μερικοί από μάς στην αρχή τής φυλάκισής μας και κατά τή διάρκεια τών πρώτων μηνών έπαιρναν σταθερά οικονομική βοήθεια απ' τή **CNT**. Ακόμα και τώρα μάς στέλνουν πότε-πότε χρήματα διάφορα συνδικάτα όπως τών εργατών τής χημικής βιομηχανίας τής Βαρκελώνης. Απ' την άλλη μεριά, όμως, θά πρέπει νά προσθέσουμε ό τι η **CNT** έχει σαμποτάρει, επίσης, διαδηλώσεις ή συγκεντρώσεις που οργανώθηκαν γιά νά μάς υποστηρίξουν, όπως εκείνη τού **Manláu** στά 1978.

Πώς βλέπετε τή σημερινή νεολαία;

Στή σημερινή νεολαία υπάρχουν διάφορες πλευρές που πρέπει νά πάρουμε υπόψη. Μεγάλοι τομείς αυτής τής νεολαίας αρνούνται νά υιοθετήσουν τό ρόλο τού εκμεταλλευτή, εκμεταλλευόμενου ή μεσάζοντα σ' αυτό τό είδος εκμετάλλευσης, κοινολογής αρνούνται τή μισθωτή εργασία.

Σήμερα ο καπιταλισμός μπορεί νά παραχωρήσει στόν εαυτό του την πολυτέλεια τού ν' αφήσει ορισμένους τομείς τής νεολαίας στά περιθώρια τών παραγωγικών κυκλωμάτων, όχι όμως στό περιθώριο τών κυκλωμάτων τού καταναλωτισμού. Αυτή η περιθωριοποίηση έχει δείξει ξεκάθαρα την αληθινή φύση τού κεφάλαιου, γεννώντας μιά γενικευμένη άρνηση και μιά επαναστατική συνείδηση στους ίδιους νεολαιίστικους τομείς. Η άμεση οικειοποίηση ρούχων, τροφίμων, βιβλίων κλπ. έχει γίνει μιά γενικευμένη πρακτική ανάμεσα στους νέους, προκειμένου νά ικανοποιήσουν τίς καθημερινές τους ανάγκες. Μ' αυτό τόν τρόπο παίρνουν πίσω ένα μικρό μέρος απ' όσα μάς κλέβει ο καπιταλισμός.

Πώς οραματίζεστε την καθημερινή ζωή στό δρόμο;

Πέρα απ' τό γεγονός ό τι απολαμβάνουμε περισσότερο εκεί παρά εδώ, η καθημερινή ζωή καθορίζει την κοινωνική σου τοποθέτηση. Γιά μάς, η ένοπλη πάλη είναι η πάλη ενάντια σέ μιά κοινωνία που δέν μάς επιτρέπει ν' αναπτυχθούμε σάν ολοκληρωμένα άτομα.

Θεωρείτε τή ληστεία μέσο επιβίωσης;

Ο συντονισμός τών ομάδων, στό μέτρο που είναι ένα σχέδιο δράσης ή κοινής δράσης, απαιτεί ορισμένα οικονομικά μέσα προκειμένου νά λειτουργήσει. Γιά την ώρα δέν έχουμε τίποτα ενάντια στην προσφυγή στην απαλλοτρίωση, προκειμένου νά καλύψουμε τίς προσωπικές μας ανάγκες όταν είναι αναγκαίο... Φυσικά, δέ ζούμε απ' τίς απαλλοτριώσεις σάν ομάδα, γιατί μερικοί από μάς δουλεύουν ενώ άλλοι όχι. Μέ άλλα λόγια, ο καθένας οργανώνει τή ζωή του όπως μπορεί κι όπως θέλει. Οπωσδήποτε, δέν αφιερώνουμε όλες μας τίς προσπάθειες σ' αυτό, μολονότι οι ενέργειες που έχουμε κάνει ανήκουν σ' αυτή τή σφαίρα. Υπάρχουν μερικές που δέν θέλουμε ν' αποκαλύψουμε γιά κατάφωρους λόγους κι άλλες που τίς διεκδικήσαν ομάδες όπως η **GRAPO** ή η **FRAP**, και γιά τίς οποίες ακόμα και καταδικάστηκαν. Θά πρέπει νά έχουν τούς λόγους τους...

Δέν νομίζετε ό τι σέ τελική ανάλυση, η χειραφέτηση τών εργατών είναι έργο τών ίδιων κι όχι άλλης κοινωνικής τάξης;

Ναι, φυσικά, γιατί παρά τό γεγονός ό τι μερικοί από μάς δέν είναι μισθωτοί, θεωρούμε τούς εαυτούς μας αναπόσπαστο κομμάτι τού προλεταριάτου. Τό ό τι δέν μάς εκμεταλλεύονται στό εργοστάσιο, δέ σημαίνει ό τι καταπιεζόμαστε λιγότερο μέσα σέ κοινωνικές σχέσεις που μεσολαβούνται απ' την εξουσία και τό χρήμα. Η δική μας έννοια τού προλεταρίου συμπεριλαμβάνει όλους εκείνους τούς οποίους τό κεφάλαιο έχει στερήσει απ' τά μέσα παραγωγής.

Νομίζετε ό τι η επανάσταση είναι

εφικτή σήμερα, παίρνοντας, πρώτα απ' όλα, υπόψη την μακρο-δομή του κεφάλαιου, τα μέσα επικοινωνίας κλπ.;

Νομίζουμε ότι το γαλλικό κίνημα του Μάη '68 έδειξε ξεκάθαρα ότι οι συνθήκες για μία κοινωνική επανάσταση υπήρχαν πραγματικά, με μία μεγαλύτερη δυνατότητα στις χώρες όπου είναι περισσότερο αναπτυγμένος ο καπιταλισμός.

Μού φαίνεται ότι υπάρχει μία αντίφαση σ' αυτά που λέτε, γιατί οι υπερανπτυγμένες χώρες όπως οι ΕΠΑ βρίσκονται πολύ πιο μακριά απ' την επανάσταση απ' ότι στο παρελθόν. Τουλάχιστον αυτή είναι η γνώμη μου. Τι πιστεύετε εσείς;

Κανένας από μας δεν ξέρει τις ΕΠΑ, ξέρουμε όμως όντως χώρες όπως η Ιταλία, η Γαλλία κλπ. και νομίζουμε ότι υπάρχουν οι συνθήκες για μία επανάσταση.

Δέν πιστεύετε ότι ο Μάης '68 ήταν μία αποτυχία στο μέτρο που δεν αποκρυστάλλωθηκε τίποτα το συγκεκριμένο και δεν διασώθηκε καμιά απ' τις κατακτήσεις που επιτεύχθηκαν;

Σέ καμιά περίπτωση δεν τον θεωρούμε αποτυχία, αλλά αντίθετα σάν το πρότυπο μίας επανάστασης που είναι εφικτή σέ μία ανεπτυγμένη χώρα. Υπήρξε παρόμοια μία ρήξη με την παραδοσιακή αριστερά — που καπέλωνε κι εκμεταλλευόταν την προλεταριακή εξέγερση και που έγινε τότε ένας μηχανισμός μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα.

Εκείνο που βρήκαμε αρνητικό στους επαναστάτες του Γαλλικού Μάη ήταν η ανικανότητά τους να εκμεταλλευτούν, όπως θα μπορούσαν να είχαν κάνει, το γεγονός ότι τα συνδικάτα και τα κόμματα αποκαλύφθηκαν ότι αποτελούσαν στοιχεία της καπιταλιστικής ολοκλήρωσης. Τα κόμματα και τα συνδικάτα είναι η αριστερά κι η άκρα αριστερά του κεφάλαιου. Τα προγράμμάτα τους είναι ξεκάθαρα εκείνα του κεφαλαίου' το μόνο που θέλουν είναι να βελτιώσουν τη διεύθυνσή του, όχι να το απορρίψουν. Μόνο οι αυτοσυναισθητές έβγαλαν τα σωστά θεωρητικά συμπεράσματα εκείνη τήν εποχή. Ο Μάης '68 ήταν το σπέρμα κι όχι ο θάνατος της σύγχρονης επανάστασης.

Λοιπόν, λέτε ότι κάνετε τήν επανάσταση οι ίδιοι αυτή τη στιγμή;

Μά φυσικά, οπωσδήποτε δεν είμαστε παράλογοι. Και τουλάχιστον επεξεργαζόμαστε μία ανάλυση του περιβάλλοντος στο οποίο βρισκόμαστε κι όλων των δυνάμεων που παρεμβαίνουν προκειμένου να δράσουμε ανάλογα μ' έναν αποφασιστικό τρόπο. Πιστεύουμε ότι μόνο όταν αναλύεις τον εχθρό βρίσκεις τους συμμάχους σου.

Τότε θα πρέπει να συμφωνείτε με τη φόρμουλα του Μπακούνιν όταν λέει: "Η ελευθερία των άλλων είναι

προϋπόθεση της δικής μου ελευθερίας";

Φυσικά, συμφωνούμε απόλυτα.

Πιστεύετε ότι με τη δομή που έχετε θα καταφέρετε να ανατρέψετε την καπιταλιστική κοινωνική τάξη και τη βάση που τη στηρίζει;

Ναί. Επαναλαμβάνουμε όμως ότι ο συντονισμός των Αυτόνομων Ομάδων δημιουργήθηκε για την οργάνωση συγκεκριμένων καθηκόντων και, κατά κάποιο τρόπο, σάν το μόνο μέσο που θα μάς οδηγήσει στην επανάσταση. Δοσμένου ότι ο συντονισμός των Αυτόνομων Ομάδων δεν είναι μία παραδοσιακή οργάνωση κι ότι αντιμετωπίζαμε τότε μία συγκεκριμένη κατάσταση διαφορετική απ' τη σημερινή, είμαστε έτοιμοι να επανεξετάσουμε τη μορφή της οργάνωσης.

Για την ώρα δεν εμπιστεύεστε καμιά άλλη οργάνωση έξω απ' τις Αυτόνομες Ομάδες;

Πρώτα απ' όλα δεν διεκδικούμε την επαναστατική αποκλειστικότητα. Στην πραγματικότητα, πιστεύουμε ότι μπορούμε να διαφωνούμε με μία οργάνωση στο θεωρητικό επίπεδο κι αντίθετα να συμφωνούμε απόλυτα με την πρακτική της. Όλα αυτά είναι σχετικά. Παρόμοια, πιστεύουμε ότι μία οργάνωση μπορεί να πετύχει τόν τάδε ή τόν δεινά στόχο σύμφωνα με τα μέσα που χρησιμοποιεί.

Θεωρείτε τους εαυτούς σας πολιτικούς κρατούμενους;

Όχι, τους θεωρούμε αιχμάλωτους του συστήματος.

Πώς βλέπετε τους ποινικούς κρατούμενους;

Αυτοί που ονομάζουμε ποινικούς ή "κοινωνικούς" κρατούμενους είναι μία συνέπεια του παραλογισμού και του παρά φύση χαρακτήρα του καπιταλιστικού συστήματος. Δεν είναι τυχαίο το ότι η πλειοψηφία τους προέρχεται απ' το προλεταριάτο. Προσπάθησαν να ξεφύγουν απ' τη φτώχεια στην οποία τους έχει καταδικάσει το κεφάλαιο, δίχως να παίρνουν υπόψη τις κοινωνικές ή παραγωγικές σχέσεις. Μερικοί έχουν αποκτήσει μία επαναστατική συνείδηση διαμέσου της πάλης στίς φυλακές. Είχαμε τόσο θετικές όσο κι αρνητικές εμπειρίες μαζί τους όπως ακριβώς μ' εκείνους που αυτο-αποκαλούνται πολιτικοί κρατούμενοι.

Πιστεύουμε ότι έχουν τις ίδιες επαναστατικές δυνατότητες μ' έναν εργάτη και, σάν κι αυτόν, όλα εξαρτώνται απ' το τί κάνει κανείς γι' αυτό.

Πώς βλέπετε τους κρατούμενους που βρίσκονται στη φυλακή γιατί προσπάθησαν να υιοθετήσουν καπιτα-

λιστικούς ρόλους;

Αρνόμαστε τη φυλακή ακόμα και για έναν αστό, έχει νόημα μόνο μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα. Πιστεύουμε ότι σ' ένα κομμουνιστικό σύστημα, όλες οι αντικειμενικές συνθήκες θα συζητούνται απ' όλα τα μέλη της αντίστοιχης κοινότητας και θα βρίσκεται μία ικανοποιητική λύση για κάθε ατομική περίπτωση. Η φυλακή, κι αυτό έχει επιβεβαιωθεί, δεν προσφέρει θετικά αποτελέσματα. Υπάρχει μόνο στο μέτρο που το καπιταλιστικό σύστημα είναι ανίκανο να επιλύσει τις ίδιες του τις αντιφάσεις.

Συμπεριλαμβάνετε και τούς φασίστες που είναι φυλακισμένοι στην Κιουντάτ Ρεάλ;

Επαναλαμβάνουμε, κάθε συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να εξετάζεται και η λύση να δίνεται διαμέσου της κοινότητας. Στην περίπτωση των φασιστών της Κιουντάτ Ρεάλ πιστεύουμε ότι θα 'πρεπε να φάνε μία σφαίρα στο κεφάλι κι ότι αυτό θα γίνει!

Έχετε να προσθέσετε τίποτ' άλλο σ' αυτή τη συνέντευξη;

Φυσικά, έχουμε να πούμε ένα σωρό πράγματα, αλλά θα περιμένουμε μία άλλη ευκαιρία, ώστε να μ'ήν σάς ταλαιπωρήσουμε.

(Μεταφράστηκε απ' το περιοδικό **Anarchist Insurrection**)

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΦΕΘΟΥΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Υπάρχουν περίπου 40 αναρχικοί κρατούμενοι στην Ισπανία προς το παρόν, οι περισσότεροι απ' τους οποίους κρατούνται στην Καραμπανουέλ (Μαδρίτη), στή Σε-

γκόβια και στη Βαρκελώνη, έχοντας ήδη καταδικαστεί ή περιμένοντας καταδίκη, για απαλλοτριώσεις που εκτέλεσαμε με τό σκοπό να εφοδιάσουμε τη CNT με τα κεφάλαια που χρειάζεται απεγνωσμένα, εξαιτίας του ότι η Ισπανική Κυβέρνηση αρνιέται να επιστρέψει σ' αυτή την οργάνωση τα περιουσιακά της στοιχεία τα οποία αρπάχτηκαν απ' τους φασίστες κατά την ανταρσία της 18 Ιουλίου 1936, σε μία προσπάθεια να καταπνίξουν τις επαναστατικές βλέψεις του ισπανικού λαού. Η τωρινή αξία των υπαρχόντων αυτών (ακμήματα, έντυπο υλικό, τρέχοντες λογαριασμοί κλπ.) ανέρχεται σε 2 δισεκατομμύρια πεσέτες (10 εκατομμύρια λίρες στερλίνες). Παράδοξα, η CNT βρίσκεται ακόμα σε κατάσταση χρόνιας έλλειψης κεφαλαίων για να πληρώσει νοίκια για τα κτίριά της, να τυπώσει προπαγανδιστικό υλικό και να φέρει σε πέρας άλλες αναρχικές δραστηριότητες.

Στήν περίπτωση μου, σάν απάντηση σ' όλες τις κατηγορίες εναντίον μου — 5 συνολικά που αντιστοιχούν σε φυλάκιση 32 1/2 χρόνων — διακήρυξα ανοιχτά μπροστά στους δικαστές ότι έκανα ένοπλη ληστεία με σκοπό να ξαναπάρω πίσω (να ξαναπάρω πίσω με τη βία γιατί η κυβέρνηση δεν μάς αφήνει άλλη εκλογή) ένα μικρό μέρος από ότι είχε αποσπαστεί με τη βία απ' τη CNT. Αρκετές εφημερίδες μεταξύ των οποίων η "Ελ Παϊς" (ημερήσια εφημερίδα της Μαδρίτης με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία στην Ισπανία) δημοσίευσαν ένα μέρος της απολογίας μου μπροστά στο δικαστήριο. Μία που κάθε κυβέρνηση εκπροσωπεί τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης, ανεξάρτητα απ' τον τύπο καθεστώτος που τυ-

χαίνει να υπάρχει σε κάθε χώρα ή χρονική περίοδο, και μία που η κυβέρνηση του Φράνκο (που πέρασε το "Νόμο της πολιτικής ευθύνης" με τον οποίο κατάφερε ν' αρπάξει την περιουσία της CNT γύρω στα τέλη του Εμφύλιου Πολέμου), αντιπροσώπευε τα συμφέροντα του καπιταλισμού, οι καπιταλιστικές αρχές είναι εκείνοι που ευθύνονται πραγματικά για τα προβλήματα της CNT. Γι' αυτό το λόγο κατεύθυνα τις ενέργειές μου κατά των τραπεζών, την πραγματική καρδιά του καπιταλιστικού συστήματος.

Βέβαια, ούτε η CNT ούτε οι αναρχικοί που βρισκόμαστε τώρα στη φυλακή προσπαθούσαμε απλά και μόνο να επανακτήσουμε μέρος ατομικής ιδιοκτησίας, αφού η ατομική ιδιοκτησία είναι κάτι ολότελα ξένο με τα ιδανικά μας. Ο σκοπός μας στην προσπάθεια να ξαναδώσουμε στη CNT τουλάχιστον ένα μέρος των περιουσιακών στοιχείων που έχασε, ήταν απλά να υπερασπίσουμε τη συλλογική ιδιοκτησία του επαναστατικού εργατικού κινήματος.

Όπως όλοι ξέρουν, κάθε αναρχικός απορρίπτει την ύπαρξη του Κράτους σάν περιττή και επιζήμια και συνακόλουθα απορρίπτει όλους τους νόμους του... Ωστόσο, μελετώντας τον Ισπανικό Παινικό Κώδικα, ανακαλύπτουμε ότι όλοι εκείνοι οι αναρχικοί που έχουν καταδικαστεί για ότι οι δικαστές ονομάζουν "εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας", είναι στην πραγματικότητα δικαιωμένοι για τις πράξεις τους από αυτόν τον ίδιο τον κώδικα. Λογουχάρη, το άρθρο 8 του Κώδικα αναφέρει ότι αν ένα άτομο ενεργεί υπερασπίζοντας τον εαυτό του ή τα δικαιώματά του ή εκείνα κάποιου

άλλου, τότε αυτό το πρόσωπο απαλλάσσεται από κάθε ποινική ευθύνη και δεν μπορεί να καταδικαστεί, εφόσον:

1. Τό πρόσωπο αυτό έχει υποστεί παράνομη επίθεση.
2. Χρησιμοποίησε λογικά μέτρα με σκοπό να αποκρούσει τέτοια επίθεση και
3. Δεν προκάλεσε την κατάσταση.

Ολοφάνερα η ανταρσία των στρατιωτικών στις 18 Ιουλίου 1936 αποτελεί παράνομη επίθεση. Τό εγκλημα της στρατιωτικής ανταρσίας τιμωρείται με ποινή κάθειρξης από 20 χρόνια μέχρι και θανατική ποινή (ώς το 1978 που καταργήθηκε η ποινή τού θανάτου). Σε σχέση με τη χρήση λογικών μέτρων, είναι επίσης φανερό τό ότι από τη στιγμή που — όπως έχω ήδη εκθέσει — οι στρατιωτικοί ήταν οι επιτιθέμενοι, μικρές ομάδες οπλισμένων αναρχικών δεν μπορούσαν ενδεχόμενα ν' ασκήσουν τόση δύναμη όσο ένας ολόκληρος στρατός. Όσο για την τρίτη προϋπόθεση, είναι φανερό ότι η CNT, της οποίας ο σκοπός είναι να χειραφετήσει όλους τους εργάτες, ποτέ δεν θά ήθελε ή θά χρειαζόταν να προκαλέσει τό στρατό.

Τό ίδιο (8ο) άρθρο επίσης δηλώνει ότι ένα πρόσωπο απαλλάσσεται εξίσου από οποιαδήποτε ποινική ευθύνη αν, ενώ προσπαθώντας ν' αποφύγει κάποια βλάβη καταπατεί δικαιώματα άλλου προσώπου, εφόσον:

1. Η ζημιά που προκάλεσε ήταν μικρότερη από τή βλάβη που προσπαθούσε ν' αποφύγει.
2. Δεν είχε επίτηδες προκαλέσει την κατάσταση.

Σε σχέση με την πρώτη προϋπόθεση, κάθε ζημιά που προκλήθηκε από ενέργειές μας υπήρξε άπειρα μικρότερη από τό κακό που προκλήθηκε στη CNT μετά την αρπαγή των περιουσιακών της στοιχείων. Όσο για τη δεύτερη προϋπόθεση, είναι γεγονός ότι αυτή η κατάσταση δεν δημιουργήθηκε επίτηδες ούτε απ' τη CNT ούτε από κάποιο μέλος της.

Έτσι χρησιμοποιώντας την απλή εφαρμογή τού νόμου, όλοι οι αναρχικοί που βρίσκονται τώρα στη φυλακή θά έπρεπε ν' αθωωθούν από τή δικαστήρια, έχοντας κλύψει τή αναγκαία για ν' απαλλαγούν.

Κάι δεν είναι μόνο αυτά... Οι τελευταίες ποινικές μεταρρυθμίσεις καθώς και η νομολογία τού Ανώτατου Δικαστηρίου, έχουν δεχτεί ότι οι υπογραμμένες ομολογίες και μόνο δεν είναι πιά επαρκείς αποδείξεις ενοχής. Ήδη η πλειονότητα των ελευθεριακών που εκτίουν σήμερα μακρόχρονες καταδικές στην Ισπανία, έχει καταδικαστεί με βάση αποδείξεις όχι περισσότερες από τέτοιου είδους "ομολογίες", υπογραμμένες κάτω από τήν πίεση τρομερών βασανιστηρίων (σωματικών και ψυχολογικών) στή οποία υποβλήθηκαν από θηριώδεις μάλτσους που χρησιμοποιούν τή νομική κάλυψη τού **LEY ORGANICA/1980** (τους λεγόμενους αντιτρομοκρατικούς νόμους), που πέρασε τήν εποχή τής "Νέας Δημοκρατίας", επιτρέποντας στήν αστυνομία να συλλαμβάνει οποιονδήποτε, νά τον κρατά σε απομόνωση και νά τον ανακρίνει για διάστημα μέχρι 10 ημερών χωρίς τήν παρου-

σία δικηγόρου. Αυτός ο νόμος σημαίνει ότι πολλοί από μάς έχουν καταδικαστεί από την "Αουντιένθα Ναθιονάλ", (ειδικό δικαστήριο που δικάζει κατηγορούμενους για "τρομοκρατικές" πράξεις) εξαιτίας απίστητων κατηγοριών της αστυνομίας.

Τώρα κανένας δεν πιστεύει ότι η νίκη του **PSOE** (Ισπανικό Σοσιαλιστικό Κόμμα) στις γενικές εκλογές του περασμένου χρόνου και στις δημοτικές εκλογές της 8 Μάη αυτού του χρόνου, έχει φέρει κάποια αλλαγή στην κοινωνικοπολιτική κατάσταση εδώ. Οι Σοσιαλιστές μπορεί να είναι στην κυβέρνηση αλλά δεν έχουν καμιά πραγματική δύναμη γιατί αυτή συνεχίζει να βρίσκεται στα χέρια αυτών που πάντα την είχαν: του στρατού, των τραπεζών και της καθολικής εκκλησίας.

Έτσι, ενώ ένας φασίστας στρατιώτης αφέθηκε πρόσφατα ελεύθερος "λόγω ελλείψεως ενοχοποιητικών στοιχείων", τη στιγμή που ο ρόλος του σε μία αποτυχημένη συνωμοσία για την ανατροπή της κυβέρνησης ήταν ολοφάνερος, εμείς οι αναρχικοί μένουμε στη φυλακή μετά από μακροχρόνια απομόνωση. Εκτός αυτού, οι φασίστες κρατούμενοι απολαμβάνουν κάθε είδους ανέσεις και ευκολίες ενώ την ίδια στιγμή οι αναρχικοί αντιμετωπίζουν συνθήκες πολύ χειρότερες.

Πολλοί πολιτικοί έχουν υποσχεθεί να επιστρέψουν την περιουσία της **CNT** από τότε που οι Σοσιαλιστές ήρθαν στην εξουσία, συμπεριλαμβανόμενου του Προέδρου του ίδιου (Φελίπε Γκονζάλεθ), του υπουργού Οικονομικών (Μιγκουέλ Μπογιέρ) και του προέδρου της δικαστικής επιτροπής του Κοινοβουλίου (Μάριο Γκαρθία Ολιβά). Τό τελευταίο ανακοινωθέν αναφέρει ότι ο νόμος της "πολιτικής ευθύνης" που πέρασε επί Φράνκο (βλ. πιά πάνω σ' αυτή την επιστολή) "καθαγίωσε την αρχή της ένσπλης ληστείας", προσθέτοντας ότι "η επιστροφή αυτών των περιουσιακών στοιχείων είναι κάτι που δεν μπορεί ν' αναβληθεί άλλο." Συνεπώς αναγγέλλεται το αίτημα των αναρχικών για αποζημίωση. Γιατί τότε εμείς παραμένουμε στη φυλακή; Και γιατί δεν έχει πληρωθεί καμιά αποζημίωση;

Αν η αμνηστία είναι ένα μόνιμο αίτημα όσο υπάρχουν φυλακές, είναι τώρα μία αναμφισβήτητη αναγκαιότητα για όλους τους ελευθεριακούς κρατούμενους στην Ισπανία, παίρνοντας υπόψη την οδικία της κατάστασής μας. Μ' αυτή τη λογική πιστεύω ότι η διεθνής αλληλεγγύη θά μπορούσε νά είναι εξαιρετικά σημαντική. Ωστόσο θά ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι αυτό το άρθρο αντανάκλα τις δικές μου προσωπικές απόψεις καθώς κι εκείνες του Μανουέλ Νογκάλες Τόρο (εργάτη αυτοκινήτων στην αυτοκινητοβιομηχανία της Σιάτ στη Βαρκελώνη) που συμφωνεί απόλυτα μ' αυτό το άρθρο. Δυστυχώς δεν ξέρουμε ακόμα τις απόψεις άλλων συντρόφων διότι οι πιά πολλοί από αυτούς βρίσκονται φυλακισμένοι στην Καραμπανσέλ της Μαδρίτης.

Αναρχικός χαιρετισμός σ' όλους τους συντρόφους στην Βρετανία από τη φυλακή της Σεγκόβια.

ΖΗΤΩ Η **CNT**. ΖΗΤΩ Η ΑΝΑΡΧΙΑ. ΑΜΝΗΣΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΟΥΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ.

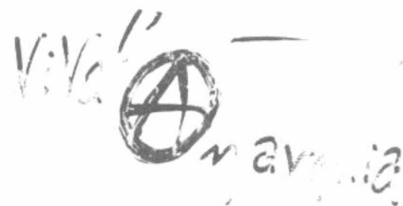
Φιντέλ Μανρίκε Γκαρίδο (Αγωνιστής της **CNT**)

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΜΗΡΟΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Σ' ένα άρθρο που έγραφα πρόσφατα (δημοσιευμένο στην τελευταία τρίμηνη **Black Flag**) εξήγησα γιατί οι Αναρχικοί Κρατούμενοι στην Ισπανία πρέπει νά αφεθούν ελεύθεροι, χρησιμοποιώντας απλώς τους κανόνες του Ισπανικού Ποινικού Κώδικα.

Ωστόσο, δεν θά πρέπει νά εκπλαγείτε μαθαίνοντας ότι ακόμα βρισκόμαστε στη φυλακή αν και είναι αλήθεια ότι η κυβέρνηση βρίσκει όλο και πιά δύσκολο τó νά αποκρύψει τó γεγονός ότι είμαστε περισσότεροι άνθρωποι τού κράτους παρά τρομοκράτες (όπως θά ήθελαν νά πιστεύει ο κόσμος). Παρακινήμένη απ' αυτό και σέ μία προσπάθεια νά ασκήσει πίεση στην κυβέρνηση γιά νά κάνει κάτι, η Εθνική επιτροπή της **CNT** έστειλε μία ανακοίνωση στά μαζικά μέσα ενημέρωσης στις 2 Νοέμβρη 1983. Αυτή η ανακοίνωση έριξε πολύ φώς στό γεγονός ότι καμιά αποζημίωση δεν έχει ακόμα πληρωθεί στη **CNT** από τότε που τά περιουσιακά της στοιχεία είχαν κατασχεθεί από τούς φασίστες τού Φράνκο στά τέλη τού Ισπανικού εμφύλιου πολέμου (1936-1939), ούτε έχει αφεθεί ελεύθερος κανένας αναρχικός κρατούμενος. Αλλά όπως ακριβώς η **CNT** προσπαθεί νά πιέσει την κυβέρνηση νά ενεργήσει έτσι και η κυβέρνηση προσπαθεί νά πιέσει τη **CNT** νά πάρει μέρος στις εκλογές των εργατικών "επιτροπών" κι επομένως προσπαθεί νά ενσωματώσει τη **CNT** στό καπιταλιστικό σύστημα. Άν και ένας τέτοιος κυβερνητικός εκβιασμός είναι προφανώς απαράδεκτος γιά τη **CNT**, γίνεται ολοένα και πιά φανερό ότι αυτές οι πιέσεις και οι ελιγμοί (που έχει προκαλέσει η κυβέρνηση τού **PSOE**), έχουν δημιουργήσει σοβαρές διαμάχες μέσα στη **CNT**. Αυτές οι αντιθέσεις χρειάζονται παραπέρα εξηγήσεις αλλά λόγω των πολύπλοκων συνεπειών μία τέτοια εξήγηση απαιτεί ένα ξεχωριστό άρθρο.

Συνοπτικά λοιπόν η κυβέρνηση έχει προτείνει ότι αν η **CNT** συμφωνήσει νά πάρει μέρος στις εκλογές γιά τις "εργατικές επιτροπές" — απαρνούμενη έτσι τις αρχές της άμεσης δράσης — τότε είναι έτοιμη νά πληρώσει αποζημίωση στη **CNT** και νά ελευθερώσει όλους τούς αναρχικούς κρατούμενους. Αυτό δείχνει ότι η κυβέρνηση ξέρει πολύ καλά ότι δεν είμαστε ούτε επικίνδυνοι τρομοκράτες ούτε εγκληματίες (αν είμαστε τότε δεν θά ήταν τόσο ονυπόμονοι γιά νά μάς ελευθερώσουν) και αποδεικνύει ότι δεν ασκούσαμε παρά τά δικαιώματά μας προσπαθώντας νά αποκτήσουμε μέ ένοπλο αγώνα (δεν μάς είχε μείνει άλλη εκλογή) κάποια αποζημίωση γιά τη **CNT**. Η στάση των πολιτικών της Ισπανίας έχει γίνει απάνθρωπη κι εγκληματική

στό έπακρο, από τó γεγονός ότι προσπαθούν νά μάς χρησιμοποιήσουν σάν ανταλλάξιμα εμπορεύματα μέ σκοπό νά εξαναγκάσουν τη **CNT**.

Στό μεταξύ — δείχνοντας ότι στην Ισπανία δεν είναι διαφορετικά τά πράγματα από αλλού — τó νέο τού θανάτου ενός αναρχικού κρατούμενου έκανε την εμφάνισή του στούς τίτλους των εφημερίδων. Στις 30 Οκτώβρη 1983, ο Γιακίντο Αβάλας Καρντόνα, ένας ελευθεριακός κρατούμενος στη φυλακή της Καραμπανσέλ (Μαδρίτη), βρέθηκε κρεμασμένος στό κελί του. Άν και αρκετές εφημερίδες υπαινίχθηκαν κακόβουλα ότι ίσως δολοφονήθηκε απ' τούς ίδιους τούς συντρόφους του, δεν χωρεί αμφιβολία ότι αυτοκτόνησε. Αυτό μάς είπαν σύντροφοι απ' την Καραμπανσέλ, όπως και ένας δικηγόρος (και αγωνιστής της **CNT**) που αργότερα ερεύνησε την υπόθεση. Μία δικαστική έρευνα κατέληξε στό ίδιο συμπέρασμα: αυτοκτονία. Έχοντας πεί όλα αυτά, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία, ωστόσο, γιά τó ότι αυτή η αυτοκτονία ήταν προφανώς ένα επακόλουθο των στερήσεων που υφίσταται κανείς στη φυλακή και επομένως τó κράτος πρέπει νά αναλάβει όλη την ευθύνη γιά τó θάνατο αυτό. Η τελευταία αυτοκτονία ανεβάζει τó σύνολο των αναρχικών που πέθαναν φυλακισμένοι εδώ σέ 3, τά τελευταία 5 χρόνια.

Τό Μάρτη τού 1978 ο Αουγκουστίν Ρουέδα Σιέρα πέθανε στην Καραμπανσέλ εξαιτίας βασανιστηρίων στά οποία τόν υπέβαλαν δεσμοφύλακες, κι ακόμα τόν Ιούλη τού 1980 ο Χόρχε Ραφαέλ Μπενάγιας βρέθηκε κρεμασμένος στό κελί του σ' αυτή τη φυλακή στη Σεγκόβια.

Όπως μπορείτε νά δείτε, τά καθεστώς αλλάζουν, οι κυβερνήσεις αλλάζουν, αλλά η καταστολή ενάντια στό Ισπανικό ελευθεριακό κίνημα συνεχίζεται και υποθέτω πως θά συνεχιστεί και κάτω απ' την τελευταία "σοσιαλιστική" κυβέρνηση τού Φελίπε Γκονζάλεθ. Αυτή η μακροχρόνια παράδοση καταστολής ανατρέχει στό 1868 που ο Φανέλι έφθασε στην Ισπανία νά διαδώσει αναρχικές ιδέες και νά ενισχύσει την Πρώτη Διεθνή. Όπως ο Ντιέγκο Αβάδ ντε Σαντιγιάν έγραψε στό "Στρατηγική και τακτική": "Οι αναρχικοί στην Ισπανία έχουν κυνηγηθεί περισσότερο από τά άλλα Ισπανικά εργατικά κινήματα από κάθε καθεστώς διαδοχικά. Πάντα υπήρχε ο πιά στενός δεσμός ανάμεσα στούς αναρχικούς και τίς φυλακές, τίς διώξεις και τά βασανιστήρια."

Φιντέλ Μανρίκε Γκαρίδο
(αγωνιστής της **CNT**)
Φυλακές της Σεγκόβια

"ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ" ΟΥΣΙΕΣ: ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΒΕΒΑΙΗ ΕΠΙΒΙΩΣΗ

Ένα ακόμη πεδίο, όπου θα συναντήσουμε την πάλη αμεσα στην ατομική ελευθερία (Μαρκήσιος Ντε Σαντ) και την κοινωνική επανάσταση (Μαρά), την σύγκριση των προσωπικών επιθυμιών και του ηδονιστικού εγωκεντρισμού, με τις ανάγκες του συνόλου και την πολιτική αντιπαράθεση. Η πρώτη τάση υποστηρίζει την απόλυτη ελευθερία, τη νομιμοποίηση και ελεύθερη διακίνηση κάθε "παράνομης" ουσίας. Η δεύτερη, μιλάει για τον κίνδυνο κοινωνικής αδρανοποίησης και σωματικής φθοράς που προκαλούν αυτές οι ουσίες.

ΠΡΩΤΑ ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΟΠΤΙΚΗ

Θέλω να ξεκινήσω με τα λόγια του D. Cooper από τις "Ριζικές ανάγκες". Ενώ αυτός σε ένα προηγούμενο βιβλίο του ("Γραμματική της Ζωής") συνιστούσε την εμπειρία του L.S.D. σαν το δρόμο προς την ελευθερία, κοιτάζοντας περισσότερο πολιτικά και διαλεκτικά στις "ριζικές ανάγκες", λέει:

"...Παρόλο που ορισμένες ψυχεδελικές ουσίες όπως το L.S.D., διαθέτουν μια ισχυρή δυνατότητα "οικοδόμησης", δεν μπορεί κανείς να ανακαλύψει τις ριζικές ανάγκες με μια αμπούλα ή με ένα χάπι, αλλά μόνο μέσα από την πολιτική πράξη. Οι όροι και το πλαίσιο που καθόρισα παλιότερα (στην "Γραμματική της Ζωής") για τη λήψη του L.S.D. είναι τόσο αυστηροί, ώστε δε μπορεί κανείς να τη συμβουλεύσει και οπωσδήποτε σε καμιά περίπτωση μέσα στο χάος της ευρωπαϊκής πολιτικής πραγματικότητας. Είναι προτιμότερο να κάνει κανείς οργανικό έρωτα και προωθεί ενεργητικά την γέννηση της κοινωνικής επανάστασης. Σε ό,τι αφορά τα μαλακά ναρκωτικά, όπως η κάνναβις, θα πρέπει να καταργηθούν οι νόμοι που στρέφονται ενάντια στην κατοχή τους. Αλλά δεν αντιπροσωπεύει καμιά σπουδαία απελευθέρωση της εμπειρίας μας, ιδιαίτερα όσο παραμένει αξεδιάρυτα δεμένη με τους καπιταλιστές της μαφίας των σκληρών ναρκωτικών. Δεν υπάρχει καμιά απελευθέρωση σε ένα κομμάτι χασίς. Πάντως είναι αλήθεια ότι βρισκόμαστε μπρος στην αστική νομιμότητα σαν τέτοια που είναι: ανακηρύσσει παράνομη την διεθνή μαφία των ναρκωτικών και νόμιμη την μαφία των πολυεθνικών εταιριών..."

ΟΙ ΟΠΑΔΟΙ ΤΗΣ "ΜΕΘΗΣ"

Ο μεταφυσικότερος των αντιψυχιάτρων και οπαδός του Nixon, Thomas Szasz, στο βιβλίο του "Τελετουργική Χημεία", υποστηρίζει την μη παρέμβαση της ιατρικής επιστήμης στο τομέα "χρήση" ή "μη χρήση ναρκωτικών" -άραγε, η ιατρική είναι αυτή που καθορίζει τους όρους αυτού του χοντρού παιχνιδιού;-, ανάγοντας το πρόβλημα σε τελετουργικό-θρησκευτικό και παραβλέποντας οτιδήποτε έχει να κάνει με την πολιτικοκοινωνική διάσταση. Ας δούμε μερικά επιχειρήματά του:

"...Οι όροι "κατάχρηση ναρκωτικών" ή "τοξικομανία", συζητούνται τώρα στα βιβλία Φαρμακολογίας. Είναι σα να συζητούσαν στα βιβλία της Ανόργανης Χημείας το άγιασμα. Αν η μελέτη του εθισμού στα ναρκωτικά ανήκει στον τομέα της Φαρμακολογίας επειδή ο εθισμός σχετίζεται με τα ναρκωτικά, τότε και η μελέτη του βαπτίσματος θα έπρεπε να ανήκει στην Ανόργανη Χημεία αφού αυτή η τελετουργία σχετίζεται με το νερό..." (!!!)

Και συνεχίζει:

"...Η μελέτη της τελετουργικής χρήσης των ναρκωτικών

ανήκει πιο πολύ στην ανθρωπολογία και την θρησκειολογία, παρά στην φαρμακολογία και την ιατρική, και θα έπρεπε πιο σωστά να ονομάζεται "Τελετουργική Χημεία". Με άλλα λόγια, προτείνω να διαχωρίζουμε πιο αποφασιστικά απ' όσο κάνουμε μέχρι σήμερα, τη μελέτη των ναρκωτικών από τη μελέτη της χρήσης τους ή μη χρήσης τους. Η ιατρική ασχολείται με τις βιολογικές δράσεις των ναρκωτικών, δηλαδή με την επιστημονική-τεχνική διάσταση του θέματος. Η Τελετουργική Χημεία ασχολείται με τους ατομικούς ή πολιτισμικούς όρους της χρήσης ή μη χρήσης, έχει σαν αντικείμενο την μαγική ή τελετουργική διάσταση της κατανάλωσης ουσιών που έχουν μια συμβολική σημασία..." (!!!!!)

Τι να πρωτοθαυμάσει κανείς σε αυτή την παραφιλολογία; Τον παραλληλισμό του αγιάσματος με την ηρωίνη, την εσκεμμένη εμμονή στην φαρμακολογική διάσταση των ουσιών ή την παντελή έλλειψη επαφής με την πολιτική, καθημερινή πραγματικότητα των χρηστών που όσο και να θέλουν να είναι αποκομμένα άτομα γίνονται έρμαιο των καπιταλιστικών δομών; Για ποιά "μαγική διάσταση" και για ποιά "συμβολική σημασία" μας μιλάει; Δεν έχει τουλάχιστον υπόψη του, το "1984" του Όργουελ; Και είναι απόλυτα αναμενόμενο να καταλήξει στο εξής συμπέρασμα:

"...Μου φαίνεται ότι αυτό που έχει σήμερα πιο πολύ ανάγκη ο άνθρωπος είναι η μετριοπάθεια και η σωφροσύνη σε όλες τις σημαντικές υποθέσεις του. Κι από την στιγμή που δυο απ' τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή είναι η θρησκεία και η ιατρική, έχουμε ανάγκη από μετριοπάθεια και σωφροσύνη απέναντι στο Θεό και την Υγεία. Όπως το Σύνταγμα στις Ηνωμένες Πολιτείες εγγυάται την προστασία του πολίτη από οποιαδήποτε ενόχληση στο θρησκευτικό τομέα, έτσι θα έπρεπε να μην ελέγχουμε αυτούς που καταναλώνουν ναρκωτικά, αλλά εκείνους που θα ήθελαν να ελέγχουν τον τρόπο που καταναλώνουν αυτοί που καταναλώνουν..."

Ας κρατήσουμε μόνο τις περιλαμβρες λέξεις "μετριοπάθεια" και "σωφροσύνη", και ας προχωρήσουμε στα λόγια-παρέμβαση ενός ηρωινομανούς, του Galeno Orazi, στο "Συνέδριο για την Ηρωίνη" που είχε οργανώσει το Partito Radicale στο Τορίνο, 6-7 Οκτωβρίου 1978. Λέει λοιπόν ο φίλος:

"...Στην κοινωνία μας η ηρωίνη είναι σαν τον ήλιο -άμα τον κοιτάξεις κατάματα σε στραβώνει-, αλλά η ξεστασιά που σου δίνει είναι υπαρκτική ενέργεια απαραίτητη για τη ζωή μας. Σε αυτή την κοινωνία που βασίζεται στο κέρδος, εμείς, που δημιουργούμε τεράστια πλούτη, τις πιο πολλές φορές δεν έχουμε λεφτά για να φάμε, γιατί ό,τι έχουμε είμαστε αναγκασμένοι να το δίνουμε για να πάρουμε ένα αλουμινόχαρτο με λίγη σκόνη μέσα του. Είναι αλήθεια: η ηρωίνη σκοτώνει. Σωματικά: κάθε τόσο. Από την κοινωνική πλευρά και πλευρά της ύπαρξης μας ως πολιτών: πάντα. Και για να μην πεθαίνουμε, ζητάμε ελεύθερη ηρωίνη. Εμείς οι τοξικομανείς δεν ζητάμε ούτε οίκτο, ούτε κοινωνική πρόνοια, δεν θέλουμε να γίνουμε μια νέα κατηγορία ανθρώπων που εξαρτώνται από την κοινωνική πρόνοια και τα ιδρύματα. Ζητάμε μια βοήθεια για να επανακτήσουμε την κοινωνικότητά μας που τη χάσαμε στη συνεχή επαφή με το παράνομο εμπόριο. Η επαφή αυτή μαζί με τον έρωτά μας για την ηρωίνη, είναι τα μόνα χαρακτηριστικά που είναι κοινά σ' εμάς τους τοξικομανείς. Αυτό που μας οδηγεί στην επιλογή μας δεν είναι οι κοινές ψυχολογικές στερήσεις ή η κοινή κοινωνική καταγωγή ή το πολυσυζητημένο πνεύμα αυτοκαταστροφής. Από πρόχειρες στατιστικές, εί-

ναι πολύ πιο αυτοκαταστροφικό να κάνεις ένα ταξίδι με αυτοκίνητο παρά να "βαράς" μια ηρωίνη. Δεν υπάρχει ένας χαρακτηριστικός τύπος ναρκομανούς.

...Θα πει κάποιος, μα εσείς οι ναρκομανείς δεν έχετε όρεξη να κάνετε τίποτα, δεν ενδιαφερόσαστε για κανένα θέμα, είτε αυτό είναι πολιτικό, είτε είναι κοινωνικό, είτε πολιτιστικό. Πώς θα μπορούσαμε να βρούμε τον καιρό να ενδιαφερθούμε για οτιδήποτε, όταν, λόγω της παρανομίας της ουσίας, αυτό που θα μπορούσε να είναι εξάρτηση ενός λεπτού -γιατί δεν χρειάζεται κανείς πιο πολύ χρόνο για να "βαρέσει", όταν έχει στη διάθεσή του τα αναγκαία- μετατρέπεται σε εξάρτηση που διαρκεί όλη την ημέρα;

...Το μέλλον του τοξικομανή χωρίς ηρωίνη δεν είναι μια καλύτερη ζωή μέσα σε κάποια εναλλακτική κοινωνική δομή, είναι το αλκοόλ, που η κατάχρησή του είναι πολύ πιο επικίνδυνη από της ηρωίνης. Σε αυτούς που συμβουλευουν για τη "θεραπεία" μας, τη "φυγή" σε κάποια θεραπευτική κοινότητα, τους λέμε ότι οι κοινότητες αυτές είναι απλά φυλακές χωρίς σίδερα, όπου συνεχώς αμφισβητείται η ταυτότητά μας, και που μόνο με μια τεράστια προσπάθεια αυτοευνουχισμού καταφέρνουμε να μην δραπετεύσουμε κι αυτό όχι για πολύ καιρό.

...Υπάρχουν διάσημα παραδείγματα που αποδεικνύουν ότι είναι δυνατόν να είναι κάποιος μορφοινομανής και συγχρόνως να είναι εντελώς ευυπόληπτο μέλος της κοινωνίας: διάσημοι γιατροί και ιδιαίτερα ψυχίατροι που έζησαν μέχρι τα 70-80. Γνωστοί επιτυχημένοι επιχειρηματίες χρησιμοποιούν κοκαΐνη. Ο Τζων Κέννεντυ χρησιμοποιούσε ένα άλλο ναρκωτικό:αμφεταμίνες.

...Ο στόχος μας λοιπόν: ελεύθερη ηρωίνη για να μην πεθαίνουμε και για να μπορέσουμε να ξαναγυρίσουμε στη ζωή ανάμεσα στους άλλους, χωρίς να χρειάζεται να απαρνηθούμε το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό μας, ότι δηλαδή είμαστε χρήστες ηρωίνης από την ενδοφλέβια οδό".

Θα ήθελα να σχολιάσω λίγα μόνο σημεία:

Είναι αλήθεια ότι η καθαρή ηρωίνη -ή τα παράγωγα- δεν σκοτώνει, και ότι αυτή που σκοτώνει είναι η "προλεταριακή ηρωίνη" -νοθευμένη με κινό, στρυχνίνη, ταλκ, απορρυπαντικό, ασβέστη-. Σίγουρα όμως και η καθαρή προκαλεί ανεπανόρθωτες οργανικές βλάβες -στο σκελετό, στα εγκεφαλικά κύτταρα, στα νεφρά, στο αίμα-, που σίγουρα σε κάποιους εύπορους θα εμφανίζονται πολύ αργά λόγω ανυπόγειων κοινωνικών συνθηκών -καλή διατροφή, καλή ιατρική περίθαλψη και πρόληψη-.

Ο πολιτικός θάνατος όμως θα είναι σίγουρος, ακόμα και άμα δίνεται ελεύθερα, λόγω ανάπτυξης αυξανόμενης εξάρτησης -μια ουσία θα καθορίζει μόνιμα την ζωή-. Οι αιτίες της δυσφορίας που γέννησαν την ανάγκη για χρήση ηρωίνης, θα παρακάμπτονται τεχνητά και παθητικά, μέσα από την συνεχή κατανάλωση της ουσίας. Μια παθητική ευφορική φυγή. Και αφού θα είναι δυνατό το πολύωρο -και όχι λιγότερο- μεθυστικό ταξίδι, δεν θα υπάρχει λόγος ανησυχίας για τις καθημερινές παγίδες που μας ετοιμάζουν και που μας ρίχνουν.

Για την σχέση αλκοόλ και ηρωίνης:

Μπορεί το αλκοόλ να είναι "νόμιμη" τοξική ουσία, όμως σε καμιά περίπτωση δεν δημιουργεί τόσο σοβαρές παρενέργειες όσο δημιουργεί η ηρωίνη. Μόνο σε σύγκριση με τα παράγωγα της κάνναβης, το αλκοόλ, αποδεικνύεται σαν πολύ τοξικό, ενώ τα παράγωγα εντελώς ατοξικά.

ΚΑΙ ΟΜΩΣ! ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ

ΠΟΙΟΙ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΟ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Επειδή πολλές φορές σχηματίζουμε μια αόριστη εικόνα στο μυαλό μας για το ποιες είναι οι σχέσεις σε διεθνές επίπεδο μεταξύ οικονομίας, τεχνολογίας και εξουσίας, παραθέτω πιο κάτω συγκεκριμένα στοιχεία για δώδεκα Αμερικάνικες εταιρίες που στηρίζουν άμεσα ή έμμεσα το ρατσιστικό κράτος της Νότιας Αφρικής και το μηχανισμό καταστολής της εξέγερσης του πληθυσμού της χώρας.

Μερικές απ' αυτές, είναι από τις μεγαλύτερες του κόσμου και έχουν άμεση ανάμειξη στην ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας και των πολεμικών μηχανών ενώ παράλληλα ασκούν ουσιαστικό έλεγχο στην παγκόσμια οικονομία, διαωρίζοντας έτσι την κυριαρχία της πάνω στην ανθρωπότητα.

Τα στοιχεία που παραθέτω προέρχονται από το Αμερικάνικο περιοδικό των "Γίμπς", "OUERTHROW".

CITICORP:

Σαν η δεύτερη πιο μεγάλη τράπεζα σε διεθνές επίπεδο, η **CITICORP** βρίσκεται στην κορυφή των Αμερικάνικων μπίζνες. Έχει επενδύσεις σε 92 μη-Αμερικάνικες εταιρίες, μερικές απ' αυτές της Νοτίου Αφρικής και του Ελ-Σαλβαντόρ. Τα 3/4 των κερδών της προέρχονται από επενδύσεις εκτός ΗΠΑ. Το μεγαλύτερο μέρος των δανείων της Ν. Αφρικής από τις ΗΠΑ έγινε από την τράπεζα αυτή. Το 1983 η **CITICORP** δανειοδότησε τη Ν. Αφρική με 2,4 εκατ. δολάρια. Η **CITICORP** παίζει ουσιαστικό ή ελεγκτικό ρόλο σε αρκετές άλλες Αμερικάνικες εταιρίες με επενδύσεις μεγάλης αξίας στη Ν. Αφρική, συμπεριλαμβανομένων της **Control-Data**, **Honeywell** και **Westinghouse**.

CHEVRON:

Η τρίτη πιο μεγάλη εταιρία πετρελαιοειδών, η **CHEVRON** (*standard oil of California*) είναι μια "λευκή", "αρσενική" και "Χριστιανική" εταιρία που έχει σκοπό να παραμείνει τέτοια. Το περισσότερο από το ακατέργαστο της πετρέλαιο προέρχεται από τη Μέση Ανατολή και ειδικότερα από την Σαουδική Αραβία. Αντλεί όμως πετρέλαιο και στην Ινδονησία, στην Καλιφόρνια και σ' άλλα μέρη του πλανήτη. Είναι από τους μεγαλύτερους παραγωγούς ασφάλτου και ελέγχει την αγορά λιανικής πώλησης βενζίνης στην Καλιφόρνια. Η εταιρία έχει το 20% των επενδύσεων της **AMEX**, μια μεγάλη εταιρία ορυχείων στη Ναμίμπια. Κορυφαία μέλη του συμβουλίου της είναι και τα κεφάλια της τράπεζας της Αμερικής (**Bank of America**), της **Hewlett - Packard** και της **Weyerhaeuser**. Το 1983 η εταιρία ήταν ο 4ος μεγάλος επενδυτής των ΗΠΑ στη Ν. Αφρική με επενδύσεις αξίας 167 εκατ. δολαρίων. Η **Columbia U.** έχει 61000 μετοχές της **CHEVRON** αξίας 2,2 εκατομ. δολ.

FLUOR CORP.:

Είναι η 5η μεγαλύτερη Αμερικάνικη εταιρία οικοδομών με 50% των έργων της εκτός ΗΠΑ. Κατασκευάζει ένα σταθμό αεριοποίησης του άνθρακα για να βοηθηθεί η Ν. Αφρική να ελαττώσει την εξάρτησή της από το εισαγόμενο πετρέλαιο. Αυτή η τεχνολογία των συνθετικών καυσίμων είχε αρχικά αναπτυχθεί στη Γερμανία του Χίτλερ, μια ενδιαφέρουσα σύμπτωση που αποδόθηκε στους Νοτιοαφρικανούς φιλοναζιστές κατά τη διάρκεια του πολέμου.

NEWMONT MINING:

Η 8η Αμερικάνικη εταιρία στη Ν. Αφρική με επενδύσεις αξίας 127 εκατ. δολ. το 1983. Παραρτήματα της λειτουργούν στη

Νότια Αφρική με επενδύσεις σε επιχειρήσεις εξόρυξης και επεξεργασίας χαλκού και χημικών παρασκευασμάτων. Επίσης εκμεταλλεύεται ένα μεγάλο ορυχείο μετάλλων στη Νοτιοαφρικάνικη αποικία, τη Ναμίμπια σε συνεργασία με την **AMEX** (50% - 50%).

IBM:

Ο μεγαλύτερος προμηθευτής ηλεκτρονικών υπολογιστών της Νότιας Αφρικής. Προμηθεύει επίσης τη Νοτιοαφρικάνικη αστυνομία με ηλεκτρονικά συστήματα φακελώματος. Οι υπολογιστές της **IBM** έχουν φακελώσει εκατομμύρια "λευκούς" και "έγχρωμους" Νοτιοαφρικανούς. Είναι η 11η μεγάλη Αμερικάνικη εταιρία που συνεργάζεται με τη Ν. Αφρική με επενδύσεις της τάξης των 89 εκατ. δολ. το 1983.

BURROUGHS:

Προμηθεύει με κομπιούτερ 14 περιφερειακά "Συμβούλια Διοίκησης των Παντού" που χειρίζονται το πολύπλοκο σύστημα αδειών και ελέγχουν τη διακυβέρνηση των μαύρων στη Ν. Αφρική. Επίσης εφοδιάζει με κομπιούτερ τον οργανισμό που εξοπλίζει τεθωρακισμένα οχήματα και ελαφρά άρματα των Νοτιοαφρικάνικων δυνάμεων καταστολής. Έχει ακόμα προμηθεύσει συσκευές σε στρατιωτικές εταιρίες ηλεκτρονικών της Ν. Αφρικής. Η **Columbia U.** είναι από τους κύριους μετόχους της εταιρίας με μετοχές αξίας 2 εκατ. δολ. Είναι η 35η μεγάλη Αμερικάνικη εταιρία στη Ν. Αφρική με επενδύσεις αξίας 12,5 εκατ. δολ. το 1983.

CONTROL DATA:

Το 1978, η **CONTROL DATA** έστειλε στη Νοτιοαφρικάνικη αστυνομία εννέα Μονάδες Καταχώρησης Δίσκων Κομπιούτερ που είχαν συναρμολογηθεί στη Βρετανία. Οι υπολογιστές τους επίσης χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση των Νοτιοαφρικανών αστυνομικών και των πυροτεχνουργών του στρατού. Το 1983 ήταν η 19η μεγάλη Αμερικάνικη εταιρία στη Ν. Αφρική με επενδύσεις αξίας 26 εκατ. δολ.

MOBIL:

Το 1983 ήταν ο μεγαλύτερος επενδυτής στη Νότια Αφρική με επενδύσεις αξίας 426 εκατ. δολ. Η εταιρία απασχολεί 3600 εργαζόμενους στη Ν. Αφρική και έχει γίνει γνωστή για τη κακή μεταχείριση των μη-λευκών υπαλλήλων της. Η πρόταση ενός μετόχου της εταιρίας ν' αλλάξουν πολιτική σ' αυτό το θέμα είχε απορριφθεί από το 90% των μετόχων. Η **Columbia U.** κατέχει 46000 μετοχές της **MOBIL** αξίας 1,3 εκατ. δολ.

TEXACO:

Κατέχει το 50% (αξίας 167 εκατ. δολ) της **CALTEX** και θα ήταν ο δεύτερος μεγάλος επενδυτής στη Ν. Αφρική, αν το απόθεμα της δεν μοιραζόταν με τη συνεταιρική της **CHEVRON**. Η **TEXACO** έχει μια μεγάλη ιστορία από φιλοφασιστικές ενέργειες.

Πώλησε πετρέλαιο στα στρατεύματα του Φράνκο στην Ισπανία αξίας 6 εκατ. δολ. παραβιάζοντας τη δική τους Αμερικάνικη θέση ουδετερότητας. Η **TEXACO** εξήγαγε πετρέλαιο στη Γερμανία κατά τη διάρκεια του Β' ιμπεριαλιστικού πολέμου ενώ ο πρόεδρος της έπαιξε το ρόλο του μεσολαβητή του σχεδίου ειρήνης του Γκαϊρνγκ το 1940.

FORD MOTOR GO:

Απασχολεί 6500 άτομα στη Ν. Αφρική και παράγει εκρηκτικές ύλες για το στρατό της χώρας καθώς και αυτοκίνητα και γεωργικές μηχανές. Η **FORD** είναι η υπ' αριθμόν 3 Αμερικάνικη εταιρία στη Ν. Αφρική με επενδύσεις 213 εκατ. δολ. το 1983. Η **Columbia U.** κατέχει 40000 μετοχές της αξίας 1,8 εκατ. δολ.

GENERAL MOTORS:

Ο δεύτερος μεγάλος στον κόσμο οικονομικός οργανισμός και ο δεύτερος μεγάλος επενδυτής των ΗΠΑ στη Ν. Αφρική. Η εταιρία απασχολεί 5000 άτομα στη Ν. Αφρική και κατασκευάζει οχήματα και εξαρτήματα περιλαμβανομένων και εξαρτημάτων του όπλου M-16. Οι επενδύσεις της στη Ν. Αφρική το 1983 έφταναν το ποσό των 243 εκατ. δολ. Η **Columbia U.** κατέχει 24000 μετοχές της **GENERAL MOTORS** αξίας 1,9 εκατ. δολ.

GENERAL ELECTRIC:

Είναι ο μεγαλύτερος στον κόσμο προμηθευτής πυρηνικών αντιδραστήρων και έχει εφοδιάσει με υλικά, μηχανήματα και τεχνολογικό "know how" τον πυρηνικό σταθμό **KOEBERG** στη Ν. Αφρική. Η εταιρία απασχολεί 5130 εργαζόμενους σ' αυτή τη χώρα και είναι η δέκατη στη σειρά Αμερικάνικη εταιρία που έχει επενδύσεις στη Ν. Αφρική (93 εκατ. δολ. το 1983). Η **GENERAL ELECTRIC** είναι από τις μεγαλύτερες κατασκευάστριες πυρηνικών όπλων και έχει κατασκευάσει την πυρηνική κεφαλή του πυραύλου MX.

Μετάφραση: Άδωνις Φλωρίδης

ΟΙ ΕΞΑΛΛΟΙ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΑΝΤΕΠΙΤΙΘΕΝΤΑΙ (Άρθρο της ΕΚΙΠ, της 18-6-85)

Φαίνονταν συμπαθητικοί, και ήταν ντυμένοι κανονικά. Ο Ζακ Μαρσάν ήταν μόνος στα γραφεία της Ένωσης Αθλητικών Συντακτών στην οδό Μπερζέρ. Βλέποντάς τους, νόμισε ότι θα ήταν τίποτα καινούργιοι συνάδελφοι που ήθελαν πληροφορίες για την εγγραφή τους στην Ένωση. Ένας μάλιστα άρχισε την κουβέντα, ρωτώντας σε ποια εφημερίδα δούλευε ένας καλός καινός φίλος. Συμπαθέστατα παιδιά. Αλλά ξαφνικά μεταμορφώθηκαν κι οι τρεις σε αθλητές πολεμικών τεχνών: Με λαβές τζούντο (χωρίς υπερβολική βία) ακινητοποιήσαν τον πρόεδρο της Ένωσης, που τους ρώτησε μήπως δεν είναι και πολύ στα καλά τους. Οι νεαροί επισκέπτες τον συμβούλεψαν να καθίσει φρόνιμα, αν δεν ήθελε να τις φάει. Του μίλησαν στον ενικό, αλλά δεν τον έβρισαν. Ο ένας κράταγε τσίλιες στην ορθάνοιχτη πόρτα, κι οι άλλοι πασάλειψαν τους τοίχους με αμμονία, μπιγιές και... περιττώματα. Δυο λεπτά μετά την επίθεση στην Ένωση, (την οποία, έτσι, φαίνεται ότι αναγνωρίζουν επίσημα), η αντάρτικη-ομάδα ζωγράφων τοίχου εξαφανίστηκε.

Άφησαν μια προκήρυξη, όπου δήλω-

ναν την αλληλεγγύη τους με τους χούλιγκαν, που είναι θύματα της υστερικής επίθεσης των μέσων μαζικής ενημέρωσης, και ειδικά των αθλητικών εφημερίδων με πρώτη και καλύτερη την ΕΚΙΠ που είχε τολμήσει να γράψει ότι βεβηλώθηκε η Αθλητική Ιδέα. Η προκήρυξη έγραφε: "καλύτερα. Γιατί η αθλητική ιδέα είναι μια μαλακία. Οι πτωχοί τω πνεύματι βρίσκουν παράλογο το ότι υπάρχουν άνθρωποι που συγκρούονται τόσο βίαια για ένα ματς..."¹

Σημειώστε ότι η προκήρυξη ήταν "ζουμερή", δεν περιείχε συγκεκριμένες απειλές, και εξέφραζε μόνο την αλληλεγγύη της με τους χούλιγκαν που είναι θύματα της αστυνόμευσης. Τελείωνε μ' ένα δυναμικό "Ζήτω οι εξάλλοι του ποδοσφαίρου!" και υπογραφόταν από κάποιους ΚΑΓΚΑΣΕΙΡΟΣ. Παρά την νοτιο-αμερικάνικη αυτή ένδειξη, με το θέμα ασχολείται η Γαλλική αστυνομία.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Το κείμενο της προκήρυξης, με τίτλο "Η Ευρώπη των χούλιγκαν και ο θάνατος του ποδοσφαίρου" ακολουθεί στη συνέχεια. (Σ.τ.Μ.).

Η ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ ΧΟΥΛΙΓΚΑΝ¹ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Έχουμε αγανακτήσει από την καμπάνια ουκοφαντίας και λασπολογίας που έχει εξαπολυθεί ενάντια στους χούλιγκαν, και ιδιαίτερα ενάντια στους υποστηρικτές της Λίβερπουλ. Γνωρίσαμε, το καλοκαίρι του '81, στο Λίβερπουλ οπαδούς της ποδοσφαιρικής αυτής ομάδας, που πήραν μέρος στις εξεγέρσεις του Τόξεθ. Γίναμε φίλοι. Και δεν ανεχόμαστε να βλέπουμε να τους βρίζουν οι καραγκιόζηδες δημοσιογραφίσκοι και το κοπάδι των υστερικών πικρόχολων.

Οι οπαδοί της Λίβερπουλ δεν έχουν καμιά ευθύνη για τους 38 νεκρούς στο γήπεδο Χέυζελ των Βρυξελλών.

Οι μόνοι υπεύθυνοι είναι οι διοργανωτές των αθλητικών συναντήσεων, που στριμώχνουν τα πλήθη στις κερκίδες. Αυτές οι εγκαταστάσεις είναι κατάλληλες

μόνο για μάζες παθητικές που κάθονται μόνο για να δούνε. Είναι τέτοιο το στρίμωγμα, που σε περίπτωση σοβαρής ανάγκης δεν μπορεί κανένας να φύγει. Στις 11 του Μάη στο Μπράντφορντ είχαμε τον ίδιο αριθμό νεκρών, γιατί οι στριμωγμένοι θεατές δεν μπόρεσαν να ξεφύγουν από τις εξόδους κινδύνου: οι υπεύθυνοι του γηπέδου τις είχαν κλείσει, για να μη μπουκ τζαμπατζήδες.²

Στο Χέυζελ, ένας υπάλληλος του γηπέδου είχε αρνηθεί να ανοίξει στους πανικόβλητους Ιταλούς την πόρτα που έβγαζε στο τερραίν.

Την ίδια ώρα οι μπάτσοι απωθούν με γκλομπς αυτούς που προσπαθούσαν να γλιτώσουν στο τερραίν. Έτσι σκοτώθηκαν λίγο αργότερα οι 38. Ένας δεκαπλάσιος αριθμός σκοτώνεται κάθε Σαβ-

βατοκύριακο στους αυτοκινητόδρομους αλλά το θέμα "θάβεται", γιατί οι άνθρωποι αυτοί είναι απομονωμένοι στο κυλιόμενο φέρετρό τους. Στις Βρυξέλλες είχαμε μάζες, πλήθος. Και το κοινωνικό σύστημα, που βασίζεται στη χειραγώγηση του μοναχικού πλήθους, βλέπει να χάνει τον έλεγχο, βλέπει τον κόσμο που έχει στιβάξει σε μεγάλα κλουβιά να ξεφεύγει από το μάντρωμα. Ένας Ιταλός φιλάθλος το ομολόγησε: "έτσι όπως είχαν στριμώξει στα κάγκελα τους Άγγλους ήταν αναπόφευκτο και ανθρώπινο να εκραγούν." Το μόνο που ήθελαν οι Άγγλοι ήταν να εκτονωθούν λιγάκι με τίποτα καυγαδάκια με τους αντίπαλους, μετά όλοι μαζί να τα βάλουν με τους μπάτσους, κι ύστερα να διασκεδάσουν στην πόλη μετά το ματς. Να τι έγινε το βράδυ της 29 του Μάη στο γήπεδο Χέυζελ. Το δράμα δεν παίχτηκε στο τερραίν αλλά στις κερκίδες. Και ήταν ένα δράμα αληθινό. Ανάλογο με την καθημερινή επιβατική ζωή μας: χειραγώγηση των μαζών και αστυνόμευση, να ποιος είναι οι βάσεις του πραγματικού κόσμου.

Είδαμε την "πραγματικότητα" σε όλη της τη μεγαλοπρέπεια, στις Βρυξέλλες. Ο επιβάτης, που το αθλητικό θέαμα προσπαθεί να ξερκίσει, βγήκε στην επιφάνεια. "Αυτό που θάπρεπε νάναι μια γιορτή εξελίχθηκε σε τραγωδία", παραπονιούνται. Μα αυτό που τους πείραξε, ήταν ότι η τραγωδία έγινε πριν από το παιχνίδι. Το ωραίο αθλητικό τους θέαμα "λερώθηκε" από την πραγματικότητα, και το είδαν όλοι, με τη μετάδοση της Γιουροβίζιον. Κι αν τελικά το ματς έγινε, αυτό οφείλεται σε λόγους "δημόσιας τάξης", όπως αναγκάστηκε να πει ένας απ' τους διοργανωτές. "Τι θα κάναμε, μ' όλους αυτούς τους ανθρώπους;"

Άλλωστε τα σχόλια όλων των "σκύλων του Παβλώφ"³ ήταν ότι δεν υπήρχαν αρκετοί μπάτσοι εκείνο το βράδυ.

Σήμερα όλα τα ευρωπαϊκά κράτη χρησιμοποιούν τα 38 θύματα για να δυσφημήσουν με υστερικές αντιπεθέσεις τους οπαδούς του ποδοσφαίρου. Και όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κρύβουν τι έγινε πραγματικά εκείνο το βράδυ, και "κάνουν έκκληση για την πάταξη των άγγλων οπαδών".

Οι χειρότεροι αλήτες είναι οι αθλητικοί συντάκτες: διαβάστε την ΕΚΙΠ: "Βεβηλώθηκε ανεπανόρθωτα η Αθλητική Ιδέα!" Καλύτερα. Γιατί η Αθλητική Ιδέα είναι μια μαλακία. Στη Μ. Βρετανία, κάθε Σαββατοκύριακο οι προλετάριοι πάνε ομαδικά στα γήπεδα για να "τα σπάσουν", να πλακωθούν μεταξύ τους, έτσι, για διασκέδαση! Στην πραγματικότητα το σπορ αυτό καθ' εαυτό δεν τους ενδιαφέρει. Το λεγόμενο "αθλητικό γεγονός" είναι γι' αυτούς ένα πρόσχημα για να εκτονωθούν με τη βοήθεια του αλκοόλ που ζεσταίνει τις καρδιές τους. (Άλλωστε ξέρουμε ότι οι αληθινοί σπόρτμεν, οι αθλητές, δεν πίνουν.) Είναι γεμάτοι μίσος. Και όχι αδικαιολόγητα. Κι εμείς αισθανόμαστε έτσι "Μισούμε τους ανθρώπους" φώναζαν οι

κόκκινες στρατιές οπαδών της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. "Πάω στο γήπεδο για ένα και μοναδικό λόγο: να τσακωθώ. Είναι μια έμμονη ιδέα που δεν μπορώ να ξεπεράσω" είχε δηλώσει ένας από την "Τρελή Κόκκινη Ταξιαρχία" της Λίβερπουλ. Κι εμείς, οι Γάλλοι φιλάθλοι, δεν μπορούμε να ξεπεράσουμε αυτή την "έμμονη ιδέα". Το '84 πήγαν 500 δικοί μας στο Λονδίνο, και "τα έκαναν λίμπα" και μέσα και έξω από το γήπεδο. Στο Παρίσι, ένας από αυτούς δήλωσε στο γυρισμό: "Θέλαμε να χτυπήσουμε τους φασίστες του Νάσιοναλ Φροντ, (Εθνικού Μετώπου), οι μπάτσοι μας εμπόδισαν, κι εμείς δεν κρατηθήκαμε και τα σπάσαμε όλα."

Σ' όλο τον κόσμο, οι ανεκπλήρωτες παρορμήσεις που γεννάει το σύστημα του θεάματος, γίνονται μπουερανγκ: στο Ντακάρ, στο Πεκίνο, στο Λίβερπουλ, στη Μασσαλία, στο Νητηρόιτ...

Οι "πτωχοί τω πνεύματι" βρίσκουν παράλογο το ότι υπάρχουν άνθρωποι που συγκροτούνται τόσο βίαια για ένα ματς. Δεν καταλαβαίνουν ότι το ματς δεν ενδιφέρει, είναι πρόσχημα, είναι πολύ πιο "χαβαλετζίδικο" ένα ματς ή μια συναυλία ροκ, από μια κομματική διαδήλωση. Οι οπαδοί, λένε, δέρονται μεταξύ τους. Και λοιπόν; Στο κάτω-κάτω τι αντιπροσωπεύουν οι μιν για τους δε; Τίποτα. Μόνο ένας μαλάκας της παραδοσιακής αριστεράς μπορεί να εκπληχστεί που οι προλετάριοι χτυπιούνται μεταξύ τους για "πλάκα". Οι προλετάριοι δεν έχουν τίποτα κοινό που να τους ενώνει. Είναι απόλυτα διαχωρισμένοι, κι αυτή είναι η αληθινή δυστυχία τους: η απόλυτη απομόνωση στην καθημερινή τους ζωή, που εκφράζεται με παγερή αδιαφορία, και καμιά φορά με επιθετικότητα. Οι μόνοι που φοβούνται αυτή την άθλια πραγματικότητα είναι οι λακέδες του θεάματος και του κράτους, γιατί αυτοί είναι υπεύθυνοι για την εξαθλίωση αυτή. Αυτή η πραγματικότητα, αυτοξεπερνιέται. Οι ίδιοι άνθρωποι που χτυπιούνται μεταξύ τους υποστηρίζοντας την Α ή την Β ομάδα, τελικά ενώνονται για να χτυπήσουν τους μπάτσους. Στις 29 του Μάη, οι Άγγλοι, οι Ιταλοί, ακόμα και οι Βέλγοι φιλάθλοι έριξαν "μπουκέτα" στους μπάτσους. Πριν από τον αγώνα λεηλάτησαν ένα κοσμηματοπωλείο και "απαλλοτρίωσαν" το ταμείο του γηπέδου.

Αυτά είναι που ενοχλούν την εξουσία στην Ευρώπη.

Η κυβέρνηση Θάτσερ αποφάσισε να χτυπήσει τους χούλιγκαν, αφού χτύπησε τους απεργούς και τους εξεγερμένους ('81-'84), γιατί είναι οι ίδιοι απειθαρχοί προλετάριοι, που άμα τους στριμώξεις στη μια γωνία ξεπετάγονται από μια άλλη. Πολλοί χούλιγκαν βοήθησαν τους απεργούς και αγωνίστηκαν μαζί τους κατά των μπάτσων.

Συμμεριζόμαστε τις "εκρηκτικές ορμές" των χούλιγκαν που δεν αφήνουν τίποτα όρθιο στο πέρασμά τους και λυπόμαστε κατάκαρδα για τα μέτρα καταστολής.

εναντίον τους. Τα μέτρα που πάρθηκαν ενάντια στις αγγλικές ομάδες έχουν στόχο να εμποδίσουν την έξοδο των οπαδών στο εξωτερικό. Θέλουν να τους κρατήσουν εκεί, σε συνθήκες αστυνομικού κράτους: άγρια δικαστική καταστολή, (οι χούλιγκαν της Τσέλσι έριξαν ποινές από 6 μήνες μέχρι 5 χρόνια) και εντατικοποίηση της αστυνόμευσης στα γήπεδα (υψηλές χρεωτικές μαγνητικές κάρτες - ταυτότητες για τους οπαδούς, απαγόρευση κατάναλωσης οινοπνευματωδών μέσα ή κοντά στο γήπεδο, παρακολούθηση με βιντεοκάμερες).

Μέχρι τώρα, οι ταραχές γίνονται συνήθως κατά τη διάρκεια του ματς ή αμέσως μετά. Στις Βρυξέλλες έγιναν πριν. Και μπορούν να γίνουν και χωρίς καθούλου ματς, όπως έγινε στο Ντόνκαστερ στις 7 Μάρτη 1985: 2 μέρες μετά την τρογική κατάληξη της απεργίας των ανθρακωρύχων. Μερικές εκατοντάδες οπαδών της τοπικής ομάδας Σέφφιλντ, ενωμένοι με ομάδες νεαρών ανθρακωρύχων, ξεχύθηκαν στην πόλη και λεηλάτησαν όλα τα μαγαζιά. Οι μπάτσοι και οι δημοσιογράφοι, σχολίασαν με έκπληξη το γεγονός ότι εκείνη τη μέρα δεν υπήρχε ματς ούτε στο Ντόνκαστερ ούτε πουθενά εκεί κοντά.

ΖΗΤΩ ΟΙ "ΕΞΑΛΛΟΙ" τ'ου ποδοσφαίρου

Αρχές Ιούνη '85
OS CANGASEIROS

Μετάφραση: Αντώνης Γκίκας

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ :

1. Δεν είναι όλοι οι χούλιγκαν "Σκίνχεντ", ούτε όλοι οι "Σκίνχεντ" είναι νεο-ναζί και ρατσιστές.
2. Όπως στο Στάδιο Καραϊσκάκη, στο Πειραιά, το 1980. (Σ.τ.Μ.).
3. Ο Παβλώφ, με τη μέθοδο των εξαρτημένων αντανάκλαστικών είχε μάθει τους σκύλους του, να "τους τρέχουν τα σάλια" μόλις άναβε ένα φως. Οι διοργανωτές αθλητικών (και όχι μόνο) συναντήσεων έχουν μάθει να τους τρέχουν τα σάλια όταν βλέπουν γεμάτα τα ταμεία απ' τα πανάκριβα εισιτήρια, υπεράριθμα συνήθως, που προκαλούν ασφυκτικά στριμγμένα και εκρηκτικές καταστάσεις (Σ.τ.Μ.) *

ΑΘΗΝΑ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ήταν ένα καλοκαιριάτικο βράδυ... Κάτι σημαντικό φαινόταν πως προσπαθούσε να δώσει χρώμα στην καθημερινή μονοτονία αυτής της πόλης. Πυροτεχνήματα έσχιζαν την καρδιά της νύχτας με φόντο την Ακρόπολη να χασκογελάει με μια χούφτα δολάρια ανάμεσα στα δόντια της. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αναγγέλλουν την είδηση: Η Αθήνα ανακηρύσσεται πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης. Η Αθήνα πολιτιστική πρωτεύουσα!!!

Τι τραγικό σαστεί!! Ωστόσο, το Υπουργείο Πολιτισμού έμελλε να γίνει ο μακάβριος σκηνοθέτης μιας ενορχηστρωμένης επίθεσης ενάντια σε κάθε αξία ζωής που αναζητεί την πραγματική της ταυτότητα. Γιατί ποιος θα φανταζόταν, αλήθεια, τη Νίνα Χάγκεν, το Θέμη Ανδρεάδη, την Μελίνα Μερκούρη, τους "Στράνγκλερς", τον Λίνο Κόκκοτο, τον Μάνο Χατζιδάκη, τους "Κλας" και τον Λέοναρντ Μπερνστάιν να τραγουδούν αγκαλιασμένοι τον ύμνο της Αθήνας με ένα μειδίαμα ευτυχίας στα χείλη τους από τις εισπράξεις μιας τέτοιας εκδήλωσης; Ποιός φανταζόταν την Ακρόπολη σαν ναό εισροής του ξένου συναλλάγματος προς πείσμα του Προέδρου Ρήγκαν, σχετικά με το εμπάργκο που ακολούθησε την αεροπειρατεία του Ελληνικού; Ποιός φανταζόταν τα ελληνικά ροκ συγκροτήματα, άλλοτε παρατημένα από το κράτος στο περιθώριο της καθημερινής ζωής, να τραγουδούν σήμερα μ' ένα βιβλιάριο τραπέζης στο στόμα τους, πάνω απ' την αστυνομική δύναμη που απαντούσε με τον "δικό της γνώριμο τρόπο" στους διαδηλωτές-συμπαραστάτες του Βίκτορα Αρμάνιους; Αυτή είναι η Αθήνα. Ένα τεράστιο μουσείο αντικειμένων. Αρπάζει με επιθετικό ύφος κάθε τι που δίνει άλλο χρώμα στις ζωές των ανθρώπων. Στοιβάει μες στη σαβούρα των έργων τέχνης, πίνακες σαν τους "Αστούς του Καλέ" του Ροντέν. Αποσυνθέτει και εκφυλίζει τον Αθηναϊκό πολιτισμό διαχωρίζοντάς τον σε Παιδεία και Πολεοδομία, σε οικονομική ζωή και κοινωνική οργάνωση, σε τέχνες και Αθλητισμό. Ένα σενάριο καταπληκτικό. Το θέαμα ωραιοποιημένο μέσα από μια άφλογα σχεδιασμένη μακέτα των εκδηλώσεων που ψυχαγωγεί τις "μάζες", ανάμεσα στους εκατοσιασμούς για την Αρχαία Αθήνα και τις λιτανείες για τη σύγχρονη ζωή της Ελλάδας της "Αλλαγής". Ύστερα από 2 ώρες τηλεοπτικής αναμετάδοσης ο κόσμος θα κοιμηθεί ήσυχਾ, για να επιστρέψει πάλι αύριο με όρεξη στην κενότητα της καθημερινής του επιβίωσης.

Βέβαια ποτέ οι κύριοι αυτοί δεν μας είπαν, ή δεν μπόρεσαν να καταλάβουν την ενότητα της Αθηναϊκής Πολιτείας, όπου η άνθηση του χορού, του θεάτρου, της μουσικής, της φιλοσοφίας, των τεχνών και της ποίησης δεν ήταν τίποτε άλλο παρά αντανάκλαση των νηϊδίων των καθημερινών σχέσεων των ανθρώπων που χαρακτηρίζαν τη ζωή τους μέσα σε μια ιδεώδη πολιτεία, και στους χώρους που δρούσαν και

συνεργάζονταν.

Ωστόσο, οι εκδηλώσεις σκέπασαν κάτω απ' τον επιβλητικό μανδύα της κοινωσίας του θεάματος κάθε ίχνος κριτικής στάσης απέναντι σ' αυτόν τον τρόπο ζωής. Τη στιγμή ήδη που το Υπουργείο Πολιτισμού σχεδιάζει — σύμφωνα με δημοσιεύματα του τύπου — να χτίσει μια παρόμοια Αρχαία Αθήνα για να αυξήσει τις εισπράξεις στον τουριστικό τομέα, η μακέτα αυτή του 2.000 παίρνει από τώρα σάρκα και οστά, μετατρέποντας τα έργα τέχνης σε μουσειακά αντικείμενα και τη ζωή των κατοίκων, σε ανθρώπινους σκελετούς.

Με τον τρόπο αυτό, ο μανδύας του κρατικού μηχανισμού σκεπάζει την τερατώδη δομή του πίσω απ' την εξύμνηση της Αρχαίας Αθηναϊκής Δημοκρατίας. Καλύπτει τη μιζέρια που προκαλεί η σύγχρονη πόλη στους ανθρώπους της από αισθητική, σεξουαλική, πολιτιστική, κοινωνική και πολιτική πλευρά πίσω απ' το ψηφιδωτό της Αρχαίας Πόλης, τη φύση της Συγκεντρωτικής Οικονομίας και τις εκκλήσεις της κυβέρνησης για παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα, πίσω απ' την όψη της Αρχαίας Αγοράς την Αποσύνθεση του Θεάματος πίσω απ' τον τρόπο με τον οποίο οικειοποιήθηκε τις δημιουργικές πρωτοβουλίες, τη Φιλοσοφία, την πολιτική και τις τέχνες της Αρχαίας εποχής. Καλύπτει τη μισθωτή εργασία, τη βιομηχανική ρουτίνα, την ανία και αποξένωση του εργαζόμενου απ' τα αγαθά που παράγει πίσω απ' το παιχνίδιο της εργασίας και τις ολοκληρωμένες ανθρώπινες σχέσεις.

Νάτος λοιπόν ο πολιτισμός που γίνεται θέαμα. Θα ακολουθήσουν 6 μήνες εκδηλώσεων, που χαρακτηρίζονται από μια συστηματική αγόραση πωλήσις της τέχνης.

Παρόλα αυτά το σενάριο κάπου χωλαίνει. Χωλαίνει σε μια μερίδα νεολαίων που δεν έπεσαν στην παγίδα. Και νάτες πάλι οι χωρωδίες που βουβαίνονται για να πάρει τον πρώτο λόγο στο προσκήνιο η αστυνομική αυθαιρεσία. Και να που οι ακαδημαϊκίζοντες λόγιοι των ανθρώπινων σχέσεων και των λαϊκών συνελεύσεων ξαναπαίζουν στο καβούκι τους καθώς μια νεολαία με άγριες διαθέσεις ζητά να

εκδικηθεί την καθημερινή πολιτιστική οικογενειακή και σεξουαλική καταπίεση που υφίσταται σ' αυτή την πόλη. Ο κιτρινισμός των φυλλόδων πασάρει πρωτοεξιδους σκανδαλοθηρικούς τίτλους:

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΡΟΚ. ΒΙΑ - ΑΙΜΑ, ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ.

ΤΑ ΕΣΠΑΣΑΝ ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ ΑΝΑΣΤΑΤΩΗΚΕ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.

Ήταν ένα καλοκαιρινό βράδυ της 27ης του Ιούλη. Ήταν μια ατέλειωτη νύχτα που δεν έλεγε πια να ξημερώσει... Ο κόσμος κλειδαμπαρωμένος στα σπίτια από φόβο κι αγανάκτηση έκανε πως κοιμόταν. Έξω στους δρόμους κάποιοι άλλοι χορεύαν. Φαντάζει σαν έναν χορό που μόνο αυτοί ξέρουν όταν καλούνται να οικειοποιηθούν τη μουσική των "Κλας", των "Στράνγκλερς" και των "Κιούρ". Φαντάζει σαν έναν χορό που εξωτερικεύει μια άλλη αντίληψη για ένα διαφορετικό τρόπο ζωής. Βγαίνει από τα γκέτο και ξεχύνεται στους δρόμους. Μονάχα έτσι γιορτάζεται η Αθήνα!!! Κι όμως στο φως της ημέρας όλα έχουν τελειώσει. Οι εκδηλώσεις συνεχίζονται με τον ίδιο ρυθμό, σα να μην έγινε τίποτα το προηγούμενο βράδυ.

Κι οι "ταραξίες" ξαναγύρισαν στα καθημερινά σαν να μην απαίτησαν τίποτα το προηγούμενο βράδυ.

Την ώρα που γράφεται αυτό το κείμενο δεν φαίνεται τίποτα άλλο να ταραξεί τον ύπνο των προγραμματιστών του Υπουργείου Πολιτισμού.

Όμως — όπως έλεγε κατά τραγική ειρωνεία και η διαφήμιση στην τηλεόραση παλιότερα — η Αθήνα βγάζει μια κραυγή απελπισίας. "Πνίγεται απ' τα σκουπίδια" μας έλεγαν. Και όχι μόνο τα σκουπίδια του Δήμου προσθέτουμε εμείς. Αλλά και απ' τη σάπιλα της αστικής κοινωνίας και της σύγχρονης πολεοδομικής οργάνωσης που δημιούργησε. Απομένει μόνο σε μας να ανακαλύψουμε το χαμένο της πρόσωπο, σ' όλη τη δόξα και το μεγαλείο του, σπάζοντας τα φράγματα που μας κρατούν ακόμα δέσμιους στην όψη μιας πόλης που βαδίζει στον αργό της θάνατο.

ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΠΑΝΕ ΤΟΥΣ ΑΝΑΡΧΙΚΟΥΣ
ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΚΑΙ ΤΟ ΣΗΝΩΝΑ!

SINDICATO CNT AIT DE CLASE

ΑΠ' ΤΗΝ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛΜΑ ΤΟΥ ΣΕΧΤΑΡΙΣΜΟΥ

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε με θλίψη τον εκφυλισμό του ισπανικού αναρχικού κινήματος, που η ανασυγκρότησή του στα πρώτα χρόνια της μεταφρανικής περιόδου τόσο αισιοδοξία είχε γενήσει στο διεθνές αναρχικό κίνημα, καθώς απ' τα πρώτα κιόλας του βήματα είχε πλαισωθεί μ' ενθουσιασμό από νέους μέχρι 30 χρονών και μάλιστα μαζικά. Σύντομα όμως φάνηκε ότι το κίνημα αυτό εξακολουθούσε να παραμένει δέσμιο των αναρχοσυνδικαλιστικών φαντασμάτων του παρελθόντος και της γραφειοκρατικής νοστροπίας, που όχι μόνο ευθύνονται, σε μεγάλο βαθμό, για την ήττα της Ισπανικής επανάστασης, της μόνης επανάστασης που υλοποιήσε σε μεγάλη κλίμακα το αναρχικό όραμα, αλλά κι αξιώνουν να στοιχειώσουν και το μέλλον...

Τα πρώτα σημάδια της κρίσης, η σταδιακή, δηλαδή, αποχώρηση χιλιάδων αγωνιστών απ' τις τάξεις της CNT, δε φάνηκαν να προβληματίζουν τους ανερχόμενους ηγετίσκους της Συνομοσπονδίας, που συνέχισαν να επιδίδονται απεριόπαστοι στις γραφειοκρατικές τους έριδες. Το θλιβερό αποτέλεσμα είναι γνωστό: διάσπαση και υποδιασπάσεις, 5, ούτε λίγο ούτε πολύ, φράξιες που σκοτώνονται μεταξύ τους για το ποιος θα κατέχει τα σκήπτρα της "μυμιοποιημένης" ηρωικής παράδοσης και που μπροστά τους χωριάζει ακόμα και το ελληνικό "ένα είναι το κόμμα"...

Για τους συντρόφους που θα σοκαριστούν με τις παραπάνω σκέψεις ή με όσα θ' ακολουθήσουν τους συνιστούμε να μην σπεύσουν ελαφρά τη καρδία να μας αναθεματίσουν σα δρασπιστές και να πάψουν να εκστασιάζονται διαβάροντας για τις κολλεκτίβες και τις ένοπλες κομμουνικές εργατών και να συνειδητοποιήσουν ότι ο φασισμός κι ο σταλινισμός δεν είναι απλές ιδεολογίες, αλλά χαρακτηριστικά γνωρίσματα, στάσεις ζωής κι ότι δεν αρκεί ο έφορμος των φαντασμάτων για ν' αποσβεθούν οι κίνδυνοι που ελοχεύουν...

Η λήθη ή η ισοπύχνη ποτέ δεν υπήρξαν σωστός γνώμονας της οποιας προοπτικής κι αυτό το έχει αποδείξει περίτρανα η ιστορία. Στο μέτρο αυτό αν μόνο η αλήθεια είναι επαναστατική τότε η απομυθοποίηση είναι επιτακτική ανάγκη.

Αφορμή για τα παραπάνω υπήρξε ο ανακοινωθέν που έστειλε τελευταία ο γραμματέας τύπου της CNT - AIT στο διεθνές αναρχικό τύπο και το οποίο βριθεί, δυστυχώς, ανακριβειών και παραλείψεων που πρέπει ν' ανασκευαστούν.

Έτσι αναφέρει ότι οι αναρχοκομμουνιστές γύρω απ' το περιοδικό *Askatasuna*, διαγράφηκαν γιατί ήταν οπαδοί της "Οργανωτικής Πλατφόρμας του Αρσένιου", πράγμα ολότελα ψευδές. Η *Askatasuna* δεν ή-

ταν πλατφορμιστική και δε διαγράφηκε γι' αυτό το λόγο. Διαγράφηκε γιατί υποστήριζε ένα ελευθεριακό Εουσκάδι (χώρα των Βάσκων) ενάντια στην ιδέα της "ευρύτερης Ισπανίας" που υποστηρίζουν πολλοί ηγέτες της CNT. Μόνο μια τάση επηρεάστηκε απ' τους Πλατφορμιστές, μολονότι κι αυτή χρησιμοποιούσε την "Πλατφόρμα" σα σημείο αναφοράς κι όχι σαν ευαγγέλιο. Αυτή ήταν το Ελευθεριακό Κομμουνιστικό Κίνημα (MCL) που διαγράφηκε κι αυτό τον ίδιο καιρό.

Επιπλέον, ο γραμματέας τύπου δεν αναφέρει τη διαγραφή του Σεμπάστιαν Πουίγκθέρμπερ, πρώην μέλους της εθνικής επιτροπής της CNT και μιας τάσης στην οποία ανήκε, των Αναρχοσυνδικαλιστικών Ομάδων Συγγένειας. Η δικαιολογία ήταν πως οι τελευταίοι, όπως και το MCL, είχαν συγκροτήσει παράλληλες ομάδες που σχεδίαζαν να κυριαρχήσουν στη CNT. Αν πάρε κανείς υπόψη το γεγονός ότι η CNT ανασυγκροτήθηκε με μοναδικό στόχο τη συγχώνευση διάφορων ελευθεριακών τάσεων - των συμβουλιακών, των ελευθεριακών κομμουνιστών, της *Askatasuna*, των αυτονομιστών, των παραδοσιακών αναρχικών κι ότι η βάση λειτουργίας της θα ήταν ο εναρμονισμός των διάφορων απόψεων, τότε αυτή η μεταστροφή προκαλεί κατάπληξη.

Η *Bicicleta*, μια ανεξάρτητη αναρχική κολλεκτίβα, που είχε κι αυτή εκδιωχθεί απ' τη CNT, δημοσίευσε ένα γράμμα, όπου υπογραμμίζονταν οι δεσμοί ανάμεσα στη FAI (την ομάδα που κυριαρχούσε στη CNT τόσο πολλά χρόνια) και τη CNT της Εξορίας στην Τουλούζη. Ο Χουάν Φερέρ, ηγέτης της FAI, είχε προτείνει σε μια διηπειρωτική συνάντηση των αναρχικών ομοσπονδιών ότι οι εξόριστοι έπρεπε ν' αναλάβουν την ηγεσία της CNT κι η γνωστή Φεντέρικα Μοντσερί, πρώην υπουργός(!) της Δημοκρατικής Κυβέρνησης στον Ισπανικό Εμφύλιο, είπε στο Παρίσι σε μια δημόσια συγκέντρωση ότι θα προτιμούσαν να διαλυθεί η CNT παρά να φύγει απ' τα χέρια τους.

Εξάλλου, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε τις βίαιες επιθέσεις ενάντια στους λεγόμενους "ρεφορμιστές" στη διάρκεια της περιόδου των διαγραφών κι αμέσως μετά, όπου έκαναν λίμπα τα γραφεία των συνδικάτων που είχαν αποσχιθεί (Συνδικάτα Ύδρευσης, Γκαζιού κι Ηλεκτρισμού στη Βαρκελώνη το Γενάρη και της βιομηχανίας αναψυχής το Μάρτη του 1979). Το χει-

ρότερο επεισόδιο συνέβηκε στις 16 Μάρτη, όταν 60 "αναρχοσυνδικαλιστές" επιτέθηκαν στα γραφεία της CNT στο Ματούρο, κοντά στη Βαρκελώνη, όπου διεξαγόταν ένα περιφερειακό συνέδριο των συνδικά-

των της άλλης παράταξης. Πυροβολώντας στον αέρα και κραδαίνοντας σιδηρολόιους, τραυμάτισαν πολλούς αγωνιστές συμπεριλαμβανόμενου του Ενρίκε Μάρκος πρώην γενικού γραμματέα κι ενός αγωνιστή του Ματούρο, που παρά λίγο να χάσει το μάτι του.

Από τότε, πραγματοποιήθηκαν κι άλλες επιθετικές ενέργειες. 150 Φαίστα κρατώντας πιστόλια και μαχαίρια διαδύωσαν έξω απ' το κτίριο όπου διεξαγόταν το ιδρυτικό Συνέδριο της CNT - Unificada. Αυτό ήταν, όπως λέει ο γραμματέας τύπου της CNT - AIT, το "αποκορύφωμα". Άλλα επεισόδια συμπεριλαμβάνουν και τη πρόκληση θλάσης του κρανίου με σιδηρολόιστο σε αγωνιστή της CNT - U, μετά απ' μια διαδήλωση στη Βαρκελώνη, τον τελευταίο χρόνο.

Κανείς δεν θα μπορούσε να διανοηθεί, εξάλλου, ότι μια οργάνωση που κατηγορεί τη CNT - U σα ρεφορμιστική, θα πήγαινε να ζητήσει του σε ποιόν ανήκουν τα αρχικά "CNT" στ' αστικά δικαστήρια, υπόθεση που παρεπιπτόντως, έχασαν. (Ωστόσο μια Ισπανική Έκθεση, όπως αναφέρεται στο άρθρο του Nick Heath στη *Freedom No 10*, απ' όπου προέρχεται και το μεγαλύτερο μέρος του παρόντος κειμένου, λέει ότι στην πραγματικότητα ΝΙΚΗΣΑΝ...)

Ωστόσο, θα υπάρχουν ίσως πολλοί εργαζόμενοι στη CNT - AIT που θα έχουν σιχαθεί ολότελα τη βία και το σεχταρισμό που ασκείται ενάντια σε εργαζόμενους της CNT - U, που είναι κι αυτοί ελευθεριακοί, όπως υπάρχουν πολλοί εργαζόμενοι που έχουν φύγει απ' τη CNT κι έχουν σιχαθεί αυτές τις γελοιότητες.

Η θλιβερή αυτή εικόνα που παρουσιάζει σήμερα το επίσημο ελευθεριακό κίνημα στην Ισπανία, σε συνδυασμό με τις οθλιότητες που διαπράχθηκαν στη Διεθνή Αναρχική Συνάντηση στη Βενετία, που περιγράψαμε στο προηγούμενο τεύχος του "ΑΝΑΡΧΟΥ", δεν προμηνύουν ευόαινες προοπτικές για το εγγύς, τουλάχιστον, μέλλον του ισπανικού αναρχισμού. Ελπίζουμε πάντως ότι η ελευθεριακή βάση θ' απαγγιστρωθεί απ' το φαύλο κύκλο του φραξιοισμού και της μικροπολιτικής των γραφειοκρατισκών και θ' αρθρώσει το δικό της λόγο που δε θα έχει - και δεν μπορεί να έχει - καμιά σχέση ούτε με το συμβιβαστικό συντηρητισμό του "μαυσωλείου" της Τουλούζης ούτε με τους νέους "μνηστήρες" της αναρχοσυνδικαλιστικής εξουσίας... Οι αυτόνομοι αγώνες των εργαζόμενων που διεξάγονται απ' τις πρώτες κιόλας μέρες της μεταφρανικής περιόδου θα πρέπει, πιστεύουμε, ν' αποτελέσουν ένα πρώτο σημείο αναφοράς για την αναδιπλωση του κινήματος, όντας έξω απ' τα προγράμματα των σχεδιαστών της Ισπανικής εκδοχής του Ευρωσοσιαλισμού...

ΚΥΠΡΟΣ: ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ και οι αναρχικοί

Το εθνικό στην Κύπρο είναι μέρος της καθημερινότητας. Γεννιέσαι μ' αυτό, ακούς παντού να μιλάνε γι' αυτό, και σχεδόν δεν μπορείς να φανταστείς τον κόσμο χωρίς αυτό. Άσχετο αν στη συγκεκριμένη του μορφή το εθνικό σημαίνει διαφορετικά πράγματα κάθε δεκα χρόνια (λ.χ. ένωση, ανεξαρτησία, κατοχή της Β. Κύπρου). Ο κόσμος, ντοπαρισμένος απ' τους πολιτικούς του μιλάει λες και το πρόβλημα υπήρξε πάντοτε το ίδιο και ώρες ώρες σου δίνει την εντύπωση ότι δεν μπορεί να φανταστεί έναν κόσμο χωρίς αυτό το θέμα.

Η ακροαριστερά που ξεπρόβαλε μετά το '74, δεν ξέφυγε φυσικά απ' αυτές τις ανησυχίες. Αντίθετα τις έκανε κέντρο της προβληματικής της. Προσπάθησε να εισάγει μια κάποια κοινωνική κριτική μέσα από την κλασική θέση του αριστερού εθνικισμού, ότι οι άρχουσες τάξεις ξεπουλούν τον εθνικό αγώνα.

Με τον καιρό ξεκαθάρισαν 2 εντελώς αντίθετες ερμηνείες αυτής της θέσης. Απ' τη μια οι Τροτσκιστές¹ υιοθέτησαν την κυπριακή εθνική ταυτότητα, το καπέλλο του κυπριακού κράτους και προσδιόρισαν το εθνικό σαν αγώνα για την ανεξαρτησία (δηλαδή της ανεξαρτησίας και αδιαμφισβήτητης εξουσίας του κυπριακού κράτους στην Κύπρο). Απ' την άλλη οι Μαρξικοί (πέρασε γρήγορα κι αυτή η μόδα) έκαναν ένα μακροβούτι στο παρελθόν και ανακάλυψαν ξανά την ένωση². Εδώ ο ελληνομορφισμός απέκτησε όλο εκείνο το ρομαντισμό που ονειρευόταν για χρόνια η εθνικοφροσύνη. Το ελληνικό κράτος έγινε για τους ενωτικούς κάτι ανάλογο με τη Μόσχα για τους Κνίτες και ο εθνικός αγώνας απόκτησε σχεδόν μεταφυσικές διαστάσεις - διαφύλαξη της ελληνικότητάς μας, "ένωση με τη μάνα" κι άλλα ανάλογα.

Οι αναρχικοί ήταν οι πρώτοι που αρνήθηκαν την κεντρικότητα του εθνικού, την ταμπέλα της εθνικής ταυτότητας και κέντρασαν την κριτική τους αντίθετα σε κοινωνικές αντιφάσεις και συγκρούσεις. Αν και αυτή η αλλαγή έμφασης μπορεί να φαίνεται απλή τώρα (ιδιαίτερα στο εξωτερικό) η διαμόρφωση της δεν ήταν και τόσο εύκολη. Ακόμα και σήμερα οι αριστεριστές προσπαθούν να μας βάλουν στα καλούπια τους "νεοκύπριοις - έλληνας, ή Κύπριος, τότε τί είσαι;" (αδιανόητο για αυτούς να είσαι άτομο χωρίς εθνική ταυτότητα). "Πώς θα αντιμετωπίσουμε την κατοχή;" "Πώς θα λυθεί το κυπριακό;" κλπ. Αυτά δεν είναι υπερβολές - είναι αποτελέσματα του ιδεολογικού κλίματος (και στενοκεφαλιάς) που δημιούργησε ο εθνικισμός ακόμα και σ' ένα χώρο που θέλει να λέγεται επαναστατικός.

ΜΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Η αναρχική κριτική της ιδεολογίας του εθνικού δε βασίζεται απλά στο διεθνισμό - και είναι ένας απ' τους λόγους που οι αριστεριστές δυσκολεύονται να καταλάβουν. Η αναρχική κριτική αποτελείται από δύο σκέλη - την κριτική της ιδέας του έθνους σαν ιδεολογίας και στην κριτική επανεκτίμηση της ιστορικής εμπειρίας ή του εθνικισμού. Οι αναρχικοί δεν αρνούνται την αντικειμενική ύπαρξη προβλημάτων που θα μπορούσε να ονομαστούν "εθνικά" - προβλήματα που αφορούν μια εξάρτηση, πολιτιστικό ιμπεριαλισμό κλπ. Η διαφορά με τους αριστερούς και δεξιούς εθνικιστές βρίσκεται στον προσδιορισμό του κοινωνικού συνόλου και στον τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος. Οι εθνικιστές ταυτίζουν με μεγάλη ευκολία το κοινωνικό σύνολο με μια αντικειμενική συλλογική οντότητα - το έθνος. Ωστόσο η μόνη αντικειμενική υπόσταση του έθνους είναι το κράτος του (αυτό που υπάρχει ή αυτό που πάει να φτιαχτεί). Το έθνος, από μια αναρχική σκοπιά, αποτελεί μια ιδεολογική ενότητα καλλιεργημένη μέσα από διάφορους μηχανισμούς και βασισμένη στην υποκειμενική ταύτιση των ατόμων.

Το έθνος δεν είναι κάτι το αντικειμενικά-ιστορικά δοσμένο. Τα έθνη εμφανίζονται στη Μοντέρνα εποχή αλλά η πορεία συγκρότησής τους ούτε αναπόφευκτη ούτε ιδεολογικά αθώα είναι. Τα έθνη συγκροτούνται γύρω από ένα κράτος μέσα από μακριές διαδικασίες συγκρούσεων - όχι μόνο εξωτερικών αλλά και εσωτερικών. Πολιτιστικές και κοινωνικές μειονότητες καταπιέζονται και εξαφανίζονται³, το κράτος γίνεται ο κεντρικός άξονας κάθε έθνους, και ο εθνικισμός, μετά τη ρομαντική φάση της εθνικής συγκρότησης, γίνεται ανοιχτά αντιδραστικός καταπιέζοντας την κοινωνική σύγκρουση στο όνομα της υπερκοινωνικής ενότητας του έθνους. Θα μπορούσε φυσικά να πει κανένας ότι έστω και αν η άνοδος του έθνους δεν είναι μια διαδικασία "ιστορικών πεπρωμένων της φυλής" εντούτοις τα έθνη τελικά συγκροτούνται και υπάρχουν. Ο κόσμος είναι γεμάτος απ' αυτά και είναι σαν να κλείνεις τα μάτια στην πραγματικότητα αρνούμενος την αντικειμενικότητα της ύπαρξής τους τώρα. Αυτό θα μπορούσε να το πει κανένας 20 χρόνια πριν. Σήμερα ωστόσο τα πράγματα δεν είναι και τόσο απλά. Ακόμα και στα "ιστορικά" πια έθνη της Ευρώπης συναντά κανένας έντονες φυγόκεντρες τάσεις κοινωνικές και τοπικιστικές μειοψηφίες διεκδικούν την αυτονομία τους απ' την ασφυκτική ενότητα του έθνους και του πολιτικού του διαχειριστή - του κράτους. Η εμφάνισή αυτών των κινημάτων δεν είναι νέο φαινόμενο. Αντίθετα αποτελεί τη συνέχεια μιας σύγκρου-

σης που αρχίζει από τότε που διαμορφώνεται και προωθείται η ιδέα του έθνους. Τα έθνη συγκροτήθηκαν μετά από εσωτερικές συγκρούσεις - ιδεολογικές και κοινωνικές⁴. Κι αυτή η σύγκρουση συνεχίζεται και παίρνει νέες διαστάσεις σήμερα.

Ιστορικά οι αναρχικοί υπήρξαν απ' τους πρωταγωνιστές στην αντίσταση ενάντια στη συγκεντροποίηση - ομοιογενοποίηση του έθνους - κράτους. Γιατί οι αναρχικοί κατάλαβαν (έστω και αν δεν τόγραψαν σε ακαδημαϊκές διατριβές) ότι ο ιμπεριαλισμός της μητρόπολης στην περιφέρεια δεν γίνεται μόνο σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και στο εσωτερικό ενός "έθνους-κράτους" (πρωτεύουσα ενάντια στην επαρχία, ηγεμονική κουλτούρα ενάντια στις περιθωριακές κλπ.). Αυτή είναι η βάση του αναρχικού διεθνισμού - ενός διεθνισμού βασισμένου στη μη-εξουσία, την ποικιλία και τον πλουραλισμό. Ξεκινώντας απ' την αυτονομία και αλληλεπίδραση διαφόρων κοινοτήτων στο εσωτερικό μιας κοινωνίας, προχωράει στο διεθνές επίπεδο. Το σημείο αναφοράς σ' αυτά τα πλαίσια είναι η κοινότητα και όχι το έθνος. Και είναι γι' αυτό το λόγο που οι αναρχικοί μπορούν να είναι ταυτόχρονα αντιιμπεριαλιστές αλλά και κριτικοί των εθνικιστικών κινημάτων και των πρακτικών τους.

Γιατί ο εθνικισμός και το έθνος αποτελούν ιδεολογικά κατασκευάσματα και κινήματα που υπονομεύουν την απελευθερωτική προοπτική. Και θα μπορούσε να γίνει μια σύγκριση μεταξύ του μπολσεβίκου σοσιαλισμού και του εθνικισμού. Και οι δυο ιδεολογίες υπόσχονται λαγούς με πετραχήλια πριν έρθουν στην εξουσία - άμα όμως επικρατήσουν γίνονται το ίδιο (αν όχι πιο πολύ) καταπιεστικές. Και ίσως να μην είναι και τόσο τυχαία η σύγκλιση του (λενινισμού) με τον εθνικισμό στον τρίτο κόσμο.

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ.

Αν το έθνος είναι μια ιδέα που προσφέρει συλλογική ταύτιση, ο εθνικισμός είναι η ιδεολογία που την προωθεί, την καλλιεργεί και την επιβάλλει, η ιστορική πορεία του εθνικισμού στην Κύπρο (για να επιστρέψουμε και στην πραγματικότητα μετά από το ταξίδι στην αφαίρεση) είναι χαρακτηριστική. Ο εθνικισμός δεν γεννήθηκε αυθόρμητα σαν αποτέλεσμα ιστορικών διαδικασιών ή σαν αφύπνιση στα "πεπρωμένα της φυλής"⁵. Ο εθνικισμός επιβλήθηκε στους Κύπριους τον 19ο αιώνα ενώ ο εθνικός διαχωρισμός όχι μόνο είναι ανύπαρκτος αλλά έχουμε αρκετές κοινές εξεγέρσεις ορθόδοξων και Μουσουλμάνων (οι όροι Έλληνες - Τούρκοι ήταν επίσης ανύπαρκτοι) ενάντια στις ελίτ των 2 κοινοτήτων. Ο εθνικισμός εισάχθηκε απ' την Ελλά-

δα και την Τσεχία και επιβλήθηκε στον πληθυσμό μέσα απ' το εκπαιδευτικό σύστημα, τον πολιτικαντισμό και τη θεαματική πόλωση. Η Αγγλική αποικιοκρατία δεν ήταν καθόλου άσχετη μ' αυτές τις εξελίξεις (όσο και αν την ζημίωσαν τελικά). Αυτή εισήγαγε το διαχωρισμό Ελλήνων - Τούρκων (και επέβαλε και τους όρους) στο επίπεδο της πολιτικής εξουσίας. Θάταν ωστόσο λάθος να νομιστεί ότι ο εθνικισμός ήταν ένα κόλπο των ελίτ και των αποικιοκρατών για να καταπιέσουν την κοινωνική σύγκρουση. Η άνοδος του εθνικισμού προωθήθηκε από διάφορα στρώματα, αλλά υπήρξε σε μεγάλο βαθμό ένα φαινόμενο που γεννήθηκε και προώθησε με τη σειρά του την αναδόμηση των εξουσιαστικών δομών στην Κύπρο, τα τελευταία 100 χρόνια. Ο εθνικισμός υπήρξε η ιδεολογική απάντηση της εξουσίας (και των δομών της) στην κοινωνική σύγκρουση.

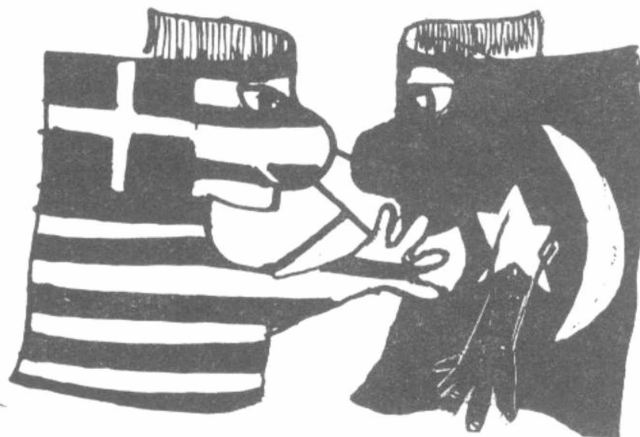
Και όποιος κοιτάζει την ιστορία της ανόδου του εθνικισμού θα δει αυτή τη συνεχή σύγκρουση ανάμεσα στην ιδεολογία της εξουσίας και σε στοιχεία κοινωνικής αντίστασης. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της σύγκρουσης που συνεχίστηκε για δεκαετίες: η άρνηση της πλειοψηφίας των Κυπρίων να δεχτούν μια ενεργητική μορφή σωβινισμού. Μέχρι πριν το '74 όταν ακόμα υπήρχαν σε καθημερινό επίπεδο επαφές ανάμεσα στις 2 κοινότητες ο εθνικισμός είχε καταφέρει μόνο να παθητικοποιήσει τον κόσμο απέναντι στη ρατσιστική του υστερία - η πλειοψηφία των Κυπρίων έλεγε και πίστευε το κλασικό πια:

"Μα εμείς δεν έχουμε τίποτα ενάντια στους Τούρκους (ή Έλληνες)". Ωστόσο η επικράτηση του εθνικισμού μετά το '50 ήταν ολοκληρωτική - και δεν οδήγησε μόνο σε ένταση ανάμεσα στις 2 κοινότητες. Έφτιαξε την ιδεολογική ατμόσφαιρα που νομιμοποίησε το κράτος, κατόπινξε την ταξική πάλη για δεκαετίες στο όνομα της "εθνικής ενότητας" και έκανε την πατριαρχική οικογένεια, την αδιαμφισβήτητη βάση της κοινωνίας. Όπως έχουμε προσπαθήσει να δείξουμε αλλού, ο εθνικισμός υπήρξε ουσιαστικά το ενοποιητικό στοιχείο της ηγεμονικής ιδεολογίας. Το '74 ο εθνικισμός πέρασε την πιο έντονη κρίση του για δεκαετίες. Σε διάστημα λίγων μηνών αναγκάστηκε να αλλάξει πρόσωπο και από Ελληνικός με τσαρούχια και νταούλια, έγινε κυπριακός με βράκα και λαούτο. Για ένα διάστημα φάνηκε ότι αυτή η αλλαγή θα είχε την ίδια επιτυχία: με ότι γινόταν πριν το '74. Γύρω στο τέλος της δεκαετίας του '70 ωστόσο - και ιδιαίτερα απ' το '80 και μετά, άρχισε να εμφανίζεται μια γενική αδιαφορία ανάμεσα στους Κύπριους - και μια στροφή σε ένα μικροαστικό ατομικισμό. Το εθνικό υπάρχει βέβαια παντού - αλλά υπάρχει ταυτόχρονα και ένας κυνισμός.

Τα συλλαλητήρια αραιώνουν και τα κόμματα αναγκάζονται να καταρύουν σε θεαματικές πολιτικές κρίσεις για να διατηρήσουν το ενδιαφέρον των θεατών - ψηφοφόρων. Από μια πρώτη άποψη αυτή η στροφή μπορεί να φανεί αδιάφορη ή ίσως και χειρότερη από πριν. Οι αριστεριστές που νιώθουν τη μοναξιά τους πιο έντονη έχουν μια βιβλιογραφία γύρω απ' τη "χειροτέρεψη της κατάστασης". Τα βόλεψαν όλα στις θεωρίες τους και αποφάσισαν ότι οι άρχουσες τάξεις δεν θέλουν το "λαό" να ενδιαφέρεται για το εθνικό - γιατί ό,που όλοι ξέρουν αυτά είναι το ασκήτω Αιόλου για τις "επαναστατικές προοπτικές". Τώρα φυσικά γιατί κλαίει και οδύρεται ο Λυκαυγής για το κατόντημά μας κάθε μέρα στον "Φιλελεύθερο" δε μας το εξηγούν - ίσως νάχει και αυτός "επαναστατικές τάσεις". Από μια αναρχική οπτική γωνία ωστόσο το σήμερα δεν είναι μια αντίδραση στην ισοπεδωτική και καταπιεστική κοινωνία που συγκρότησε η εθνικιστική φαντασίωση - μια αντίδραση χωρίς θετικές προοπτικές για την ώρα, αλλά παρόλα αυτά μια αντίδραση σαν συνέχεια της ιστορικής παράδοσης - της σύγκρουσης ανάμεσα στην ιδεολογία της εξουσίας (εθνικισμός) και της κοινωνικής αντίστασης (όσο παραμορφωμένη κι αν είναι η τελευταία). Γιατί αυτό που ακολούθησε την κρίση του εθνικισμού δεν ήταν σκέτη αντίδραση. Σιγά-σιγά εμφανίζονται και νέα στοιχεία πολιτικής και συνειδησης. Η εμφάνιση του αναρχισμού (προς το τέλος της δεκαετίας του '70), ήταν ένα πρώτο στοιχείο αντίστασης και κριτικής. Γιατί ο κυπριακός αναρχισμός δεν είναι απλώς εισαγόμενες ιδέες - είναι μια αντίδραση βγαλμένη μέσα απ' τις αντιφάσεις της Κυπριακής κοινωνίας. Και η ξεκάθαρα αντι-εθνικιστική του θέση έχει άμεση σχέση με την ιστορική εμπειρία των ατόμων που τον συγκροτούν. Τελευταία τα νέα σημάδια άρχισαν να αυξάνουν. Γίνονται κάποιες στοιχειώδεις κινητοποιήσεις γύρω από κοινοτικά αιτήματα, ακόμα και μερικές αυθόρμητες απεργίες, ανοίγει κάποια συζήτηση γύρω απ' την ισότητα των γυναικών, αρχίζει να συγκροτείται μια νεανική υποκοιλτούρα κλπ.

Αυτά τα φαινόμενα δεν συνθέτουν φυσικά κανένα επαναστατικό κλπ. κίνημα. Είναι μεταρρυθμιστικά, συντηχικά ή και περιθωριακά φαινόμενα. Η εμφάνισή τους ωστόσο είναι μια ελπιδοφόρα νέα εξέλιξη. Κάτι κινείται επιτέλους, έστω και πασσωδικά. Πιο πέρα η εμφάνισή τους, φέρνει αποτελέσματα εντάσεις στις κοινωνικές δομές. Από μια άποψη είναι προμηνύματα μιας γενικότερης κρίσης της κοινωνίας. Και η εμφάνιση αυτής της κρίσης δεν είναι άσχετη με την κρίση του εθνικισμού. Η κρίση αυτού του ενοποιητικού στοιχείου της ηγεμονικής ιδεολογίας χαλάωσε κάπως τη σφικτή ιδεολογική ενότητα της κοινωνίας, ανοίγοντας το δρόμο για την έκφραση στατικοποιημένων αντιφάσεων σε διάφορες κοινωνικές σφαίρες και δομές. Η κρίση του εθνικισμού όχι μόνο δεν έχει προωθηθεί απ' τις άρχουσες τάξεις αλλά είναι αποτέλεσμα δομικών αντιφάσεων και κοινωνικών αντιστάσεων. Και είναι κάτι θετικό. Μια ριζοσπαστική κριτική πρέπει να βεβαιώνει αυτή την κρίση και να συγκροτήσει ένα εναλλακτικό πόλο αναφοράς αν θέλει να παρέμβει στις κοινωνικές εξελίξεις. Ο ενωτικοί και "Εκφραστές" τροσικιστές έχουν καταντήσει ουραγοί κομμάτων, ιδεολογικών και φαντασιώσεων από το παρελθόν. Έλεγε και καλά πράγματα κάποτε ο Μαρξ, "Η επανάσταση πρέπει να αντλήσει την ποίησή της απ' το μέλλον και όχι απ' το παρελθόν". Σ' αυτά τα πλαίσια είναι ανάγκη να παραμεριστεί το εθνικό από το κέντρο της συζήτησης - ιδιαίτερα ανάμεσα σε άτομα και ομάδες που δεν ζουν με μια ρομαντική εικόνα του παρελθόντος, αλλά που ενδιαφέρονται για τη συγκρότηση ενός εναλλακτικού χώρου και λόγου.

Αλλά θα πει κάποιος πάλι, τι θα γίνει με το Κυπριακό, ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΥΠΑΡΧΕΙ. Στο κάτω-κάτω υπάρχουν τόσες χιλιάδες πρόσφυγες υπάρχουν το δικαίωμα της ελεύθερης εγκατάστασης, ο Τούρκικος κίνδυνος κλπ. Έτσι και αλλιώς είπαμε στην αρχή ότι μπορεί ο εθνικισμός νάναι ιδεολογία αλλά υπάρχουν και πραγματικά - αντικειμενικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστεί κανείς ακόμα και μετά την κριτική του.

ΚΥΠΡΟΣ

Ας ξεκινήσουμε με το μπαμπούλα του "Τούρκικου κινδύνου". Μόνο στα πλαίσια μιας ιδεολογικής στενοκεφαλιάς θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι η Τουρκία θα είχε πραγματικό ενδιαφέρον/συμφέρον να καταλάβει τη νότια Κύπρο. Ήδη έχει τεράστια οικονομικά και πολιτικά προβλήματα με ότι κατάκτησε το '74. Και τότε υπήρχε και δικαιολογία — η προστασία των Τουρκοκυπρίων. Παρά τα κλαψουριάματα των αριστεριστών και άλλων εθνικιστών το διεθνές μπουκοτάζ της Β. Κύπρου, λειτουργεί και δεν είναι καθόλου βολικό για την Τουρκία. Αν η Τουρκία ήθελε να καταλάβει όλη την Κύπρο θα το έκανε το '74 που δεν υπήρχε και καμιά αντίσταση. Πιο πέρα μια νέα Τούρκικη επίθεση θα δημιουργούσε πιθανά γενικότερη ελληνοτουρκική σύρραξη — κάτι εντελώς απίθανο να συνεχίσει για λίγες μέρες δοσμένων των αμερικανικών συμφερόντων στην περιοχή. Αυτά φυσικά δεν σημαίνουν ότι το Τουρκικό κράτος δεν θα ήθελε να προσαρτήσει όλη την Κύπρο. Η επέκταση είναι το όνειρο των κρατών και του εθνικισμού. Αλλά οι συσχετισμοί που υπάρχουν στην περιοχή και διεθνώς το κάνουν πολύ δύσκολο και ασύμφορο. Υπάρχει φυσικά πάντα η περίπτωση μιας αλλαγής των συσχετισμών. Αλλά η πιο πιθανή αιτία μιας παραπέρα Τουρκικής επέκτασης είναι οι εσωτερικές εντάσεις. Ένας πόλεμος θα μπορούσε να ήταν μέσο ιδεολογικής εκφόρτισης των εσωτερικών εντάσεων της Τουρκικής κοινωνίας. Είναι βέβαια ασύμφορο και αμφίβολης διάρκειας, αλλά η εθνικιστική υστερία ζει στον κόσμο της, μερικές φορές.

Ναι λοιπόν υπάρχει μια κάποια αόριστη πιθανότητα πολέμου κάπου στο μέλλον. Αλλά όσα είπαμε πιο πάνω μπορούν να ειπωθούν με την ίδια ακρίβεια για το ελληνικό κράτος. Ένας πόλεμος όποιος κι αν τον ξεκινήσει θα είναι το απόγειο μιας εθνικιστικής υστερίας. Και λοιπόν, τί κάνουμε; Οι ενωτικοί ανησυχούν φυσικά για το ηθικό του στρατού. Αλλά από μια ριζοσπαστική σκοπιά το θέμα είναι να αποφευχθεί ο πόλεμος.

Ο αγώνας ενάντια στον εθνικισμό είναι και αγώνας ενάντια σε ένα πόλεμο των κρατών — ένα μακελειό χωρίς νόημα μπροστά από νημερία ηρώων.

Ο σημερινός μπαμπούλας του "Τουρκικού κινδύνου" δεν έχει τίποτα το διαφορετικό απ' το μπαμπούλα του "Βουλγαρικού κινδύνου" που έψελνε η εθνικοφροσύνη, ή απ' τον μπαμπούλα του "Ρωσικού κινδύνου" του Ρήγκαν.

Πάντα υπάρχει πιθανότητα πολέμου όσο υπάρχουν κράτη — ο μπαμπούλας ωστόσο, είναι η ιδεολογική χρήση αυτού του θέματος (με την προβολή ενός "απειλητικού Άλλου") για την καταπίεση της κοινωνικής σύγκρουσης και την εξάρση της εθνικιστικής υστερίας.

Αλλά φυσικά το κυπριακό υπάρχει και χωρίς πόλεμο. Κι αυτό είναι υπαρκτό πρόβλημα. Ωστόσο πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ορισμένα πράγματα απ' την αρχή. Το κυπριακό θα λυθεί μακριά από μας

— και τους υπόλοιπους Κυπρίους. Θα δέσουν και θα ράψουν οι πολιτικοί και θα επιβάλλουν τη λύση μέσω της ψήφου των οπαδών τους. (Αυτό για όσους νομίζουν ότι αύριο θα τους ρωτήσουν πως θα λυθεί το πρόβλημα). Φυσικά αυτή η αντιμετώπιση δε λύνει τίποτα. Στο κάτω-κάτω θα πει κάποιος, αυτό είναι παράδοση. Θα έλεγα "κυνικός ρεαλισμός" και χρειάζεται λίγος κυνισμός στην αστική δημοκρατία.

Το θέμα ωστόσο πάει πιο πέρα. Είναι μια άρνηση να αναζωπυρώσουμε τον εθνικισμό. Γιατί αυτή τη στιγμή η μόνη διαφορετική λύση (απ' την άρνηση να βάλεις το εθνικό στο κέντρο της συζήτησης) είναι να αρχίσεις να μιλάς για τα "κυκλάμινα στο πενταδάκτυλο" σε σχέση με την προδοσία των πολιτικών (όπως κάνουν οι αριστεριστές). Οι εικόνες και οι ιδεολογίες που θα χρησιμοποιήσει και στις οποίες θα προσφύγει κάποιος είναι αναγκαστικά αυτές που καλλιεργήθηκαν για χρόνια σε μας και σ' όλους τους κυπρίους. Αλλά υπάρχουν και άλλες διαστάσεις του θέματος που η μονοδιάστατη συζήτηση γύρω απ' την κατοχή, αποκρύπτει. Γιατί δεν είναι μόνο η κατοχή της Βόρειας Κύπρου, είναι κι ο Ελληνικός στρατός, οι αγγλικές βάσεις και το κυριώτερο οι ιστορικές πληγές που άνοιξε ο εθνικισμός. Γιατί μπορεί οι Κύπριοι να μην είχαν τα μισά που οι ακροδεξιοί των 2 κοινοτήτων και τα αφεντικά τους, στην Αθήνα και την Άγκυρα, καλλιεργούσαν, αλλά 20 χρόνια συγκρούσεων, σφαγών, και προπαγάνδας έχουν αλλάξει πολλά πράγματα. Ιδιαίτερα μετά το '74 που η ανθρώπινη επαφή έχει σταματήσει τελείως. Ακόμα και αν οι πολιτικοί βρουν λύση, οι εντάσεις που θα πηγάζουν απ' αυτή την ιστορική παράδοση δε θα ξεχαστούν εύκολα. Κι αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να αντιμετωπιστεί σύντομα. Θα ακουστούν φυσικά οι κριτικές του στυλ "άρα δεν έχετε τίποτα να προτείνετε". Όχι ακριβώς. Απλώς αρνούμαστε να δώσουμε "λύσεις" σε στυλ μαγικής φόρμουλας. Πρέπει να ξεπεράσουμε κάποτε τη λογική και τα συμπλέγματα του αριστερισμού — και ιδιαίτερα το σύμπλεγμα ότι είμαστε η φωτισμένη πρωτοπορία που έχει έτοιμες απαντήσεις για όλα τα προβλήματα. Απλά πρέπει να παραδεχτούμε ότι αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να προτείνουμε λύση. Και είχε δίκιο ο Όργουελ "Το να λες την αλήθεια σε μια εποχή καθολικού ψέματος είναι επαναστατική πράξη"! Το Κυπριακό είναι ένα πρόβλημα με πολλές διαστάσεις και εμείς μόλις τώρα αρχίζουμε την κριτική της ιδεολογίας (εθνικισμός) που το δημιούργησε η λογική του "άρα δεν έχεις

λύση να προτείνεις, να αιωπάς" είναι η λογική του μικροαστού που άμα δώσει τα λεφτά του θέλει το σασούνι του. Έχουμε το δικαίωμα να κριτικάρουμε και να ψάχνουμε μέσα από την πρακτική για εναλλακτικές προτάσεις όσο χρόνο και αν πάρει — και ο μικροαστός πρέπει να μάθει κι αυτός για να βρει το σασούνι του. Ο καιρός των μεγάλων και ωραίων απαντήσεων πέρασε. Ο μόνος τρόπος να αρχίσουμε να προτείνουμε κάτι εναλλακτικό πραγματικά και βιώσιμο είναι μέσα από μια ριζοσπαστική πράξη.

Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ "ΟΥΤΟΠΙΑ" ΚΑΙ Η ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ.

Σ' ένα ουτοπικό επίπεδο βέβαια ξέρουμε τι θέλουμε: μια αναρχική οργάνωση της κυπριακής κοινωνίας, βασισμένη στις αρχές της μη εξουσίας, του πλουραλισμού, και της αυτονομίας-αποκέντρωσης. Το κράτος (κεντρικό ή διζωνικό) οι άλλες δομές εξουσίας (πατριαρχία, καπιταλισμός κλπ.) καθώς και οι μηχανισμοί βίας (στρατός, παρακρατικές ομάδες) φυσικά δεν έχουν θέση σ' αυτή την κοινωνία. Αν το κράτος είναι η αντικειμενική έκφραση της ιδεολογικής ενότητας του έθνους, η αυτόνομη, αυτοδιαχειριζόμενη κοινότητα είναι η απόληξη των αναρχικών στο θεσμικό επίπεδο. Η αναρχική κοινωνία βασίζεται σε τέτοιες κοινότητες που συνεργάζονται και συντονίζονται στα πλαίσια μιας ομοσπονδίας. Αυτές οι κοινότητες αποτελούν πολιτικές συνελεύσεις άμεσης δημοκρατίας (αναρχίας) χωρίς θεσμοποιημένες εξουσίες, και μπορούν να πάρουν διάφορες μορφές: οικονομικές-παραγωγικές μονάδες (κολλεκτίβες ή εργατικές συνελεύσεις) συνοικιακές-τοπικιστικές μονάδες (γενικές συνελεύσεις των κατοίκων) ή ακόμα και πολιτιστικές ενότητες. Ο πλουραλισμός είναι αυτόνομος όπως αυτόνομη είναι και τα δικαιώματα ελεύθερης εγκατάστασης και διακίνησης.

Αυτά δεν είναι φαντασιοπληξίες. Βγαίνουν μέσα από την αναρχική κριτική του εθνικισμού και την ιστορική εμπειρία των αναρχικών κινημάτων (βλ. Ισπανία). Και δεν είναι εισηγήσεις τελείως εξωπραγματικές για την Κύπρο. Αντίθετα αποτελούν τη συνέχεια της αντίστασης ενάντια στην εξουσία και την ιδεολογία της ισοπέδωσης-ομοιογενοποίησης του εθνικισμού στο νησί. Ωστόσο είναι ουτοπιστικό να μιλά κανείς σήμερα για μια τέτοια "λύση" του Κυπριακού σαν σοβαρή πιθανότητα. Οι εξουσιαστικές δομές και ο εθνικισμός έχουν φτιάξει αδιέξοδα και ιστορικές πληγές που δεν λύνονται εύκολα. Και δεν υπάρχει κανένας λόγος να ζούμε με αυταπάτες. Η ομολογία της αναρχικής "ουτοπίας" βρίσκεται τόσο στην ονειρική της διάσταση (σαν απόδραση προς μια ελπίδα) όσο (και το κυριώτερο) στη λειτουργία

της σαν κατεύθυνση. Και άλλο πράγμα η "ουτοπία-σαν-κατεύθυνση" και άλλο οι μαγικές φόρμουλες των αριστεριστών (οι τροτσκιστές φαίνονται να περιμένουν ακόμα τη μεγάλη επανάσταση να ξεπροβάλλει απ' τη γωνιά — ο Θεόσταλτος άγγελος της ιστορίας). Στην αναρχική ουτοπία -σαν-

κατεύθυνση εσύ φτιάχνεις το δρόμο και διαμορφώνεις την ουτοπία στη διαδικασία μέσα απ' την πράξη σου. Οι μαγικές φόρμουλες των αριστεριστών μοιάζουν με μια καθορισμένη διαδρομή — και παρόλο που φαίνονται να χάνουν χάσει το τρένο δε λένε να ψάξουν και λίγο μόνοι τους. Μια αναρχική κοινωνία δεν φτιάχνεται από μόνη της — ή από ιστορικές αναγκαιότητες (βλέπετε εμάς δε μας αγαπά η ιστορία όπως τους Μαρξιστές). Φτιάχνεται απ' τους ανθρώπους και τις πράξεις τους. Κι αν η αναρχία σαν ουτοπία-κατεύθυνση προυποθέτει κάτι, αυτό είναι η όξυνση των κοινωνικών συγκρούσεων και η δημιουργία μέσα σ' αυτή την κοινωνία μιας εναλλακτικής-αντιεξουσιαστικής κουλτούρας όπου οι σκοποί αντικατοπτρίζονται στα μέσα που χρησιμοποιούνται. Στην Κύπρο μια τέτοια κουλτούρα προυποθέτει τρεις τουλάχιστον διαστάσεις. α) τον αγώνα εναντίον και το ξεπέραςμα του εθνικισμού και των ιστορικών του πηγών.

β) Την αναζωογόνηση και επαναπροσδιορισμό των τάσεων για αποκέντρωση, αυτονομία, πλουραλισμό, που καταπίεσε για τόσες δεκαετίες ο εθνικισμός-κρατισμός.

γ) Την εναντίωση στην εξουσία, τόσο σαν δομικό φαινόμενο όσο και σαν διάχυτη μορφή συγκρότησης των διαπροσωπικών σχέσεων. Η διάχυση της αντιεξουσίας και η συγκρότησή της, σαν εναλλακτικού πολιτικού-πολιτιστικού πόλου, είναι αναγκαία προϋπόθεση για μια αναρχική επαναστατική κοινωνία.

Τώρα βέβαια όλα αυτά δεν γίνονται έτσι εύκολα. Χρειάζεται πράξη και λόγος αντιεξουσιαστικός. Και είναι αναγκαία εντιμότητα στους εαυτούς μας και όσους μας ακούν, να παραδεχτούμε ότι βρισκόμαστε ακόμα στις αρχές αυτής της διαδικασίας. Ακόμα προσπαθούμε να παραμερίσουμε το εθνικό απ' το κέντρο της συζήτησης. Είναι ακριβώς η κατανόηση του σταδίου που βρισκόμαστε που μας κάνει να αρνούμαστε να δώσουμε "λύσεις". Μπορούν να διαγραφούν ωστόσο μερικές κατευθύνσεις αναζήτησης:

α) Ανάγκη εναντίωσης στον εθνικισμό σε κάθε επίπεδο και μορφή. Κι αυτό υπονοεί μια κριτική της ιδεολογίας του εθνικισμού μια εναντίωση στην παραπέρα ανάπτυξη της Ελλάδας και της Τουρκίας (και της πιθανότητας πολέμου) στην Κύπρο, και την ανάγκη για επικοινωνία και αλληλεγγύη μεταξύ Ελλήνων, Τούρκων, και Κυπρίων.

β) Την ανάγκη συγκρότησης ενός εναλλακτικού χώρου που θα πάψει να είναι ου-

ραγός της ηγεμονικής ιδεολογίας (όπως οι Τροτσκιστές και οι ενωπικοί) και που θα ψάξει συλλογικά μέσα απ' το λόγο και την πράξη του για έξοδο απ' το σημερινό αδιέξοδο.

γ) Τον παραμερισμό του εθνικού απ' το κέντρο της συζήτησης αλλά και την ταυτόχρονη διεύρυνση των ορίων του. Μερικές απ' τις πρώτες μινιμαλιστικές "θέσεις" ενός εναλλακτικού χώρου για το Κυπριακό θα μπορούσαν να ήταν: α) επιμονή στο δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης-διακίνησης. β) Αγώνας για διώξιμο όλων των στρατών (Ελληνικού, Τουρκικού, Αγγλικού) και κατάργηση του Κυπριακού. Το αντιμιλιταριστικό κίνημα στην Ελλάδα είναι αυτονομία ένας απ' τους φυσικούς συμμάχους του Κυπριακού χώρου. γ) Αγώνας ενάντια στο ρατσισμό-συνισμο που υποβάσκει μετά από δεκαετίες εθνικιστικής πλύσης εγκκεφάλου. δ) Επιμονή στην προστασία των δικαιωμάτων των μειοψηφιών. Αυτές είναι όπως αναφέρθηκε, μινιμαλιστικές θέσεις. Δεν συγκροτούν μια ενότητα για λύση του Κυπριακού κλπ. Θα μπορούσαν να αποτελούν ίσως τις "αρχές" ή κατευθύνσεις μιας ριζοσπαστικής κριτικής και δράσης, αλλά χωρίς συζήτηση και πράξη, θα μείνουν όπως τόσες άλλες, κενά σχήματα λόγου.

Η ριζοσπαστική κριτική είναι μια κριτική που προσπαθεί να συνδέσει την ουτοπία μιας απελευθερωμένης κοινωνίας με τα προβλήματα της κοινωνίας και της καθημερινότητάς του εδώ και τώρα. Είναι μια προσπάθεια να βρεθούν εναλλακτικές προοπτικές μέσα στη γενική μίξερ-αδιέξοδο της σημερινής κοινωνίας. Κι αυτό δεν είναι εύκολη υπόθεση — αποτελεί ωστόσο την ανανέωση της κοινωνικής σύγκρουσης. Και στην περίπτωση του εθνι-

κισμού στην Κύπρο αποτελεί την επανεμφάνιση της αντίστασης ενάντια στην ισσοπέδωση, την ομοιογένεια, την άμβλυση της ταξικής σύγκρουσης και τις πατριαρχικές φαντασιώσεις που στηρίζουν την ιδέα του έθνους.

A.A.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Υπήρχαν και υπάρχουν διάφορες τάσεις τροτσκιστών (οι περισσότερες με 4-5 άτομα). Η αναφορά στους τροτσκιστές (εδώ στοχεύει) περισσότερο την ομάδα γύρω απ' τη "Σοσιαλιστική έκφραση ή αυτοαποκαλούμενη "Αριστερή πτέρυγα της ΕΔΕΚ".

2. Η ύπαρξη διαφόρων τάσεων υπήρχε και εδώ — Η αναφορά αφορά συνήθως την ομάδα γύρω απ' το περιοδικό "Αυτοδιάθεση" — αλλά όχι μόνο αυτούς.

3. Για παραδείγματα απ' την ελληνική εμπειρία αρκεί κανείς να κοιτάξει την πορεία των εθνικών μειονοτήτων στην Ελλάδα. Μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία έχει και το άρθρο του Θ. Καλομούλου στα ΤΕΤΡΑΔΙΑ "ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΘΝΟΣ".

4. Αυτές οι συγκρούσεις εμφανίζονται απ' την αρχή — ακόμα και στη Γαλλική Επανάσταση. βλ. λ.χ. την αντίφαση της άμεσης δημοκρατίας των "ΕΒΡΑΚΩΤΩΝ" με την εθνικιστική κινητοποίηση (βλ. Soboul "Sans Culotte") ή τις συγκρούσεις στη γαλλική επαρχία (βλ. Tilly La Vender).

5. Η ανάλυση που ακολουθεί είναι σύντομη και περιγραφική. Για μια εκτενή ανάλυση της ιστορικής εμπειρίας του εθνικισμού στην Κύπρο (βλ. Η ΚΥΠΡΟΣ, ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ Ο ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ, εκδόσεις ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ).

ΚΥΠΡΟΣ

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΟΥ ΕΝΟΠΛΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Ο Γαπωνέζικος ιμπεριαλισμός εκμεταλλεύονταν κι εξακολουθεί να εκμεταλλεύεται τους ντόπιους λαούς της Ασίας. Οι Αϊνούς (μία γηγενής μειονότητα της Β. Ιαπωνίας), οι Οκιναβέζοι, οι Φορμαζιανοί, οι Κινέζοι κι οι Λαοί σ' άλλα μέρη της Ν.Α. Ασίας αντιδράσανε όλοι σ' αυτό τον ιμπεριαλισμό, οργανώνοντας ένοπλους αγώνες που ακόμα και τώρα στρέφονται ενάντια στη νεο-ιμπεριαλιστική επιθετικότητα της Ιαπωνίας.

Αυτοί οι διεθνείς επαναστατικοί αγώνες συνθέτουν ένα αντι-ιμπεριαλιστικό "Ανατολικοασιατικό αντιγιαπωνέζικο Μέτωπο" (ΑΑΜ). 4 άνθρωποι συνελήφθησαν στις 19 Μάη 1975 και κατηγορήθηκαν για βομβιστικές επιθέσεις, που διεκδίκησε το ΑΑΜ: ο Νταϊντόζι Μάι (34), ο Κατάοκα Τσιόσι (34) — μέλη κι οι δυο της ομάδας "Λύκος" του ΑΑΜ — ο Αράι Μαρίκο (32) κι ο Κουρακάβα Γιοσιμάσα (35) — μέλος της ομάδας "Σκορπιός" του ΑΑΜ. Στις 12 Νοέμβρη 1979, στην πρώτη του δίκη, ο πρόεδρος Μινοχάρα καταδίκασε σε θάνατο τόσο τον Μασάο όσο και τον Τσιόσι κι και τον Γιοσιμάσα σε ισόβια. Ο Μαρίκο καταδικάστηκε σε 8 χρόνια φυλάκιση. Ο δικαστής Νάϊτο, του Ανώτατου Δικαστηρίου του Τόκιο επικύρωσε τις θανατικές καταδίκες σε μια δεύτερη δίκη στις 29 Οκτώβρη 1982. Είναι η πρώτη φορά μετά το 1945 που επιβάλλεται η θανατική ποινή σε πολιτικό κρατούμενο στην Ιαπωνία. Στην πρώτη δίκη, δεν επιτράπηκε στους συνήγορους να φέρουν τους περισσότερους μάρτυρες υπεράσπισης και τελικά απομακρύνθηκαν κι οι ίδιοι απ' την αίθουσα του δικαστηρίου. Ένα μεγάλο μέρος της δικογραφίας αφορούσε την "Επιχείρηση Ουράνιο Τόξο" (ένα σχέδιο ανατίναξης του τρένου του Αυτοκράτορα Χιροχίτο, που δεν πραγματοποιήθηκε) και το ύφος και το περιεχόμενο της θύμιζαν τις παλιές δικές "Εσχάτης Προδοσίας", όπου ο Κοτόκου Σουσού, ένας αναρχικός, κρίθηκε ένοχος "Εσχάτης Προδοσίας" κι ε-

κτελέστηκε στις 24 Γενάρη, 1911. Το έγκλημα της "Εσχάτης Προδοσίας" καταργήθηκε σε μια τροποποίηση του νόμου περί εγκληματικότητας του 1947.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΑΑΜ

12 Δεκέμβρη 1971: Το ΑΑΜ ανατίναξε το άγαλμα της Κόβα-Κάνον (της θεάς του Ελέους), που αναγέρθηκε για ν' απαλύνει την ανάμνηση της σφαγής του Νανκίν απ' τον Γιαπωνέζικο στρατό στα 1937. Ταυτόχρονα, ανατινάχθηκε και το μνημείο του Γιουνγκόκου-Σιτσάι (που αναγέρθηκε προς τιμή των 7 εγκληματιών πολέμου α' βαθμού).

6 Απρίλη 1972: Βομβιστική επίθεση στο οστεοφυλάκιο του Σοζίζι (βουδιστικός ναός όπου φυλάγονταν οι στάχτες των Γιαπωνέζων αποικιοκρατών που είχαν ει-

σβάλει στην Κορέα).

23 Οκτώβρη 1972: Βομβιστική επίθεση κατά του κέντρου πληροφοριών Β. Ασίας, που ανήκε στο Τμήμα Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου του Χοκάιντο, ιδεολογικής βάσης της εισβολής στο Αϊνού Μοσίρι (προγονικής γης της μειονότητας Αϊνού) και στην πολιτιστική του κληρονομιά. Μια βόμβα ανατίναξε, επίσης, το Φουσέτσου - νο - γκούνζο, ένα αναμνηστικό άγαλμα προς τιμή της επιθετικότητας ενάντια στο Αϊνού Μοσίρι.

30 Αυγούστου 1974: Η ομάδα "Λύκος" του ΑΑΜ ανατίναξε ένα μέρος των κεντρικών γραφείων της βιομηχανίας Μιτσουμπισί (εμπνευσμένη απ' την ενέργεια του Μουν - Σάε - Γουάνγκ, ενός Κορεάτη που ζούσε στην Ιαπωνία, ο οποίος σκότωσε τον πρόεδρο Παρκ της Κορέας, μια μέρα αφότου το ΑΑΜ εγκατέλειψε το σχέδιό του ν' ανατίναξει το τρένο του Γιαπωνέζου αυτοκράτορα). Η ομάδα χρησιμοποίησε τη βόμβα, που αρχικά προοριζόταν για την επιχείρηση "Ουράνιο Τόξο" (για την ανατίναξη του τρένου) κι η δύναμη της έκρηξης ξεπέρασε κατά πολύ τους υπολογισμούς τους. Τοποθετημένη στο πεζοδρόμιο, η βόμβα σκότωσε 8 περαστικούς και τραυμάτισε πολύ περισσότερους. Μια τηλεφωνική προειδοποίηση για την επίθε-

ση αγνοήθηκε.

14 Οκτώβρη 1974: Η ομάδα του ΑΑΜ "Αεραγωγοί" ανατίναξε την αίθουσα κομπούτερ των κεντρικών γραφείων της Εταιρίας "Προϊόντα Μιτσού".

25 Νοέμβρη 1974: Βομβιστική επίθεση στο κεντρικό Εργοστάσιο της Τείτζιν ΕΠΕ, μιας πολυεθνικής εταιρίας πετρελαίου και τροφίμων, που παρήγαγε όπλα στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

10 Δεκέμβρη 1974: Η ομάδα "Αεραγωγοί" ανατίναξε τον πρώτο όροφο των κεντρικών γραφείων της Οικοδομικής Εταιρίας Ταϊσέι. Σ' ένα ανακοινωθέν, που έστειλε αργότερα, η ομάδα έγραψε: Η Οικοδομική Εταιρία Ταϊσέι αντιπροσώπευε πριν απ' τον πόλεμο κι εξακολουθεί ν' αντιπροσωπεύει σήμερα τον Γιαπωνέζικο Ιμπεριαλισμό. Έχει προωθήσει την εκμετάλλευση του προλεταριάτου στην Ιαπωνία και την επιθετικότητα στην Κορέα, Ινδονησία, Αραβία και Βραζιλία. Η Ταϊσέι έχει στηθεί πάνω στο αίμα και τα πτώματα αποικιοκρατούμενων λαών, όπως οι Κορεάτες εργάτες που σφαγιασθήκαν στο εργοτάξιο του υδροηλεκτρικού εργοστασίου του ποταμού Σινάο στη Νιγκάτα, το 1922.

23 Δεκέμβρη 1974: Η ομάδα "Σκορπιός" του ΑΑΜ ανατίναξε τα κεντρικά γραφεία της Οικοδομικής Εταιρίας Κατσάιμα. Στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, η Κατσάιμα χρησιμοποίησε τη δουλκή εργασία ανθρώπων απ' την Κορέα, Κίνα, και Φορμόζα, στις πολεμικές βιομηχανίες της Ιαπωνίας. Εξανάγκασε 986 Κινέζους αιχμάλωτους πολέμου να εργαστούν στο πρακτορείο Χαναόκα της επαρχίας Ακίτα, κι ήταν υπεύθυνη για το θάνατο 418 απ' αυτούς διαμέσου της πείνας, του ξυλοδαρμού, των βασανιστηρίων κι άλλων δολοφονικών μέσων. Οι Κινέζοι κρατούμενοι αντιδράσανε σ' αυτή τη γενοκτονία, κάνοντας μιαν εξέγερση που κατέληξε στην αποτυχία και τον σφαγιασμό των μισών εξεγερμένων.

28 Δεκέμβρη 1974: Σε μια συνδυασμένη επιχείρηση, 3 ομάδες του ΑΑΜ πραγματοποίησαν ταυτόχρονες βομβιστικές επιθέσεις στα Κεντρικά Γραφεία Εξωτερικού (6ος όροφος), στην αίθουσα κο-

μπιούτερ (9ος όροφος) και στο εργοστάσιο Ομίγια της Χατζάμα-Γκούμι ΕΠΕ. Η Χατζάμα-Γκούμι έχει μια μακρόχρονη ιστορία χρησιμοποίησης δουλικής εργασίας (που ανατρέχει στα τέλη του 19ου αιώνα). Στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, ανάγκασε 370 Κινέζους αιχμάλωτους πολέμου να εργαστούν σαν οικοδόμοι στο εργοστάσιο ηλεκτρισμού Κισοντάι, Ξυλοκοπώντας και βασανίζοντας 92 απ' αυτούς μέχρι θανάτου. Τον Οκτώβρη του 1945, κατέστειλε μια ένοπλη εξέγερση 100 κρατούμενων. Το 1974, η εταιρία υπόγραψε συμβόλαιο με την κυβέρνηση Ραζάκου της Μαλαισίας, για να κατασκευάσει το φράγμα Τέμενγκορ — ένα σχέδιο στενά συνδεδεμένο με προσπάθειες καταστροφής μιας βάσης ανταρτών του Μαλαισιακού Κομμουνιστικού Κόμματος.

19 Απρίλη 1975: Ταυτόχρονα βομβιστικές επιθέσεις κατά του Ινστιτούτου Κορεάτικης Βιομηχανίας και Οικονομίας και της Ανατολικής Μεταλλοβιομηχανίας.

27 Απρίλη 1975: Βομβιστική επίθεση κατά του οικοδομικού εργοταξίου Εντογκάβα της Χατζάμα-Γκούμι.

4 Μαΐη 1975: Βομβιστική επίθεση κατά ενός αεροσμηπιαστή στο εργοταξίο Εντογκάβα της Χατζάμα-Γκούμι.

19 Μαΐη 1975: Συλλαμβάνονται 8 μέλη του ΑΑΜ. Ένα, ο Σάιτο Νοντάκα, αυτοκτονεί παίρνοντας δηλητήριο.

25 Ιούνη 1975: Ο Φουναμότο Σούτσι, ένας οργανωτής των εργατών (της κατώτερης κοινωνικής τάξης της Ιαπωνίας) αυτοκτόνησε μπροστά στις πύλες της αεροπορικής βάσης Καντένα στην Οκινάβα, φωνάζοντας επαναστατικά κι αντιπολεμικά συνθήματα. Άφησε πίσω την ακόλουθη έκκληση: "Φίλοι μου, μαχητές του Ανατολικοασιατικού Αντιγιαπωνέζικου Ένοπλου Μετώπου! Ο αγώνας σας ήταν η βροντερή φωνή που έλεγε στον καθένα ότι ο μόνος δρόμος για ν' αλλάξει το μέλλον της Α. Ασίας είναι ο δρόμος της ένοπλης εξέγερσης!"

4 Αυγούστου 1975: Ο Σουσαάκι Νορίο αποφυλακίζεται. Αυτό ήταν ένα απ' τα αιτήματα του Γιαπωνέζικου Ερυθρού Στρατού, που κατέλαβε τις πρεσβείες της Σουηδίας και των ΕΠΑ στην Κουάλαουμπουρ.

1 Οκτώβρη 1977: Ο Εκίτα Γιουκίνο κι ο Νταϊντότσι Αγιάκο αποφυλακίζονται χάρη σε μια αεροπειρατεία που πραγματοποίησε ο Γιαπωνέζικος Κόκκινος Στρατός στη Ντάκα.

12 Νοέμβρη 1979: Ο Νταϊντότσι Μασάσι κι ο Κατσόκα Τοσιάκι καταδικάζονται σε θάνατο στην πρώτη τους δίκη' ο Κουροκάβα Γιοσιμάσα τρώει "ισόβια" κι ο Αράι Μαρίκο 8 χρόνια φυλάκιση.

8 Μαΐη 1982: Αρχίζει η δεύτερη δίκη τους.

12 Ιούλη 1982: Συλλαμβάνεται ο Ουγάταιν Χισαίτσι, μέλος της ομάδας του ΑΑΜ "Σκορπιός".

29 Οκτώβρη 1982: Επικυρώνονται οι θανατικές καταδίκες.

Από τότε οι καταδικασμένοι παραμένουν μελλοθάνατοι με κίνδυνο να εκτελεσθούν από μέρα σε μέρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΩΝ

ΚΑΤΑΟΚΑ ΤΩΣΙΑΚΙ: Ήταν 12 Δεκέμβρη όταν εξερράγει η πρώτη μας βόμβα. Ακόμα και τώρα θυμάμαι, σα να ήταν χτες, την ανησυχία που νιώθαμε ως το επόμενο πρωί που πήραμε μια εφημερίδα όπου η επικεφαλλίδα έλεγε: "Ανατινάχθηκε το μνημείο των εγκληματιών πολέμου". Μπόρεσα τότε ν' ακούσω ολοκάθαρα την καρδιά μου να χτυπάει δυνατά.

"Αλλά εκείνο που δεν μπορώ να ξεχάσω όσο κι αν προσπαθώ, ήταν το έκτακτο δελτίο ειδήσεων που ακούσαμε φεύγοντας με το αμάξι, αφού είχαμε τοποθετήσει μια βόμβα μπροστά στο κτίριο της Μιτσουμπίσι στις 30 Αυγούστου (Παρασκευή) 1974. Η βόμβα σκότωσε και τραυμάτισε ένα σωρό πολίτες, πέρα απ' τις υλικές ζημιές που υπέστη η Μιτσουμπίσι.

"Από τότε έχουν περάσει 8 χρόνια. Από εκείνη τη μέρα έπαψα να πιστεύω πως μόνο η ένοπλη πάλη θα μπορούσε να μας απελευθερώσει και κατέληξα τελικά ν' απαρνηθώ το δρόμο της ένοπλης επανάστασης.

"Ποτέ δεν ντράπηκα όμως για τον αγώνα μας. Ο αγώνας μας ήταν σα μια προσπάθεια ν' ανοιχθεί ένα μονοπάτι που ποτέ δεν είχε ακολουθήσει κανένας.

"Κοιτάζοντας σήμερα το παρελθόν, μπορεί κάποιος να θεωρούσε γελοίο το πόσο ψυχωμένοι είμαστε τότε, πιστεύω, όμως, ότι κανένας δεν έχει το δικαίωμα ν' κοροϊδεύει τον αγώνα μας να εγκαταλείψουμε μια νέα περίοδο, στον οποίο διακυβεύαμε όλο μας το είναι. Το φάντασμα του милитарισμού, που προσπαθήσαμε να καταστρέψουμε, ρισκάροντας την ίδια μας τη ζωή 10 χρόνια νωρίτερα, τώρα αναβιώνει.

"Οι στόχοι του αγώνα μας ήταν, συνάεχτα, σωστά επιλεγμένοι. Αλλά είναι

πολύ ατυχές τόσο για τους Γιαπωνέζους όσο και για τους λαούς της Α. Ασίας, το ότι η δικαίωση της αρχικής μας πρόθεσης αποδειχνεται μ' έναν τέτοιο τρόπο σαν κι αυτόν."

ΝΤΑΙΝΤΟΤΣΙ ΜΑΣΑΚΙ: "Πολοί από σας θα ενδιαφέρεστε να μάθετε σκεφτόμαστε για την ανατίναξη της Μιτσουμπίσι.

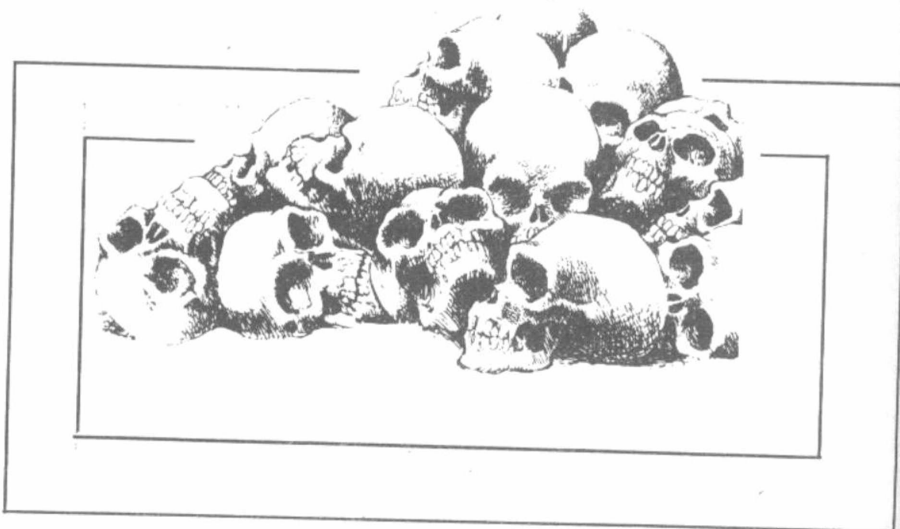
"Κριτικάραμε οξύτερα τους εαυτούς μας για το λάθος μας που είχε σαν αποτέλεσμα το θάνατο και τον τραυματισμό τώων ανθρώπων απ' την έκρηξη.

"Η ομάδα "Λύκος" του ΑΑΜ δεν είχε την πρόθεση να προκαλέσει θύματα. Ο στόχος της επιχείρησης ήταν να καταστρέψει τα κεντρικά γραφεία της Μιτσουμπίσι. Το αποτέλεσμα όμως ξεπέρασε κατά πολύ τις εκτιμήσεις μας. Συνειδητοποιήσαμε ότι αυτό το αποτέλεσμα προκλήθηκε απ' την ανωριμότητά μας στη σκέψη και την τεχνική: δεν μπορέσαμε ν' ακολουθήσουμε τη βασική αρχή να μην πλήτουμε τους ανθρώπους, αλλά αντίθετα, την καρδιά του εχθρού.

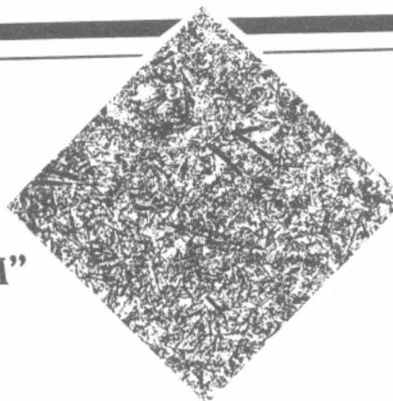
"Αυτή η αυτοκριτική κι οι σκέψεις θα μπορούσαν να υλοποιηθούν, πιστεύω, όχι με την εγκατάλειψη της αντι-γιαπωνέζικης ένοπλης πάλης, αλλά με τη συνέχιση του αγώνα, στη βάση του διδάγματος που αντλήθηκε απ' την παραπάνω αποτυχία μας να καταστρέψουμε το πολιτικό, οικονομικό και στρατιωτικό κέντρο του Γιαπωνέζικου Ιμπεριαλισμού.

"Είτε το θέλουμε είτε όχι είμαστε Γιαπωνέζοι που ζούμε στους κόλπους του Γιαπωνέζικου Ιμπεριαλισμού, σε βάρος των αποικιοποιημένων λαών και στηρίζουμε επίσης, την επιθετικότητα, επιτρέποντας στους Γιαπωνέζους τουρίστες να ταξιδεύουν στο εξωτερικό για ν' αγοράσουν, λογουχάρη, τις ντόπιες γυναίκες.

"Δεν μπορούμε να μεταρρυθμίσουμε αυτή την κατάσταση της ζωής μας, αν δεν καταφέρουμε ν' ανατρέψουμε το Γιαπωνέζικο ιμπεριαλισμό."

"Η ΧΑΜΕΝΗ ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΙΝΑ ΜΠΛΟΥΜ" Ο ΧΑΙΝΡΙΧ ΜΠΕΛ, Η RAF, ΚΙ Ο ΣΚΛΗΡΟΣ ΟΚΤΩΒΡΗΣ ΤΟΥ '77

Το βιβλίο, "Η χαμένη τιμή της Καταρίνα Μπλουμ" κατατάσσεται στα μυθιστορήματα, αν και πιο κοντά στην πραγματικότητα θάταν. αν το ονομάζαμε μυθιστορία. Λαμβάνοντας όμως υπόψη, ότι πολλές φορές ένα βιβλίο ξεπερνάει ορισμένα συμβατικά πλαίσια, θ' ακούγαμε την ανάσα αλλά και την επιδοκιμασία της πραγματικότητας, χαρακτηρίζοντάς το, ντοκουμέντο.

Και μάλιστα ένα ντοκουμέντο καθόλου, τοπικά ή χρονικά, περιορισμένο, αλλά που απεναντίας, αποδεσμευμένο τελείως από τέτοιες περιστασιακές ιδιότητες, αποτελεί έναν καθρέφτη που όποιος κοιτάξει μέσα του, θ' ανατριχιάσει καθώς θα δει να πλανώνται στην επιφάνεια του φαντάσματα, που ποτέ δεν αποχώρησαν οριστικά κι απλώς παραμένουν σ' αναμονή, χρυσές εφεδρείες για όποτε χρειαστεί.

Θα γίνουμε πιο σαφείς: "Η χαμένη τιμή της Καταρίνα Μπλουμ", αποτελεί μια βαθιά και συγκλονιστικά ρεαλιστική ανατομία κι εξερεύνηση του αστυνομικού κράτους, δίδοντας παράλληλα κι έμμεσα τις αιτίες που οδήγησαν στη γέννηση, ανάπτυξη κι εδραίωσή του, στην από χρόνια ατελείτητα, πολιτικά αφελή και γεμάτη φοβίες και φτηνή προπαγάνδα, Δύση.

Το βιβλίο αναλύει, αποκαλύπτοντας, την ολοκληρωτική αντίληψη του κράτους, την ένοχη ανοχή του κοινωνικού συνόλου και περιγράφει μιαν εποχή τόσο καθοριστική που τα σημάδια της είν' εμφανή και νωπά μέχρι τις μέρες μας.

Απ' την άλλη μεριά, ξεσκεπάζει το ρόλο, μιας σημαντικής μερίδας του τύπου, και ξεγυμνώνει την πολιτική προβοκάτσια που συνειδητά υπηρετεί.

Θα προχωρήσουμε ανατρέχοντας στον Ν. Μήλερ, που σε κάποιο βιβλίο του αναφέρει ότι κάθε μυθιστοριογράφος διαθέτει στ' οπλοστάσιό του και τις ιδιότητες, τα όπλα ενός προφήτη. Κι η επαλήθευση της γνώμης αυτής, έρχεται απ' εδώ, απ' την Ελλάδα, έστω και αν επιβεβαιώνεται αντίστροφα απ' το βιβλίο, όπου κι ας κάνουμε μια παραχώρηση, η ηρωίδα απαντά ενεργητικά στα αχαλίνωτα ψεύδη του τύπου, σκοτώνοντας τον δημοσιογράφο που πρωτοστατούσε στη συλλογή ανύπαρκτων μαρτυριών και στοιχείων. Στη δικιά της περίπτωση, στο γνωστό αλλά καθόλου εξαιρετικό, αστυνομικό φιάσκο του '81 σχετικά με τις αδελφές Τσαγκαράκη, ο πατέρας τους, αντιδρώντας αντίθετα, αυτοκτόνησε λίγους μήνες μετά την οριστική αποκατάσταση της αλήθειας, μην αντέχοντας στο διασυρμό που υπέστη, ο ίδιος κι η οικογένειά του, από μερίδα του ελληνικού τύπου.

Αφού λοιπόν ο τύπος της Δ. Γερμανίας χαρακτηρίσει τον Χ. Μπελ, σαν "δολοφόνο με τη πένα", αποχτούμε, νομίζουμε, κάθε δικαίωμα ν' αναρωτηθούμε αλλά και να υποδείξουμε ποιοί στ' αλήθεια είναι οι δολοφόνοι με την πένα, μα όχι μόνον αυτούς.

Ίσως κάποιος αναγνώστης, παρατηρήσει στο σημείο αυτό, ότι δεν έχουμε αναφερθεί στην υπόθεση του βιβλίου — κι ούτε που πρόκειται. Απευθυνόμαστε σ' όσους έχουν διαβάσει το βιβλίο και δεν έχουν δει μονάχα τ' ομώνυμο φιλμ. Οι άλλοι, που είτε δεν το ξέρουν είτε δεν το έχουν διαβάσει, είν' άξιοι της τύχης τους και δικαιολογούμε ν' αδιαφορήσουνε.

Αν τώρα, παραβλέψει κανείς την ιστορία του βιβλίου και τις προεκτάσεις της και σταθεί μόνο στον τρόπο γραφής του, που κυλάει αβίαστα, ανέμελα και ξένοιαστα, λες και περιγράφει καλοκαιρινές διακοπές, θ' ασπασθεί την άποψη ότι αριστούργημα, είν' ένας περίτεχνος και πολύπλοκος συνδυασμός του τι και του πώς. Κι η "Καταρίνα Μπλουμ" αποτελεί ένα χειροπιαστό κι ευκρινέστατο παράδειγμα αριστουργήματος, ενώ ταυτόχρονα επιβεβαιώνει την από καιρό διατυπωμένη άποψη πως αν η γλώσσα δόθηκε για να κρύβουμε τις σκέψεις μας, τότε, οι λέξεις δόθηκαν για να κρύβουν (ή ν' αποκαλύπτουν) τις εξάψεις της ψυχής μας. Κάτω απ' αυτό το πρίσμα, δεν είναι καθόλου παράδοξο, τ' ότι η "Καταρίνα Μπλουμ" είναι γραμμένη με την άνεση και την κομψότητα ενός κοσμικογράφου, το χιούμορ και την εξυπνάδα ενός χρονογράφου και την πολιτική οξυδερκεία του συντάκτη ενός μανιφέστου.

Έτσι, η κυκλοφορία του βιβλίου επεφύλαξε μια δυσάρεστη έκπληξη κι ένα απολαυστικό, διπλό σοκ, τόσο με το θέμα όσο και το στυλ στους πολέμιους της RAF και του ίδιου του Μπελ βέβαια. Πρώτ' απ' όλα γιατί πρόδιδε τόσο καλά καταχωνιασμένα, στα εσώτατα βάθη της ψυχής τους, μυστικά, που κι οι αυτοί οι ίδιοι οι θλιβεροί ιδιοκτήτες τους δίσταζαν και δεν αποτολμούσαν ν' ομολογήσουν στους εαυτούς τους. Τόσο διαπεραστικό ήταν, ώστε κατανοούμε την απορία του κριτικού εκείνου που ισχυρίστηκε πως μόνον ένας αποστάτης — συγχώρα μας κ. Μητσοτάκη — ή προδότης ή κατάσκοπος της τάξης τους θα μπορούσε νάνα απόλυτα ακριβής στους προσδιορισμούς του χαρακτηριστήρα και στην περιγραφή των αντιδράσεων και της συμπεριφοράς τους.

Η συγγραφική όμως μεγαλοφυΐα του Χάινριχ Μπελ, εντοπίζεται στον όλο χωρισμό του θέματος. Και πιο συγκεκριμένα, ο τόνος του βιβλίου δεν είναι στο ελάχιστο παθιασμένος, όπως θα περίμενε κανείς και που θάταν η πιο εύκολη λύση — δεν είναι ούτε καν οργισμένος — αντίθετα είν' ευχάριστος, ήρεμος, σοβαρός, οι περιγραφές είν' λεπτομερείς κι ακριβείς, σχεδόν δημιουργούν την εντύπωση ότι πρόκειται για μια χαριτωμένη και κάπως βαριεστημένη περιγραφή ενός από σύμπτωση αφηγητή. Το ύφος του βιβλίου είναι λιτό κι απέριττο, απλό και στιβαρό κι όπως πάντα ο Μπελ αποφεύγει την υπέρμετρη χρήση επιθέτων, κυρίως, αλλά και μεταφορών. Ο άψογος, ο τεχνικά απεργάδιαστος αυτός τρόπος συγγραφής, αφαίρεσε κάθε επιχείρημα που θα αναφερόταν σε τεχνικής υφής ζητήματα, στα-

ματώντας εκεί, παραβλέποντας ή μάλλον αποσιωπώντας το σαφές κι αδυσώπητο μήνυμα του βιβλίου. Δηλ. ο Μπελ όχι μόνο απέφυγε την παγίδα αλλά κι έστησε μια έξυπνα καμουφλαρισμένη δικιά του, εξαναγκάζοντας όλους να πάρουν θέση και να ενεργοποιηθούν μπρος στον καταλυτικό εφιάλτη που παρουσίαζε.

Ο λόγος ή μάλλον η αφορμή συγγραφής του βιβλίου είναι λίγο-πολύ γνωστή. Αηδιασμένος ο Μπελ απ' τη χυδαία και βρωμερή εκστρατεία εναντίον ηγετικών στελεχών της RAF (Μπάαντερ, Ράσπε, Έσλιν, Μάϊνχοφ), αλλά και των συνηγόρων τους (Κρονασάν, Στρέμπελε, Λαγκ κ.ά.), χρησιμοποίησε σαν αντίβαρο στη ρυπαρή αυτή εκστρατεία το κοινωνικό του ανάστημα κι εκμεταλλευόμενος σοφά τη φήμη και συγγραφική του αξία, ανέλαβε μαζί με τον Γκ. Γκρος, να σηκώσει το βάρος της υπεράσπισης του, απαντώντας στην ψυχολογική και σωματική βία με το γράψιμο.

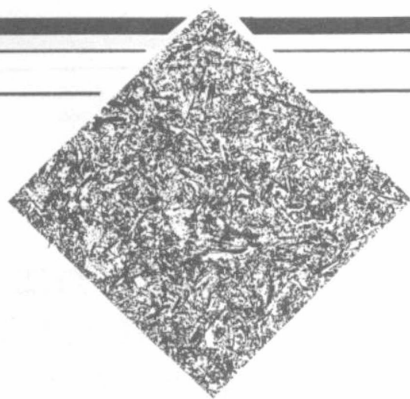
Θ' ανοιζουμε όμως μια παρένθεση, για να διηγηθούμε το παρακάτω περιστατικό, αποδεικτικό της μεθόδου, ευστροφίας και προσωπικότητας του Μπελ, επιφυλασσόμενοι ωστόσο για την αυθεντικότητά του παρόλο που θεωρούμε την πηγή έγκυρη.

Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας λοιπόν, το '72, κάλεσαν τους Γκρος και Μπελ να επισκεφθούν την Ελλάδα, και να υπερασπιστούν τη δικτατορία με διαλέξεις κλπ. Πράγματι, δέχτηκαν κι ήρθαν και τ' αποκορύφωμα της προπαγάνδας που δόθηκε θ' ανέπτυσαν θα ήταν μια ομιλία στην τηλεόραση. Κι έτσι έγινε. Έστειλαν το κείμενό τους για έγκριση κι όταν βγήκαν στο γυαλί διάβαζαν, φυσικά, άλλο κείμενο και τότε, μόνο τότε το αντελήφθησαν οι ευφύεστατοι τέως κυβερνήτες κι έσπευσαν να διακόψουν τη μετάδοση. Και δεν αντέχουμε να μην υπενθυμίσουμε τη σοφή λαϊκή ρήση που μιλάει για χτεσινούς πούστηδες — σημερινούς κωλοπαράδες.

Το βιβλίο λοιπόν αλλά κι η καθολική, γενναία στάση του Μπελ, αποτέλεσαν αναπόφευκτα μια κοινωνική παρέμβαση, μια πολιτική θέση. Ο δεξιός τύπος, που τόσο αποκαλυπτικά παρουσιάζεται στην "Καταρίνα Μπλουμ" ουδέποτε, ως γνωστό, φειδωλός σε χαρακτηρισμούς έσπευσε μετά την κυκλοφορία του βιβλίου, ν' αποκαλέσει τον Μπελ αλλά και τον Γκρος ακόμα και το Βίλλυ Μπραντ, σαν "πνευματικούς πατέρες της τρομοκρατίας", "διαφθορείς αξιών" (αν και θάταν πιο χιουμοριστικό, αν τους έλεγαν διαπομπείς) κι όπως είπαμε, δολοφόνους με την πένα. Δεν τους αδικούμε όμως γιατί πράγματι τους δολοφονούν πένες σαν κι αυτές του Γκρος και Μπελ.

Έτσι, διαπιστώνουμε πως η απόσταση απ' τις τιμές, τους επαίνους και την εθνική υπερηφάνεια που ακολούθησαν τη βράβευση του με Νόμπελ, το '72, μέχρι το "δολοφόνος με την πένα" είναι δεν είναι δυο χρόνια' άρα, ορ-

θώς έπραξε ο Μπελ και τη σμίκρυνε ακόμη περισσότερο, προλαβαίνοντας τ' αποτελέσματα, εξωθώντας τις αντιδράσεις και βοηθώντας τους τέως θαυμαστές του, και νυν τιμητές, να ρίξουν το προσωπίό τους.

Στη "Χαμένη τιμή της Καταρίνα Μπλουμ" η υπεράσπιση της RAF, είναι σαφής αλλά έμμεση κι ίσως πονηρή μέχρι και ύπουλη — ακόμα ένα στοιχείο της συγγραφικής μεγαλοφυΐας του. Κι ύπουλη είναι, γιατί στην επιδέξια και ραφιναρισμένη πλοκή της ιστορίας υπάρχουν απλώς νύξεις, κι η παρουσία του ήρωα-αντάρτη, αντάρτη ποιΐναι ο' καμιάς του βιβλίου, πλανιέται στις σελίδες όπως περίπου

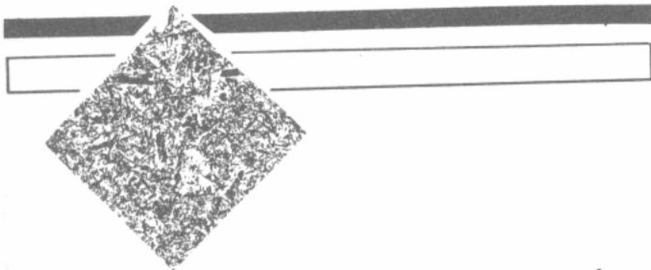
οι δολοφονημένοι στ' αστυνομικά μυθιστορήματα, που δεν εμφανίζονται παρά ελάχιστα, αλλά δεν λείπουν από πουθενά.

Ο οφθαλμοφανής και με παρρησία διακηρυγμένος άλλωστε, στόχος του Μπελ είναι να παρουσιάσει σ' όλη τους την κτηνωδία αφ' ενός το χαφιεδισμό του τύπου, που συνειδητά διαστρεβλώνει και παραποιεί καταστάσεις, και ανεξέλεγκτα συκοφαντεί πρόσωπα κι αφ' ετέρου — το βιβλίο αποτελεί μια πρώτης τάξεως διδακτική και για τα δυο — την τυφλή στάση της κρατικής τρομοκρατίας και τα μέσα και τις μεθόδους που χρησιμοποιεί κάθε φορά που, αυτόκλητοι σωτήρες, αναλαμβάνουν την στήριξη της... διασπλευθείσης δημόσιας τάξεως και γαλήνης ή την υποψία για τυχόν... διατάραξη.

Ο Μπελ απ' τον "Κλόουν" (1964) είχε ταραξει την ευθραυστη κι ευερέθιστη κοινωνική ησυχία της Δ. Γερμανίας, αμφισβητώντας συνέχεια κι απομυθοποιώντας το λεγόμενο, αλλ' όχι επαρκώς αποδεδειγμένο, μεταπολεμικό οικονομικό θαύμα, στη χώρα εκείνη που για χρόνια ισορροπεί, πάνω απ' τις σφοδρές αντιθέσεις των "άκρων", αφού συνυπάρχουν, χωρίς να συμβιούν, τόσο φαριστικές οργανώσεις όσο κι αριστεριστικές ομάδες. Επίσης απ' την αρχή της καριέρας του ανατιθόνταν στις άνοστες προτροπές για τάξη και γαλήνη αντιπαραθέτοντας ότι πιο απλό κι ευκολοχώνευτο, ότι δηλ. η ζωή εξ ορισμού εμπεριέχει το αντίθετο και η εν γένει στάση του μέχρι τώρα, μπορεί μόνο με μια λέξη να χαρακτηριστεί: Λεβέντακη.

Επιπλέον, πιστοποίησε με την προσωπική του αγωνία

ότι σ' ανύλογες καταστάσεις, οι συγγραφείς προτιμότερο είναι να μην σιωπούν ούτε να αυτοεξορίζονται αλλά αντίθετα να υπομένουν και να ανθίστανται στη λάσπη του τύπου, στη λογοκρισία, στις ενοχλήσεις και στους εφόδους της αστυνομίας ακόμη και σε στίτια μακρινών συγγενών. Λέγοντας αυτά, δεν επιθυμούμε βέβαια να γίνουμε τιμητές ούτε να υποδεικνύουμε τι πρέπει ή τι έπρεπε να κάνει ο καθένας, απλώς γνωστοποιούμε τις προτιμήσεις μας.

Κι ανοίγοντας άλλη μια παρένθεση, θ' αναρωτηθούμε πού χωράνε, ύστερα απ' όλ' αυτά, τα αστειάκια 'Αλλεν - Κήτον, στο φιλμ "Μανχάταν" για το ποιος είναι (σικ) ο Χ. Μπελ' αλλά αυτό, η απάντηση δηλ. είναι κάτι που επαφίεται στην ανεκτικότητα με την οποία αντιμετωπίζει ο καθένας από μας την πεφωτισμένη - κι όχι πάντα διασκεδαστική, αλλά πολλές φορές παιδαριώδη κι αφελέστατη - αμερικάνικη κουλτούρα.

Εννιά χρόνια χωρίζουν τα σχόλια αυτά απ' την κυκλοφορία του βιβλίου κι έξω από εκείνον το σκληρό Οχτώβρη του '77, που επιβεβαίωσε πόσο δύσκολο είναι να αποκαταθεί η "χαμένη τιμή" αλλά και που συντριπτικά διέψευσε κάθε όνειρο ή καλύτερα κάθε εφιάλτη, για ευνομούμενο κράτος. Όπως είναι γνωστό, μια απ' τις ιδιότητες του χρόνου είναι ότι επουλώνει όχι μόνο πληγές και πάθη κάθε είδους αλλά ότι επίσης συγκεκριμενοποιεί την κρίση και στεγανοποιεί την ψυχραμία. Έτσι, δεν θα διστάσουμε να θεωρήσουμε ήρωες όλα τα μέλη της RAF κι εκείνους που συμπαραστάθηκαν στον αγώνα και μοιράστηκαν την αγωνία τους.

Και βέβαια δεν κάνουμε μνημόσυνο, απλώς το χνουδι απ' τη μνήμη μας ξεσκονίζουμε, με το να θυμόμαστε τη δολοφονία των Μπάαντερ, Ράσπε, Έσλιν 'στη Σομαλία, που η επίσημη ανακοίνωση ήταν ότι αυτοκτόνησαν(!) στα λευκά κελιά!

Όσοι έχουν δει τ' ομώνυμο φιλμ κι έχουν διαβάσει και το βιβλίο θα συμφωνήσουν μαζί μας, στο ότι υπό πτλος μπορούσε νάναι: κάποιος είδε το δολοφόνο. Κι αυτό το γνωρίζουν όλοι εκείνοι που παρουσίαζαν, πανηγυρίζοντας, την Έσλιν σαν πορνοστάρ, καθώς δεν μπορούν πια ν' απολαύσουν αμέριμνοι τις σχετικές ταινίες, γιατί ανατριχιάζουν αναλογιζόμενοι πως τώρα είναι πολλοί αυτοί που ξέρουν.

Κλείνοντας, θα υποστηρίξουμε πως η "χαμένη τιμή της Καταρίνα Μπλουμ" είναι το μοναδικό βιβλίο, απ' όσα τουλάχιστον ξέρουμε, που χωρίς να προδίδει τις αρχές της καλής λογοτεχνίας ή ν' αλλοιώνει το χαρακτήρα της, δίνει με τόση σαφήνεια και καθαρότητα την αληθινή εικόνα της Δυτικής κοινωνίας, γελοιοποιεί το ευνομούμενο κράτος που άρχισε να θεμελιώνεται τα χρόνια μετά το '50, και που αντέδρασε βάνουσα, σκληρά και σπασμωδικά στα ρήγματα που φάνηκαν τη δεκαετία '68-'78 αλλά που απτόητο συνεχίζει, ύστερα απ' τη φυσική ή πνευματική εξόντωση όσων έμπρακτα αμφισβήτησαν κι αρνήθηκαν νάχει πάνω τους δικαίωμα ζωής και θανάτου. Κι αν στο μέλλον κάποιος θελήσει νάχει μια ιδέα για την κοινωνικοπολιτική κατάσταση της Δυτικής Ευρώπης από το '50 και μετά, αρκεί να διαβάσει για την οριστική κι αμετάκλητη "χαμένη τιμή της Καταρίνα Μπλουμ", της τιμής μας δηλαδή.

Περικλής Ανδριονίδης

Τα τελευταία δύο χρόνια, όλο αυτό το συνοθύλευμα που αυτοαποκαλείται αναρχικός χώρος, έχει βουλιάξει στο τέλμα της περιθωριοποίησης του και είναι αδύναμος να προβάλλει και την παραμικρή ουσιαστική αντίσταση ενάντια στο κεφάλαιο και το κράτος. Εκτός από ελάχιστες, κατά πολύ θεαματικές και θορυβώδεις, περιπτώσεις (Χημείο κλπ.), τίποτε άλλο δε φαίνεται να κινείται και να παίρνει ζωή. Η κατάσταση αυτή δεν ήταν κάτι που εμφανίστηκε ως δια μαγείας, αλλά ήταν η φυσική και αναμενόμενη άλλωστε κατάληξη μιας σειράς σκέψεων και πρακτικών που αναπτύχθηκαν σ' αυτό το χρονικό διάστημα. Αυτός ο χώρος, σήμερα έχει προσφερθεί από μόνος του στο κεφάλαιο, σαν μια πρώτη ύλη στην παραγωγή νέων εκτονωτικών αξιών, ψεύτακων και πλαστών αναγκών. Τα Εξάρχεια δεν είναι η "απελευθερωμένη ζώνη" που παράγει "ανατρεπτικά ιδανικά", όπως πολλοί θερμοκέφαλοι αρέσκονται στο να διακηρύττουν, αλλά ένα θεατρινόστακο καταναλωτικό γκέτο, όπου μπορείς να συναντήσεις από αυτοονομαζόμενους αναρχικούς και μίξερους χαλοδιανοούμενους μέχρι χαφιέδες της ασφάλειας και εμπόρους ναρκωτικών. Είναι μια έντεχνα διατηρημένη βιτρίνα απ' το ίδιο το κράτος, παρουσιαζόμενη μάλιστα σαν η μητρόπολη του ελληνικού αναρχισμού. Συνακόλουθα, αυτή η λογική πως αυτός και μόνο ο χώρος υφίσταται την κρατική καταστολή είναι έξω από κάθε πραγματικότητα, γιατί αγνοεί πως καταστολή κάθε είδους υπάρχει σε κάθε χώρο και χρόνο της ανθρώπινης δραστηριότητας. Σε όσες δραστηριότητες αναλώνεται σήμερα ο χώρος, αυτές είναι θεαματικές και μόνο και ούτε τη συνέχεια και συνέπεια εξασφαλίζουν, αλλά ούτε και κάποια πρόταση δράσης περιέχουν δηλαδή την προοπτική για την οργάνωση του αναρχικού λόγου και κινήματος στη χώρα μας. Επικρατεί μια λογική που ταυτίζει το αναρχικό ιδανικό με την ανευθυνότητα, το χάος, με την υποταγή στα τυχαία, αποσπασματικά και ουρανοκατέβητα γεγονότα και που όλα αυτά τα ανάγει σε σύγκρουση με το κράτος και τους θεσμούς του. Λες και κλεφτοπόλεμος με την αστυνομία είναι αντιμετώπιση της κρατικής βίας και καταστολής. Κάθε μικροσυμπλοκή γίνεται μοναδικό και τεράστιο γεγονός και όλοι περιέχουν τη φλόγα (μάταια βέβαια) που θα πυροδοτήσει την επαναστατική έκρηξη. Ταυτόχρονα καθώς ο χώρος παραπατάει παίρνει εκείνη ακριβώς τη "διέξοδο" που τεχνητά το ίδιο το κράτος έχει αφήσει ανοιχτή, στην προδιάθεσή του να παρουσιάσει κάθε φορά τους αναρχικούς, τότε σαν τους αμυσταγείς τρομοκράτες με το μπουκάλι και το ρόπαλο στα χέρια και τότε σαν τους παθιασμένους ναρκομανείς που είναι έτοιμοι να κάνουν οτιδήποτε προκειμένου να εξασφαλίσουν τη δόση τους, χρησιμοποιώντας τους τελικά στα βρώμικα παιχνίδια του.

Κι ενώ θα έπρεπε ο χώρος να απαντήσει συνολικά και άμεσα στη διαδικασία περιθωριοποίησής του, αυτός όχι μόνο αποδέχτηκε αυτή την κατάσταση αλλά άνοιξε το δικό του λογαριασμό με το κράτος, επιταχύνοντας έτσι ο ίδιος την ασθητή απομάκρυνσή του από τους κοινωνικούς χώρους και την καθημερινή δράση.

Είναι θλιβερός ο ρόλος μερικών αυτοονομαζόμενων αναρχικών, που προσπαθώντας να εκτονώσουν την προσωπική μίζερια τους, όχι μόνο πορεύονται σαν πρόβατα στη σφαγή, αλλά ασκούν και εξουσία στην ίδια την παρέα τους, με μόνο στόχο το σπάσιμο της βιτρίνας. Έτσι από τη μία βγάζουν στη φόρα όλο τον ηγετισμό τους, θυμίζοντας πολυάσχολα μέλη μιας πελαγωμένης κεντρικής επιτροπής κι από την άλλη πυροδοτούν σωρηδόν τις κρατικές φυλάκες.

Είναι λυπηρό να βλέπεις διάφορους να επιθυμούν έτσι άσκοπα τη "σύγκρουση" για τη σύγκρουση. Εκτός απ' όλα αυτά, ο χώρος έχει μάθει να κατηγορεί κάποιους έξω απ' αυτόν (και φυσικά τους ίδιους τους εκμεταλλευόμενους) σαν ηλίθιους, μίζερους και συμβιβασμένους. Όμως ποτέ του δεν προσπάθησε να φτιάξει κάτι το χειροπιαστό, και για τον εαυτό του και για τους άλλους.

Μήπως τελικά αυτή η λογική κάνει το χώρο πιο ηλίθιο, μίζερο και συμβιβασμένο απ' αυτούς που κατηγορεί;

Η άγνοια και η θανάσιμη αδιαφορία του για τις διαδικασίες και το επίπεδο συνειδητοποίησης των ανθρώπων και του ίδιου του εαυτού του, είναι καθοριστική. Όλες οι σκέψεις, οι ελπίδες (αν υπάρχουν) και οι πρακτικές έχουν τοποθετηθεί σε μια τελική ηρωική επαναστατική έφοδο, περιφρονώντας έτσι όλα τα προβλήματα, μικρά και μεγάλα, της ζωής των ανθρώπων, ρίχνοντας βάρος μόνο στις τελευταίες δραματικές στιγμές μιας ανοιχτής κοινωνικής σύγκρουσης, αγνοώντας και την ίδια την εξέλιξη των κοινωνικών ξεσπασμάτων και όλες εκείνες τις διαδικασίες που οδηγούν στην ανάπτυξη των οποιωνδήποτε αντιθέσεων σ' αυτή την κοινωνία. Αγνοεί ο χώρος, ότι και αυτός ο ίδιος, με τη δράση του μέσα στους εκμεταλλευόμενους, έπρεπε να δημιουργήσει ή να προσπαθήσει να οξυνθούν περισσότερο αυτές οι αντιθέσεις, που τελικά οδηγούν στην κοινωνική επανάσταση.

Αλλά μήπως και αυτή δεν την έχει μετατρέψει σε μια καθαρά πολιτική υπόθεση; Όσο ο χώρος αυτός παραμένει μίζερος, παραλημένος και αδύναμος να δημιουργήσει γεγονότα, τόσο θα διακωλύεται ο φαύλος κύκλος της παθητικής του αντίδρασης στο κράτος και οι ενέργειες του θα καταλήγουν σε συνεχόμενες και άσκοπες συλλήψεις ατόμων. Ο χώρος έχει πέσει σε ένα στείρο δογματισμό και ρεφορμισμό και είναι αυτές ακριβώς οι αιτίες που τον έχουν απομακρύνει από την κοινωνική δράση ως τα σημερινά όρια του τέλματος και του περιθώριου. Η πλειοψηφία των εκμεταλλευόμενων είναι αδιάφορη για το τι κάνουν οι αναρχικοί και τι όχι (και με το δίκιο τους άλλωστε) κι αυτό κάνει το κράτος να τρίβει τα χέρια του με ευχαρίστηση.

Μέσα σε όλο αυτό το κομφούζιο που μόνο αναρχικό χώρο δεν θυμίζει, υπάρχουμε και κάποιοι, που όχι μόνο είμαστε ενάντιοι στην καθημερινή κακοποίηση του αναρχισμού, αλλά και συνεχίζουμε να διατηρούμε τα όνειρα και τις αγωνίες μας για κάτι το διαφορετικό και που γι' αυτή

μας την τάση κινδυνεύουμε να κατηγορηθούμε για μπολσεβικισμό, μόνο και μόνο επειδή προσπαθήσαμε να εφαρμόσουμε κάποιες ιδέες μας, σε σχέση με την οργάνωση των αναρχικών. Όμως, κάθε τέτοιο κρούσμα αλλοίωσης της αλήθειας και λασπολογίας, θα παίρνει από δω και μπρος την απάντηση που πρέπει. Πιστεύουμε πως μόνο η οργάνωση των αναρχικών και ταυτόχρονα η συνολική και γενικευμένη αντιμετώπιση του κράτους και των θεσμών του, είναι το φάρμακο για να εξέλθουν, όσοι τελικά το επιθυμούν, απ' αυτό το βάλτωμα. Και αυτό δεν είναι ουτοπία, ούτε φιλολογικό σχήμα. Ειδικά σήμερα, που μερικές συνθήκες έχουν αρχίσει να εμφανίζονται και στη χώρα μας, επιτρέπουν όχι μόνο ένα απλό ξεκίνημα, αλλά και καθιστούν αναγκαία την οργάνωση των αναρχικών επαναστατών. Τα προβλήματα των εκμεταλλευόμενων θα πρέπει να είναι στο επίκεντρο της δημοσιότητας των ιδεών και των δραστηριοτήτων μας προς τα έξω. Πιστεύουμε πως για να αρχίσει αυτή μας η επαθυμία να παίρνει σάρκα και οστά, αυτό θα πρέπει να στηριχτεί πάνω στις βασικές οργανωτικές και ηθικές αρχές του αναρχισμού, που είναι η δημιουργία ομάδων της Ειδικής Αναρχικής Οργάνωσης, σαν οργάνωσης των αναρχικών επαναστατών και σαν συντονιστικό όργανο των ομάδων και τίποτα παραπάνω. Η οργάνωση αυτή είναι το μέσο για τη συγκρότηση αναρχικού λόγου και κινήματος, που θα λειτουργεί προτρεπτικά προς τις μάζες και μέσα σ' αυτές, αποτρέποντας ταυτόχρονα κάθε εξουσιαστική παρέκλιση, όποια κι αν είναι, από όπου κι αν προέρχεται. Άλλωστε, το στόχο της αναρχικής κοινωνίας δε θα τον υλοποιήσουμε εμείς και η παρέα μας, αλλά οι ίδιες οι καταπιεζόμενες τάξεις διαμέσου της κοινωνικής επανάστασης. Γι' αυτό και η οργάνωσή μας θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στους τρόπους και τις απαιτήσεις αυτής της επανάστασης. Πάνω σ' αυτές τις βάσεις, σαν ομάδα, θα προσαρμόσουμε τη δράση μας. Με απαγκίστρωση μας από την όλη λογική και πρακτική του αυτοαποκαλούμενου αναρχικού χώρου, δεν είναι παρά τυπική και μόνο, γιατί στην ουσία έχουμε έρθει σε ρήξη μαζί του και τον έχουμε ξεπεράσει κατά πολύ από τη στιγμή που αρχίσαμε να κάνουμε στην κατεύθυνση της συγκρότησης της Αναρχικής Ομοσπονδίας.

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΟΜΑΔΑ "ΔΙΕΘΝΙΣΤΗΣ"

ΝΕΑ ΑΠΟ
ΤΟΝ
ΠΛΑΝΗΤΗ
ΓΚΟΥΛΑΓΚ

ΠΟΛΩΝΙΑ

Οι Τομάκ Λουπάνωφ και Ρομπέρτ Τσέτ-
σλάτς είναι δυο Πολωνοί αντιεξουσια-
στές ακτιβιστές που καταδικάστηκαν σε
25 και 13 χρόνια φυλάκιση αντίστοιχα
για αντικρατικές ενέργειες στα 1982.
Δεν αποφυλακίστηκαν με την αμνηστία
που δόθηκε στους ακτιβιστές της "Αλ-
ληλεγγύης". Για περισσότερες πληρο-
φορίες σ' ότι αφορά τη δραστηριότητα
και τη φυλάκισή τους, μπορείτε να γρά-
ψετε στη διεύθυνση:
Les amis de Robert et Tomak
BP4 - 93301
Aubervilliers Cedex
France

KOPEA

Οι κορεάτες αναρχικοί αναδιοργανώνονται
κι ανασυντάσσονται. Έχουν πρόσφατα εκ-
δώσει ένα βιβλίο για την ιστορία του κινή-
ματός τους, που εκτός απ' τα κορεάτικα
έχει μεταφραστεί και στ' αγγλικά. Επίσης
έχουν ιδρύσει ένα κέντρο Διεθνούς Ερεύ-
νης του Αναρχισμού (CIRA). Οι Κορεάτες
σύντροφοι επιθυμούν να δημιουργήσουν
επαφές με τη Διεθνή Αναρχική κοινότητα.
Ωστόσο εξαιτίας της άγριας καταστολής
που υπάρχει στη χώρα τους, δεν μπορεί
να υπάρξει άμεση επικοινωνία μαζί τους.
Όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να τους γρά-
ψει στη διεύθυνση:
CIRA - KOREA
P - O Box 20
Parkville 3052
Melbourne Australia

"Τελευταία, μου προκαλούν μεγάλη ανησυχία, οι εκκλήσεις για τη διαφύλαξη του νόμου και της τάξης. Ιδεώδες σκηνικό για το νόμο και την τάξη, είναι το νεκροταφείο. Στον κόσμο υπάρχουν χρωκοπημένοι και τραπεζίτες, χριστιανοί και άθεοι, "ομοφυλόφιλοι" και "φυσιολογικοί". Όλοι μαζί. Η έννοια της ζωής είναι αντίθετη προς το νόμο και την τάξη. Μόνο οι νεκροί βρίσκονται σε τάξη και υπακούουν σε όλους τους νόμους."

— Χάινριχ Μπελ

Τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν τις τελευταίες μέρες στο κέντρο της Αθήνας, επιβεβαίωσαν για άλλη μια φορά την επιθυμία της κρατικής εξουσίας να εισβάλει σε όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής, να εκμηδενίσει την ιδιαιτερότητα, να συντρίψει κάθε αντίσταση. Η σύγκρουση των αναρχικών με τη συμμαχία αστυνομικού κράτους και ένοπλων παρακρατικών καθαρχμάτων της ΕΠΕΝ και του ΕΝΕΚ, ήταν η φυσική συνέπεια μιας καμπάνιας που είχε αναλάβει εδώ και πολύ καιρό το κράτος, για να απλώσει τον έλεγχό του πάνω στη ζωή των τελευταίων αντιστεκόμενων. Και έδειξε πολύ καθαρά την αδυναμία του κράτους να χρησιμοποιήσει και εδώ, όπως και αλλού, το κυριότερο όπλο του: την αφομοίωση. Όταν τα χέρια του Υφυπουργείου Νέας Γενιάς δεν έχουν αποτέλεσμα, τότε... ώρα να μιλήσουν τα γκλομπς. Είναι λοιπόν αναγκαίο να δειχθεί ο ρόλος της αστυνομίας — γκαρνταρόμπα Τσεκλένης στο στυλ "Ρωμαϊκή Λεγεώνα" — που, υπερασπίζοντας με λύσσα την τάξη του νεκροταφείου, επέπεσε επί των "αδίκων αναρχικών" αλλά και επί "δικαίων".

Η αστυνομία είναι μια οργάνωση έμπιστων μισθοφόρων που προσφέρει τις υπηρεσίες της εδώ και αιώνες στο Κράτος και το Κεφάλαιο. Είναι το τελευταίο ίσως μέσο άμυνας τους απέναντι στους ανθρώπους που "δεν θέλουν πια να κυβερνώνται και επαναστατούν". Η δομή αυτής της οργάνωσης αντικατοπτρίζει τις ιδέες που υπηρετεί: ιεραρχική, με τον αξιωματικό να καταπιέζει τα κατώτερα όργανα και, κυρίως, διαποτισμένη από τη βία. Γκλομπς, αυτόματα, περίστροφα και για τις ειδικές μονάδες ασπίδες, θώρακες, κράνη. Βία και καταπίεση, τι υπέροχο δίδυμο!

Το Κράτος όμως γνωρίζει ότι οι απλοί αστυφύλακες δεν έχουν καμιά όρεξη να παίξουν το κεφάλι τους για να

υπερασπιστούν μερικά πολύ συγκεκριμένα "ιδανικά" — την "ασφάλεια των πολιτών", την "περιφρούρηση της δημόσιας τάξης" κλπ. Κι έτσι, έρχεται η ώρα των "ειδικών μονάδων" (ΜΑΤ και ΜΕΑ). Μια αυστηρή διαδικασία επιλογής ξεχωρίζει εκείνους που για τρεις χιλιάδες παραπάνω (τρεις κι εξήντα), είναι πρόθυμοι να ξυλοκοπήσουν, να ταπεινώσουν και να θριαμβεύσουν πάνω στις ψυχονευρώσεις τους, αντλώντας την επιβεβαίωσή τους από το όπλο που κρέμεται "καουμπόυκα" στο γοφό τους.

Εκμεταλλεζόμενοι λοιπόν ο καπιταλισμός και το κράτος τα συμπλέγματα των οργάνων τους, καταφέρνουν να "μεταβιάσουν", στην ουσία, τις εξουσίες τους, να περάσουν στον αστυνομικό τη νοοτροπία του "εγώ είμαι η εξουσία" για να μπορέσουν έτσι να ασχοληθούν απρόσκοπτοι με τα πραγματικά ενδιαφέροντά τους: την παραπλάνηση, την πολιτική, το κέρδος. Με συνέπεια η αστυνομία να γίνεται ένα "νέο" κράτος, να αποκτάει μια αυτονομία κινήσεων που γίνεται απειλητική για όλους. Από τον μικρολοποδυτάκο που ξυλοκοπείται μέσα στα μπουντρούμια των τμημάτων (βλέπε τις καταγγελίες της Διεθνούς Αμνηστίας για την Ελλάδα του 1984), μέχρι το σύνολο των πολιτών. Είναι μια οργάνωση που διατηρείται ανεξάρτητα από κυβερνήσεις και καθεστώτα γιατί είναι ο υπερασπιστής του μεγάλου Γολιάθ, του Κεφαλαίου - κρατικού και ιδιωτικού. Είναι όργανο καταστολής όχι μόνο της "παρεκτρεπόμενης" νεολαίας αλλά και των εργαζομένων. Επομένως δεν τίθεται θέμα διαχωρισμού των αστυνομικών σε καλούς και κακούς. Δεν υπάρχουν καλοί και κακοί. Υπάρχει μόνο το γκλομπ και η ασπίδα. Η κυριαρχία του κεφαλαιοκρατικού συστήματος πάνω στις ζωές μας.

Αλλά ποιοί είναι αυτοί που μεταβάλλονται με ταχύτητα από "προβληματική νεολαία" σε "προβοκατόρικά στοιχεία", ανάλογα με την πολιτική της κάθε κυβέρνησης ή την κυκλοφορία των εφημερίδων; Ποιοί είναι αυτοί που "αναστατώνουν το κέντρο της Αθήνας" και που πριν λίγες μέρες "κατέλυσαν το κράτος" και κατέλαβαν τρία Πανεπιστήμια; Οι απορίες αυτές που εκφράζει όλος ο κόσμος, πρέπει να αντικατασταθούν από μια άλλη: ΓΙΑΤΙ το κράτος στρέφεται με τόση λύσσα εναντίον τους; Τι έχει να φοβηθεί από λίγους νεαρούς;

Ο λόγος είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι είναι από τις τελευταίες εστίες αντίστασης στην καταστολή και την εμπορευματοποίηση των επιθυμιών μας. Αν η αστυνομία πετύχει να τους "ισοπεδώσει" — όπως δήλωσε — τότε σίγουρα θα πρέπει να περιμένουμε και τη δική μας σειρά...

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΚΑ

Το παρακάτω κείμενο στάλθηκε στη εφημερίδα μετά τη βομβιστική επίθεση που δέχθηκε το βιβλιοπωλείο "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ" στις 17 Νοέμβρη 1985, από ομάδα Επενιτών. Ωστόσο, αυτές δεν το δημοσίευσαν καθόλου είτε το δημοσίευσαν πετσοκομμένο και διαστρεβλωμένο σε σημείο που να μας εμφανίζει σα "δημοκράτες" που διαμαρτύρονται για τα καταπατημένα απ' τους "κακούς φασίστες", δικαιώματά τους. Η "ελευθερία" του τύπου, ο'όλο της το μεγαλείο!...

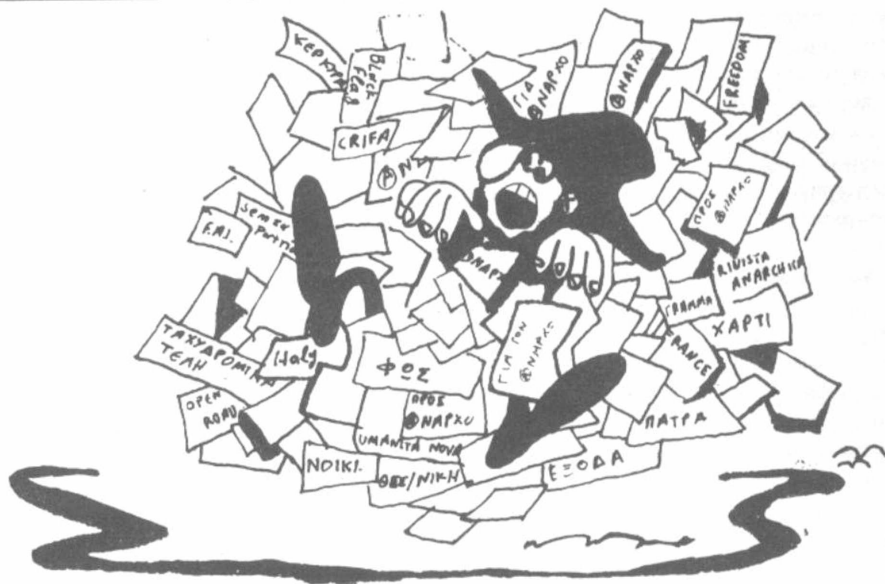
ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Καταγγέλλουμε την άνοδρη βομβιστική επίθεση φασιστών τραμπούκων της ΕΠΕΝ το πρωί της 16-11-85 ενάντια στο βιβλιοπωλείο "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ". Η ενέργεια αυτή, που εντάσσεται σε μια κλιμάκωση της θρασύτητας των ντόπιων νασταλγών του ναζισμού και της Απριλιανής Χούντας (βλέπε συνέδριο φασιστών στη Χαλκίδα) έρχεται για μια ακόμα φορά να ταραξεί το πέπλο της κοινωνικής ειρήνης (βλέπε αφομοίωσης) που μεθοδεύουν εδώ και 5 χρόνια "σοσιαλιστές" διαχειριστές της εξουσίας, στην εναγώνια προσπάθειά τους ν' αποκρύψουν την κυρίαρχη αλήθεια: Όσο υπάρχει εξουσία θα υπάρχει φασισμός.

ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΔΕΝ ΚΑΙΓΟΝΤΑΙ
ΚΑΙΝΕ

Ο κοινωνικός πόλεμος συνεχίζεται
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ"

Καθάρματα.

Διάβασα πρόσφατα το 3ο τεύχος του θλιβερού περιοδικού σας. Δεν έχω κανένα πρόβλημα με το γεγονός ότι μερικά γουρούνια ηδονίζονται, όπως και τόσα άλλα, καθώς τσαλαβουτάνε μέσα στη γαλανόλευκη λάσπη — έχω όμως πρόβλημα με το γεγονός ότι αυτά τα γουρούνια τολμούν, ανάμεσα στους εθνικιστικούς γρυλμούς τους, να επικαλούνται την επανάσταση.

Ξέραμε πάντα ότι ο πατριωτισμός είναι το τελευταίο καταφύγιο του κάθε αχρείου. Τώρα μαθαίνουμε, σα λογική συνέπεια, ότι έγινε επίσης το τελευταίο καταφύγιο του αριστεριστή.

Η λέξη "ελληνικός" σας αρκεί για να εξαγνίσετε κάθε ατιμία, κάθε βρωμιά. Έτσι, μπορεί να στραβομουτσουιάζετε από αηδία μπροστά στα νεοκυπριακά σκατά, σας τρέχουν όμως τα σάλια μπροστά στα ελληνικά σκατά. Ακόμα περισσότερο, μπορεί να μισείτε για χίλιους δικαίους λόγους το κυπριακό κράτος, αγαπάτε όμως τόσο το ελληνικό κράτος ώστε να θέλετε να το προσθέσετε μερικούς νομούς, ανατριχιάζετε σαν τις ερωτευμένες αγελάδες στο άκουσμα του εθνικού μύθου και εκλιπαρείται να σταλθεί στα γρήγορα μια ελληνική μεραρχία (δεν νοείται πατριωτισμός χωρίς μια γερή δόση милитарισμού).

Μπορεί να καταγγέλλετε τις προσπάθειες για τη δημιουργία μιας κατευθυνόμενης νεοκυπριακής εθνικής συνείδησης, αλλά μέσα στη βλακεία σας είναι αδύνατο να διακρίνετε πως κάθε εθνική συνείδηση είναι τεχνητή και κατευθυνόμενη, πλαστή και ψεύτικη. Μπορεί να βρίζετε τους σταλινικούς του ΑΚΕΛ, αλλά μνηείτε, με ένα ύφος που θα το ζηλεύσαν τα σχολικά αναγνωστικά, τους ήρωες του σταλινικού και φιλοσοβιετικού **ASALA** (γιατί όχι όμως, αφού κι αυτός πολεμάει ενάντια

στον τούρκο, στον "κομπλεξικό ανατολήτη καταχτητή", στον "προαιώνιο εχθρό του γένους"!)). Μπορεί να κατηγορείτε την τουρκική αριστερά επειδή είναι εθνικιστική, αλλά εσείς την ξεπερνάτε κατά πολύ στο πατριωτικό ντελίριο. Τολμάτε να μιλάτε τάχα ενάντια στο φασισμό και το ρατσισμό, αλλά οι φασίστες είσατε εσείς, οι θαυμαστές των δολοφόνων της ΕΟΚΑ, οι ρατσιστές είσατε εσείς, που ονομάζετε τους τούρκους βάρβαρους και ασιάτες και που ζητάτε να καθορίσετε την τύχη των τουρκοκυπρίων στο όνομα της ελληνοκυπριακής πλειοψηφίας (αχ, καλά παιδιά της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας!). Φτάνετε ως το σημείο να δηλώνετε: "Το επαναστατικό καθήκον των τουρκοκυπρίων που το δέχεται ο χριστιανικός, ο μωαμεθανικός, ο μαρξιστικός, ο αντιξουσιαστικός, ο ανθρώπινος κλπ. νόμος είναι να ζήσουν ως πολίτες της Ελλάδας. Μαζί τους θα αγωνιστούμε για τα δικαιώματά τους, να ζήσουν ως τούρκοι με όλα τα ιδιαίτερα γνωρίσματά τους, πολιτιστικά και άλλα, και νάναι περήφανοι γι' αυτά χωρίς καμιά καταπίεση". Σα να μην ξέρετε την ευαισθησία και τη λεπτότητα που έδειξε πάντα το ελληνικό κράτος απέναντι στις μειονότητες είτε αυτοί ήταν Σλάβοι, Αρβανίτες, Ιταλοί, Βλάχοι κλπ. που εξελληνίστηκαν με τη βία ή αφανίστηκαν είτε σήμερα στους Γύφτους και στους τούρκους της Δυτικής Θράκης (που ούτε το δικαίωμα να λέγονται τούρκοι δεν έχουν — είναι "έλληνες μωαμεθανοί"). Περιέργως όμως υποστηρίζετε τον αγώνα του **IRA** αν κι οι καθολικοί είναι μειοψηφία στη Β. Ιρλανδία και σύμφωνα με τη λογική σας θάπρεπε να κοιτάνε να εξασφαλίσουν τα δικαιώματά τους σα βρετανική μειονότητα.

Μπορεί να καταγγέλλετε το γελοίο της αριστερο-δεξιόσυμμαχίας ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ, αλλά δε βλέπετε το γελοίο της ακροαριστερο-ακροδεξιόσας ιδεολογίας σας. Κι εσείς, όπως κι ο Κληρίδης κι ο Εζεκιás,

δείχνετε μ' αυτόν τον τρόπο ότι σήμερα αλέξεις αριστερά και δεξιά δε σημαίνουν τίποτα — τίποτα πέρα απ' τις διάφορες ποικιλίες των ερπετών που κατέχουν ή οναυρεύονται την εξουσία.

Βρίζετε ένα γελοίο άγιο, αλλά δοξάζετε μια γελοία θεά, μόνο και μόνο γιατί είναι "ελληνίς" — σπαταλάτε κάμποσες σελίδες για να καταγγέλλετε τις στημένες απονομές των κρατικών λογοτεχνικών βραβείων και δεν υποψιάζεστε ούτε στιγμή ότι όλα τα (κρατικά και μη) λογοτεχνικά βραβεία, αν όχι κι όλη η σύγχρονη λογοτεχνία, δεν είναι παρά ακουμπιά. Για να κάνετε πιο ελκυστικό το κατασκευασμένο σας πετάτε και ολίγον Πέκινπα (που αυτός ο δύστυχος δεν έφταξε σε τίποτα), σαν κάτι διαφημίσεις από σερβιέτες που πουλάνε φτηνό ρομαντισμό.

Για να υπερασπίσετε τον πατριωτισμό σας, δεν βρίσκετε καλύτερο επιχείρημα απ' το ότι "και αυτός ο Στάλιν το 1941 επανέφερε τη λέξη Πατρίδα..." (από επιστολή αναγνώστη που δημοσιεύετε).

Εναποθέτετε τέλος φρόνιμα τις ελπίδες σας στον Σαρτζετάκη και τον Παπαντρέου (σελ. 52 και σελ. 60), στη σοσιαλιστική ηγεσία του "εθνικού κέντρου". Ίσως βέβαια να αγαπάτε τόσο το ελληνικό κράτος επειδή διαθέτει κιόλας ένα Υφυπουργείο Αριστερισμού και Περιορισμένης Αναρχίας (όπως σας πληροφόρησαν οι φίλοι σας της ΡΗΞΗΣ).

Ακόμα, συμετέχετε με ζήλο στην εκστρατεία ενάντια στη "γλωσσική ρύπανση" και υπέρ της προστασίας και της καθαρότητας της ελληνικής γλώσσας — εκστρατεία που εδώ και λίγο καιρό έχει συνεπάρεται την πιο επιείχυντη, την πιο αντιδραστική και την πιο στενόμυαλη μερίδα των γενικώς επιείχυντων, αντιδραστικών και στενόμυαλων "πνευματικών ανθρώπων" της χώρας "μας".

Για όλα αυτά, θεωρώ ότι με βρίζετε προσωπικά και αυτό μου δίνει το δικαίωμα να σας βρίζω κι εγώ, δεδομένου ότι οι ιδέες σας δεν αξίζουν την κριτική αλλά μόνο το φτύσιμο. Ξέρω ότι θα σας βρω μπροστά μου στο πρώτο πολεμικό ραντεβού που τυχόν θα δώσουν οι έλληνες και οι τούρκοι στρατοκράτες, θα σας βρω μπροστά μου να απαιτείτε να υπερασπίσουμε την πατρίδα, από το νεφέλωμα που σας σκοτεινιάζει το μυαλό, και να ζητάτε θυσίες για χάρη της. Για μένα η Ελλάδα δεν υπάρχει. Δηλώνω από τώρα αμετανόητος και αμετάκλητος εχθρός σας καθώς και σεις με τον τρόπο σας οριστήκατε σαν εχθροί κάθε επαναστατικής ελπίδας.

Κάντε γαργάρα με τους Μαραθώνες και τις Σαλαμίνες σας, βάλτε την ελληνικότητα στον κώλο σας. Κανείς δεν σας παίρνει στα σοβαρά. Αν είστε απατεώνες είστε πολύ αφελείς, αν είστε ιδεολόγοι είστε πολύ καθυστερημένοι.

Το πατριωτικό σας όνειρο το κατουράνε οι σκύλοι.

Μάης 1985

R.

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΔΟΣΗ ΘΛΙΨΗΣ

Νομίζω πως είναι καιρός να θιχτεί ένα πολύ σημαντικό θέμα που βιάζει σχεδόν καθημερινά το "χώρο". Είναι το θέμα της "συντροφικότητας", και γενικότερα των σχέσεων και της λειτουργικότητας μεταξύ των ατόμων.

Ευτυχώς κάποτε πέφτουν οι μάσκες, και αναδύεται όλη η βρώμα και η ασχήμια που κρύβεται πίσω από "σύντροφους ανιψιούς", "bad guys" οι οποίοι "δεν είναι αναρχικοί, δηλαδή έχουν φτάσει σε τέτοιο υψηλό επίπεδο απελευθέρωσης ώστε έχουν αποτινάξει τις ταμπέλες από πάνω τους", και γενικότερα τα άτομα που αράζουν στο χώρο της "πλατείας". Έτσι, κάποια στιγμή ανακαλύπτεις πως έχεις να κάνεις πράγματα και έξω από τον συγκεκριμένο χώρο στον οποίο κινείσαι. Έρχονται στιγμές που τρως κάτι δυνατές σφαλιάρες, ανακαλύπτοντας άτομα τα οποία δεν αράζουν στην πλατεία, δεν είναι αντιεξουσιαστές, ντύνονται κυριλέ, και όμως όταν "δεις" πίσω απ' τη μάσκα μένεις άφωνος από τον καταπληκτικό ψυχικό κόσμο, την εξωτερική και εσωτερική ομορφιά, τη φοβερή ευαισθησία και τον άπλετο ερωτισμό τους. Πράγματα τα οποία θα ζήλευαν πολλοί και πολλές του "χώρου".

Ακόμη πολλά εξαιρετικά παιδιά χα-

ρίζονται σε διάφορες μαλακισμένες καταστάσεις. Επειδή "τα πάντα είναι υποκειμενικές εκτιμήσεις", λειτουργείς με τον τρόπο που εσύ νομίζεις σωστό, δουλεύεις με άτομα που γουστάρεις, αράζεις με άτομα που γουστάρεις, είσαι διπλά-δίπλα σε πορείες με άτομα που γουστάρεις. Υπάρχουν περιπτώσεις που βρίσκεσαι με "τύπους" σε κάποιο τραπέζι ή όχι, και είσαι αναγκασμένος να ανεχτείς τις μαλακίες τους, αντιδρώντας μόνο έμμεσα. Μετά στην πορεία θα φωνάζετε μαζί "μπάτσσι, γουρούνια, δολοφόνοι", οπότε θα αναρωτηθείς τι κοινό σημείο έχεις με κάτι τέτοια άτομα. Υπάρχει και η πιο χυδαία άποψη, όπου τυχαίνει να είσαι με κάποιους μαζί, σε ένα κυνηγητό από μπάτσους, να έχεις ανταλλάξει όλες κι όλες δυο κουβέντες, και αυτοί να είναι έτοιμοι με όλη τη "γύφτικη άνεση" που τους προσφέρει ο χώρος να σε γαμήσουν με ποικίλους τρόπους, άσχετο αν εσύ δεν τους έχεις δώσει κανένα δικαίωμα. Στις περισσότερες από τις παραπάνω περιπτώσεις τα "παιδιά" "σκάνε μύτη" περίπου 4 μήνες. Γι' αυτό ίσως είναι τόσο "αυθόρμητα" και "εκδηλωτικά". Φυσικά δεν έχουν καμιά σημασία τα δικά σου 4 χρόνια, άλλωστε δεν μας ενδιαφέρει η ποσότητα!...

Σ' αυτές τις φάσεις πρέπει να απαντάς στα "παιδιά" με τη μόνη γλώσσα που καταλαβαίνουν. Φτάσαμε στο σημείο να αυτολογοκρινόμαστε, να μιλάμε ψιθυριστά, να πηγαίνουμε με τα νερά όλων των τά-

σεων, "για να μην έχουμε μπλεξίματα". Το αποκορύφωμα της εξαθλίωσης. Παλιότερα είχαμε τους **Daddys** οι οποίοι τελεοίδικα έπαιρναν αποφάσεις για το ειρηνικό θέμα της πορείας, και γενικά "γαμούσαν κι έδερναν". Το πρόβλημα ήταν ο ηγετίστικος τρόπος που λειτουργούσαν, άλλωστε με τους περισσότερους δεν είχα και δεν έχω σημαντικές διαφωνίες. Μετά το Κάραβελ (τι έκσταση!!!) μπήκε κάποιο **New Blood**, το οποίο μαζί με άτομα που μπήκαμε το '81 άρχισε να ανεβάζει αγά-αγά τις μετοχές του. Έτσι έχουμε μια νέα μορφή "ηγετίσκων" που με ολοένα και περισσότερα γαλόνια πήραν τη σκυτάλη από τους παλιούς. Θα επαναλάβω πάλι ότι το πρόβλημα δεν είναι οι απόψεις κάποιου αλλά ο τρόπος που αυτές παρουσιάζονται. Κι εδώ είναι και το σημαντικότερο σημείο.

Κι επειδή δεν υπάρχει πιο αισχρό πράγμα από την τετελεσμένη αποδοχή κάποιων γεγονότων, τη βίαιη άμεση ή έμμεση έκθεση και πραγματοποίηση των απόψεων 5 ατόμων πάνω σε 100 (οι οποίοι και τις δέχονται παθητικά) οι **Several Sins** πρέπει κάποτε να σταματήσουν. Τέλος η επανάσταση, η κάθε μορφή επανάστασης είναι πράξη καθημερινή και δεν γίνεται μόνο τις βραδινές ώρες, φορώντας τη στολή μας, και κατασκευάζοντας (πολλές φορές σαν χόμπι) θεαματικές εκδηλώσεις.

Γιάννης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Πιστεύοντας ότι η σημερινή μορφή οργάνωσης του μαθητικού κινήματος, αντί να προωθεί τα πραγματικά αιτήματα των μαθητών και τον αγώνα τους ενάντια στο αστικό σχολείο, αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη ενός κινήματος αυτόνομου και χειραγώγητου από τις κομματικές νεολαίες και το κράτος, γι' αυτούς τους

παραπάνω λόγους, εμείς σαν πυρήνες μαθητών της Αναρχικής Ομάδας "Διεθνιστής", προτείνουμε τη δημιουργία ενός συντονιστικού συλλογικού φορέα των ελευθεριακών μαθητών και γι' αυτό προτείνουμε την σύγκληση μιας συνδιάσκεψης των ελευθεριακών μαθητών των σχολείων της Αθήνας, συνδιάσκεψης που θα αναλύσει την κατάσταση του μαθητικού κινήματος στην Αθήνα και θα πάρει

τις αναγκαίες αποφάσεις. Όσοι πιστεύουν στην αναγκαιότητα της σύγκλησης μιας τέτοιας συνδιάσκεψης, ας απευθυνθούν στην εφημερίδα "Δοκμή" για να τους δοθεί η διεύθυνση της ομάδας και να έρθουν σε επαφή με τον πυρήνα μας.

ΠΥΡΗΝΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΤΗΣ ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
"ΔΙΕΘΝΙΣΤΗΣ"

ΙΤΑΛΙΑ

Η αναρχική Μόνικα Τζόρτζι καταδικάστηκε σε 8 χρόνια φυλάκιση στις 19 Ιούνη στην Περούτζια, για τη συμμετοχή της στην απόπειρα απαγωγής του Νέρι, που οργάνωσε η "Azione Rivoluzionaria" στα 1977. Ευτυχώς εξαφανίστηκε.

ΗΠΑ

Στις Αμερικάνικες φυλακές κρατείται μετά τη μεταφορά του στις ΕΠΑ και την κατάδική του σε ισόβια, ο Όστιν Χιούστον, ο μαύρος στρατηγός της Γρενάδα, που συνηλθόθηκε μετά την εισβολή των αμερικάνων πεζοναυτών στη χώρα αυτή.

ΗΠΑ

Ένα ρομπότ στο εργοστάσιο της εταιρίας Ντίκαστ στο Μίτσιγκαν θρόνισε τον Χάρυ Άλλεν, πιέζοντάς τον πάνω σ' έναν ασάλινο στύλο. Τον τελευταίο καιρό έχουν εμφανιστεί πολλά κρούσματα τραυματισμών από ρομπότ. Σήμερα υπάρχουν 13000 ρομπότ στις ΕΠΑ και περίπου 40.000 στην Ιαπωνία. Το ινστιτούτο Ρομποτικής του Κάρνετζι-Μέλλον υποστηρίζει ότι το 70-90% απ' τα 19 εκατομμύρια βιομηχανικών εργατών θα μπορούσαν ν' αντικατασταθούν από ρομπότ. Ο κόσμος του μέλλοντος ανοίγεται μπροστά μας...

ΙΤΑΛΙΑ

Στο Παλέρμο έχει ιδρυθεί μια Αναρχική Επιτροπή Αντιμιλιταριστικών Πρωτοβουλιών (CAIA). Στόχος της είναι να υπογραμμίσει την συγκεκριμένη αναρχική τοποθέτηση απέναντι στο μιλιταρισμό. Ωστόσο, είναι ανοικτή σε κάθε αντιμιλιταριστική κι ειρηνιστική ομάδα που ενδιαφέρεται να πάρει μέρος σε αντιμιλιταριστικές ενέργειες. Μακροπρόθεσμος στόχος της είναι να ξεπεράσει τα Ιταλικά σύνορα και ν' αποκτήσει διεθνή χαρακτήρα. Η διεύθυνσή της είναι:

CAIA Piazza Meli,
S - 90133 Palermo, Italy.

BIETNAM

Οι ποιητές Το Κιέ Θακ και Φαμ Θιέ Θου συλληφθήκαν μαζί με άλλους συγγραφείς και μουσικούς στη Σαϊγκόν (που ονομάζεται τώρα Πόλη Χο Τσι Μινχ) μετά από επιδρομή της αστυνομίας κι εξάωρη έρευνα των σπιτιών τους για την ανακάλυψη αμφισβητησιακών βιβλίων. Είχαν συλληφθεί και στο παρελθόν κι εγκλείσται αρκετά χρόνια σε "στρατόπεδα αναμόρφωσης" δίχως κατηγορία ή δίκη. Αυτές οι συλλήψεις είναι μέρος μιας γενικότερης εκστρατείας κατά των διαφωνούντων.

Σε μια συνέντευξη στο Παρίσι, ο Τρούονγκ Νου Τανγκ, ιδρυτής του Νοτιοβιετναμέζικου Εθνικοαπελευθερωτικού Μετώπου και πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης της Προσωρινής Επανάστατικής Κυβέρνησης, επιτέθηκε στους Βιετναμέζους ηγέτες σαν φανατικούς που ήθελαν να διαμορφώσουν τη χώρα με πρότυπο την ΕΣΣΔ κι είπε: "Εκείνοι που ενεργούν ενάντια στα συμφέροντα του λαού θ' ανατραπούν απ' το λαό, θα κριθούν απ' την ιστορία". Και συνέχισε: "Σήμερα, 10 χρόνια μετά τη νίκη μας, είμαι προσωπικά απογοητευμένος. Λυπάμαι για το λαό μου, για την πατρίδα μου γιατί η επανάστασή μας προδόθηκε κι η απελευθέρωσή μας δεν ήταν παρά μια

απάτη." Ο Τανγκ δραπέτευσε απ' το Βιετνάμ με μια βάρκα στα 1979.

Σε μια ομιλία επ' ευκαιρία της 10ης επετείου απ' την πτώση της Σαϊγκόν, ο δήμαρχος Μάι Τσι παραδέχθηκε ότι μέλη της παλιάς διοίκησης εξακολουθούν να κρατούνται σε στρατόπεδα αναμόρφωσης, υποστήριξε όμως ότι αυτό ήταν αναγκαίο εξαιτίας της Κινέζικης απειλής.

Το Βιετνάμ έχει ένα στρατό 3 εκατομμυρίων, ενώ ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 57 εκατομμύρια. Διατηρεί 180.000 στρατιώτες στην Καμπότζη όπου φαίνεται ότι είναι ανίκανοι ν' αντιμετωπίσουν 60.000 αντάρτες.

3 πρώην Νοτιοβιετναμέζοι στρατιώτες καταδικάστηκαν σε θάνατο και 16 άλλοι καταδικάστηκαν σε ποινές από 4 χρόνια μέχρι ισόβια, για υποτιθέμενη συνωμοσία ανατροπής της κυβέρνησης.

Ο Θάι Νου Σιέ, πρώην εκδότης του περιοδικού Χιν Γουέ Χούα, καταδικάστηκε σε 20 χρόνια φυλάκιση για "ανταρπετικές δραστηριότητες" κι υποτιθέμενη κατασκοπεία υπέρ της Κίνας.

Η Βιετναμέζικη κυβέρνηση κατάσχεσε χρήματα που έστειλαν φυγάδες σε συγγενείς τους που ζούνε ακόμα στο Βιετνάμ. Αυτοί οι φυγάδες στέλνουν στο Βιετνάμ πάνω από 200 εκατομμύρια δολάρια το χρόνο.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΝΑΡΧΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

α. ΑΜΕΡΙΚΗ

Από 1-4 Μάη 1986 θα γίνει στο Σικάγο διεθνής αναρχική συνάντηση για την επέτειο των 100 χρόνων της υπόθεσης Χέιμαρκετ, που οδήγησε στη δολοφονία 4 αναρχικών του Σικάγου. Θα γίνουν συζητήσεις, προβολή φιλμ, θεατρικές και μουσικές εκδηλώσεις, καλλιτεχνική έκθεση κλπ. Την όλη εκδήλωση οργανώνει η ομάδα του Σικάγου, με τη βοήθεια ντόπων και ξένων αναρχικών ομάδων κι οργανώσεων. Για πληροφορίες σ' ότι αφορά πιθανή συμμετοχή στις παραπάνω εκδηλώσεις γράψτε στη διεύθυνση:

Haymarket 86
Box 102
1200 W Fullerton
Chicago, Ill 60614
U.S.A.

β. ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Η Κολλεκτίβα "Australian Anarchist Centenary Celebration" οργανώνει μια διεθνή συνάντηση από 1-4 Μάη στη Μελβούρνη επ' ευκαιρία της επετείου των 100 χρόνων απ' τη δημιουργία του αναρχικού κινήματος της Αυστραλίας. Ωστόσο, η εκδήλωση δε

θα έχει χαρακτήρα ιστορικής επισκόπησης αλλά θα έχει σαν επίκεντρο τη συνάφεια των αναρχικών ιδεών με τη σύγχρονη κοινωνία και τη ζωή μας. Οι οργανωτές έχουν σα στόχο να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία για να εκθέσουν τις αναρχικές ιδέες σ' ένα πλατύτερο κοινό και διακηρύσσουν: "Οργανώνοντας μια πλατιά ποικιλία εκδηλώσεων που περιλαμβάνουν από γνωστούς ομιλητές μέχρι κινηματογραφικές και χορευτικές εκδηλώσεις, ελπίζουμε ότι θα δείξουμε το βάθος των αναρχικών ιδεών και την πλατιά ποικιλία ανθρώπων που χαρακτηρίζονται σαν αναρχικοί."

ΓΑΛΛΙΑ

Τα τελευταία 8 χρόνια, δυο ομάδες δολοφόνων έχουν σκοτώσει πάνω από 15 μέλη της Βασικής εθνικιστικής ομάδας ETA - Στρατιωτική και της Μαρξιστικής - Λενινιστικής ομάδας GRAPO, σε γαλλικό έδαφος και με την πλήρη συνεργασία των Ισπανικών μυστικών υπηρεσιών. Επικεφαλής της μιας είναι ο αρχηγός της Γαλλικής Μαφίας Ζιλμπέρ Περέ η δε έδρα της είναι στο Καστεγιόν (Ισπανία), ενώ της άλλης ο νεο-ναζί Ζαν Πιερ Σερί κι ο Μάριο Βανόλι. Απ' το 1978 ως τα 1981 οι δυο αυτές ομάδες χρησιμοποίησαν το όνομα BVE (Ισπανοβάσκινο Τάγμα) κι απ' τα 1983 συνέχισαν την εγκληματική δραστηριότητά τους κάτω απ' το όνομα GAL (Αντιτρομοκρατικές Ομάδες Απελευθέρωσης).

ΠΟΛΩΝΟΑΦΓΑΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Σε μια ανακοίνωση επ' ευκαιρία της επετείου της ρώσικης εισβολής στο Αφγανιστάν, η Επιτροπή Κοινωνικής Αντίστασης (KOS) διακήρυξε: "... μια ιμπεριαλιστική δύναμη διαπράττει ένα έγκλημα ενάντια σ' ένα μικρό έθνος που υπερασπίζεται ηρωικά το δικαίωμά του να υπάρχει. Είναι ειδικό ηθικό καθήκον των Πολωνών - που έχουν υποστεί μια παρόμοια τύχη στα χέρια των Ναζί και των Σοβιετικών στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και που ζούμε από τότε στη σκιά της Σοβιετικής Ένωσης - να διαμαρτυρηθούν έντονα γι' αυτό το έγκλημα και να μην αφήσουν τον κόσμο να ξεχάσει. Για τους Πολωνούς το να θυμούνται το Αφγανιστάν σημαίνει να θυμούνται τον εαυτό τους."

γ. ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Διεθνής Αναρχική Συνάντηση θα γίνει στην Ολλανδία από 15 Μάη - 19 Μάη, στο κάμπινγκ "Tot Vrijheidsberinning",

Aekingsweg 1a (tel. 05162-1878).

Πέρα από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις (μουσική, θέατρο κλπ.) θα γίνουν ομιλίες και συζητήσεις πάνω σε 4 θέματα με κεντρική ιδέα το ζήτημα

- Αναρχική στρατηγική και συντονισμός
- αναρχισμός και φεμινισμός
- αναρχισμός και αντιμιλιταρισμός
- αναρχισμός και οικολογία
- αναρχισμός και συνδικαλισμός

Για πληροφορίες:

Mike Alibi
Vieuwe Gracht 40
Utrecht
The Netherlands

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ ΓΚΟΥΛΑΓΚ

ΒΗΡΥΤΤΟΣ

Το ανέμελο αστικό κράτος του Λιβάνου, με την ανθούσα επιχειρηματική του τάξη στις πόλεις και τους φεουδάρχες φύλαρχους στην ενδοχώρα ήταν ένα "πρότυπο" καπιταλιστικό κράτος μέχρις ότου έφθασε η "επανάσταση". Έχουμε ακούσει γι' αυτή την "επανάσταση" από Άραβες εθνικιστές απολογητές — που καταγγέλλανε σα "σιωνιστή" όποιον ρώταγε τί ήταν — αρκετοί όμως είδανε καλά περί τίνος πρόκειται. Υποτίθεται ότι είναι "αριστερή", η ιδεολογία της όμως είναι εκείνη των πιο ακραίων υποστηρικτών του Ρήγκαν.

Όταν το Ισραήλ έδωσε, τους Παλαιστίνιους, αυτοί σχημάτισαν μια μη απορροφήσιμη μάζα στα στρατόπεδα των φυγάδων που περικύκλωναν την πρώην χώρα τους — ή μάλλον τα διεθνή στρατόπεδα όπου 3 γενεές είχαν γεννηθεί κι ανατραφεί από τότε, δίχως καμιά απολύτως υποστήριξη από μέρος των Αράβων ηγεμόνων ή των "επαναστατών". Πρώτα απ' όλα η Τροτσκιστική κυριαρχία πάνω στην παλιά PLO (ή μήπως ήταν οι μυστικές υπηρεσίες του Ισραήλ που παϊρνάγανε για τροτσικιστές;) τους έστρεψε ενάντια στον Ιορδανικό στρατό του βασιλιά Χουσεΐν, που τους διέλυσε σα μαχητική δύναμη, κάνοντάς τους ανίκανους να διεξάγουν στρατιωτικό πόλεμο ενάντια στο Ισραήλ. Ύστερα το γύρισαν σε αντάρτικες μεθόδους, τη λεγόμενη "τρομοκρατία", αλλά στην πραγματικότητα περιορισμένο εθνικό πόλεμο σε μια κλίμακα που δεν αναγνωρίζεται διεθνώς σαν "κανονικός πόλεμος" απ' τις δυνάμεις που κάνουν τους δικούς τους Νόμους στα μέτρα τους.

Από τότε διάφοροι Άραβες ηγεμόνες έχουν προσπαθήσει να χρησιμοποιήσουν αυτή τη δύναμη (που εσκεμμένα έκαναν μη απορροφήσιμη). Όλοι διακηρύσσουν ότι είναι ενάντια στο Κράτος του Ισραήλ κι επιτρέπουν στους εκμεταλλευόμενους Παλαιστίνιους να εκτελούν κάποια μικρο-αποστολή ενάντια στο Ισραήλ ή και την Αμερική, μερικές φορές, ενώ κανένας απ' αυτούς δεν κάνει τίποτα για τους ι-

διους τους Παλαιστίνιους (αφημένους να σαπίζουν στα στρατόπεδά τους ή να σφαγίζονται εκεί απ' τους Ισραηλινούς), ούτε κάνουν τίποτα άλλο απ' το να εκμεταλλεύονται τους Παλαιστίνιους αγωνιστές, μια νέα γενιά αναθρεμμένη να πολεμάει κι όχι να ρωτάει.

Στον πόλεμο Ιράν - Ιράκ τα Αραβικά Κράτη χρησιμοποιούν βοήθεια του εχθρικού Ισραήλ το ένα ενάντια στο άλλο. Ο Χομεϊνί, πραγματοποιώντας αυτό που κάποτε ονομαζόταν "επανάσταση" απ' το διεθνή Λεβεντισμό και την αριστερή "νομοταγή αντιπολίτευση" στη Ρωσία, λανσάρι τη δική του μάρκα του Ισλαμικού Φαντασμαλισμού (Σ.τ.Μ.: Θρησκευτική κίνηση των Αμερικάνων προτεσταντών στις αρχές του 20ού αιώνα που μαχόταν τον θρησκευτικό μοντερνισμό.) σ' όλο το Ιράν, ελπίζει, πως θα εδραιώσει τη δική του αντιδραστική δικτατορία εν ονόματι της κατεστημένης θρησκείας.

Το ίδιο κάνει για το Ρήγκαν ο Φαντασμαλιστικός Χριστιανισμός στις ΕΠΑ. Κι οι δυο είναι υπερβολικά επικίνδυνοι — πολύ περισσότερο απ' ότι ο συνηθισμένος καπιταλισμός ή ο κρατικός κομμουνισμός — μια, που μόλις οι άνθρωποι πειστούν ότι μιλάνε εν ονόματι του Θεού, είναι ικανοί για οποιαδήποτε ωμότητα συμπεριλαμβανομένης και της αυτοκαταστροφής και σ' αυτές τις μέρες της ατομικής βόμβας, όποιος πιστεύει ότι ο Θεός μπορεί ν' αποκαταστήσει τη δικαιοσύνη στον κόσμο μετά το τελευταίο ολοκαύτωμα, είναι ένας ενδεχόμενος εχθρός της ανθρωπίνης φυλής, κι ακόμα περισσότερο αν είναι κυβέρνηση.

Μέσα στον ίδιο το Λίβανο κάθε κοινότητα — Χριστιανοί, Δρούζοι, Μωαμεθανοί, Σίτες ή Σουνίτες — έχει τώρα τη δική της πολιτοφυλακή, τη δική της συμμορία που επιβάλλει τη δική της μικρή κοινοτική δικτατορία. Το Κράτος έχει διασπαστεί σε μικρά κράτη, μικρά κομμάτια, αλλά κάθε μικρό κομμάτι είναι ένα μικρό κράτος και το καθένα σφυροκοπάει τους απλούς ανθρώπους — κραδαίνοντας απλώς ένα όπλο και παίρνοντάς τους ότι έχουν, κι αυτό

συμβαίνει όταν είναι αμειλικτοι — Το Ισραήλ κι η Συρία διαλέξανε το δικό τους μικρό φέουδο ανάμεσα στις Λιβανέζικες κοινότητες, ενώ το Ιράν συντονίζεται με τη δική του φαντασμαλιστική "επανάσταση" του Ισλάμ που σκιάζει το ίδιο το Ισλάμ κι απειλεί τώρα να εξαχθεί. Ο καπιταλισμός έχει όντως καταρρεύσει κι η οικονομία του Λιβάνου είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Οι άνθρωποι όμως δεν έχουν ωφεληθεί, αλλά έχουν απλώς διαφρεθεί ή σφαγιαστεί απ' τη μια ή την άλλη φεουδαρχική ομάδα, που διατηρεί την εξουσία της διαμέσου του συμμοριτοπόλεμου.

Η απαγωγή του Αμερικάνικου επιβατηγού αεροσκάφους κυριάρχησε στις επικεφαλίδες του παγκόσμιου τύπου... Φαίνεται επαναστατική και διακηρύσσεται πομπώδους σαν αντι-ιμπεριαλιστική, επειδή είναι αντι-αμερικάνικη, ενάντια σε ποιόν όμως στρέφονται τέτοιες επιχειρήσεις; Ενάντια μόνο σε λίγο-πολύ συνηθισμένους ανθρώπους που τυχαίνει να βρίσκονται στα αεροπλάνα.

Ο εξτρεμιστικός εθνικισμός του Ισραήλ κι οι αντιδραστικές του μέθοδοι, ούτε λιγότερο ούτε περισσότερο αντιδραστικές από κείνες των αντιπάλων του, δεν πρέπει να δικαιώνουν το βασικό χαρακτήρα αυτής της λαθεμένα ονομαζόμενης τρομοκρατίας, που στην ουσία στρέφεται ενάντια στην εργατική τάξη, που την έχει εξαλείψει στο Λίβανο κι επιδιώκει να εγκαθιδρύσει την εξουσία των δερβίσηδων και των φυλάρχων, που έχουν όλοι τον ιδιωτικό τους φανατισμό για το Θεό κι είναι όλοι προετοιμασμένοι να πέσουν ως τον τελευταίο.

Ο αραβικός εθνικισμός έχει απαγάγει όχι μόνο το τυχαίο αεροπλάνο, αλλά έχει αποπειραθεί ν' απαγάγει και την ίδια την επαναστατική υπόθεση. Το κύμα της ένοπλης διαμαρτυρίας που σαρώνει τον κόσμο διαβρώθηκε αρχικά απ' τους μαρξιστές - λεβινιστές και τώρα απ' τους εθνικιστές και τις αγαπημένες τους κυβερνήσεις, αστυνομίες κλπ. Δεν κατάφεραν ν' ανατρέψουν το Σιωνισμό, ούτε να προσηλυτίσουν όλους τους Μωαμεθανούς, σε κάποια παρανοϊκή εκτροπή της πίστης τους, ούτε να σταματήσουν τις ΕΠΑ ή το ρώσικο ιμπεριαλισμό, ούτε να βελτιώσουν στο ελάχιστο τη μοίρα των Αραβικών λαών. Εκείνο όμως που κατάφεραν να πετύχουν ήταν ν' ανακόψουν το διεθνές επαναστατικό κίνημα και να το υποκαταστήσουν με το δικό τους φασιστικό κίνημα. Ο Αλλάχ θα τους ανταμείψει γι' αυτό!

Σ.τ.Μ.: Οι πρόσφατες σφαγές που έγιναν από Παλαιστίνιους στα αεροδρόμια Ρώμης-Βιέννης, με στόχο αθώους ανθρώπους, επιβεβαιώνουν τα παραπάνω συμπεράσματα. Εκεί που τελειώνει ο εθνικισμός αρχίζει ο άνθρωπος.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ - ΔΙΑΔΗΛΩΤΩΝ

Βένοντρεχτ (Ολλανδία), 5. Η ολλανδική αστυνομία ζήτησε τη βοήθεια ειρηνιστών διαδηλωτών για να εκπαιδεύσει τους άντρες της των μονάδων καταστολής ταραχών, σε ένα πρόγραμμα που έχει στόχο να

βοηθήσει τους αστυνομικούς να καταλαβαίνουν τα επιχειρήματα των διαδηλωτών προτού αυτά εξελιχθούν σε ταραχές.

Η σχολή εκπαίδευσης των μονάδων καταστολής ταραχών της ολλανδικής αστυνομίας κάλεσε ειρηνιστές να δώσουν διλέξεις στους εκπαιδευόμενους αστυνομικούς σε προσπάθεια να μειωθούν στο ελάχιστο οι βίαιες αναμετρήσεις μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας.

ΤΖΟΥΛΙΑΝ ΜΠΕΚ

Το Σεπτέμβριο του 1985 πέθανε ο Τζούλιαν Μπεκ, που έζησε και συνεργάστηκε μαζί με την Τζούντιθ Μαλίνα, διευθύνοντας το Living Theatre (Ζωντανό Θέατρο). Ο Μπεκ γεννήθηκε στη Ν. Υόρκη στις 31 Μάη 1925. Γνώρισε την Τζούντιθ Μαλίνα όταν σπούδαζαν με δάσκαλο τον Έρβιν Πισκατόρ, το μεγάλο γερμανό πρωτοπόρο του αριστερού θεάτρου και στα 1947 ίδρυσαν το Ζωντανό Θέατρο στη Ν. Υόρκη. Αυτή η ριζοσπαστική ομάδα συνδύαζε την παράδοση του Θεάτρου της Σκληρότητας του Αντονέν Αρτώ με την πολιτική ψυχολογία του Βίλχελμ Ράιχ για να δημιουργήσει μια ακραία μορφή δραματικού ρεαλισμού, που είχε σα στόχο τη συμμετοχή του κοινού σε μια συνολική θεατρική εμπειρία. Μετά από πολλά χρόνια πετυχημένης πρωτοποριακής δουλειάς, το Ζωντανό Θέατρο έγινε παγκόσμια γνωστό, πριν από 25 χρόνια, για την παραγωγή του έργου του Τζακ Γκέλμπερ **The Connection** (για το θέμα των ναρκωτικών) και του έργου του Κένεθ Μπράουν **The Brig** (για τις

πειθαρχικές ποινές στο στρατό), που παίχθηκαν και τα δυο στο Λονδίνο.

Στα 1964 οι αρχές επέβαλαν χρηματική ποινή καθώς και ποινή φυλάκισης στους Μπεκ και Μαλίνα γιατί αρνήθηκαν να πληρώσουν φόρους και συνάμα έκλεισαν το θέατρό τους. Όταν αφέθηκαν ελεύθεροι, πήγαν στην Ευρώπη όπου περνούσαν τον περισσότερο καιρό τους έχοντας ως βάση την Ιταλία, πραγματοποιώντας όμως και συχνές επισκέψεις στην Αγγλία. Το έργο τους άρχισε να γίνεται όλο και πιο πλούσιο, διαπνεόμενο από έναν αυξανόμενο μυστικισμό και παγκοσμιότητα. Ωστόσο, παραμείνανε ένθερμοι αναρχικοί, που εκφράζανε την πολιτική τους διαμέσου της ζωής και του έργου τους κι εμπνέανε άτομα κι ομάδες σε πολλά μέρη με το κοινοτικό και καλλιτεχνικό τους όραμα.

Ο Μπεκ πέθανε από καρκίνο στις 14 Σεπτέμβριο 1985 στη Ν. Υόρκη. Με το θάνατό του το αναρχικό κίνημα δεν έχασε μόνο έναν συνειδητό αγωνιστή αλλά και τον κύριο εκφραστή του σύγχρονου πολιτιστικού αναρχισμού.

1983 έγιναν τριήμερες απεργίες ενάντια στον πόλεμο σε Σοβιετικές πόλεις. Ο ανερχόμενος αριθμός των νεκρών είναι πιθανό να προκαλέσει περισσότερες διαμαρτυρίες. Παρακάτω αναδημοσιεύουμε το κείμενο ενός φυλλάδιου της **NTS** που μοιράστηκε στα Σοβιετικά στρατεύματα:

... "Φαντάροι! Αξιωματικοί!

Χιλιάδες από σας έχουν ήδη πεθάνει στο Αφγανιστάν. Για τους γηραιότερους και καταρρακωμένους ηγέτες σας που θα πεθάνουν, αν όχι σήμερα, τότε αύριο, θυσιάζετε τις νεανικές ζωές σας, για να μπορέσουν να επιβάλλουν στους Αφγανούς το ίδιο καθεστώς που έχουμε στην πατρίδα. Αλλά τ' αξίζει όλα αυτά το καθεστώς αυτό; Έχει στοιχίσει στο λαό μας εκατομμύρια ζωών, έχει καταστρέψει τη Ρωσία κι υπονομεύει το διεθνές κύρος της.

Είναι πια καιρός να τερματίσουμε τους πολέμους κατοχής, που η μόνη τους κατάληξη είναι να μην μπορούμε να θρέψουμε "τ' αδέλφια μας".

Γι' αυτό το λόγο πρέπει ν' ανατρέψουμε το ΚΚΣΕ.

Το ΚΚΣΕ σας στέλνει στο θάνατο για χάρη της απάνθρωπης πολιτικής του. Εμείς, η Συμμαχία των Ρώσων Ενωτικών, σας καλούμε να ενταχθείτε στον αγώνα ενάντια στο ΚΚΣΕ για μια ελεύθερη Ρωσία. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να σώσετε τη ζωή σας και να σταματήσετε έναν Γ' Παγκόσμιο Πόλεμο.

— Γράψτε στους συγγενείς σας και πείτε τους την αλήθεια για τον πόλεμο, για τους αληθινούς σκοπούς και την προοπτική, καθώς επίσης και το μεγάλο του κόστος σε ζωές. Έχει σημασία να δημιουργήσετε στο λαό μας μια έντονη εχθρότητα απέναντι στον πόλεμο, έτσι ώστε να πείσουν την κυβέρνηση ν' αποσύρει το στρατό απ' το Αφγανιστάν.

— Δημιουργείτε ομάδες όμοια σκεπτόμενων φίλων. Προετοιμαστείτε να ταχθείτε με το μέρος των ρώσικων αντιπολιτευτικών κινήσεων στα γεγονότα που πρόκειται να διαδραματιστούν στη χώρα μας.

Μαζί με τη **NTS** — για μια ελεύθερη Ρωσία.

ΡΩΣΙΑ

Ο θάνατος 240 Σοβιετικών στρατιωτών σ' ένα αεροπορικό ατύχημα που μπορεί να οφειλόταν σε σασποτάζ Αφγανών ανταρτών κι οι θάνατοι αρκετών άλλων από εκρήξεις βομβών στην Καμπούλ ανακινεί για μια ακόμα φορά το ζήτημα της εκατόμβης των θυμάτων των Ρώσων στον αιματηρό πόλεμο του Αφγανιστάν. Σύμφωνα με τον Βλάντιλαβ Ναούμωφ, ένα σοβιετικό λιποτάκτη, "τα νοσοκομεία είναι ασφυκτικά γεμάτα, όχι μόνο εδώ στο Αφγανιστάν αλλά και στα σοβιετικά Ουζμπεκιστάν, Τατζικιστάν, κι άλλες περιοχές. Η ηγεσία του στρατού το κρατάει μυστικό". Ένας άλλος λιποτάκτης, ο Μίκολα Μουσάν, υπολογίζει τους Σοβιετικούς νεκρούς σε 40.000 - 50.000. Αυτός ο αριθμός επιβε-

βαιώθηκε από μια έκθεση που βρέθηκε στο πτώμα ενός Σοβιετικού αξιωματικού που ανεβάζει τις Σοβιετικές απώλειες το Σεπτέμβριο του 1983 σε 32.000 - 42.000 νεκρούς και τραυματίες. Το Λιθουανικό σαμιζντάτ περιοδικό **Ausra** αναφέρει ότι σύμφωνα με τα λεγόμενα αξιωματικών το ποσοστό των νεκρών και τραυματιών ήταν 30%, που δίνει ξανά έναν αριθμό 40.000.

Τα Χρονικά της Καθολικής Εκκλησίας στην Ουκρανία αναφέρουν ότι στρατιώτες από 3 περιοχές της Ν.Δ. Ουκρανίας είχαν 285 νεκρούς και 286 τραυματίες ενώ ένας Μοσχοβίτης υπάλληλος λέει ότι κάθε μέρα ένα αεροπλάνο που μεταφέρει 100 φέρετρα προσγειώνεται στον σταθμό του Σερεμέτοβο. Σύμφωνα με Αφγανούς φοιτητές που γύρισαν απ' την ΕΣΣΔ στα

ΙΣΠΑΝΙΑ

Ένας Ισπανός λοχαγός, ο Χούλιο Μούλε Λοπέθ, συνελήφθηκε πρόσφατα απ' την Γκούρντια Θιβίλ σαν ύποπτος εκβιασμού σε βάρος καπιταλιστών. Ο λοχαγός έστειλε τουλάχιστον 2 γράμματα με υπογραφή "Πολιτοφυλακή Κροπότκιν" σε βιομήχανους της Μαδρίτης, ζητώντας 7 εκατομμύρια πεσέτες. Αν δεν πληρωνόταν αυτά τα χρήματα, η "Πολιτοφυλακή Κροπότκιν" θα δηλητηρίαζε τα προϊόντα τους!

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Στις 14 Απρίλη 1985 άνοιξε ξανά το Ελευθεριακό Πολιτιστικό Κέντρο στη Μπρας, θεριακό Πολιτιστικό Κέντρο στη Μπρας, εργατική συνοικία του Σάο Πάολο όπου μένουν κυρίως Ιταλοί μετανάστες και πρό- μένουν κυρίως εργατικής τάξης απ' τις αρχές του αιώνα. Το κέντρο αυτό θα στεγάσει το μαχητικό **CCS** (Κοινωνικό Πολιτιστικό Κέντρο), μια απ' τις λίγες αναρχικές οργανώσεις που επιβίωσαν τα τελευταία 21 χρόνια σ' αυτή τη χώρα. Άλλα 3 παρόμοια κέντρα λειτουργούν σε άλλα μέρη

της χώρας. Το κέντρο αυτό έχει ήδη οργανώσει αρκετές δημόσιες συζητήσεις και διαθέτει κινηματογραφική λέσχη, θέατρο, Κέντρο Αναρχικών Ντοκουμέντων και βιβλιοθήκη.

Είναι δύσκολο να υπολογιστεί ο αριθμός των αναρχικών σήμερα στη Βραζιλία. Θα πρέπει πάντως να είναι γύρω στις 3.000 - 4.000, σύμφωνα με πληροφορίες των Βραζιλιάνων συντρόφων.

**ΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΟΙ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ
ΤΩΝ ΚΑΝΑΚ**

Η Γαλλία είναι απ' τα τελευταία κράτη στον κόσμο που κατέχουν αποκλειστικά. Μια απ' αυτές, η Νέα Κληδονία, όπου υπάρχει ένα σύστημα απαγορευτικής, αποτελεί ένα παράδειγμα αυτής της αποικιοκρατίας. Απο-
ΕΝΑΝΤΙΑ
...ωμένοι απ' τα εδάφη τους, μετά από διαφορές με τους αποικισμένους σε στρατιωτικούς ή άλλους τομείς, τους επιτρέπεται να τους...

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ

ΕΝΑΝΤΙΑ

γινυμνόμενοι απ' τα εδάφη τους, αφαν-
ομένοι μετά από διάφορες μεγάλες εξεγέρ-
σεις, εκτοπισμένοι σε στρατόπεδα συγκεν-
τρώσεως, δίχως να τους αναγνωρίζουν το
δικαίωμα ψήφου κυρίτερα απ' τα 1956,
οπότε βρέθηκαν ν' αποτελούν μια μειοψη-
φία μέσα στην ίδια τους τη χώρα, α Κα-
νάλ, αγωνίζονται σήμερα ενάντια σε μια
γεννοκτονία, τόσο πολιτιστική όσο και βιο-
λογική και για την ανεξαρτησία και την
ακοδόμηση του σοσιαλισμού "στη χώρα
των Κανάκ".

Έχουν συγκροτήσει μια οργανω-
μένη, το Σοσιαλιστικό Εθνικό (FN)
πρόλη, το Σοσιαλιστικό Εθνικό (FN)
θερωτικό Μέτωπο Κανάκ, που
είναι ριζωμένη στις παρα-
νώσεις της κοινωνίας
18 Νοέμβρη 1984, 1

...συγκροτήσει μια οργάνωση
...Σοσιαλιστικό Εθνικό Απελευ-
...κό Μέτωπο Κανάκ (FNLS), που
...ριζωμένη στις παραδοσιακές οργα-
...νώσεις της κοινωνίας των Κανάκ. Στις
18 Νοέμβρη 1984, η οργάνωση έδειξε πο-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑ: ΚΑΝΑΚ

ΓΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΝΑΔΑ

Το Γαλλικό ελεύθεριο κίνημα έχει αναγνωρίσει τη σημασία του αγώνα των οργανώσεων, η Ένωση των Κομμουνιστικών Κομμουνιστών Εργατών (UTCL) και η (OCL) εκφράσανε αμέσως αυτή την αλληλεγγύη απέναντι στους Κανακ καθώς επίσης και τα περιοδικά, L' **Entraide**, **Agora**, η Συντονιστική Ελευθεριακή Τριβήνη (CLE), η **Contre-Pouvoir** και η **Anarchiste Communiste** προχωρώντας στην ομοθυμία υποστήριξη της ομοσπονδίας.

Tribune Anarchiste Communiste

Στο Παρίσι, δημιουργήθηκε "ο Ελευ-
θεριτικός Συντονισμός ενάντια στους Ισπε-
ρων Κανάκ. Σε διεθνές επίπεδο, η CNT -
Unificado (Ισπανία) και η Ελευθεριακή Σο-
σιαλιστική Οργάνωση (OSL - Ελβετία) υ-
πογράφουνε μια κοινή διακήρυξη με την
UTCL σε αλληλεγγύη.

ση υποστήριξη απολάμβανε ανάμεσα στους Καναδάς, πετυχαίνοντας στη διάρκεια των εκλογών ένα 80% αποχής μεταξύ των ψηφοφόρων Καναδάς.

Το 70% των Καναδάς ζούσε σε σπουδαία της αγοράς. Ξέροντας ότι η παλαιότητα της χώρας και η ποιότητα της ιδέα υποστήριξε την χώρα.

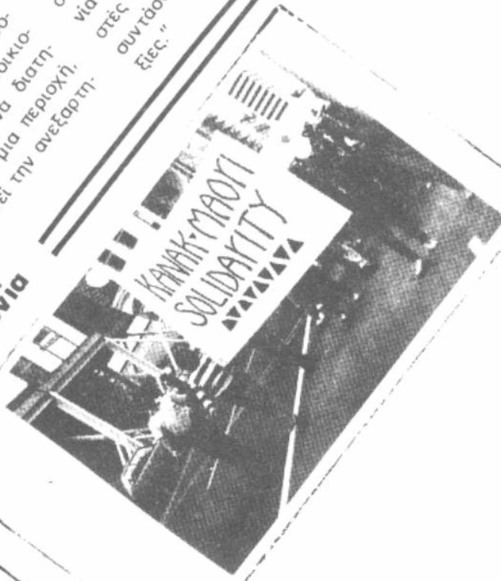
...Εχοντας
...νος
...πα
...Εχοντας
...νος
...πα
...Εχοντας
...νος
...πα

του Ντανιέλ Γκερέν, συγγραφέα του "Αναρχισμός: αιτίες στην Πράξη".

του Ντανιέλ Γκρεν
του "Αναρχομπίς" απ
ρια στην Πράξη".

Μετα Καληδονία

Τελος υπογραμμίζω την πρόσφα-
σού και των αντιπροσώπων του Παρι-
Καληνόνια που, κάτω απ' το προσήγημα,
της αποκατάστασης της τάξης, επιτρέπει,
σε ενόσ απ' τους πιο δημοφιλεις αγωνι-
στές του **FNLKS**, κι ύστερα ανέχεται και
συντάσσεται με τους ακροδεξιούς ταρα-
ξίες."

"Η αλληλεγγύη όλων των επαναστατών, συμπεριλαμβανομένων όλων των αναρχικών και αντιεξουσιαστών, προς τον αναρχικό Κανάκ και την οργάνωση πώλης του, θα βάλει να θυμιάσει, την εποχή της μεγάλης εξέγερσης του 1878, οι περισσότεροι από τους Κομμουνιστές που εκτρέφονταν για να συντριβούν την επανάσταση των εργαζομένων που θεωρούσαν τον Κανάκ ως τον πρόδρομο της επανάστασης.

...είναι εταρχής
...των ανθρώπων είναι
...φλοσοφία που απο-
...κυριαρχίας και κατα-
...σήμερα μισοφροναλι-
...στο ότι κάθε
...οικονο-
...Αν οι
...δεν είναι
...κοινωνία των
...σοσιαλ-
...του ελεύθε-
...την ά-
...τον καταμερισμό
...με τις ανάγκες."

Τζιμ Ουένι (Δελτίο 1 της "Ένωσης Πληροφόρησης κι υποστήριξης των Δικαιωμάτων του Λαού των Κανάκ"):

"Η κοινωνία των Κανάκ είναι αταξική και βαθιά δημοκρατική και θα εξέρει πως ν' αντιδράσει σε κάθε γραφειοκρατικό, νεο-αποικιοκρατικό ή φρευδοδικό πεπρασμό."

του Ντανιέλ Γκερέ, παλιού
της "Ενωσης Πληροφόρησης
υποστηρίξεις των δικαιωμάτων
του λαού των Κανάκ", μέλους εθνι-
κής επιτροπής Σύγκλησης (που οργά-
ωσε μια ολιελέτη σειρά ανηρατα-
στικών διαδηλώσεων) ελευθεριακού
κομμουνιστή αγωνιστή:

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΓΑΛΙΚΗ

...Ενας νέος σοσιαλισμός είναι δυνατόν
σε μια απελευθερωμένη Κανακία. Η μονα-
δικότητα του αγώνα των Κανόκ για ανε-
ξαρτησία και κοινωνικό πολιτισμό και σε αυ-
τήν υπάρχει η κολλεκτιβιστική και σε μια
υπάρχουσα αντι-κανονία των Κανόκ, θεμε-
λιωμένη στην κολλεκτιβιστική της γνή-
σιας. Αυτές οι ζωηρές ρίζες θα γίνον-
ταν να ερμηνεύσουν τη δημιουργία
σοσιαλισμού ειδικού του Κανόκ, με
αποτέλεσμα τις κρατικές παρεκκλίσεις
και τις περισσότερες...

«Μήπως λέμε ότι είναι επιθυμητό να υπάρξει μια ανεξάρτητη Νέα Καλιφόρνια, που να μην περιλαμβάνει τον παροδοσικό νόμο; Αυτό δεν είναι υπέρ το. Νομίζουμε πως ζευξη αναπαραγωγής, περισσότερο κινητήρια από-σπινω-σες που έχουν παραμορφω-στικές επιπτώσεις στα μικρά ζώα, αλλά και οι επιπτώσεις της υπερ-αλιείας θα μπορού-σαν να μειωθούν με την επιβίωση ενός είδους, ριζικά διαφο-ρητικού από τον παροδοσικό νόμο».

Ελευθερακή Κομμουνιστική
Ομάδα Συστήσεως

* ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ από:
ΘΕΟΣ ΤΥΠΟΣ (Σ.Τ.Μ.)
No 7, Τουλής 19
Λεωφόρος Ελευθερίας, Αθήνα

Ας δούμε τώρα μερικά στοιχεία για τις "παράνομες" ουσίες: είναι αυτές που επιδρούν στη Συνείδηση και απομονώνουν κατά κανόνα τα αρνητικά ερεθίσματα, φέρνοντας το άτομο σε μια κατάσταση εφησυχασμού, ηρεμίας και νάρκωσης. Τέτοια είναι τα Οπιούχα και ιδιαίτερα η ηρωίνη. Με το πέρασμα του χρόνου όμως δημιουργείται εθισμός και ανοχή, και το άτομο χρειάζεται να παίρνει όλο και μεγαλύτερες δόσεις για να πετύχει την αρχική ηρεμία. Δημιουργείται εξάρτηση σωματική και ψυχική που εκδηλώνεται με το γεγονός ότι το Υποκείμενο αν δεν πάρει την δόση του εμφανίζει το λεγόμενο Σύνδρομο Στέρησης με εκδηλώσεις όπως: ρίγη, μυικές συσπάσεις, ιδρώτας, εμετοί, πυρετοί, αυπνία, έντονο άγχος και νευρική κατάσταση. Ακόμα κι αν περάσει μετά από λίγες μέρες η σωματική φάση, αρχίζει για τον εθισμένο η δύσκολη ψυχική φάση: ανησυχία, αίσθημα κενού, έλλειψη εμπιστοσύνης στον εαυτό, απουσία ευχαρίστησης. Δηλαδή επανέρχονται με ακόμα μεγαλύτερη ένταση, όλα όσα τον έσπρωξαν να αρχίσει την ηρωίνη, και αντιλαμβάνεται την πραγματικότητα όπως ακριβώς κυριαρχεί: ανταγωνιστική, κερδοσκοπική, εξουσιαστική, χωρίς ουσιαστικές σχέσεις και επικοινωνία.

Β.Δυό μεγάλες κατηγορίες "παράνομων" ουσιών, η Κάνναβη (χασίς, μαριχουάνα) και τα Ψυχοδελωτικά (L.S.D., μεσκαλίνη, ψυλοκυβίνη), έχουν ποινικοποιηθεί χωρίς όμως να προκαλούν ούτε εξάρτηση ούτε Σύνδρομο Στέρησης. Αυτό μπορεί να το διαβάσει κανείς σε οποιαδήποτε επίσημη Φαρμακολογία. Γιατί όμως παρουσιάζονται σαν "παράνομες" ενώ δεν είναι; Οι δυό αυτές κατηγορίες διαφέρουν από τα οπιούχα γιατί προσδίδουν μια αίσθηση ανεξαρτησίας και αυτονομίας χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι από μόνες τους ανατρεπτικές πανάκειες. Λένε οι εαυτοί του κι έτσι δεν κάνουν καμιά προσπάθεια να βελτιωθεί. Σιγά-σιγά γλυστρά έξω απ'τα καθήκοντα και τις ευθύνες του, αλλά νομίζει πως έχει δικίο, δέχεται τον εαυτό του όπως είναι, και δεν συμμορφώνεται με τις γνώμες και υποδείξεις των προϊσταμένων του" (Moipas, *Drugs and Youth* 1969). Και αλλού:

"Η κάνναβη αναπτύσσει αξίες εξαιρετικά επικίνδυνες και προκλητικές για τον συμβατικό τρόπο σκέψης" (Zunin, *Marijuana, the drug and the problem* 1969).

Από τις επιστημονικές έρευνες αγέρων εθνικών οργανισμών και άλλων επιστημόνων, αναφέρεται εδώ η εργασία του καθηγητή ψυχιατρικής και προέδρου της Παγκόσμιας Ένωσης Ψυχιάτρων, Στεφανή, που συνοψίζοντας τις εργασίες πολλών χρόνων στο Αιγινήτητο Ψυχιατρείο και αλλού, με χρόνιους χρήστες κάνναβης, γράφει:

"Τα ευρήματα σε αυτές τις μελέτες είναι σύμφωνα με προγενέστερες παρατηρήσεις όπως των *Marijuana Report the Indian Hemp Drugs Commission* και *Mayor's Committee on Marijuana* καθώς και των προσφάτων επιτροπών στη Μ.Βρετανία, Καναδά, ΗΠΑ, Τζαμάικα, Κόστα Ρίκα, Ινδία και Αίγυπτο. Οι μελέτες απέτυχαν να προσδιορίσουν μια υπαρκτή τοξικότητα στο Νευρικό Σύστημα και στη διανοητική κατάσταση ή μια Ιατρική επιπλοκή για τους χρόνιους χρήστες Κάνναβης" (*Hashish, Studies of long term use* 1977).

Γ.Τέλος, θα αναφερθούν λίγα στοιχεία για 3 κατηγορίες "νόμιμων" τοξικών ουσιών:

α)Ο καπνός: προκαλεί ψυχική και σωματική εξάρτηση, εθισμό και σύνδρομο στέρησης, τοξίκωση του οργανισμού

και καρκίνο του αναπνευστικού συστήματος.

β)Το αλκοόλ: προκαλεί και αυτό τοξικομανία, αλκοολικές πολυνευρίτιδες, μείωση αντίστασης σε λοιμώξεις. Ο κύριος υπεύθυνος της αύξησης της εγκληματικότητας.

γ)Ψυχοφάρμακα (ιδιαίτερα τα Ηρεμιστικά τύπου Βενζοδιαζεπίνων: Valium, Librium, Stedon): ψυχική και σωματική εξάρτηση, υπόταση, λήθαργο, αταξία, και ασθένειες του αίματος.

Μερικά επιπλέον σχόλια και πτυχές του θέματος.

Όσον αφορά την ηρωίνη (Α ενότητα): είπαμε ότι δημιουργεί μια κατάσταση αδιαφορίας και απάθειας στις κοινωνικές αντιξοότητες για αυτό εξ'άλλου και χρησιμοποιείται. Βγαίνουν "εκτός μάχης" όλοι όσοι δεν αντέχουν σε αυτές τις αντιξοότητες και παύουν να είναι "δυνάμει" ανατρεπτικοί.

Αυτά επιτυγχάνονται με 2 τρόπους:

1. Με τη δίωξη της χρήσης της ηρωίνης (—παράνομα κυκλώματα με ανυπολόγιστα κέρδη και συνεχές άγχος των ηρωινομανών για την εξεύρεση της δόσης). Το κράτος δεν δέχεται να χορηγεί στους χρήστες Μεθαδόνη (=αποεξαρτητική ουσία, λιγότερο επικίνδυνη από την ηρωίνη).

2. Με την προώθηση της διακίνησης της ηρωίνης μέσω των χαφιέδων της αστυνομίας και των ιδίων των τοξικομανών για να εξοικονομήσουν τη δικιά τους δόση, με αποτέλεσμα τη συνεχή αύξηση του αριθμού των ατόμων που εξαρτώνται.

Μερικές ενδείξεις για αυτό:

α) ΝΕΑ 18/1/82, από έρευνα της Λίνας Αλεξίου: "...Μας αναφέρθηκαν συγκεκριμένες περιπτώσεις ακόμα και αξιωματικών της Αστυνομίας που ελέγχουν ολόκληρες περιοχές της Αθήνας, διακινώντας εκεί με εμπιστά τους πρόσωπα, κατασχεμένες ποσότητες ναρκωτικών".

β)ΝΕΑ 20/1/82, μαρτυρία τοξικομανούς: "...Πιάνει η αστυνομία μια ποσότητα ναρκωτικών που την ξέρουμε μόνο εμείς οι τοξικομανείς και μετά βλέπουμε αυτή την ποσότητα να κυκλοφορεί στην πιάτσα..."

γ)ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 27/11/81, μαρτυρία της αδελφής του Γ. Ηλία που πέθανε από νοθευμένη ηρωίνη: "...Υπάρχουν και αστυνομικοί που δίνουν σε κάποια άτομα "πράμα". Στον αδελφό μου είχαν δώσει μέσα στην Ασφάλεια..."

Έτσι η απεξάρτηση και ο αποεθισμός είναι αδύνατες, αν δεν βρεθεί κάτι που να δώσει στους χρήστες ένα νόημα ζωής διαφορετικό από αυτό που τους έσπρωξε στην ηρωίνη. Η ουσιαστική αποτοξίνωση (και σε επίπεδο σωματικό και σε επίπεδο ψυχισμού) μπορεί να συμβεί με εθελοντική προσέλευση του ατόμου σε ένα μικροκοινωνικό χώρο, σε μια αυτοδιευθυνόμενη ομάδα Αυτοβοήθειας, όπου δεν θα αντιμετωπιστεί σαν εγκληματίας αλλά σαν άνθρωπος με ψυχολογικές ανάγκες. Η αποτοξίνωση που γίνεται σε ιδρύματα, δεν έχει τίποτα το ανθρώπινο. Μόνο βία και εξαναγκασμός που τελικά επιδεινώνει την κατάσταση.

Αναφορικά με την Κάνναβη, τα Ψυχοδελωτικά (Β ενότητα) και τις "νόμιμες" τοξικές (Γ ενότητα), ας προσεχθούν 2 σημεία:

1. Τα πρώτα ενοχοποιούνται σαν "παράνομες" ουσίες, γιατί πρέπει το εμπόριο και η διακίνησή τους, να μείνει στα χέρια των ιδίων ανθρώπων που κινούν και την ηρωίνη, και έτσι να φτάσει τελικά να προωθηθεί η δεύτερη που έχει και το κύριο οικονομικό κέρδος και που θα προκαλέσει την επιδιωκόμενη εξάρτηση και κοινωνική παθητικοποίηση.

ση. Είναι πολύ γνωστό το φαινόμενο να ρίχνεται χασίς σε μια πλατεία και μετά ένα διάστημα, οι ίδιοι έμποροι να σταματούν το χασίς και να ρίχνουν μεγάλες ποσότητες ηρωίνης. Ανυπόπτα τα άτομα, δοκιμάζουν, μην έχοντας πάθει εξάρτηση απ' το χασίς. Όταν όμως τη γαλήνια ηρεμία των πρώτων δοκιμών της ηρωίνης, την αντικαταστήσει ο εφιάλτης του Σύνδρομου Στέρησης, είναι πια αργά. Αυτός είναι ο δρόμος που το χασίς οδηγεί στην ηρωίνη. Έτσι, αβασάνιστα, ο κάθε νομοθέτης ταυτίζει τις δυο ουσίες.

2. Η ποινικοποίηση των πρώτων, στην εύκολη, νόμιμη και άρα χωρίς "παρενέργειες" κατανάλωση των δευτέρων. Και είναι αυτές που εξασφαλίζουν τεράστια φορολογικά κέρδη στον κρατικό μηχανισμό, καθώς και τρανταχτά κεφάλαια στις φαρμακοβιομηχανίες.

Στο μέτρο τελικά που όλες οι ουσίες καθλώνουν την αντίσταση του χρήστη τους, από την στιγμή που καθορίζουν την εξέλιξη του και γίνονται μοναδική πηγή "ηδονής", εξυπηρετούν απλά και μόνο τα κάθε λογής εξουσιαστικά κέντρα. Και αυτό που μένει τελικά, είναι η διαμάχη ανάμεσα στους διάφορους χρήστες, ενώ την ίδια στιγμή, κάποιοι που έτσι αισθάνονται πολύ ασφαλείς, γελούν σαρκαστικά.

ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΗΤΑΝ ΠΟΛΥ ΣΚΟΝΙΣΜΕΝΟ

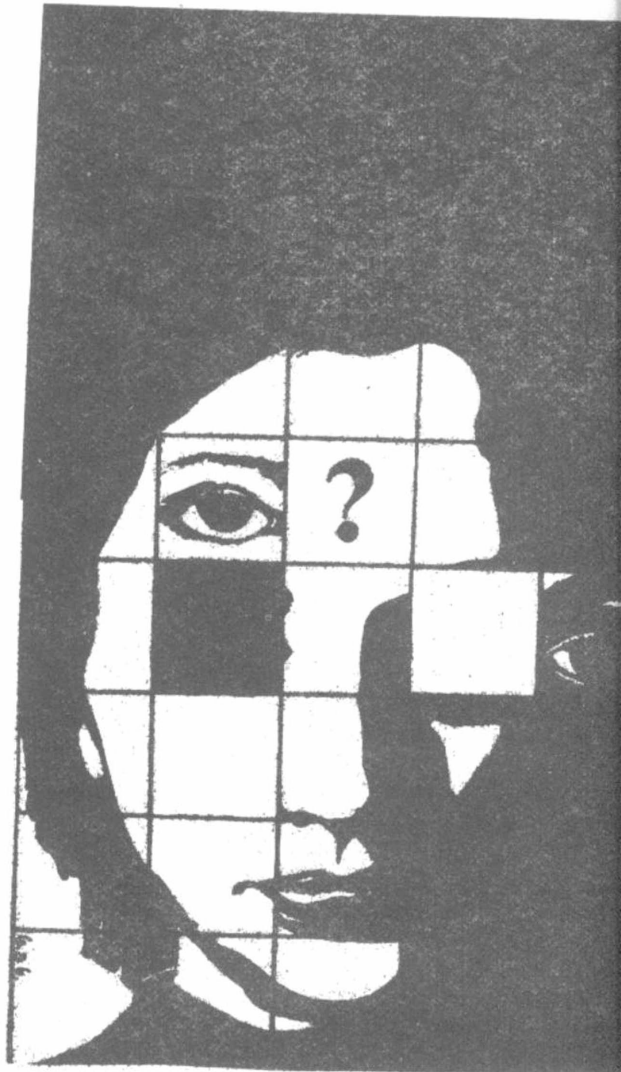
Τίποτα ουσιαστικό δεν άλλαξε στο νέο νομοσχέδιο για τα ναρκωτικά, που πέρασε στις αρχές Απριλίου. Ο φασιστικός νόμος 743 του 1970, εμπλουτίστηκε με ορισμένες οξύμωρες και αντιφατικές τροποποιήσεις, έτσι ώστε να έχουμε την εξής ύποπτη εικόνα:

1. Γίνεται δυσδιάκριτος ο διαχωρισμός του απλού χρήστη από τον έμπορο. Αυτό, γιατί, χρήστης σύμφωνα με το νομοσχέδιο θεωρείται όποιος συλληφθεί να κατέχει "μικροποσότητες" ναρκωτικών. Δεν καθορίζεται όμως επακριβώς και αριθμητικώς η ποσότητα που μπορεί να θεωρηθεί εμπορεύσιμη. Αυτό προξενεί απορίες, γιατί οι ίδιοι οι συντάκτες του νόμου μετά από έρευνα, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι ουδέποτε έμπορος ναρκωτικών δεν διέθετε ο ίδιος τα ναρκωτικά στους δρόμους. Έτσι στο πρόσωπο του χρήστη, τιμωρείται ταυτόχρονα το θύμα και ο έμπορος.
2. Μπορεί ακόμα και να παύσει η ποινική δίωξη, σε άτομα που αποδειγμένα δεν μπορούν να απαλλαγούν μόνοι τους από τον εθισμό νωρκωτικών ουσιών (βλέπε ηρωινομανείς), ενώ αυτό δεν μπορεί να ισχύσει γι αυτόν που καπνίζει χασίς ή μαριχουάνα, γιατί επιστημονικά δεν είναι παραδεκτή κανενός είδους έξη από την κάνναβη (!!!!!). Δηλαδή, διώκεται ποινικά ο χρήστης κάνναβης, ενώ απαλλάσσεται ο ηρωινομανής.
3. Δεν γίνεται διαχωρισμός της κάνναβης από τα παράγωγα του όπιου.
4. Απαγορεύεται η χορήγηση ουσιών για υποκατάσταση της εξάρτησης ή την αντιμετώπιση του στερητικού συνδρόμου. Επεμβαίνει έτσι αποφασιστικά, και σε μεγάλο βαθμό αυθαίρετα, στην μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί η ιατρική επιστήμη, αποκλείοντας πιθανές λύσεις.
5. Μπορεί να ανασταλεί η έκτιση της ποινής από 2-20 χρόνια, αν ο καταδικασμένος με πρωτοβουλία του (sic), συντελέσει στην ανακάλυψη ή εξάρθρωση συμμορίας χρηστών.
6. Αναβάλλεται η άσκηση ποινικής δίωξης, αν ο δράστης πριν εξεταστεί για τις πράξεις του αυτές, έχει προσέλθει ε-

κούσια και έγινε δεκτός για θεραπεία. (Η μόνη καλή μή του νόμου).

Ανά για άλλο σχόλιο...

Ας θυμόμαστε μόνο, ότι στην Ισπανία που αποποιοήθηκε το χασίς, μετά την πτώση του Φρανκισμού, θεαματική η μείωση του προβλήματος "ναρκωτικά".

REQUIEM ΕΝΑΓΩΝΙΟ

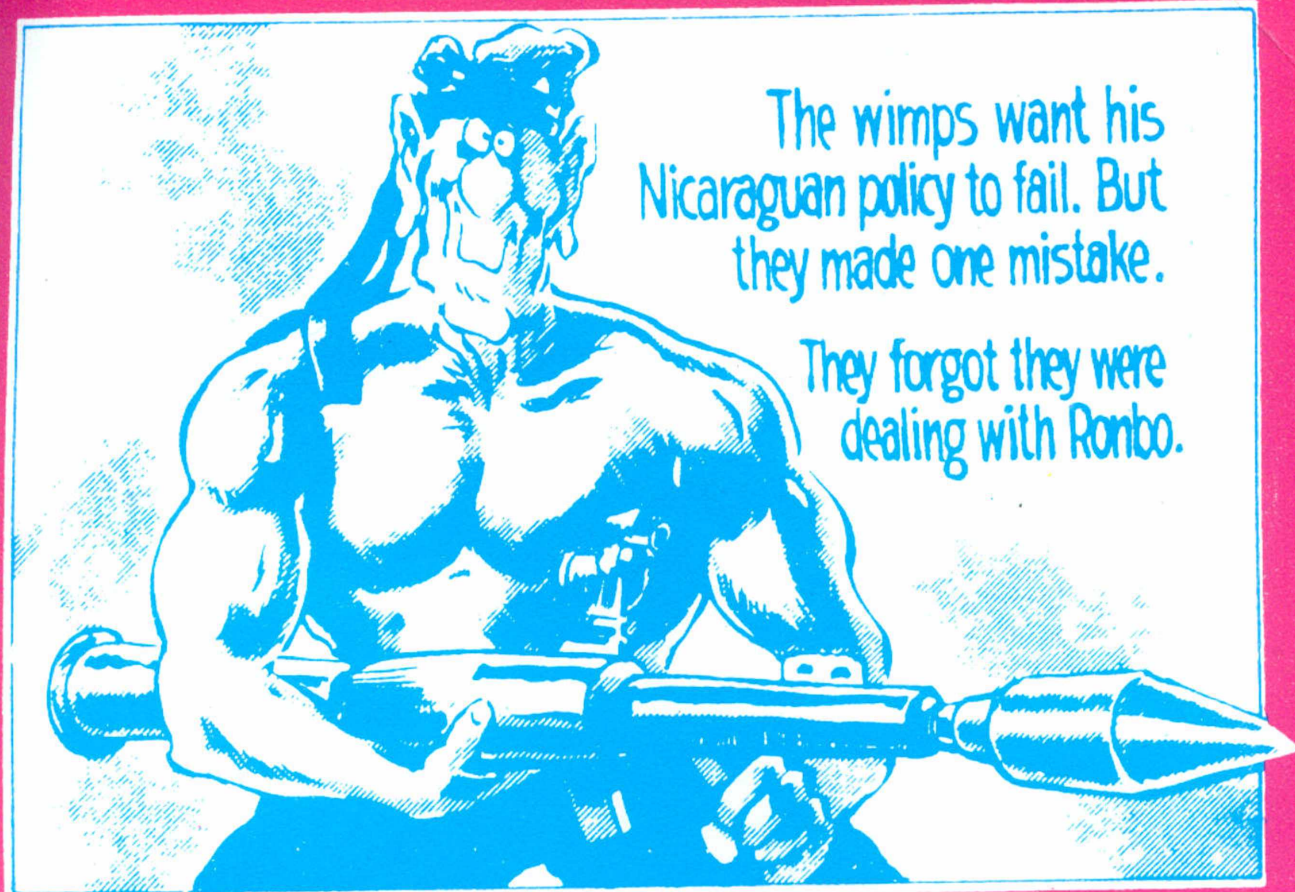
Η αστική τάξη ποτέ δεν έδωσε χωρίς αντάλλαγμα, "μην" και "απόλαυση". Πάντα έφτιαχνε νέες ριζικές αλλαγές, βάζοντας τα άτομα σε νέες εξαρτήσεις, για να τα οδηγήσει μέσα από έναν προσωρινό δρόμο "ηδονής", στη αδράνεια, στην ακινητοποίηση του Λόγου και της Πράξης.

Η βιομηχανία αυτή των αναγκών είναι αστήρευτη: δίνει το εμπόρευμα, το θέαμα, την ουσία. Όλα υποκατάστατα. Πώς αλλιώς θα αμβλυνθούν η καθημερινή εκμετάλλευση και οι αφόρητες κοινωνικές δεσμεύσεις; Πώς θα διατηρηθεί η μισθωτή εξάρτηση και η ικανότητα απόδοσης;

Όχι πια ψευδοπροβλήματα! Επίθεση, γιατί δεν πρόκειται ποτέ να ακούσουμε την σιωπή ανάμεσα στις λέξεις, να διαβάσουμε ανάμεσα στις γραμμές, να αποδιαρθρώσουμε τη γλώσσα των ονείρων. Η αταξική αυτοδιευθυνόμενη κοινωνία δεν θα έχει ανάγκη από καμιά ουσία.

REAGAN

The wimps want his
Nicaraguan policy to fail. But
they made one mistake.

They forgot they were
dealing with Ronbo.

RONBO

MORE BLOOD PART II

No Congress, no law, no Sandinista can stop him.

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

- ΓΕΡΜΑΝΙΑ:** Σάββατο 28 Σεπτεμβρη ο Γκίντερ Σάρε, ελευθεριακός, δολοφονείται από όχημα της αστυνομίας ενώ διαδήλωνε εναντίον συγκεντρώσεως νεοφασιστών στη Φρανκφούρτη.
- ΟΛΛΑΝΔΙΑ:** Παρασκευή 25 Οκτώβρη. Ο Χανς Κοκ, 25 χρονών, κρέκερ, βρισκείται νεκρός στα γραφεία της αστυνομίας στο Άμστερνταμ. Είχε συλληφθεί την προηγούμενη μέρα γιατί είχε πάρει μέρος στην επαναστατική εξέγερση ενός καρίου εκκενωμένου απ' την αστυνομία.
- ΕΛΛΑΔΑ:** Δευτέρα 18 Νοέμβρη ο Μιχάλης Καλιτάς, 15 χρονών, ελευθεριακός σκοτώνεται απ' την αστυνομία, μετά το τέλος της πορείας για την επέτειο της εξέγερσης του Νοέμβρη 1973 ενάντια στη χούντα των συνταγματαρχών.
- ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ:** Μετά τους Πινέλι, Σεραντίνι, Φρανσισέσκα, Λορούσο, κλπ. η τελευταία δολοφονία του κράτους στις 9 Μάρτη, ο αυτόνομος Πιέτρο Γκρέκο δολοφονείται από πράκτορες της DIGOS και της SISDE, ενώ γύριζε σπίτι του.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

